

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

1. ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ
2. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

μέ παρατηρήσεις γραμματικής,
συντακτικὰς καὶ πραγματικὰς.

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄. ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡΑΛ. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΠΑΤΡΑΙ

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

1. ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ
2. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

με παρατηρήσεις γραμματικής,
συντακτικᾶς καὶ πραγματικᾶς.

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡΑΛ. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΠΑΤΡΑΙ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.

Handwritten signature in cursive script, possibly reading "Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η. Θ. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η. Θ. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω."

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ

Α'. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Κεφ. α'.

1.— Εἰς πολλὰ μὲν ζητήματα, Δημόνικε, θὰ εὕρωμεν πολὺ διαφορετικὰς (πολὺ νὰ διαφέρουν) καὶ τὰς γνώμας τῶν χρηστών (ἐναρέτων ἀνθρώπων) καὶ τὰς γνώμας (=διανοίας) τῶν κακῶν (ἤτοι εἰς πολλὰ ζητήματα παρατηροῦμεν νὰ διαφέρουν αἱ γνώμαι τῶν χρηστῶν ἀπὸ τὰς γνώμας τῶν κακῶν ἀνθρώπων), πολὺ δὲ μεγαλυτέραν διαφορὰν ἔχουν (=εἰλήφασιν) εἰς τὰς ἀναμεταξύ των φιλικὰς σχέσεις (πάρα πολὺ δὲ διαφέρουν οἱ ἐνάρετοι καὶ οἱ κακοὶ ὡς πρὸς τὴν φιλίαν των)· διότι οἱ μὲν (κακοί, οἱ φαῦλοι) τιμοῦν τοὺς φίλους των, μόνον ὅταν εἶναι παρόντες (=παρόντας), οἱ δὲ (χρηστοί, οἱ ἐνάρετοι) τοὺς ἀγαποῦν καὶ ὅταν ἀπουσιαζοῦν μακρὰν, καὶ τὰς μὲν φιλικὰς σχέσεις (=συνηθείας) τῶν φαύλων (τῶν κακῶν ἀνθρώπων) ὀλίγος χρόνος διαλύει (=διέλυσε=ἀρκεῖ νὰ τὰς διαλύσῃ), τὰς δὲ φιλικὰς σχέσεις τῶν ἐναρέτων ἀνθρώπων (=τῶν σπουδαίων) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαλείψῃ (=οὐδ' ἂν ἐξαλείψειεν) οὔτε ἕνας ὀλόκληρος αἰὼν (οὔτε ὀλόκληρος ἡ αἰωνιότης).

2.— Ἐφόσον λοιπὸν ἔχω τὴν γνώμην ὅτι πρέπει, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν δόξαν (=τοὺς δόξης ὀρεγομένους) καὶ ἐπιζητοῦν (=καὶ ἀντιποιομένους) ἀνωτέραν μὀρφωσιν (=παιδείας), νὰ μιμοῦνται (τὰς πράξεις) τῶν ἐναρέτων καὶ ὄχι τῶν κακῶν, σοῦ ἔχω ἀποστείλει (σοῦ ἀποστέλλω) αὐτὸν ἐδῶ τὸν λόγον ὡς δῶρον, ὁ ὅποιος εἶναι ἀφ' ἐνὸς μὲν (=μὲν) ἀπόδειξις τῆς εὐνοίας μου (τῆς ἀγάπης μου) πρὸς σὲ (=πρὸς ὑμᾶς), ἀφ' ἐτέρου δὲ (=καὶ) σημεῖον τῆς φιλικῆς σχέσεως πού εἶχα (=τῆς συνηθείας) με τὸν (πατέρα σου) Ἰππόνικον· διότι πρέπει τὰ παιδιὰ, ὅπως (κληρονομοῦν) τὴν περιουσίαν (=ὡσπερ τῆς οὐσίας), τοιουτοτρόπως νὰ κληρονομοῦν καὶ τὴν πατρικὴν φιλίαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ἐν πολλοῖς, ἐνν. πράγμασιν, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρονικὸν σημεῖον.— εὐρήσομεν, μέλλ. τοῦ εὐρίσκω, εὐρισκον καὶ ἠύρισκον, εὐρήσω, εὐρον καὶ ἠύρον (προστ. εὐρέ), εὐρηκα καὶ ἠύρηκα, εὐρήκειν καὶ ἠύρήκειν.— Τὰ ἀπὸ εὐ ἀρχόμενα ῥήματα αὐξάνονται καὶ δὲν αὐξάνονται.— Τὰς

γνώμας καὶ διανοίας, ἀντικείμενα τοῦ εὐρήσομεν.— τῶν σπουδαίων καὶ φαύλων, γενικαὶ κτητικαί, ἢ μὲν α' εἰς τὸ γνώμας, ἢ δὲ β' εἰς τὸ διανοίας.— **διστώσας**, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ εὐρήσομεν ὡς ἀνήκοντος εἰς τὰ αἰσθησεως σημαντικὰ ῥήματα. Ἡ μετοχὴ εἶναι χρόνου παρακ. τοῦ **δίσταμαι** (**διστηκῶς—κυῖα—κῶς** ἢ, ὅπως ἐνταῦθα, **διστώσας**, **διστώσας**, **διστώσας**).— **πολύ**, ἐπιρρ. προσθ. τοῦ ποσοῦ.—**εἰλήφασιν** (ὑποκ. οἱ σπουδαῖοι καὶ οἱ φαῦλοι), παρακ. τοῦ **λαμβάνω**, **ελάμβανον**, **λήφωμαι**, **ἔλαβον** (προστ. **λαβέ**), **εἰλήφα**, **εἰλήφην**. Ὁ πρκ. λαμβάνει ἀναδιπλασιασμόν εἰ ὡς καὶ οἱ πρκ. τῶν ῥημάτων **λαγχάνω** (=λαμβάνω διὰ κλήρου), **λέγω** καὶ **μείρομαι** (=λαμβάνω τὸ ἀνήκον εἰς ἐμέ μέρος)—**εἰλήχα**, **εἶρηκα** καὶ **εἶμαρται** (=εἶναι πεπωμένον, καθωρισμένον ὑπὸ τῆς μοίρας).— **οἱ μὲν**, δηλ. **οἱ φαῦλοι**, ὑποκ. τοῦ **τιμῶσιν**.— **τοὺς φίλους**, ἀντικ. τοῦ **τιμῶσιν**.— **παρόντας**, χρον. μτχ. τοῦ **πάρειμι**.— **οἱ δὲ** δηλ. **οἱ σπουδαῖοι**, ὑποκ. τοῦ **αγαπῶσι**, οὐτινος ὡς ἀντικ. ἐνν. **πάλιν τοὺς φίλους**.— **ἀπόντας**, χρον. μτοχ. τοῦ β'. **ἅπ-εἰμι** (ἀπό+εἰμι).— **τάς συνηθείας**, ἀντικ. τοῦ **διέλυσε**, ὅστις εἶναι γνωμικός ἀόριστος ἰσοδυναμῶν μὲ ἐνεστώτα ἦτοι χρησιμοποιεῖται εἰς γνωμικά, τὰ ὁποῖα ἐν γένει σημαίνουν κάτι τι, τὸ ὁποῖον ἰσχύει διὰ πάντα χρόνον.— **τῶν φαύλων**, γεν. κτητικὴ εἰς τὸ **συνηθείας**.— **ὀλίγος χρόνος**, ὑποκειμενον μετὰ ἐπιθ. προσδιор. τοῦ **διέλυσε**.— **τάς φιλίας**, ἀντικείμενον τοῦ **ἐξαλειψέειν** (γ' ἐνικ. πρόσωπον ἐνεργητ. ἀορίστου α' τοῦ ῥήματος **ἐξαλειψω**, **ἐξήλειφον**, **ἐξαλείψω**, **ἐξήλειφα**, **ἐξαλήλιφα**, **ἐξαληλίφην**. Κλίσις ἀορ. **ἐξαλειψάμην**—**αις**—**αι** ἢ **ἐξαλειψείας**, **ἐξαλειψέειν** (αιολικὸι τύποι).— **αἰμεν—αἰτε—αιεν** ἢ **ἐξαλειψέειν** (αιολικός τύπος, συνηθέστεροι εἶναι οἱ αιολικοὶ τύποι).— **τῶν σπουδαίων**, γεν. κτητικὴ εἰς τὸ **φιλίας**.— **ὁ πᾶς αἰών**, ὑποκ. τοῦ **ἐξαλειψέειν** μετὰ ἐπιθετ. προσθ.— **ἠγούμενος**, οἰτιολ. μτχ. τοῦ β'. **ἠγέομαι—οὔμαι**, **ἠγούμην**, **ἠγήσομαι**, **ἠγήσάμην**, **ἠγήμαι**, **ἠγήμην**, παθ. τύποι: **ἠγηθήσομαι**, **ἠγήθην**. Τὰ ἀπὸ μακροῦ φωνηέντος ἀρχόμενα ῥήματα δεν εἶναι δυνατόν νὰ λάβουν οὔτε αὐξηθῶν οὔτε ἀναδιπλασιασμόν.— **πρέπειν**, εἰδ. ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικ. τοῦ **ἠγούμενος**, ὡς τύπου δοξαστικοῦ ῥήματος—**εἶναι** (μιμητάς), ὑποκ. τοῦ **πρέπειν**, ὡς ἀπροσώπου ῥηματικοῦ τύπου.— **τοὺς ὄρεγομένους καὶ ἀντιποιουμένους**, ὑποκείμενα τοῦ **εἶναι**.— **δόξης καὶ παιδείας**, ἀντικείμενα τὸ μὲν α' τοῦ **ὄρεγομένους**, τὸ δὲ β' τοῦ **ἀντιποιουμένους**.— **τῶν σπουδαίων...τῶν φαύλων**, γεν. ἀντικειμενικαί εἰς τὸ **μιμητάς** (=μιμῆσθαι τοὺς σπουδαίους ἀλλὸ μὴ τοὺς φαύλους) ὅπερ εἶναι κατηγορ.— **ἀπέσταλκα**, πρκ. τοῦ **ἀποστέλλω**, **ἀπέστειλλον**, **ἀποστέλω**, **ἀπέστειλα**, **ἀπέσταλκα**, **ἀπεστάλκειν**. Τὰ ὑγρόληκτα καὶ ἐνριπλόληκτα ῥήματα σχηματίζουν ἐνεργητ. καὶ μέσον μέλλ. συνηρημ. καὶ ἀορ. α' ἄνευ τοῦ χρονικοῦ χαρακτήρος σ. Θέτει δὲ ἐνταῦθα ὁ Ἰσοκράτης παρακ. ἀντὶ ἐνεστ. λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν στιμῆν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ τὸν ἔχη πλέον λάβει ὁ Δημόνικος τὸν λόγον.—**σοι... τὸν λόγον**, ἀντικείμενα τοῦ **ἀπέσταλκα**, ἄμεσον τὸ α' καὶ ἔμμεσον τὸ β'.—**τόνδε**, ἐπιθ. προσθ.— **δῶρον**, κατηγορ.— **τεκμήριον...σημεῖον**, παράθεσις εἰς τὸν **λόγον**.— **τῆς εὐνοίας... τῆς συνηθείας**, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ **τεκμήριον** ἢ α' καὶ εἰς τὸ **σημεῖον**, ἢ β'.— **πρὸς ὑμᾶς**, πρὸς Ἰππόνικον, ἐμπρ. προσδιορισμοὶ δηλοῦντες φιλικὴν ἐνέργειαν ἢ διάθεσιν.— **κληρονομεῖν**, ὑποκ. τοῦ **πρέπει** ὡς ἀπροσώπου ῥήματος.— **τοὺς παῖδας**, ὑποκ. τοῦ **κληρονομεῖν** (ἐτεροπροσωπία).— **τῆς οὐσίας καὶ τῆς φιλίας τῆς πατριῆς**, ἀντικείμενα τοῦ **κληρονομεῖν** μετὰ τοῦ ἐπιθετ. προσθ. (πατριῆς) ἀνήκοντος εἰς ἀμφότερα τὰ οὐσιαστικά.

Κεφ. β'.

3.— Βλέπω δὲ ὅτι καὶ ἡ τύχη μᾶς εὐνοεῖ (=ἡμῖν συλλαμβάνουσιν=μᾶς βοηθεῖ) καὶ ἡ παρούσα περίστασις (=καιρὸς=εὐκαιρία) ὅτι συμβάλλει (συμπράττει, βοηθεῖ εἰς αὐτό=συνα-

γωνιζόμενον). Διότι σὺ μὲν ἀνωτέραν μὀρφωσιν ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ ἐπιχειρῶ νὰ μορφῶνω (νὰ ἐκπαιδεύω) ἄλλους, καὶ εἰς σέ (διὰ σέ) μὲν εἶναι κατάλληλος καιρὸς (=ἀκμή, ἔνν. ἐστὶ) νὰ μορφῶνεσαι (νὰ σπουδάζῃς), ἐγὼ δὲ διορθῶνω (=ἐπανορθῶ) ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν φιλοσοφίαν (μὲ τὴν ἀνωτέραν μὀρφωσιν). "Ὅσοι μὲν λοιπὸν συγγράφουν διὰ τοὺς φίλους των τοὺς προτρεπτικούς λόγους (δηλ. τοὺς λόγους περὶ ῥητορικῆς), βεβαίως (=μὲν=ἀναμφιβόλως) ὠραῖον ἔργον ἐπιχειροῦν, ἀλλ' ὅμως (=μὴν) δὲν καταγίνονται (=οὐ διατρέβουσιν=δὲν ἀσχολοῦνται) εἰς τὸ σπουδαιότατον μέρος (=τὸ κρᾶτιστον) τῆς παιδείας (=τῆς φιλοσοφίας=τῆς ἀνωτέρας ἐκείνης μορφώσεως).

4.— "Ὅσοι δὲ διδάσκουν τοὺς νέους (= εἰσηγοῦνται τοῖς νεωτέροις), ὄχι ἐκεῖνα μὲ τὰ ὅποια (=μὴ δι' ὧν) εἰς τὴν ῥητορικὴν δεινότητα (=τὴν δεινότητα ἐν τοῖς λόγοις) θὰ ἀσκηθοῦν, ἀλλὰ πῶς θὰ φανοῦν (=ὅπως δόξουσιν=πῶς θὰ δείξουν) ὅτι ὡς πρὸς τὰς συνηθείας τῶν τρόπων των (τοῦ χαρακτῆρος των=τὰ τῶν τρόπων ἤθη) εἶναι ἐνάρετοι (=πεφυκέναι σπουδαῖοι), τόσον περισσότερον, παρὰ ἐκεῖνοι (δηλ. οἱ συγγράφοντες τοὺς προτρεπτικούς λόγους περὶ ῥητορικῆς) ὠφελοῦν τοὺς ἀκροατὰς των (=τοὺς ἀκούοντας), καθόσον (διότι=ὅσον) οἱ μὲν (συγγράφοντες προτρεπτικούς λόγους) εἰς τὴν τέχνην τοῦ λόγου (=ἐπὶ λόγον) μόνον παρακινοῦν (=παρακαλοῦσιν=προτρέπουσιν), οἱ δὲ ἄλλοι (δηλ. οἱ διδάσκοντες ὅτι ἀφορᾶ εἰς τὴν μὀρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος) διορθῶνουν τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν (δηλ. τῶν νέων).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

τὴν τύχην, ἀντικ. τοῦ ἔρω καὶ ὑποκειμ. τοῦ συλλαμβάνουσιν.— ὄρᾳ—ῶ, ἔωραον—ων, ὄσφμαι, εἶδον, ἐό(ώ)ρακα, ἔωράκειν.— συλλαμβάνουσιν καὶ συναγωνιζόμενον, κατηγορ. μετοχᾶ ἐξαρτώμενα ἀμφότερα ἐκ τοῦ ὄρω ὡς αισθητικοῦ ἢ αισθήσεως σημαντικοῦ ῥήματος.— ἡμῖν, ἀντικεῖμ. ἀμφοτέρων τῶν μετοχῶν.— τὸν καιρὸν, ἀντικ. τοῦ ἔρω καὶ ὑποκειμ. τοῦ συναγωνιζόμενον.— τὸν παρόντα, μτχ. ἐπιθετ. ἢ ἐπιθετ. προσδ. τοῦ καιρὸν.— παιδείας, ἀντικεῖμ. τοῦ ἐπιθυμεῖς.— παιδεύειν, ἀντικεῖμ. τοῦ ἐπιχειρῶ, δυναμένου να καταταχῆ εἰς τὰ βουλευτικὰ ἢ δυνητικὰ ῥήματα, ἅτινα (καθὼς καὶ τὰ προτρεπτικὰ καὶ κωλυτικὰ ἢ ἀπαγορευτικὰ) συντάσσονται μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου. Ἐνταῦθα ἔχομεν καὶ ταῦτοπροσωπίαν.— ἄλλους, ἀντικ. τοῦ παιδεύειν.— φιλοσοφεῖν, ὑποκ. τοῦ ἀκμή (ἔνν. ἐστὶν=κατάλληλος καιρὸς), τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἀπρόσωπον ἔκφρασιν.— σοί, δοτ. προσωπ. εἰς τὸ ἀκμή ἐστίν.— ὡς ὑποκειμ. τοῦ φιλοσοφεῖν νοεῖται τὸ σέ, ἐξαγόμενον ἐκ τῆς δοτικῆς σοί.— Κατὰ τὴν ἀπρόσωπον σύνταξιν ἀναγκαίως θὰ ἔχωμεν ἑεροπροσωπίαν. Διατῆ: τοὺς φιλοσοφούντας, ἐπιθ. μτχ., ἀντικ. τοῦ ἐπανορθῶ, ἐπηνώρθωσιν, ἐπανορθῶσω, ἐπηνώρθωσα, ἐπηνώρθωκα, ἐπηνώρθώκειν. Τὸ β. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλασιάζεται, καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, δηλ. πρὸ τῆς δευτέρας προθέσεως καὶ μετ' αὐτήν.— ὅσοι... συγγράφουσι, ἀναφ. πρὸτ. χορηγεύουσα ὡς ὑποκειμ. τοῦ ἐπιχειροῦσιν.— λόγους προτρεπτικούς, ἀντικ. τοῦ συγγράφουσι μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— ἔργον, ἀντικ.

τοῦ ἐπιχειροῦσιν.— **καλόν**, (ὄν καλόν), κατηγορ. τοῦ ἔργου ἢ καὶ ἐπιθ. προσδ. αὐτοῦ.— **περὶ τὸ κράτιστον**, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— **τῆς φιλοσοφίας**, γεν. διαιρετική.— **ὅσοι δὲ εἰσηγοῦνται**, ἀναφορ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ὑποκειμ. τοῦ ὠφελοῦσιν.— **τοῖς νεωτέροις** (ὅπερ ἐδῶ τίθεται ἀντὶ τοῦ θετικοῦ: **τοῖς νέοις**), ἀντικείμεν. τοῦ εἰσηγοῦνται.— **μὴ δι' ὧν**, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον. Νοητέον τὸ **ταῦτα** ὡς ἀντικείμεν. τοῦ εἰσηγοῦνται ἤτοι **μὴ ταῦτα δι' ὧν**.— **τὴν δεινότητα**, ἀντικ. τοῦ **ἀσκήσουσιν**.— **τὴν ἐν τοῖς λόγοις**, ἔμπρ. προσδ. μετ' ἄρθρου πρὸ αὐτοῦ ἐπέχει θέσιν ἐπιθετ. προσδ.— **ὅπως... δόξουσι**, πλάγια ἐρωτημ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ εἰσηγοῦνται.— **πεφυκέναι**, ἀντικείμεν. τοῦ **δόξουσιν**, ὡς δοξαστικοῦ ῥήματος. Τὰ **λεκτικά** καὶ **δοξαστικά** ῥ. συντάσσονται μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου. Τὸ **πεφυκέναι** εἶναι ἀπαρέμφ. πρκ. τοῦ ῥ. **φύω** (=παράγω, βλαστάνω κλπ.) οὐτινος ὁ παρακ. **πέφυκα** (ὅστις λαμβάνεται ὡς μέσ. καὶ παθ.)=εἶμαι ἐκ φύσεως, εἶμαι γεννημένος. Ἄορ. **ἀ' ἔφυσα** (=παρήγαγον, ἐγέννησα τινά), ἐνῶ ὁ **β' ἔφυν** ἔχει μέσσην καὶ παθ. σημασίαν=ἐγεννήθην.— **σπουδαῖοι**, κατηγ. τοῦ νοουμένου ὑποκειμ. **οἱ νέοι**,— **τὰ ἦθη**, αἰτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— **τῶν τρόπων**, γεν. κτητική.— **τοσοῦτω**, δοτ. τοῦ μέτρου ἢ τοῦ τοῦ ποσοῦ.— **ἐκεῖνων**, γενική συγκριτική ἢ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως=ἡ ἐκεῖνοι, δηλ. οἱ συγγραφόντες τοὺς προτρεπτικοὺς λόγους.— **τοὺς ἀκούοντας**, ἐπιθετ. μτχ., ἀντικ. τοῦ **ὠφελοῦσιν**.— **ὅσον... παρακχλοῦσιν... ἐπανορθῶσι**, αἰτιολ. πρότασις.— **ἐπὶ τὸν λόγον**, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπὸν.— **τὸν τρόπον**, ἀντικ. τοῦ **ἐπανορθῶσι**.— **αὐτῶν**, γεν. κτητική εἰς τὸ **ἀκούοντας** (ἢ τοὺς νέους).

5.— Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς (=διόπερ) ἐγὼ (=ἡμεῖς) οὐχὶ (ἀπλῶς) προτροπὴν (πρὸς ἐξέγερσιν τῶν αἰσθημάτων) ἀφοῦ εὐδρον (ἀφοῦ συντάξα), ἀλλὰ συμβουλὰς (πρὸς καθοδήγησιν εἰς ὀρθὰς πράξεις) ἀφοῦ ἔγραψα, πρόκειται (ἐπιθυμῶ) νὰ σὲ συμβουλεύω, ποῖα πρέπει οἱ νέοι νὰ ἐπιθυμοῦν καὶ ἀπὸ ποίας πράξεις νὰ ἀποφεύγουν καὶ ποίους τινὰς ἀνθρώπους νὰ συναναστρέφονται (=ὀμιλεῖν) καὶ πῶς νὰ κανονίζουσι (=οἰκονομεῖν=νὰ διευθετοῦν) τὴν ζωὴν των. Διότι ὅσοι ἐβάδισαν αὐτὴν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, αὐτοὶ μόνον ἠδυνήθησαν πραγματικῶς (=γνησίως=ἀληθῶς) νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἀρετὴν (νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀρετὴν), τῆς ὁποίας κανένα πρᾶγμα (=κτῆμα) δὲν εἶναι εὐγενέστερον (=σεμνότερον) οὔτε ἀσφαλέστερον (μονιμώτερον=βεβαίωτερον).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

συμβουλεύειν, ἀντικ. τοῦ **μέλλομεν**, τελικὸν ἀπαρέμφ. ὡς ἐξαρτωμένον ἐκ ῥ. βουλευτικοῦ.—**σοι**, ἀντικ. τοῦ **συμβουλεύειν** (ταυτοπροσωπία).—**εὐρόννης**, χρον. μτχ. (ἐνεργ., ἄορ. β' τοῦ **εὐρίσκω**).—**παρακχλοῦσιν**, ἀντικ. τοῦ **εὐρόντες**.—**γράψαντες**, χρον. μετοχή.—**παραινεσιν**, ἀντικ. τοῦ **γράψαντες**.—**ὧν χρῆ...** ὀρέγεσθαι, πλάγια ἐρωτημ. πρότ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **συμβουλεύειν**.—**τὸ ἀπαρέμφ. ὀρέγεσθαι** εἶναι ὑποκ. τοῦ **χρῆ** ὡς ἀπροσωπίου.—**τὸ δὲ νεωτέρους** εἶναι ὑποκ. τοῦ **ὀρέγεσθαι** (ἐτεροπροσωπία).—**καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι**—**καὶ ποίοις... ὀμιλεῖν**—**καὶ πῶς... οἰκονομεῖν**, πλάγια ἐρωτημ. πρότασις ἐξαρτῶμενα καὶ αὐτὰ ἐκ τοῦ **συμβουλεύειν**. τὰ δὲ ἀπαρέμφατα τῶν προτάσεων αὐτῶν εἶναι ὑποκείμενα τοῦ **χρῆ**.—**ἔργων**, ἀντικ. τοῦ **ἀπέχεσθαι**.—**τίνων**, ἐπιθ. προσδ.—**ἀνθρώποις**, ἀντικ. τοῦ **ὀμιλεῖν**.—**ποίοις τισίν**, ἐπιθετ. προσδιορισμοί.—**τὸν βίον**, ἀντικ. τοῦ **οἰκονομεῖν**.—**ἐαυτῶν**, γεν. κτητική. Ὑπο-

κείμενον τῶν ἀπαρεμφ. ἐνν. ἐκάστοτε τό : νεωτέρους. — ἔσοι... ἐπορεύθησαν, ἀναφορ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς ὑποκείμε. τοῦ ἠδυνήθησαν. — ταύτην τὴν ὁδόν, ἀντικ. μετὰ ἐπιθ. προσδ. τοῦ ἐπορεύθησαν. — τοῦ βίου, γεν. κτητικῆ τοῦ ὁδόν. — οὗτοι, ὑποκ. τοῦ ἠδυνήθησαν. — μόνου, κατηγορηματικὸς προσδ. τοῦ ὑποκείμ. οὗτοι. — τῆς ἀρετῆς, ἀντικ. τοῦ ἐφικέσθαι (ἀπαρ. μέσου ἀορ. β' τοῦ ἀποθετικοῦ ῥ. ἐφ-ικνεύομαι-οὔμαι, ἐφικνέουμην-οὔμην. ἐφίξομαι, ἐφικόμην, ἐφίγμαι, ἐφίγμην) — γνησίως, ἐπιρρημ. προσδ. τοῦ τρόπου. — ἢς οὐδέν... ἐστιν, ἀναφορ. πρότασις. — ἢς, γεν. συγκριτικῆ ἢ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. — κτῆμα, ὑποκείμε. τοῦ ἐστι. — οὐδέν, ἐπιθ. προσδ. τοῦ κτῆμα. — σεμνότερον καὶ βεβαιότερον, κατηγορ. τοῦ κτῆμα.

6. — Διότι τὸ μὲν κάλλος (τὴν μὲν ὠραιότητα) ἢ ὁ χρόνος καταστρέφει (=ἀνήλωσεν) ἢ ἡ νόσος (ἢ ἀρρώστεια) μαραίνει, ὁ δὲ πλοῦτος εἶναι ὑπέρτης μᾶλλον τῆς κακίας παρὰ τῆς χρηστότητος, ἐπειδὴ παρέχει μὲν πᾶσαν ἐλευθερίαν (=ἐξουσίαν παρασκευάζων) εἰς τὴν ὀκνηρίαν (=ράθυμιά), παρακινεῖ (=παρακαλῶν) δὲ τοὺς νέους εἰς τὰς ἀπολαύσεις· ἡ σωματικὴ δὲ δύναμις (=ῥώμη δέ), ἐάν μὲν συνοδεύεται μὲ φρόνησιν (=μετὰ μὲν φρονήσεως), ὠφελεῖ, χωρὶς δὲ αὐτῆν περισσοτέραν βλάβην προξενεῖ (=πλείω ἔβλαψε) εἰς ἐκείνους ποῦ τὴν ἔχουν, καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν γυμναζομένων (=τῶν ἀσκούντων, ἦτοι τῶν ἀθλητῶν) στολιζεῖ (=ἐκόσμησε), εἰς τὰς φροντίδας ὁμῶς καὶ τὰς ἀσκήσεις τῆς ψυχῆς (τοῦ νοῦ) ἐπιρρίπτει σκότος (=ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκοτήσεν, ἦτοι ἀμβλύνει τὸν νοῦν).

7. — Ἡ δὲ ἀρετὴ (=ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις=ἡ δὲ κτηθεῖσα ἀρετὴ) εἰς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλεν αὐξηθῆ γνησίως (=ἀκιβδήλωσ=εἰλικρινῶς) μαζί μὲ τὴν διάνοιαν, μόνη μὲν γηράσκει μαζί μὲ αὐτούς, εἶναι δὲ ἀνωτέρα (=κρείττων) μὲν ἀπὸ τὸν πλοῦτον, χρησιμωτέρα δὲ ἀπὸ τὴν εὐγενῆ καταγωγῆν (=εὐγενείας), διότι τὰ μὲν ἀδύνατα διὰ τοὺς ἄλλους, καθιστᾶ δυνατά, ὅσα δὲ προκαλοῦν φόβον (=τὰ δὲ φοβερά) εἰς τὸν λαόν (=τῷ πλήθει) ὑπομένει μετὰ θάρρους, καὶ διότι τὴν μὲν ὀκνηρίαν κατάκρισιν (=ψόγον=μομφήν), τὸν δὲ κόπον (τὸν μόχθον, τὴν ἐργασίαν) ἔπαινον θεωρεῖ.

8. — Εὐκόλον δὲ εἶναι (=ῥάδιον δὲ ἐστι) νὰ καταλάβῃ κανεῖς τοῦτο καὶ ἀπὸ τοὺς ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἀπὸ τὰ κατορθώματα (=καὶ τῶν ἔργων) τοῦ Θησέως, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἀρετὴ τοῦ χαρακτήρος των (=τῶν τρόπων) τόσοον λαμπρὸν σημεῖον δόξης (=τηλικούτον χαρακτηῖρα εὐδοξίας=τόσον ὑπέροχον τύπον δόξης) ἐπεχάραξεν (=ἐπέβαλεν) εἰς τὰ ἔργα των, ὥστε μήτε ὅλος ἐν γένει ὁ χρόνος (ὅλοι οἱ αἰῶνες) νὰ δύναται νὰ κάμῃ ὥστε νὰ λησμονηθοῦν (=λήθην ἐμποιῆσαι) αἱ πράξεις ἐκείνων (τὰ πραχθέντα ὑπ' ἐκείνων).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

χρόνος, ὑποκ. τοῦ ἀνήλωσεν.— νόσος, ὑποκ. τοῦ ἐμόρανε.— κάλλος (αἰτ.), ἀντικ. τοῦ ἀνήλωσε καὶ ἐμόρανε οἱ ὅποιοι εἶναι γνωμικοὶ ἀόριστοι καὶ τίθενται ἀντὶ τοῦ ἐνεστώτος (ἀναλίσκει—μαραίνει) εἰς γνωμικά, τὰ ὅποια ἐν γένει σημαίνουν κάτι τι, τὸ ὅποιον ἰσχύει διὰ πάντα χρόνον. Τὸ ἀναλώω—ὠ κάμνει καὶ ἀναλίσκω, πρτ. ἀνήλωσεν καὶ ἀνήλισκον, ἀναλώσω, ἀνήλωσα, ἀνήλωκα, ἀνηλώκειν.— ὑππρέτης, κατηγορ. τοῦ πλοῦτος.— κακίας... καλοκαγαθίας, γεν. ἀντικειμενικαί εἰς τὸ ὑππρέτης.— ἡ καλοκαγαθίας, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— παρασκευάζων... παρακαλῶν, αἰτιολ. μετοχαί.— ἐξουσίαν... τῇ βραθυμίᾳ, ἀντικείμενα τοῦ παρασκευάζων.— τοὺς νέους, ἀντικ. τοῦ παρακαλῶν.— ἐπὶ τὰς ἡδονάς, ἐμπρ. προσδ. τοῦ σκοποῦ.— ὠφέλησεν... ἐβλάψε... ἐκόσμησε... ἐπεσκοπήσεν, γνωμικοὶ ἀόριστοι ἰσοδυναμοῦντες μὲ ἐνεστώτας: ὠφελεῖ, βλάπτει κλπ.— μετὰ φρονήσεως, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— ἄνευ ταύτης (δηλ. τῆς φρονήσεως), ὁμοίως ἐμπρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— τοὺς ἔχοντας, ἀντικ. τοῦ ἐβλάψε.— πλείω, σύστ. ἀντικ. τοῦ ἐβλάψε (=πλείονας βλάβας ἐβλάψε).— τὰ σώματα, ἀντικείμ. τοῦ ἐκόσμησε.— τῶν ἀσκούτων (τῶν ἀθλητῶν), γεν. κτητικῆ.— ταῖς ἐπιμελείαις, ἀντικείμ. τοῦ ἐπεσκοπήσεν.— τῆς ψυχῆς, γεν. ἀντικείμ. εἰς τὸ ἐπιμελείαις.— ἡ τῆς ἀρετῆς κτήσις—ἡ ἀρετῆ.— οἷς—παρ' οἷς.— συναυξηθῆ, ὑποκ. ἡ ἀρετῆ.— ταῖς διανοαῖς, δοτ. δηλοῦσα τὸν τρόπον ἢ χρόνον.— ἀκιβδηλῶς, ἐπίρρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— μόνη, κατηγορηματικὸς προσδ. τοῦ νοουμένου ὑποκ. ἡ ἀρετῆ.— συγγηράσκει, ἐνν. τοῦτοις οἷς ἂν συναυξηθῆ (ἀντικ.)— πλούτου, γεν. συγκριτικῆ ἢ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως εἰς τὸν κατηγορ. κρείττων, ὅπερ εἶναι συγκρ. τοῦ ἀγαθῶς. Ὡς α' ὄρος νοεῖται ἡ κτήσις τῆς ἀρετῆς.— χρησιμωτέρα, κατηγορ.— εὐγενείας, γεν. συγκριτικῆ ἢ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως ὡς καὶ ἀνωτέρω.— καθιστάσα... ὑπομένουσα... ἡγουμένη, αἰτιολ. μετοχαί.— τὰ ἀδύνατα, ἀντικ. τοῦ καθιστάσα.— τοῖς ἄλλοις, δοτικῆ τῆς ἀναφορᾶς.— δυνατὰ, κατγ.— τὰ φοβερά, ἀντικ. τοῦ ὑπομένουσα.— τῷ πλήθει, δοτ. τῆς ἀναφορᾶς—θαρσαλέως, ἐπίρρ. σημαίνουν τὸν τρόπον.— τὸν ὄκνον... τὸν πόνον, ἀντικείμενα τοῦ ἡγουμένη.— φύγον...ἐπαινῶν, κατηγοροῦμενα.— βῆξιόν ἐστιν, ἀπρόσ. ἔκφρασις, ὡς οὐδ. ἐπιθέτου μετὰ τοῦ ἐστίν.— καταμαθεῖν, ὑποκ. τοῦ βῆξιόν ἐστιν. Ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπρμφ. νοεῖται τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τινὰ (ἕτεροπροσωπία).— τοῦτο, ἀντικμν. τοῦ καταμαθεῖν.— ἐκ τῶν ὄθλων καὶ (ἐκ) τῶν ἔργων, ἐμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸν τρόπον.— Ἡρακλέους... Θησεῶς, γενικ. ὑποκειμ. εἰς τὸ ὄθλων... ἔργων, ἢ καὶ γεν. κτητικαί.— οἷς (Ἡρακλεῖ καὶ Θησεῖ), ἀντὶ ὧν (ἡ τῶν τρόπων ἀρετῆς)— τῶν τρόπων, γεν. κτητικῆ εἰς τὸ ἀρετῆ.— χαρακτῆρα... τοῖς ἔργοις, ἀντικείμενα τοῦ ἐπέβαλεν. ἄμεσον καὶ ἔμμεσον.— τηλικούτων, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ ποσόν—εὐδοξίας, γεν. τῆς ιδιότητος.— ὡστε μὴδ... δύνασθαι... ἀπαρεμφατικῆ συμπερ. πρότασις.— τὸν χρόνον, ὑποκμν. τοῦ δύνασθαι.— ἐμπειῆσαι, ἀντικμν. τοῦ δύνασθαι. Ὡς ὑποκειμν. τοῦ ἐμπειῆσαι νοεῖται πάλιν τὸν χρόνον.— λήθην, ἀντικμν. τοῦ ἐμποῖησαι.— ἅπαντα, ἐπιθ. προσδ. τοῦ χρόνον.— τῶν πεπραγμένων, γεν. ἀντικμν. εἰς τὸ λήθην.— ἐκείνοις, δοτ. προσωπικῆ τοῦ ἐνεργούντος προσώπου ἢ ποιητικῶν αἰτίων, ἐκφερόμενον κατὰ δοτικὴν ἐπὶ παθ. παρακειμένου. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου ἐκφέρεται συνήθως διὰ τῆς ὑπὸ μετὰ γενικῆς ἢ σπανιώτερον διὰ τῆς ἀπὸ, ἐκ, παρὰ, πρὸς καὶ γενικῆς.

Κεφ. γ'.

9.—'Ἄλλ' ὅμως (=οὐ μὴν ἄλλα) καὶ τὰς ἀρχὰς (τὰς προθέσεις=προαιρέσεις) τοῦ πατρός σου ἂν ἐνθυμηθῆς, οἰκογενειακὸν (οἰκειακὸν καὶ ὄχι ξένον) καὶ ὠραῖον παράδειγμα θά

ἔχης ἐκείνων, τὰ ὅποια λέγονται ὑπ' ἐμοῦ πρὸς σέ. Διότι ἐπέ-
 ρασε τὴν ζωὴν του (=διετέλεσε τὸν βίον) ὄχι ἀδιαφορῶν διὰ
 τὴν ἀρετὴν (=οὐκ ὀλιγωρῶν τῆς ἀρετῆς) οὔτε μένων ἀργός
 (=οὐδὲ ῥαθυμῶν), ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα του ἐγύμναζε μὲ τοὺς
 κόπους (μὲ τὴν ἐργασίαν), χάριν δὲ τῆς ψυχῆς του (διὰ τὴν γυ-
 μνάση δὲ τὴν ψυχὴν του) ὑπέμενε τοὺς κινδύνους. Οὔτε τὸν
 πλοῦτον ἠγάπα ὑπερβολικὰ (ὑπερμέτρως = παρακαίρως), ἀλλ'
 ἀπελάμβανε μὲν τὰ παρόντα ἀγαθὰ (τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶχε) μὲ
 τὴν ιδέαν ὅτι ἦτο θνητός (=ὡς θνητός, ἐνν. ὦν), ἐφρόντιζε δὲ
 διὰ τὴν περιουσίαν του (=ἐπεμελεῖτο δὲ τῶν ὑπαρχόντων)
 ὡσάν ἀθάνατος.

10. — Οὔτε ἐρρύθμιζε (διηύθυνεν, ἐκανόνιζε = διώκει) τὴν
 ζωὴν του μὲ ταπεινοφροσύνην (=ταπεινῶς), ἀλλὰ ἦτο φιλό-
 καλος (ἠγάπα τὸ καλὸν καὶ τὸ ὠραῖον) καὶ μεγαλοπρεπῆς
 (ἀξιοπρεπῆς) καὶ ὁμιλητικὸς (εὐπροσηγορος = κοινός) εἰς τοὺς
 φίλους του καὶ περισσότερον ἐξετίμα (=ἐθαύμαζε) ἐκείνους,
 οἱ ὅποιοι ἐπεζήτουν τὴν φιλίαν του (=τοὺς περὶ αὐτὸν σπου-
 δάζοντας), παρὰ τοὺς συγγενεῖς του (=ἢ τοὺς γένει προσή-
 κοντας) διότι ἐνόμιζεν ὅτι πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῆς φιλίας (=
 πρὸς ἐταιρείαν) εἶναι πολὺ ἰσχυροτέρα (ἀνωτέρω = κρείττω)
 ἢ φύσις ἀπὸ τὸν νόμον καὶ ὁ χαρακτήρ ἀπὸ τὴν συγγένειαν
 (=καὶ τρόπον γένους) καὶ ἡ ἐλευθέρα ἐκλογή (=προαίρεσιν)
 ἀπὸ τὴν ἀνάγκην.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἀναμνησθεῖς, ὑποθετ. μιχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ἀναμνησθεῖσθε, ἀνε-
 μνησθήσομαι ἀναμνησθήσομαι, ἀνεμνήσθη, πρκ. μὲμνημαι, ὑπερσ.
 ἐμεμνήμη, μέσ. μέλλ. μνήσομαι, μέσ. ἀορ. ἐμνησάμην. — τὰς προαίρε-
 σεις, ἀντικειμ. τοῦ ἀναμνησθεῖς. — τοῦ πατρός, — γενικῆ κτητικῆ. — ἔξεις,
 μέλλ. τοῦ ἔχω, εἶχον. ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον. ἔσχηκα, ἐσχίκειν. — πα-
 ράδειγμα, ἀντικ. τοῦ ἔξεις. — οἰκτεῖον καὶ καλόν, ἐπιθετ. προσδ. τῶν
 λεγομένων, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ παράδειγμα. — ὑπ' ἐμοῦ, ποιητικ. αἰτίον,
 σοι, ἀντικ. τοῦ λεγομένων. — ὀλιγωρῶν... ῥαθυμῶν, πρτ. μετοχαί. — τῆς
 ἀρετῆς, ἀντικ. τοῦ ὀλιγωρῶν. — τὸν βίον, ἀντικ. τοῦ διετέλεσεν. — τὸ
 σῶμα, ἀντικ. τοῦ ἐγύμναζεν (ἐνν. ὁ πατήρ σου). — τοῖς πόνοις, δοτ. τοῦ
 τρόπου. — τοὺς κινδύνους, ἀντικ. τοῦ ὑπέμενεν. — τῆ ψυχῆ, δοτ. χαρι-
 στική. — τὸν πλοῦτον, ἀντικ. τοῦ ἠγάπα. — παρακαίρως, ἐπιρρημ. προσδ.
 δηλῶν τὸ ποσόν. — ἀπέλαυε, πρτ. τοῦ ἀπολαύω, ἀπέλαυεν, ἀπολαύσο-
 μαι, ἀπέλαυσα, ἀπολέλαυκα, ἀπελελαύκειν (πρτ. ἀπῆλαυον καὶ ἀορ.
 ἀπῆλαυσα, μτυν.). — τῶν ἀγαθῶν, ἀντικ. τοῦ ἀπέλαυε. — τῶν παρόντων,
 ἐπιθετ. προσδ. ἢ ἐπιθετ. μετοχῆ. — θνητός (ὡς ὦν θνητός), κατηγορ. —
 τῶν ὑπαρχόντων, ἀντικειμ. τοῦ ἐπεμελεῖτο. — ἀθάνατος (ὡς ὦν ἀθά-
 νατος), κατηγορ. — τὸν βίον, ἀντικ. τοῦ διώκει. — τὸν αὐτοῦ, γεν. κτη-
 τικῆ — ταπεινῶς, ἐπιρρ. προσδ. τοῦ τρόπου. — φιλόκαλος... μεγαλοπρε-
 πῆς... κοινός, κατηγορούμενα τοῦ ὑποκειμ. : ὁ πατήρ σου, ὅπερ ὑποκ.
 ἐννοεῖται εἰς ὅλα τὰ ῥήματα. — τοῖς φίλοις, δοτ. τῆς ἀναφορᾶς. — τοὺς
 σπουδάζοντας, ἀντικ. τοῦ ἐθαύμαζε. — περὶ αὐτόν, ἐπιρρ. προσδ. τοῦ τό-
 που. — ἢ τοὺς προσήκοντας, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως. — γένει, δοτ. τῆς
 ἀναφορᾶς. — (τὸ προσήκοντας εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντικ. τοῦ ἐθαύμαζε)
 — εἶναι, ἀντικ. τοῦ ἠγεῖτο. — φύσιν... τρόπον... προαίρεσιν, ὑποκείμενα

τοῦ εἶναι.—πρὸς ἑταιρείαν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν ἀναφορὰν ἢ μάλλον σκοπὸν.—**κρείττω** (ἢ **κρείττονα**), κατηγορ.—**πολλῶ**, δοτ. ἐπιρρηματικῆ δηλοῦσα ποσόν.—**νόμου... γένους... ἀνάγκης**, γεν. συγκριτικά ἢ β' ὄροι τῆς συγκρίσεως.

11.— Δὲν θὰ μᾶς ἔφθανε δὲ ὅλος ὁ χρόνος (=ἐπιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος), ἐὰν ἠθέλομεν ἀπαριθμῆσαι ὅλας τὰς πράξεις ἐκείνου. Ἀλλὰ τὴν μὲν λεπτομερῆ ἐξιστόρησιν τῶν (=τὸ μὲν ἀκριβὲς αὐτῶν) ἄλλοτε (=ἐν ἑτέροις καιροῖς=εἰς ἄλλην περίπτωσιν) θὰ παρουσιάσωμεν (θὰ ἐκθέσω), ὡς ὑπόδειγμα δὲ τοῦ χαρακτηῆρος (=τῆς φύσεως) τοῦ Ἰππονίκου τώρα ἀναφέρομεν (=ἐξενηνόχαμεν=ἀναφέρω), σύμφωνα μὲ τὴν ζωὴν τοῦ ὁποῖου (=πρὸς ὄν) πρέπει (ὀφείλεις) νὰ κανονίσῃς τὴν ζωὴν σου (πρὸς τὸν ὅποιον ὀφείλεις νὰ συμμορφωθῆς=πρὸς ὄν δεῖ ζῆν σε), ὡσὰν ἀκριβῶς μὲ ὑπόδειγμα, ἀφοῦ θεωρήσῃς (=ἠγησάμενον) ὡς νόμον μὲν τὸν τρόπον τῆς ζωῆς (=τὸν τρόπον) ἐκείνου, καὶ ἀφοῦ γίνῃς μιμητῆς καὶ ζηλωτῆς τῆς πατρικῆς ἀρετῆς (τῆς ἀρετῆς τοῦ πατρός σου)· διότι εἶναι ἐντροπῆ (=αἰσχρόν, ἐνν. ἐστίν) οἱ μὲν ζωγράφοι νὰ ζωγραφίζουσι (=τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν=νὰ ἀπεικονίζουσι) τὰ ὄρατα ἐκ τῶν ζώων, τὰ δὲ παιδιὰ νὰ μὴ μιμοῦνται τοὺς ἐναρέτους (τοὺς καλοῦς, τοὺς χρηστοῦς) ἐκ τῶν γονέων τῶν.

12.— Νὰ νομίζῃς δὲ ὅτι εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς ἀθλητὰς δὲν ἀρμόζει (δὲν ταιριάζει) τόσον πολὺ (=οὕτω) νὰ ἀσκοῦνται (=ἀσκεῖν=νὰ ἀγωνίζονται) κατὰ τῶν ἀντιπάλων τῶν, ὅσον (=ὡς) (ὅπως ἀρμόζει—ταιριάζει) εἰς σὲ (ὅπως πρέπει σὺ) νὰ φροντίζῃς (=σκοπεῖν), πῶς θὰ γίνῃς ἐφάμιλλος (=ἐνάμιλλος=ὅμοιος) τοῦ πατρός σου κατὰ τὰς πράξεις (=τοῖς ἐπιτηδεύμασιν). Δὲν εἶναι δυνατὸν ὅμως (=οὐ δυνατὸν δέ, ἐνν. ἐστίν) νὰ σκεφθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον (=οὕτω διατεθῆναι τὴν γνῶμην) ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου τὰ αὐτιά δὲν εἶναι γεμᾶτα (=τὸν μὴ πεπληρωμένον) ἀπὸ πολλὰ καὶ ὄρατα διδάγματα (=ἀκουσμάτων=ἀπὸ ἀκούσματα, ἀκροάματα, ἤτοι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει διδαχθῆ πολλὰ καὶ ἠθικὰ διδάγματα)· διότι τὰ μὲν σώματα (αἱ σωματικαὶ δυνάμεις) μὲ τοὺς συμμέτρους (κανονικοὺς, ἀναλόγους) κόπους, ἢ δὲ ψυχὴ (αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις) μὲ τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν (=τοῖς σπουδαίοις λόγοις) εἶναι πλασμένα (=πέφυκε) νὰ αὐξάνωνται (νὰ ἀναπτύσσωνται. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν : ὅπως τὰ σώματα... ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ...). Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς (=διόπερ) ἐγὼ θὰ προσπαθῆσω μὲ συντομίαν νὰ σὲ συμβουλευθῶ (=ὑποθέσθαι σοι), μὲ ποίας πράξεις (=δι' ὧν ἐπιτηδεύματων) μοῦ φαίνεσαι (=δοκεῖς μοι) ὅτι θὰ ἠδύνασο νὰ προκόψῃς (=ἂν ἐπιδοῦναι) πάρα πολὺ (=πλεῖστον) ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ νὰ ἀποκτήσῃς ὑπόληψιν (φήμην, καλὸν ὄνομα =εὐδοκιμηῆσαι) πλησίον ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀνθρώπων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

εἰ καταριθμησάμεθα... ἐπιλίποι ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος. ὑποθετ. λόγος γ' εἶδους δηλῶν ἄλλην σκέψιν τοῦ λεγόντος. Ἐκφέρεται δὲ ἡ μὲν ὑπόθεσις διὰ τοῦ εἰ καὶ εὐκτικῆς, ἡ δὲ ἀπόδοσις διὰ δυνητικῆς εὐκτικῆς, ἥτοι εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν. — ὁ χρόνος πᾶς. ὁ τοκ. τοῦ ἐπιλίποι μετὰ ἐπιθετ. προσδ. — ἡμᾶς, ἀντικ. τοῦ ἐπιλίποι, ὅτεο εἶναι εὐκτ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ ἐπιλείπω. ἐπέλειπον, ἐπιλείψω. ἐπέλειπον. ἐπιλέλοιπα, ἐπελελοίπειν. — τὰς πράξεις πάσας, ἀντικ. τοῦ καταριθμησάμεθα μετὰ ἐπιθετ. προσδ. (εὐκτ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ καταριθμῶμαι-οὔμαι=μετῶ καλῶς) — ἐκείνου, γεν. ὑποκειμ. (ἅ ἔπραξεν ἐκείνος) ἢ γεν. κτητικῆ εἰς τὸ πράξει. — τὸ ἀκριβές, ἀντικείμεν. τοῦ δηλώσομεν. — αὐτῶν, γεν. κτητικῆ — ἐν ἑτέροις καιροῖς, ἔμπρ. προσδ. τοῦ χρόνου. — δεῖγμα ἀντικ. τοῦ ἐξενηνόχαμεν, ὅπερ εἶναι πρκ. τοῦ ἐκφέρω, ἐξέφερον, ἐξοίσω, ἐξήνευγα α' καὶ β' ἐξήνευγον, ἐξενήνοχα, ἐξενήνοχουν. — τῆς φύσεως, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ δεῖγμα. — τοῦ Ἰππονίκου, γεν. κτητικῆ. — πρὸς ἔν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν. — ζῆν, ὑποκειμ. τοῦ δεῖ. — ζῆν = ἀπαρέμφ. τοῦ ζῆω-ᾶ, προστ. ζῆθι, ζήτω, ζήτε, ζώντων ἢ ζήτων. — μετ. ζῶν ζῶσα ζῶν. — σέ (σ'), ὑποκ. τοῦ ζῆν. — πρὸς παράδειγμα, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν. — ἠγησάμενον... γιγνώμενον, χρόν. μετοχά. — τὸν τρόπον, ἀντικ. τοῦ ἠγησάμενον. — ἐκείνου, γεν. κτητικῆ. — νόμον, κατηγορ. — μιμητὴν καὶ ζηλωτὴν, κατηγορούμενα τοῦ ὑποκειμ. τῆς μετοχῆς σέ. — τῆς ἀρετῆς, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ μιμητὴν καὶ ζηλωτὴν. — τῆς πατρῴας, ἐπιθετ. προσδ. τῆς ἀρετῆς. — ἀπεικάζειν, ὑποκειμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως αἰσχρόν, ἐνν. ἔστιν. — τοὺς γραφεῖς, ὑποκειμ. τοῦ ἀπεικάζειν. — τὰ καλα, ἀντικ. τοῦ ἀπεικάζειν. — τῶν ζῶων, γεν. διαίρ. — μὴ μιμείσθαι, ὑποκειμ. τοῦ αἰσχρόν ἔστιν. — τοὺς παῖδας, ὑποκειμ. τοῦ μὴ μιμείσθαι. — τοὺς σπουδαίους, ἀντικείμεν. τοῦ μὴ μιμείσθαι. — τῶν γονέων, γεν. διαίρ. — προσήκειν, ἀντικείμεν. τοῦ ἠγοῦ, ὅπερ εἶναι προστ. ἐνεστ. τοῦ ἠγέσμαι-οὔμαι = μηδενί, ἀντικείμεν. τοῦ προσήκειν. — τῶν ἀθλητῶν, γεν. διαίρ. — οὕτω, ἔμπρ. δηλοῦν ποσόν. — ἀσκεῖν, ὑποκειμ. τοῦ προσήκειν ὡς ἀπροσώπου ἢ τριτοπροσώπου (προσηκει). — ἐπὶ τοὺς ἀνταγωνιστάς, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν ἐχθρικὴν κατεύθυνσιν. — ὡς σοὶ (προσηκει) σκοπεῖν, ἀναφορ. πρότασις. — σκοπεῖν, ὑποκειμ. τοῦ νοουμένου προσήκειν. — τὸ δὲ σοὶ δοτ. προσ. τοῦ προσήκειν. — ὅπως ἐνάμιλλος γενήσῃ, πλαγία ἐρωτημ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ σκοπεῖν. — ἐνάμιλλος, κατηγορ. — τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, δοτ. ἀντικειμ. — διατεθῆναι, ὑποκειμ. τῆς ἀπροσ. ἐκφράσεως ὅν δυνατόν, ἐνν. ἔστιν. — τὸν μὴ πεπληρωμένον, ὑποκειμ. τοῦ διατεθῆναι (ἀπαρ. παθ. ἄορ. α' τοῦ διατίθεμαι). — τὴν γνῶμην, αἰτ. τοῦ καὶ τί ἢ τῆς ἀναφορᾶς. — ἀκουσμάτων, ἀντικείμεν. τοῦ πεπληρωμένον. — πολλῶν καὶ καλῶν, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ ἀκουσμάτων. — αὐξῆσθαι, ἀντικείμεν. τοῦ πέφυκε. — τὰ σώματα καὶ ἡ ψυχὴ, ὑποκείμενα τοῦ αὐξῆσθαι καὶ τοῦ πέφυκε (ταῦτοπροσωπία). — τὸ πέφυκε λαμβάνεται καὶ ἀπροσώπως = εἶναι φυσικόν, φυσικὰ συμβαίνει. — τοῖς πόνοις... τοῖς λόγοις, δοτικαὶ τοῦ τρόπου ἢ τοῦ ὄργανου. — συμμέτροις καὶ σπουδαίσις, ἀντίστοιχοι ἐπιθετικοὶ προσδ. ὑποθέσθαι, ἀντικείμεν. τοῦ πειράσομαι (ἀπαρέμφ. μέσ. ἄορ. β' τοῦ ὑποτίθεμαι, ὑπετίθεμαι, ὑποθήσομαι, ὑπεθέμην, ὑποθέσειμι, ὑπεθεσίμην καὶ πρκ. παθ. ὑπόκειμαι καὶ ὑπερουντ ὑπεκείμην. — σοι, ἀντικείμενον τοῦ ὑποθέσθαι. — συντόμως, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον. — πειράσομαι, μέλλ. τοῦ πειράσομαι-ᾶμαι. Τὰ συνηρημένα εἰς — αὖ ῥήματα εἰς πάντας τοὺς ἄλλους χρόνους, πλὴν τοῦ ἐνεστί. καὶ παρὰ. ἔνθα συναιροῦνται, ἐκτείνουσι τὸν χαρακτῆρα αὖ εἰς ἀντίστοιχον μακρόν ἥτοι εἰς η. Ἐξαιροῦνται ὅσα ῥήματα πρὸ τοῦ χαρακτῆρος α ἔχουν ρ, ι, ε π. χ. πειράσομαι-ᾶμαι — πειράσομαι, ἰάσομαι-ᾶμαι — ἰάσομαι, ἔάω-ᾶ — ἔάσω κλπ. δι' ὧν... δοκεῖς μοι..., πλαγία ἐρωτημ. πρότασις. — ἂν ἐπιδοῦναι... (ἂν) εὐδοκί-

1+ (Δοκ. προσωνυμ. πρὸς Δημόνικον)

μῆσαι, ἀντικείμενα τοῦ δοκεῖς.— πλείστον, ἐπιρρ. προσδ. τοῦ ποσοῦ.— πρὸς ἀρετὴν, ἐμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ πλησίον.— ἄλλοις καὶ ἅπασιν, ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί.*

Β'. ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ

Κεφ. δ'

13.— Πρῶτον μὲν λοιπὸν νὰ εἶσαι εὐσεβῆς ἀπέναντι τῶν Θεῶν (νὰ σέβεσαι τὴν θρησκείαν), ὄχι μόνον μὲ τὸ νὰ προσφέρῃς θυσίας (=μὴ μόνον θύων), ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ νὰ μένης πιστὸς (=ἀλλὰ καὶ ἐμμένων) εἰς τοὺς ὅρκους σου· διότι ἐκεῖνο μὲν (δηλ. αἱ θυσίαι) εἶναι σημεῖον τῆς ἀφθονίας (=εὐπορίας) τῶν χρημάτων, τοῦτο δὲ (δηλ. ἡ τήρησις τῶν ὅρκων) εἶναι ἀπόδειξις (=τεκμήριον) τῆς καλοκαγαθίας (τῆς χρηστότητος) τοῦ χαρακτήρος σου (=τῶν τρόπων). Νὰ τιμᾶς τὸ θεῖον (τὴν θεότητα=τὸ δαιμόνιον) πάντοτε μὲν, πρὸ πάντων ὅμως μαζί μὲ τοὺς συμπολίτας σου· διότι τοιοῦτοτρόπως θὰ φανῆς (=δόξεις) ὅτι συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς θεοὺς θυσιάζεις καὶ εἰς τὰ ἔθιμα (=τοῖς νόμοις) μένεις πιστὸς.

14.— Τοιοῦτοτρόπως νὰ συμπεριφέρεσαι (=γίγνου) ἀπέναντι τῶν γονέων σου (τοιαύτην διαγωγὴν νὰ δεικνύῃς πρὸς τοὺς γονεῖς σου), ὅπως θὰ ἤϋχεσο (=οἶους ἂν εὐξαιο) νὰ (συμπερι)φέρωνται πρὸς τὸν ἑαυτὸν σου τὰ παιδιά σου (οἷαν διαγωγὴν θὰ ἤϋχεσο νὰ τηρήσουν ἀπέναντί σου τὰ τέκνα σου). Νὰ ἐκτελῆς (=ἄσκει) ἀπὸ τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις (=τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων) ὄχι ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν πρὸς ἀπόκτησιν δυνάμεως (=μὴ τὰ πρὸς τὴν ῥώμην), ἀλλὰ ἐκείνας, ποὺ συντελοῦν πρὸς ἀπόκτησιν ὑγείας (=ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν)· δύνασαι δὲ νὰ ἐπιτύχῃς αὐτό, ἐὰν παύῃς ἀπὸ τοὺς κόπους, ἐνῶ ἀκόμη δύνασαι νὰ κοπιάζῃς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

πρῶτον, ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον.— εὐσεβεῖ, προστ. ἐνεστ. τοῦ εὐσεβέω—ω.— τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, ἀντικείμ. τοῦ εὐσεβεῖ.— θύων... ἐμμένων, τροπ. μετοχαί.— τοῖς ὅρκοις, ἀντικ. τοῦ ἐμμένων.— ἐκεῖνο, δηλ. τὸ θύειν, ὑποκ. τοῦ ἐνν. ἐστίν.— σημεῖον... τεκμήριον, κατηγορούμενα τοῦ ἐκεῖνο τὸ α' καὶ τοῦτο τὸ β'— εὐπορίας, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ σημεῖον.— τῶν χρημάτων, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ εὐπορίας.— τοῦτο δέ, δηλ. τὸ ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις, ὑποκειμ. τοῦ ἐστίν.— τῆς καλοκαγαθίας, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ τεκμήριον.— τῶν τρόπων, γεν. ὑποκειμ. εἰς τὸ καλοκαγαθίας.— τὸ δαιμόνιον, ἀντικειμ. τοῦ τιμᾶς.— μετὰ τῆς πόλεως, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν συνεργίαν ἢ τοῦ συνεργασίαν.— θύειν... ἐμμένειν, ἀντικειμ. τοῦ δόξεις.— τοῖς θεοῖς, ἀντικειμ. τοῦ θύειν.— τοῖς νόμοις, ἀντικειμ. τοῦ ἐμμένειν.— τοιοῦτος, κατηγορ.— περὶ τοὺς γονεῖς, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— γενέσθαι, ἀντικ. τοῦ εὐξαιο ἂν (εὐκτ. μέσου ἄορ. α' τοῦ εὐχομαι)· τὸ ἀπαρέμφ. τελικόν, ὡς ἐξαρτώ.

μενον ἀπὸ ῥήμα κατατασσόμενον εἰς τὰ βουλευτικά—ἐφετικά.— τοὺς παῖδας, ὑποκείμ. τοῦ γενέσθαι — τοὺς σεαυτοῦ, γεν. κτητική. — οἴους, κατηγορ. τοῦ παῖδας.— περὶ σεαυτόν, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων, γεν. διαιρ. μετὰ ἐπιθετ. προσδ. (τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων)— τὰ πρὸς τὴν ῥώμην... τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν, ἀντικείμενα τοῦ ἄσκει.— τούτου, ἀντικ. τοῦ ἐπιτύχεις ἄν (εὐκτ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ ἐπιτυγχάνω, ἐπετύγχανον, ἐπιτεύξομαι, ἐπέτυχον, ἐπιτεύχῃκα, ἐπετεύχῃκειν.— τῶν πόνων, ἀντικ. τοῦ λήγεις.— εἰ λήγεις... ἐπιτύχεις ἄν... , ὑποθετ. λόγος γ' εἴθους δηλῶν ἀπλήν σκεψιν τοῦ λέγοντος.— δυνάμενος, ἐνδοτική ἢ ἐναντιωματική μετοχῆ.— πονεῖν, τελικόν ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικείμ. τοῦ δυνάμενος.

15.— Μῆτε γέλωτα ἀκράτητον (=προπετιῆ=μωρὸν) νὰ ἀνέχεσαι (=στέργε=νὰ ἀγαπᾶς), μῆτε λόγον μὲ θρασύτητα λεγόμενον (=μετὰ θράσους) νὰ ἐπιδοκιμάζης (=ἀποδέχου)· διότι τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἴδιον (εἶναι χαρακτηριστικόν γνώρισμα) ἀνοήτου (ἀνθρώπου), τὸ δὲ δεύτερον εἶναι ἴδιον παράφρονος (=τὸ δὲ μανικόν, ἐνν. ἐστίν). "Ὅσα εἶναι ἐντροπὴ νὰ κάμης, αὐτὰ νὰ νομίζης ὅτι δὲν εἶναι καλὸν οὔτε νὰ τὰ λέγης. Νὰ συνηθίζης τὸν ἑαυτόν σου νὰ εἶσαι ὄχι σοβαρός, ἀλλὰ σκεπτικός· διότι δι' ἐκεῖνο μὲν (δηλ. τὸ πρῶτον) ὑπερήφανος, δι' αὐτὸ δὲ (δηλ. τὸ δεύτερον—τὸ σύννου) θὰ θεωρηθῆς (=δόξεις) ὅτι εἶσαι φρόνιμος. Νὰ νομίζης ὅτι πρὸ πάντων σου ἀρμόζει (=σεαυτῷ πρέπει) ἡ ἐντροπή, ἡ δικαιοσύνη, ἡ σωφροσύνη· διότι μὲ ὄλα ἐν γένει αὐτὰ (=τούτοις γὰρ ἅπασι) θεωρεῖται (=δουκεῖ) ὅτι στολιζέται τὸ ἦθος (ὁ χαρακτήρ) τῶν νέων.

16.— Νὰ μὴ ἐλπίζης ποτὲ (=μηδέποτε μηδὲν ἐλπίζε) ἄν κάμης κάτι τι αἰσχρὸν (κάποιαν αἰσχρὰν πράξιν), ὅτι θὰ διαφύγῃς τὴν προσοχὴν (τοῦ κόσμου· ὅτι θὰ τὸ κρύψῃς=λήσειν)· διότι καὶ ἄν τὸ κρύψῃς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, θὰ τὸ γνωρίζῃς σὺ ὁ ἴδιος. Τοὺς μὲν θεοὺς νὰ φοβῆσαι, τοὺς δὲ γονεῖς σου νὰ τιμᾶς, τοὺς δὲ φίλους σου νὰ ἐντρέπεσαι, εἰς δὲ τοὺς νόμους νὰ ὑπακούης. Νὰ ἐπιζητῆς (νὰ ἐπιδιώκῃς) τὰς ἀπολαύσεις πρὸ συνοδεύονται ἀπὸ τιμῆν (ὑπόληψιν)· διότι ἡ ἀπόλαυσις (=τέρψις) ἡνωμένη μὲ τὸ καλὸν (=σὺν τῷ καλῷ) εἶναι ἄριστον πρᾶγμα, χωρὶς ὅμως αὐτὸ εἶναι πάρος πολὺ κακὸν πρᾶγμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

γέλωτα, ἀντικείμ. τοῦ στέργε.— προπετιῆ, κατηγορ. τοῦ ἀντικείμ. γέλωτα.— λόγον, ἀντικείμ. τοῦ ἀποδέχου.— μετὰ θράσους, ἔμπρ. προσδ. ἐπέχων θεοῖν ἐπιθετ. προσδ. — θρασύν — τὸ μὲν... τὸ δέ, ὑποκείμενα τοῦ ἐνν. ἐστίν.— ἀνόητον... μανικόν, κατηγορούμενα τῶν ὑποκείμενων.— ποιεῖν, ὑποκείμ. τοῦ αἰσχρὸν, ἐνν. ἐστίν (ἀπρόσωπος ἔκφρασις) Ὅς ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρέμφ. νοεῖται τὸ σέ.— Τὸ δὲ ἄ εἶναι ἀντικείμ. τοῦ ποιεῖν.— καλὸν εἶναι, ἀντικείμ. τοῦ νόμιζε.— λέγειν, ὑποκείμ. τῆς ἀπρόσωπου ἔκφράσεως καλὸν εἶναι.— Ὅς ὑποκείμ. τοῦ λέγειν νοεῖται τὸ σέ.— Τὸ δὲ ταῦτα εἶναι ἀντικείμ. τοῦ λέγειν.— σεαυτόν, ἀντικείμ. τοῦ ἔθιζε καὶ ὑποκείμ. τοῦ τελ. ἀπαρέμφ. εἶναι, χρησιμεύοντις καὶ τούτου ὡς ἀντικ. τοῦ ῥ. ἔθιζε.— σκυθρωπόν... σύννου, κατηγορούμενα τοῦ σε-

αυτόν.—δι' ἐκεῖνο...διὰ τοῦτο, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες αἰτίαν.—εἶναι, ἀντικείμεν. τοῦ δόξεις.—αὐθάδης... φρόνιμος, κατηγορούμενα.—πρέπειν, ἀντικ. τοῦ ἡγοῦ.—σεαυτῷ, ἀντικείμεν. τοῦ πρέπειν.—αἰσχρῶν, δικαιοσύνην, σωφροσύνην, ὑποκείμενα τοῦ πρέπειν.—τούτοις ἅπανσι, δοτ. τοῦ τροπου.—κοσμεῖσθαι, ὑποκείμεν. τοῦ δοκεῖ. Τὸ ῥῆμα δοκῶ εἶναι καὶ προσωπικόν, ὅποτε σημαίνει νομίζω, φαίνομαι, καὶ ἀπρόσωπον.—δοκεῖ τινι ὅποτε σημαίνει φαίνεται καλὸν εἰς τινα, ἀποφασίζει τις,—τὸ ἦθος, ὑποκείμεν. τοῦ κοσμεῖσθαι.—τῶν νεωτέρων=τῶν νέων, γεν. κτητικῆ.—ποιήσας, ὑποθετ. μτχ.—αἰσχρὸν, ἀντικ. τοῦ ποιήσας.—λήσειν, ἀντικ. τοῦ ἔλιπζε. Τὸ λήσειν εἶναι ἀπάρεμφ. μέλλοντος τοῦ λανθάνω, ἐλάνθανεν, λήσω, ἔλαθον, ἐλέθηα, ἐλελήθειν—ἄν τοὺς ἄλλους λάθης...ἑαυτῶ συνειδήσεις, ὑποθετ. λόγος δ' εἶδους σημαίνει τὸ προσδοκώμενον. Τὸ λάθης εἶναι ὑποτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ λανθάνω.—τοὺς ἄλλους, ἀντικείμεν. τοῦ λάθης.—σεαυτῷ, ἀντικείμεν. τοῦ συνειδήσεις, ὅπερ εἶναι μέλλον τοῦ συννοεῖν, πρτ. συνήδειν καὶ συνήδη.—θεοῦς...γονεῖς...φίλους...νόμους, ἀντικείμενα τῶν οἰκείων ῥημάτων.—τάς μετὰ δόξης, ἐπιθετ. προσδ. Ἐμπρ. προσδ. μετὰ τὸ ἄρθρον πρὸ αὐτοῦ λαμβάνεται ὡς ἐπιθετικός προσδ. (=τάς ἐνδόξους).—ἄριστον...κάκιστον, κατηγορ. τοῦ τέρψις, ἐνν. τὸ ἐστίν.—σὺν τῷ καλῷ... ἄνευ δὲ τούτου, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸν τρόπον.

17.—Νὰ προφυλάσσεται (=εὐλαβοῦ) ἀπὸ τὰς κατηγορίας (συκοφαντίας), καὶ ἂν ἀκόμη (=κἄν=ἔστω καὶ ἂν) εἶναι ψευδεῖς· διότι οἱ περισσότεροι (=οἱ πολλοὶ=οἱ πλείους) τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦν, λαμβάνουν δὲ ὑπ' ὄψιν (=ἀποβλέπουσιν) τὴν φήμην. Νὰ νομίζης (=δόκει) ὅτι ὅλα τὰ πράττεις, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ διαφύγῃς τὴν προσοχὴν κανενός (=ὡς μηδένα λήσων)· διότι καὶ ἂν πρὸς στιγμήν (=καὶ γὰρ ἂν παραυτίκα) κρύψῃς (ἐνν. τὸν ἑαυτὸν σου), ὕστερα θὰ φανῆς (=ὀφθήσῃ=θὰ γίνῃς ἀντιληπτός). Πρὸ πάντων δὲ θὰ ἀπέκτας φήμην (=εὐδοκιμοίης ἄν), ἐὰν ἐφαίνεσο ὅτι δὲν κάνεις ἐκεῖνα, διὰ τὸ ὅποια, ἂν τὰ ἔκαναν οἱ ἄλλοι, θὰ τοὺς κατέκρινες (=ἐπιτιμώης ἄν=θὰ τοὺς ἐπέπληττες).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

τάς διαβολάς, ἀντικείμεν. τοῦ εὐλαβοῦ — κἄν (=καὶ ἂν) ψευδεῖς ὄσιν, ὑποθετ. πρότασις.—ψευδεῖς, κατηγορ.—πρὸς τὴν δόξαν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπὸν — ποιεῖν, ἀντικείμεν. τοῦ δοκεῖ (προστ. ἐνεστ. τοῦ δοκέω—ῶ) Ὡς ὑποκείμεν. τοῦ ποιεῖν νοεῖται τὸ σὺ (ταυτοπροσωπία).—ἅπαντα, ἀντικείμεν. τοῦ ποιεῖν... ὡς λήσων, αἰτιολ. μετοχή, ἡ δὲ προσθήκη τοῦ ὡς δηλοῖ ὑποκειμενικὴν γνώμην.—μηδένα, ἀντικείμεν. τοῦ λήσων.—ἂν κρύψῃς (ἐνν. σεαυτόν)... ὕστερον ὀφθήσῃ, ὑποθετ. λόγος δ' εἶδους δηλῶν τὸ προσδοκώμενον.—ὀφθήσῃ, β' ἐν. πρόσ. παθ. μέλλ. τοῦ ὀράομαι—ῶμαι, ἐρωώμην, ὀφ—θήσομαι—θήσῃ—θήσεται κλπ. ὤφθην, ἐρώραμαι καὶ σπᾶν. ὤμμαι — ἂν εὐδοκιμοίης... εἰ φαίνω... ὑποθ. λόγος γ' εἶδους δηλῶν ἀπλην ἀπλην σκέψιν τοῦ λέγοντος.—μὴ πράττων, κατηγορ. μετ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ φαίνω.—ταῦτα, ἀντικείμεν. τοῦ πράττων.—ἄ... τοῖς ἄλλοις, ἀντικείμενα τοῦ ἐπιτιμώης ἄμεσον καὶ ἔμμεσον. Τὸ ἐπιτιμώης εἶναι εὐκτ. τοῦ ἐπιτιμῶ—ῶ : ἐπι—τιμῶμι—ῶμι, τιμῶις—ῶς, τιμῶι—ῶ ἢ ἐπι—τιμῶσιν—ῶν, τιμῶσις—ῶης, τιμῶσιν—ῶη, πληθυντικός τιμῶοιμεν—ῶμεν, τιμῶοιτε—ῶτε — τιμῶοιεν, ῶεν.—πράττουσιν, δοτ. πληθ. μετοχῆς ἐνεστ., ἡ μτχ. εἶναι ὑποθετικῆ. Ὡστε τὸ ἄλλοις εἶναι καὶ ὑποκείμεν. τῆς μετοχῆς.

18.— Ἐάν εἶσαι φιλομαθής, θά εἶσαι καί πολυμαθής. Ὅσα μὲν γνωρίζεις, αὐτὰ νά τὰ διαφυλάττης μέ τήν μελέτην, ὅσα δέ δέν ἔχεις μάθει, νά τὰ ἀποκτῆς (νά τὰ μανθάνης) μέ τήν σπουδῆν (=ταῖς ἐπιστήμας)· διότι ἐξ ἴσου (=ὁμοίως) εἶναι αἰσχρόν, ἀν ἀκούσῃ κανεῖς ὠφέλιμον λόγον, νά μὴ τόν μάθῃ, καί ἂν τοῦ δίδεται κάτι τι καλόν ἐκ μέρους τῶν φίλων του, νά μὴ τὸ πάρῃ. Νά διαθέτῃς τήν εὐκαιρίαν (=κατανάλισκε τήν τήν σχολήν) κατὰ τήν διάρκειαν τῆς ζωῆς σου εἰς τήν προσεκτικὴν ἀκρόασιν (=εἰς τήν φιληκοΐαν) τῶν λόγων· διότι τοιοῦτοτρόπως, ἐκεῖνα τὰ ὅποια μέ δυσκολίαν (=χαλεπῶς) ἔχουν εὐρεθῆ ἀπὸ τοὺς ἄλλους (=τοῖς ἄλλοις), θά σοῦ συμβῆ νά τὰ μανθάνης εὐκόλως (=ῥαδίως).

19.— Νά νομίζῃς ὅτι πολλὰ ἀπὸ τὰ μαθήματα (=τῶν ἀκουσμάτων) εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ πολλὰ χρήματα· διότι τὰ μὲν (χρήματα) γρήγορα χάνονται (=ἀπολείπει), τὰ δέ (μαθήματα) ὄλον τὸν χρόνον διατηροῦνται· διότι ἡ σοφία (ἡ ἀνώτερα μόρφωσις) εἶναι τὸ μόνον ἀθάνατον ἐκ τῶν πραγμάτων. Νά μὴ διστάζῃς (=μὴ κατόκνει) νά βαδίζῃς μακρὰν ὁδὸν πρὸς συνάντησιν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὑπόσχονται (=πρὸς τοὺς ἐπαγγελιομένους), ὅτι διδάσκουν κάτι τι χρήσιμον· διότι εἶναι ἐντροπὴ (=αἰσχρόν γάρ, ἐνν. ἐστίν) οἱ μὲν ἔμποροι νά διαπλέουν (νά διασχίζουσιν=διαπερᾶν) τόσον μεγάλας θαλάσσας (=τηλικαῦτα πελάγη), διὰ νά κάμουν μεγαλυτέραν (=πλείω) τήν περιουσίαν ποῦ ἔχουν (=τήν ὑπάρχουσαν οὐσίαν), οἱ δέ νέοι νά μὴν ὑποφέρουν (=μὴδὲ ὑπομένειν) οὔτε τὰς κατὰ ξηρὰν (=κατὰ γῆν) πορείας, διὰ νά καταστήσουν τὸν νοῦν των τελειότερον (=βελτίω).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ἐάν ἤς... ἔσει... ὑποθετ. λόγος δ' εἶδον δηλῶν τὸ προσδοκώμενον — φιλομαθής καὶ πολυμαθής, κατηγορ.— ἃ μὲν ἐπίστασαι, ἀναφορ. πρότασις χορηγεύουσα ὡς ἀντικείμεν, τοῦ διαφυλάττης, παρεμβλλομένου καὶ τοῦ ταῦτα ὡς ἀντικ. τοῦ ῥήματος. Τὸ δὲ ἃ εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ ἐπίστασαι.— ταῖς μελέταις, δοτ. τοῦ ὄργανου ἢ τοῦ τρόπου.— ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, ἀντικείμεν. τοῦ προσλάμβανε, ἀναφορ. πρότασις. Τὸ δὲ ἃ εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ μεμάθηκας.— ταῖς ἐπιστήμας, δοτ. τοῦ ὄργανου ἢ τοῦ τρόπου.— μὴ μαθεῖν... μὴ λαβεῖν, ὑποκείμενα τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως αἰσχρόν, ἐνν. ἐστίν. ὡς ὑποκείμεν. τῶν ἀπαρεμφ. νοεῖται τὸ σέ ἢ τὸ γενικόν καὶ ἀόριστον τινά.— ἀκούσαντα... διδόμενον, ὑποθετ. μετοχαί.— λόγον, ἀντικείμεν. τοῦ ἀκούσαντα καὶ μαθεῖν.— χρήσιμον, ἐπιθ. προσδ.—τι, ἀντικείμεν. τοῦ διδόμενον.— ἀγῶδόν, ἐπιθ. προσδ. ἢ καὶ κατηγορ.— παρὰ τῶν φίλων, ἐμπρ. προσδ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— τήν σχολήν, ἀντικείμεν τοῦ κατανάλισκε.— ἐν τῷ βίῳ, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον.— εἰς τήν φιληκοΐαν, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπόν.— τῶν λόγων, γεν. ἀντικείμεν. εἰς τὸ φιληκοΐαν.— μανθάνειν, ὑποκείμεν. τοῦ συμβήσεται, τιθεμένου ἀπροσώπως.— σοι, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ συμβήσεται, ὅπερ εἶναι μέλλον τοῦ συμβαίνω, συνέβαινον, συμβήσομαι, συνέβην, συμβέβηκα, συνεβεβήκειν.— ὑποκείμεν. τοῦ ἀπαρεμφ. εἶναι τὸ σέ ἐξαγόμενον ἐκ τῆς δοτ. προσωπικῆς.— ῥαδίως, ἐπιρρ. προσδ.

τοῦ τρόπου.— τὰ εὐρημένα, ἀντικ. τοῦ μανθάνειν.— χαλεπῶς, τροπ. ἐπίρ. τοῖς ἄλλοις, ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ εὐρημένα, μτχ. (παθ. παρακ. τοῦ εὐρίσκω). Τὸ ποιητικὸν αἴτιον, ὅπερ ἐκφέρεται κυρίως διὰ τῆς ὑπὸ καὶ γενικῆς, εἰς τὸν ποθ. παρακ. ἐκφέρεται συνήθως δι' ἀπλῆς δοτικῆς.— εἶναι, ἀντικείμε. τοῦ ἠγοῦ (προστ. ἐνεστ. τοῦ ἠγέομαι-εὔμαι).— πελλά, ὑποκείμε. τοῦ εἶναι.— τῶν ἀκουσμάτων, γεν. διαίρ. εἰς τὸ πολλά.— κρείττω (ἢ κρείττενα), κατηγορ.— πολλῶν χρημάτων, γεν. συγκριτικῆ ἢ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— τὰ μὲν, δηλ. χρήματα, ὑποκείμε. τοῦ ἀπολείπει (ἀτιτικῆ σύνταξις).— ταχέως, χρονικὸν ἐπίρρ.— τὰ δέ, δηλ. πολλὰ τῶν ἀκουσμάτων, ὑποκείμε. τοῦ παραμένει (ἀττ. σύνταξις).— πάντα τὸν χρόνον, αἰτ. δηλοῦσα διάρκειαν, ἥτοι ἀπρόθετος χρονικὸς προσδ.— σοφία, ὑποκείμε. τοῦ νοουμένου ἐστὶν ἢ παραμένει.— ἀθάνατον, κατηγορ. τοῦ σοφία.— μένον, ἐπίρρ. προσδ. ποσοτικός.— τῶν κτημάτων, γεν. διαίρ.— κατόκειν, προστ. τοῦ κατοκνέω-ᾶ, κατώκνουσιν, κατοκνήσω, κατώκνησα, κατοκνήσας ἔχω.— πορεύεσθαι, ἀντικ. τοῦ κατόκειν.— ἔδδν μακρὰν, ἀντικείμε. συνώνυμον τοῦ πορεύεσθαι μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— πρὸς τοὺς ἐπαγγελιομένους, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν φιλικὴν διεύθυνσιν.— διδάσκειν, ἀντικ. τοῦ ἐπαγγελλομένου.— τι, ἀντικείμε. τοῦ διδάσκειν.— χρήσιμον, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ τι ἢ καὶ κατηγορ. τούτου (ὄν χρήσιμον).— διαπερᾶν — ὑπομένειν, ὑποκείμενα τῆς ἀπροσώπου ἐκφρασεως αἰσχρόν, ἐνν. ἐστίν.— τοὺς ἐμπόρους, ὑποκείμε. τοῦ διαπερᾶν.— πελάγη, ἀντικείμε. τοῦ διαπερᾶν.— τηλικαῦτα, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ πελάγη.— τοὺς δὲ νεωτέρους, ὑποκείμε. τοῦ μηδὲ ὑπομένειν.— τὰς πορείας, ἀντικείμε. τοῦ ὑπομένειν.— κατὰ γῆν, ἔμπρ. προσδ. τοῦ τόπου.— ἔνεκα τοῦ ποιῆσαι... ἐπὶ τῷ καταστήσει, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες σκοπόν.— τὴν οὐσίαν, ἀντικείμε. τοῦ ποιῆσαι.— τὴν ὑπάρχουσαν, ἐπιθετ. μετοχή ἢ ἐπιθ. προσδ.— πλείω (ἢ πλείονα), κατηγορ. τοῦ οὐσίαν.— τὴν διάνοιαν, ἀντικείμε. τοῦ καταστήσει.— αὐτῶν, γεν. κτητικῆ.— βελτίω (ἢ βελτίονα), κατηγορ. τοῦ διάνοιαν.— Προτάσεις δύο ἢ α' ἕως τὸ... οὐσίαν' ἀμφοτέραι κύρια.

20.— Εἰς μὲν τοὺς τρόπους σου νὰ εἶσαι εὐγενῆς (=φιλοπροσήγορος), εἰς δὲ τὰς ὁμιλίαις σου ὁμιλητικὸς (εὐπροσήγορος=πρόθυμος). Εἶναι δὲ ἴδιον (χαρακτηριστικὸν γνώρισμα) τῆς εὐγενείας μὲν νὰ χαιρετίζῃ κανεὶς ἐκείνους ποὺ συναντᾷ, τῆς δὲ ὁμιλητικότητος (=εὐπροσηγορίας) τὸ νὰ συνομιλῇ κανεὶς μὲ αὐτοὺς (ποὺ συναντᾷ) φιλικῶς (=οἰκείως=μὲ οἰκειότητα). Ἐντυγχάνω τοῖς λόγοις τινὶ=συνομιλῶ μετὰ τινος). Νὰ εἶσαι μὲν καλὸς (νὰ τὰ ἔχῃς καλὰ) μὲ ὄλους, νὰ συναναστρέφῃσαι (=χρῶ) ὁμῶς τοὺς καλλιτέρους· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς μὲν τοὺς πρώτους (=τοῖς μὲν, δηλ. τοὺς ἀπαντας) δὲν θὰ γίνῃς μισητὸς (=οὐκ ἀπεχθῆσαι), εἰς δὲ τοὺς δευτέρους (=τοῖς δέ, δηλ. τοὺς βελτίστους) θὰ γίνῃς φίλος. Τὰς συνεντεύξεις (τὰς συνομιλίαις) νὰ μὴ κάνῃς τακτικὰ (=πυκνὰς) μὲ τοὺς ἰδίους, μῆτε μακρὰς διὰ τὰ ἴδια πράγματα· διότι κάθε πρᾶγμα φέρει τὸν κόρον (τὸν χορτασμόν=πλησμονή).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

φιλοπροσήγορος—εὐπροσήγορος, κατηγορούμενα.— τῷ τρόπῳ (=τοῖς τρόποις)—τῷ λόγῳ (=τοῖς λόγοις), δοτικαὶ τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— γίγνου, προστ. ἐνεστ. τοῦ γίγνομαι, ἐγινόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα καὶ γεγένημαι, ἐγεγόνειν καὶ ἐγεγενήμην.— φιλοπροσηγορίας, γεν. κατηγορ.— τὸ προσφωνεῖν, ὑποκείμε. τοῦ ἐστι, τιθεμένου ἀπρο-

σώπας.— τοὺς ἀπαντῶντας, ἀντικείμε. τοῦ προσφωνεῖν.— εὐπροσηγορίας, γεν. κατηγορ.— τὸ ἐντυγχάνειν, ὑποκείμε. τοῦ ἔστι, ὅπερ ἐννοεῖναι ἐκ δευτέρου.— αὐτοῖς, ἀντικείμε. τοῦ ἐντυγχάνειν.— τοῖς λόγοις, δοτ. τοῦ ὀργάνου.— οἰκειῶς, ἐπίρρημα δηλοῦν τὸν τρόπον.— ἡδέως, τροπικὸν ἐπίρρημα.— πρὸς ἀπαντας, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν φιλικὴν διαθέσιν.— χρῶ, β' ἐν. πρόσ. προστ. ἐνεστ. τοῦ χρῆσθαι— ὤμαι.— τοῖς βελτίστοις, ἀντικείμε. τοῦ χρῶ.— τοῖς μὲν (ἐνν. ἀπασί), ἀντικείμε. τοῦ ἀπεχθῆσαι (β' ἐν. πρόσ. μέλλ. τοῦ ἀπεχθάνομαι, ἀπηχθάνομην, ἀπεχθῆσομαι, ἀπηχθέμην ἄορ. β', ἀπήχθημι, ἀπηχθήμην).— φίλος, κατηγορ.— τοῖς δὲ (ἐνν. τοῖς βελτίστοις), δοτ. ἀντικείμε. εἰς τὸ φίλος.— τὰς ἐντεύξεις, ἀντικ. τοῦ ποιοῦ.— πυκνάς— μακράς, κατηγορούμενα.— τοῖς αὐτοῖς, δοτ. ἀντικείμε. εἰς τὰς ἐντεύξεις.— περὶ τῶν αὐτῶν, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— πλησμονή, ὑποκείμε. τοῦ νοουμένου ῥ. ἔστιν.— ἀπαντων, γεν. ὑποκείμε. εἰς τὸ πλησμονή.

21.— Νὰ γυμνάζῃς τὸν ἑαυτὸν σου εἰς ἐκουσίους κόπους (εἰς κόπους τοὺς ὁποίους νὰ κάμνης μὲ τὴν θέλησίν σου), διὰ νὰ δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς καὶ τοὺς ἀκουσίους (ἤτοι κόπους τοὺς ὁποίους κάμνει τις χωρὶς νὰ θέλῃ). Ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐντροπὴ νὰ κυριεύεται ἡ ψυχὴ (= κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν), εἰς ὅλα αὐτὰ νὰ ἀσκήσῃ ἐγκράτειαν, δηλ. εἰς τὸ κέρδος, εἰς τὴν ὀργὴν, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν, εἰς τὴν λύπην. Θὰ εἶσαι δὲ τοιοῦτος (δηλ. ἐγκρατὴς εἰς τὸ κέρδος), ἂν νομίζῃς ὅτι κέρδη μὲν εἶναι, ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἀποκτήσῃς φήμην (= δι' ὧν εὐδοκιμήσεις) καὶ ὄχι ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ εὐτυχήσῃς (= εὐπορήσεις), ὡς πρὸς δὲ τὴν ὀργὴν (θὰ εἶσαι τοιοῦτος, δηλ. ἐγκρατὴς) ἂν φέρεσαι ὁμοίως (= ἂν παραπλησίως ἔχῃς) πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κάμνουν σφάλματα, ὅπως ἀκριβῶς θὰ εἶχες τὴν ἀξίωσιν (= ὡς περ ἂν ἀξιώσεις) νὰ φέρωνται καὶ οἱ ἄλλοι (= καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν) πρὸς τὸν ἑαυτὸν σου ἂν ἔπταιες (= ἀμαρτάνοντα) = ἂν περιέπιπτες εἰς σφάλμα), εἰς δὲ τὰς τέρψεις (τὰς ἡδονάς) (θὰ εἶσαι ἐγκρατὴς) ἂν θεωρήσῃς ὡς ἐντροπὴν (= ἂν αἰσχρὸν ὑπολάβῃς) νὰ εἶσαι μὲν κύριος τῶν ὑπηρετῶν σου (= ἄρχειν μὲν τῶν οἰκετῶν), νὰ εἶσαι ὁμοῦς δοῦλος εἰς τὰς ἀπολαύσεις (= ταῖς ἡδοναῖς), εἰς δὲ τὰς δυστυχίας (= ἐν δὲ τοῖς πονηροῖς) (θὰ εἶσαι τοιοῦτος, δηλ. ἐγκρατὴς), ἂν παρατηρῇς προσεκτικῶς (= ἂν ἐπιβλέπῃς) τὰς ἀτυχίας τῶν ἄλλων καὶ ὑπενθυμίζῃς (= ὑπομιμνήσκῃς) εἰς τὸν ἑαυτὸν σου, ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος (ἤτοι ὃν ὑποκείμενον εἰς παντοειδεῖς συμφοράς).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

σεαυτὸν, ἀντικείμε. τοῦ γυμνάζε.— πόνοις, δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τοῦ ὀργάνου — ἐκουσίους, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ πόνοις — ὅπως ἂν δύνη... τελ. πρότασις (τὸ δύνη = β' ἐν. πρόσ. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ ἀποθετικοῦ ῥ. δύναμαι, κλινομένου κατὰ τὸ ἴσταμαι, εἰς δὲ τὴν ὑποτ. καὶ τὴν εὐκτ. τονίζεται κατὰ τὰ βαρύτερα. Τὸ δύναμαι ἀντὶ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως λαμβάνει ἐνίοτε καὶ χρονικὴν, ὅπως τὰ ῥ. βούλομαι, θέλω κλπ. ἤτοι ἐδυνάμην καὶ ἡδυνάμην κλπ.).— ὑπομένειν, ἀντικ. τοῦ δύνη.— τοὺς ἀκουσίους, ἐπιθετ. προσδ. εἰς τὸ νοούμενον ἀντικ. τοῦ ὑπομένειν:

Ἰσακράτους Λόγοι — ΙΩ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

πόνους.— κρατεῖσθαι, ὑποκείμ. τοῦ αἰσχρόν. ἐνν. ἐστίν (ἀπρόσωπος ἔκφρασις).— τὴν ψυχὴν, ὑποκείμ. τοῦ κρατεῖσθαι.— ὑφ' ὧν, ποιητ. αἰτιον.— ἐγκράτειαν, ἀντικείμ. τοῦ ἄσκει.— τούτων πάντων, γεν. ἀντικείμ. εἰς τὸ ἐγκράτειαν μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης, ἐπεξηγήσεις τοῦ τούτων.— τοιοῦτος, κατηγορ.— ἐάν νομίξης... ἐάν ἔχης... ἐάν ὑπολάβης...— ἔσει τοιοῦτος, ὑποθετικοὶ λόγοι ὁ εἰσδους δηλοῦντες τὸ προσδοκώμενον.— εἶναι, ἀντικείμ. τοῦ νομίξης.— κέρδη, κατηγορ.— δι' ὧν=ἐκεῖνα, δι' ὧν ὁπότε τὸ ἐκεῖνα λογίζεται πρὸς ὑσοκείμ. τοῦ εἶναι — τῇ ὀργῇ, δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— παραπλησίως, τροπικὸν ἐπιρρημα— πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν ἀναφορᾶν.— ὡσπερ ἂν ἀξιώσεις, ἀναφορ. πρότασις (β' ἐν. πρόσ. εὐκτ. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ ἀξιῶ—ω). Τὰ συνηρημένα ἢ περισπώμενα ῥήματα καὶ τῶν τριῶν κατηγοριῶν—ώω,—ώω, εἰς πάντα τοὺς ἄλλους χρόνους, πλὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ παρατ. ἔνθα συναρροῦνται, αὐτῶν τὸν χαρακτήρα τῶν εἰς ἀντίστοιχόν μακρόν φωνῆν ἦτοι τὸ α καὶ ε εἰς η, τὸ δὲ ω εἰς ω π. χ. τιμῆ—σω, ἐτίμη—σα κλπ., ποιῆ—σω, ἐποίη—σα κλπ., ἀξιῶ—σω, ἡξιῶ—σα κλπ.— ἔχειν, ἀντικ. τοῦ ἀξιώσεις ἂν.— τοὺς ἄλλους, ὑποκ. τοῦ ἔχειν.— πρὸς ἑαυτὸν, ἔμπρ. προσδ. σημαίνων ἀναφορᾶν.— ἀμαρτάνοντα, ὑποθετ. μιχ.— ἐν τοῖς τερπνοῖς, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον.— αἰσχρόν. ἐνν. εἶναι, ἀντικείμ. τοῦ ὑπολάβης.— ἄρχειν—δουλεύειν, ὑποκείμενα τῆς ἀπρόσωπου ἔκφράσεως αἰσχρόν εἶναι.— τῶν οἰκετῶν, ἀντικ. τοῦ ἄρχειν.— ταῖς ἡδοναῖς, ἀντικ. τοῦ δουλεύειν.— ἐν τοῖς πονηροῖς, (ἐνν. ἔσει τοιοῦτος), ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον.— τὰς ἀτυχίας, ἀντικ. τοῦ ἐπιβλήπης — τῶν ἄλλων, γεν. κτητικῆ— σεκυτόν, ἀντικ. τοῦ ὑπομιμνήσκης.— ὡς ἄνθρωπος (κατηγορ.) ὦν, ἀντι ὡς ἄνθρωπος εἶ ἢ ἄνθρωπον ὄντα.

22.— Περισσότερον νὰ φυλάττης τὰ ἐμπιστευθέντα (εἰς σέ) μυστικά (=τὰς παρακαταθήκας τῶν λόγων) παρὰ τὰς καταθέσεις (εἰς χεῖρας σου) χρηματιῶν (=ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας)· διότι οἱ ἐνάρετοι ἄνθρωποι (=τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας) πρέπει νὰ φαίνωνται ὅτι ἔχουν χαρακτήρα (=παρεχομένους τρόπον) σταθερώτερον ἀπὸ τὸν ὄρκον. Νὰ νομίξης ὅτι εἶναι φρόνιμον (ὀρθόν, πρέπον=προσήκειν) νὰ μὴν ἔχης ἐμπιστοσύνην (=ἀπιστεῖν) εἰς τοὺς φαύλους, ὅπως (ὀρθόν εἶναι) νὰ ἔχης ἐμπιστοσύνην (=πιστεύειν) εἰς τοὺς ἐναρέτους. "Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μυστικά (=περὶ τῶν ἀπορρήτων) νὰ μὴ κἀνης λόγον εἰς κανένα, ἐκτὸς ἐάν ἐξ ἴσου (=ὁμοίως) συμφέρη νὰ σιωπῶνται αἱ πράξεις καὶ εἰς σέ, ὁ ὁποῖος τὰς ἀνακοινώσεις (=λέγοντι), καὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὰς ἀκούουν.

23.— "Ὁρκον ἐπιβαλλόμενον (ἀπὸ τὸν ἀντίδικον=ἐπακτόν) νὰ ἀποδέχεσαι διὰ δύο λόγους (=προφάσεις), ἢ ὅταν πρόκειται νὰ ἀπαλλάξης (=ἢ ἀπολύων) τὸν ἐαυτόν σου ἀπὸ αἰσχροῦν κατηγορίαν (=αἰσχροῦς αἰτίας), ἢ ὅταν πρόκειται νὰ διασώσης φίλους ἀπὸ μεγάλους κινδύνους. Διὰ χρήματα δέ, σὲ κανένα ἀπὸ τοὺς θεοὺς νὰ μὴν ὀρκισθῆς, μήτε (ἀκόμη) ἂν πρόκειται (=ἂν μέλλῃς) νὰ ὀρκισθῆς ἀληθινὰ (=εὐορκεῖν)· διότι εἰς ἄλλους μὲν θὰ φανῆς ὅτι ὀρκίζεσαι ψευδῶς, εἰς ἄλλους δὲ ὅτι ἀγαπᾷς τὰ χρήματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τήρει, προστ. ένεστ. τοῦ τηρέω—ῶ=διατηρῶ, φυλάττω.— τὰς παρακαταθήκας, ἀντικείμε. τοῦ ῥ.— τῶν λόγων— τῶν χρημάτων, γεν. ἀντικείμε. τοῦ παρακαταθήκας.— ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— φαίνεσθαι, ὑποκείμε. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.— τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ὑποκείμε. μετ' ἐπιθετ. προσθ. τοῦ φαίνεσθαι.— παρεχόμενους, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ φαίνεσθαι, τῆς ὁποίας ὑποκείμε. εἶναι οἶον καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου — τρόπον, ἀντικείμε. τοῦ παρεχόμενους.— πιστότερον, κατηγορ. τοῦ ἀντικειμένου.— ὄρκου, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως ἢ γεν. συγκριτική.— προσήκειν, εἰδ. ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικείμε. τοῦ ἠγοῦ, ῥ. δοξαστικοῦ.— ἀπιστεῖν, τελ. ἀπαρέμφατον, ὑποκείμε. τοῦ ἀπροσώπου προσήκειν.— ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπιστεῖν ἔνν. σέ.— ταῖς πονηροῖς, ἀντικείμε. τοῦ ἀπιστεῖν.— ὡς περ τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν, ἀναφορ. πρότασις. Τὸ πλήρες θά ἦτο : ὡς περ ἠγοῦ προσήκειν πιστεύειν τοῖς χρηστοῖς' συνεπῶς τὸ πιστεύειν εἶναι ὑποκείμε. τοῦ ἔνν. προσήκειν.— τοῖς χρηστοῖς, ἀντικείμε. τοῦ πιστεύειν.— περὶ τῶν ἀπορρήτων, ἔμπρ. προσθ. τῆς ἀναφορᾶς.— μηδενί, ἀντικείμε. τοῦ λέγε.— πλὴν ἑάν... τοῖς ἀκούουσιν, ὑποθετ. πρότασις.— σιωπάσθαι, ὑποκείμε. τοῦ συμφέρη, ὡς ἀπροσώπου ἢ τριτοπροσώπου.— τὰς πράξεις, ὅποκ. τοῦ σιωπάσθαι— σοὶ— κακείνοις, ἀντικείμενα τοῦ συμφέρη.— τῷ λέγοντι— τοῖς ἀκούουσιν, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μτχ. ένεστ. τῶν ῥ. λέγω καὶ ἀκούω (δοτ. ἐνικοῦ καὶ δοτ. πληθυντικοῦ).— ὄρκον, ἀντικείμε. τοῦ προσδέχου.— ἐπακτῶν (ἔνν. ἔντα), κατηγορ.— δια δύο προφάσεις, ἔμπρ. προσθ. τῆς αἰτίας— ἀπολύων— διασφῶζων, ὑποθετ. ἢ χρονικαὶ μετοχαί.— σεαυτὸν— αἰτίας, ἀντικείμενα τοῦ ἀπολύων (ἄμεσον καὶ ἔμμεσον).— αἰσχροῦς, ἐπιθετ. προσθ. τοῦ αἰτίας.— φίλους, ἀντικείμε. τοῦ διασφῶζων.— ἐκ κινδύνων, ἔμπρ. προσθ. δηλῶν αἰτίαν.— μεγάλων, ἐπιθετ. προσθ. τοῦ κινδύνων.— ἔνεκα χρημάτων, ἔμπρ. προσθ. δηλῶν σκοπόν.— ἔνεκα=καταχρηστικὴ πρόθεσις.— μηδένα, ἀντικείμε. τοῦ ὁμῶς, ὅπερ εἶναι ὑποτ. ἄορ. α' τοῦ ὁμνυμι καὶ ὁμνύω, ὁμνύν καὶ ὁμνυον. ὁμοῦμαι, ὁμοσεα, ὁμῶσεκα, ὁμῶσεκιν.— θεῶν, γεν. διατρ. τοῦ μηδένα.— εὐορκεῖν, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμε. τοῦ μέλλης, ῥ. δυναμένου νὰ καταταχθῆ εἰς τὰ βουλητικά. Ἐδῶ, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐπόμενα ἀπαρέμφατα ἔχομεν ταῦτοπροσωπίαν.— ἐπιορκεῖν— ἔχειν, εἰδικᾶ ἀπαρέμφ. χρησιμεύοντα ὡς ἀντικείμενα τοῦ δόξεις (ὅπερ ἔνν. καὶ εἰς τὸ ἔχειν) ὡς δοξαστικοῦ ῥ.— τοῖς μὲν— τοῖς δέ= ἄλλοις μὲν— ἄλλοις δέ, δοτ. προσωπικαὶ εἰς τὸ δόξεις.— φιλοχρημάτως, τροπικὸν ἐπίρρημα.

24.— Κανένα νὰ μὴ κάνης φίλον, προτοῦ νὰ ἐρευνήσης, πῶς ἔχει συμπεριφερθῆ (= πῶς κέχρηται) εἰς τοὺς φίλους τοῦ προηγουμένως· διότι (πρέπει) νὰ ἐλπίζης ὅτι αὐτὸς καὶ ἀπέναντί σου θὰ εἶναι τοιοῦτος, ὅπως ἔχει δειχθῆ (= οἶος γέγονε) καὶ ἀπέναντι ἐκείνων. Βραδέως μὲν νὰ γίνεσαι φίλος, ἄμα ὅμως γίνης νὰ προσπαθῆς νὰ μένης σταθερός. Διότι εἶναι ἐξ ἴσου αἰσχροὺν (ἀπρεπές) νὰ μὴν ἔχη κανεὶς κανένα φίλον μὲ τὸ (= καὶ) νὰ ἀλλάζῃ πολλοὺς φίλους (= ἐταίρους). Μῆτε μὲ ζημίαν σου νὰ δοκιμάζης τοὺς φίλους (= πειρῶ τῶν φίλων), μῆτε νὰ θέλῃς νὰ ἔχῃς τοὺς φίλους ἀδοκιμαστους (= ἀπειροὺς εἶναι τῶν ἐταίρων). Τοῦτο δέ (δηλ. τὴν δοκιμασίαν τῶν φίλων) θὰ κάμῃς, ἔάν, ἐνῶ δὲν ἔχῃς ἀνάγκην (= μὴ δεόμενος), προσποιῆσαι ὅτι ἔχεις ἀνάγκην (= προσποιῆ τὸ δεῖσθαι).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

μηδένα, ἀντικείμεν. τοῦ ποιοῦ.— φίλον, κατηγορ.— πρὶν ἂν ἐξετάσης, χρονικὴ πρότασις.— πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις, πλαγίᾳ ἐρωτήμ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ἐξετάσης.— κέχρηται, γ' ἐν. πρόσ. ὀριστ. μέσου πρκ. τοῦ χρήσομαι—ὦμαι, ἐχρώμην, χρήσομαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐκέχρημην.— ὡς ὑποκείμεν. τοῦ κέχρηται ἐνν. ὁ φίλος, τὸν ὁποῖον πρόκειται νὰ κάμῃς.— τοῖς φίλοις, ἀντικείμεν. τοῦ κέχρηται (χρῶμαι τινι).— τοῖς πρότερον, ἐπιθετ. προσδ. (ἐπίρρημα μὲ τὸ ἄρθρον πρὸ αὐτοῦ λαμβάνεται ὡς ἐπιθετ. προσδ.).— γενήσεσθαι, εἰδ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμεν. τοῦ ἐλπίζε ὡς δοξαστικοῦ ῥ.— αὐτόν, ὑποκείμεν. τοῦ γενήσεσθαι.— τοιοῦτον, κατηγορ.— περὶ σέ, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— εἶς, κατηγ. τοῦ ἐνν. ὑποκείμεν. τοῦ γέγονε: αὐτός.— περὶ ἐκείνους, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— φίλος, κατηγορ.— βραδύς, χρον. ἐπίρρ.— γενόμενος, ὑποθετ. μτχ.=ἐάν ὁμῶς γίνῃς.— πειρῶ, β' ἐν. πρόσ. προστ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ πειράσομαι—ὦμαι=προσπαθῶ.— διαμένειν, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικ. τοῦ πειρῶ, δυναμένου νὰ καταταχθῇ εἰς τὰ βουλευτικὰ ῥ.— ἔχειν καὶ μεταλλάττειν, ὑποκείμενα τοῦ αἰσχρὸν ἐνν. ἐστίν, ὅπερ οὐδ. ἐπιθέτου μετὰ τοῦ ἐνν. ἐστίν, ἀποτελεῖ ἀπρόσωπον ἔκφρασιν τὰ ἀπαρέμφ. εἶναι τελικά, ὡς ὑποκείμεν. δὲ αὐτῶν ἐνν. σέ.— φίλον, ἀντικείμεν. τοῦ ἔχειν.— μηδένα, ἐπιθετ. προσδ.— ἑταίρους, ἀντικείμεν. τοῦ μεταλλάττειν.— πολλοὺς ἐπιθετ. προσδ.— τῶν φίλων, ἀντικ. τοῦ πειρῶ.— μετὰ βλάβης, ἔμπρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— εἶναι, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμεν. τοῦ θέλε, ῥ. βουλευτικοῦ.— ἄπειρος, κατηγορ.— τῶν ἑταίρων, γεν. ἀντικείμεν. εἰς τὸ ἄπειρος.— τοῦτο (δηλ. τὸ νὰ δοκιμάζῃς τοὺς φίλους), ἀντικείμεν. τοῦ ποιήσεις.— ἐάν μή... προσποιῆ, δευτερ. ὑποθετ. πρότασις, ἣτις ὡς ὑπόθεσις μετὰ τῆς προηγουμένης κυρίας προτάσεως—ἀπόδοσις—ἀποτελεῖ ὑποθετικὸν λόγον δ' εἶδους, σημαίνοντα τὸ προσδοκώμενον.— δεόμενος, ἐνδοτικὴ ἢ ἐναντιωμ. μετοχὴ ἢ παραχωρητικὴ ἄλλως λεγομένη— τὸ δεῖσθαι, ἀντικείμεν. τοῦ προσποιῆ, ὅπερ ῥήμα εἶναι β' ἐν. πρόσ. ὑποτ. μέσου ἐνεστ. τοῦ προσποιέσομαι—οὔμαι.

25.— Περὶ ὧν εἶναι δυνατόν νὰ λεχθοῦν (=περὶ τῶν ῥητῶν) νὰ τὰ ἀνακοινώῃς (ἐνν. εἰς τοὺς φίλους σου) ὡσάν νὰ εἶναι μυστικά (=ὡς ἀπορρήτων=ὅπως προκειμένου περὶ μυστικῶν=ὡς περὶ ἀπορρήτων)· διότι ἐάν μὲν ἀποτύχῃς (εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς σου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐχεμυθίαν των), δὲν θὰ ζημιωθῇς καθόλου (=οὐδὲν βλαβήσει), ἐάν δὲ ἐπιτύχῃς (εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς σου), θὰ γνωρίσῃς (=ἐπιστήσει) καλλίτερα τὸν χαρακτήρα των. Νὰ δοκιμάζῃς τοὺς φίλους καὶ ἀπὸ (κατὰ) τὰς ἀτυχίας εἰς τὴν ζωὴν (σου), καὶ ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν (των) (=ἐκ τῆς κοινωνίας) εἰς τοὺς κινδύνους σου· διότι τὸν μὲν χρυσὸν εἰς τὸ πῦρ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους εἰς τὰς ἀτυχίας (μας) διακρίνομεν. Τόσον καλλίτερα (=οὕτως ἄριστα) θὰ φερθῇς εἰς τοὺς φίλους σου (=χρήσει τοῖς φίλοις), ἐάν δὲν περιμένῃς τὰς ἐκ μέρους ἐκείνων παρακλήσεις (διὰ τὰς ἀνάγκας των ἐνν.), ἀλλὰ αὐθόρμητος (=αὐτεπάγγελτος=μόνος σου) τοὺς βοηθῇς (=αὐτοῖς βοηθῇς) εἰς τὰς κρίσιμους περιστάσεις (=ἐν τοῖς καιροῖς).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἀνακοινεῖν, β' ἐν. πρόσ. προστ. μέσου ἐνεστ. τοῦ ἀνακοινέσομαι—οὔμαι=ἀνακοινώω· ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥ ἐνν. τοῖς φίλοις.— περὶ τῶν ῥητῶν, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— ὡς ἀπορρήτων=ὡς περὶ ἀπορρη-

των, ἀναφορ. ἑλλιπῆς πρότασις=ὅπως θὰ ἀνακοίνωνες προκειμένου περι ἀπορρήτων, ἄρα πλήρης θὰ ἦτο: ὡς ἂν ἀνεκοινούσῃ περι ἀπορρήτων.— μὴ τυχῶν—τυχῶν, ὑποθετ. μετοχαί.— οὐδέν, σύστοιχον ἀντικείμε. τοῦ βλαβῆσαι, ὅπερ ῥ. εἶναι β' ἐν. πρόσ. ὀριστ. παθ. μέλλ. β' τοῦ βλάπτωμαι, ἐβλαπτόμην, βλαβήσομαι, ἐβλάβην, βέβλακμαι, ἐβεβλάμην, πρκ. καὶ ὑπερσ. μέ δύο μ συνεπείρ ἀφομοιώσεως τοῦ χειλικοῦ χαρακτῆρος β τοῦ ῥήματος (θέμ. βλαβ—) πρόσ τὸ μ τῆς καταλήξεως.— τὸν τρόπον, ἀντικείμε. τοῦ ἐπιστήσαι, ὅπερ ῥ. εἶναι β' ἐν. πρόσ. ὀριστ. μέσου μέλλ. τοῦ ἐπιστάμαι (=γνωρίζω), ἠπιστάμην, ἐπιστήσομαι, παθ. ἄορ. ἠπιστήθην, πρκ ἔγνωκα, ὑπερσ. ἐγνώκειν.— αὐτῶν, γεν. κτητικῆ εἰς τὸν τρόπον.— μάλλον, ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως ἐνν. ἢ πρότερον.— τοὺς φίλους, ἀντικείμε. τοῦ δοκιμάζει — ἐκ τῆς ἀτυχίας καὶ (ἐκ) τῆς κοινωνίας, ἐμπρόσθετοι προσδ. δηλοῦντες τὸν τρόπον.— περὶ τὸν βίον, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν ἀναφορᾶν.— ἐν τοῖς κινδύνοις, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρόνον.— τὸ χρυσίον, ἀντικείμε. τοῦ βασανίζομεν — ἐν τῷ πυρὶ, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ ὄργανον.— τοὺς φίλους, ἀντικείμε. τοῦ διαγιγνώσκωμεν.— ἐν ταῖς ἀτυχίαις, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρόνον.— διαγιγνώσκω, διεγίνωσκον, διαγνώσομαι, διέγνων, διέγνωκα, διεγνώκειν.— τοῖς φίλοις, ἀντικείμε. τοῦ χρήσει, ὅπερ εἶναι β' ἐν. πρόσ. μέσου μέλλ. ὀριστ. τοῦ χρήσομαι—ῶμαι.— οὕτως—ἄριστα, ἀμφοτέρα ποσοτικά ἐπίρρ.— ἐάν μή... δεήσεις—ἀλλὰ (ἐάν)... βοηθῆς, δευτερεύουσαι ὑποθετ. προτάσεις ἀμφοτέραι, ἀπαρτίζουσαι μετὰ τῆς προηγούμενης κυρίας: οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις, ὑποθετικὸν λόγον δ' εἰδους σημαίνοντα τὸ προσδοκώμενον.— τὰς δεήσεις, ἀντικείμε. τοῦ προσμένης.— παρ' ἐκείνων, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν.— αὐτοῖς, ἀντικείμε. τοῦ βοηθῆς.— αὐτεπάγγελτος, ἐπίρρηματικὸν κατηγορ.=αὐθορμήτως, ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνος σου.— ἐν τοῖς καιροῖς, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον=ὅταν τὸ ἀπαιτοῦν αἰ περιστάσεις.

26.— Νὰ νομίζης ὅτι εἶναι ἕξ ἴσου (=ὁμοίως) αἰσχρὸν νὰ εἶσαι κατώτερος τῶν ἐχθρῶν (=νικᾶσθαι τῶν ἐχθρῶν) ὡς πρὸς τὰς κακὰς πράξεις (=ταῖς κακοποιαῖς) καὶ νὰ εἶσαι κατώτερος τῶν φίλων (=καὶ ἠττάσθαι τῶν φίλων) ὡς πρὸς τὰς εὐεργεσίας. Νὰ συγκαταριθμῆς (νὰ δέχεσαι) μετὰ τῶν φίλων σου (=ἀποδέχου τῶν ἐταίρων) ὅχι μόνον ἐκείνους οἱ ὅποιοι λυποῦνται (=τοὺς δυσχεραίνοντας) διὰ τὰς δυστυχίας (ἐνν. τῶν φίλων), ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν φθονοῦν διὰ τὰς εὐτυχίας των (=ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς): διότι πολλοὶ μὲν λυποῦνται μαζί μὲ τοὺς φίλους των (=συνάχθονται), ὅταν αὐτοὶ δυστυχοῦν (=ἀτυχοῦσι), ὅταν δὲ εὐτυχοῦν (=καλῶς δὲ πράττουσι), τοὺς φθονοῦν. Νὰ ἐνθυμῆσαι τοὺς ἀπόντας φίλους ἐνώπιον τῶν παρόντων, διὰ νὰ φαίνεσαι ὅτι δὲν λησμονεῖς (=ὀλιγωρεῖν) μήτε αὐτούς, ὅταν εἶναι ἀπόντες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

αἰσχρὸν εἶναι, ἀντικ. τοῦ νόμιζε.— ὁμοίως, τροπικὸν ἢ ποσοτικὸν ἐπίρρ.— νικᾶσθαι καὶ ἠττάσθαι, ὑποκείμενα τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως: αἰσχρὸν εἶναι.— σέ, ἐνν. ὡς ὑποκείμενα τῶν ἀπαρεμφ. νικᾶσθαι καὶ ἠττάσθαι.— ἠττάσομαι—ῶμαι, παθ. ἀποθετικόν, ἠττώμην, ἠττήσομαι καὶ παθ. ἠτηθήσομαι, ἠττήθην, ἠττήμαι, ἠττήμην.— τῶν ἐχθρῶν—τῶν φίλων, ἀντικείμενα τῶν νικᾶσθαι—ἠττάσθαι—ταῖς κακοποιαῖς—ταῖς εὐεργεταῖς, δοτικαί τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— τοὺς δυσχεραίνοντας—τοὺς μὴ φθονοῦντας, ἀντικείμενα τοῦ ἀποδέχου.— τῶν ἐταίρων,

γεν. διαρ. — ἐπὶ τοῖς κακοῖς — ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦν-
τες αἰτίαν. — πολλοί, ὑποκείμ. τοῦ συνάχθενται, τοῦ ὁποίου ῥ. ὡς ἀντι-
κείμ. ἔνν. τοῖς φίλοις. — ἀτυχεῦσι, χρον. μτχ. — συνάχθεσθαι, συνηχθέ-
μην, συναχθέσομαι καὶ παθ. συναχθεσθήσομαι, συνηχθέσθην, συνήχθε-
σμαι καὶ συνήχθημαι. — καὶ εἰς τὸ φθονοῦσι ἔνν. πάλιν ὡς ἀντικ. αὐ-
τοῖς ἦτοι τοῖς φίλοις. — καλῶς πράττουσι, χρονικὴ μτχ. δοτ. πληθ. — τῶν
φίλων, ἀντικείμ. τοῦ μέμνησο, ὅπερ εἶναι προστ. τοῦ πρκ. μέμνημαι.
τοῦ ῥ. μινῆσκομαι. — τῶν ἀπόντων, ἐπιθετ. ἢ χρον. μτχ. — πρὸς τοὺς
πικρόντας, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ ἐνώπιον. — ἵνα δοκῆς .. ὀλιγωρεῖν,
τελικὴ πρότασις — ὀλιγωρεῖν, εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ δοκῆς ὡς δοξαστι-
κοῦ ῥ. — σύ, ἔνν. ὡς ὑποκείμ. τοῦ ῥ. καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου (ταῦτοπροσω-
πία) — τούτων, ἀντικ. τοῦ ὀλιγωρεῖν. — ἀπόντων, χρονικὴ μετοχὴ ἢ
ἐπιθετικὴ.

27. — Νὰ θέλῃς νὰ εἶσαι ὡς πρὸς τὴν ἐνδυμασίαν (= τὰ
περὶ τὴν ἐσθῆτα) φίλος τῆς κομψότητος (= φιλόκαλος), ἀλλ'
ὄχι καὶ ὑπερβολικὰ κομψευόμενος. Χαρακτηριστικὸν δὲ γνώρι-
σμα τοῦ μὲν φιλόκαλου εἶναι ἡ μεγαλοπρέπεια, τοῦ δὲ ὑπερ-
βολικὰ κομψευομένου ὁ περιττὸς στολισμὸς (= τὸ περίεργον =
ἡ ἐπίδειξις). Νὰ ἀγαπᾷς ὄχι τὴν ὑπερβολικὴν ἀπόκτησιν (= τὴν
ὑπερβάλλουσιν κτήσιν) τοῦ πλοῦτου (= τῶν ὑπαρχόντων
ἀγαθῶν), ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπόλαυσίν του. Νὰ περιφρονῆς
ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιδεικνύουσιν μὲν ἐξαιρετικὴν φροντίδα
(= τῶν σπουδαζόντων) διὰ τὸν πλοῦτον (ἐκείνους, οἱ ὅποιοι
μεριμνοῦν πολὺ διὰ τὴν ἀπόκτησιν πλοῦτου), ἀλλ' οἱ ὅποιοι,
δὲν ἔμποροῦν νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰ ὑπάρχοντα (εἰς αὐτοὺς
ἔνν.) ἀγαθὰ (= τοῖς ὑπάρχουσι)· διότι οἱ ἄνθρωποι τῆς κατη-
γορίας αὐτῆς (= οἱ τοιοῦτοι) παθαίνουν παρόμοιον (= παρα-
πλήσιον), ὅπως ἀκριβῶς θὰ ἐπάθαινε κανεὶς (= ὡσπερ ἂν τις
ἔνν. πάσχοι), ἐὰν ἀποκτοῦσεν ὥραϊον ἵππον, ἐνῶ γνωρίζει
(= ἐπιστάμενος) νὰ ἱπεύῃ ἄσχημα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

εἶναι, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμ. τοῦ βούλου ὡς ῥ. βουλευτικοῦ. — σύ,
ἔνν. ὡς ὑποκείμ. τοῦ τε ρήματος καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου (ταῦτοπροσω-
πία). — φιλόκαλος — μὴ καλλωπιστής, κατηγορούμενα — περὶ τὴν ἐσθῆ-
τα, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τὴ ἢ τῆς ἀναφορᾶς — τὸ μεγαλοπρεπές — τὸ
περίεργον, ὑποκείμενα τοῦ ἔστι. — φιλόκαλος — καλλωπιστός, γεν. κατη-
γορηματικά. — ἔστι δέ = εἶναι δέ, ἔνν. ἴδιον — χαρακτηριστικὸν γνώρι-
σμα. — τὴν κτήσιν — τὴν ἀπόλαυσιν, ἀντικείμενα τοῦ ἀγάπα — τὴν
ὑπερβάλλουσιν — τὴν μετρίαν, ἐπιθετ. προσδ. — τῶν ἀγαθῶν, γεν. ἀντι-
κείμ. εἰς τὸ κτήσιν καὶ ἀπόλαυσιν. — τῶν ὑπαρχόντων, ἐπιθετ. προσδ.
τῶν σπουδαζόντων — μὴ δυναμένων, ἀντικείμενα τοῦ καταφρονεῖ. —
περὶ τὸν πλοῦτον, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τὴ ἢ τῆς ἀναφορᾶς. — χρῆ-
σθαι, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμ. τοῦ δυναμένων ὡς ῥ. δυνατικοῦ — τοῖς
ὑπάρχουσιν ἔνν. ἀγαθοῖς, ἀντικείμ. τοῦ χρῆσθαι. — οἱ τοιοῦτοι, ὑπο-
κείμ. τοῦ πάσχουσιν. — παραπλήσιον, οὐστοιχὸν ἀντικ. τοῦ πάσχουσι —
ὡσπερ ἂν τις, ἔνν. πάσχοι, ἔλλιπὴς ἀναφορ. πρότασις — εἴ τις ἵππον
κτήσαστο ... ἐπιστάμενος, ὑποθετ. πρότασις — τις, ὑποκείμ. τοῦ κτή-
σαστο. — ἵππον, ἀντικείμ. τοῦ κτήσαστο. — καλόν, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ
ἵππον. — ἐπιστάμενος, ἐναντ. ἢ ἐνδοτικὴ μτχ. — ἱπεύειν, τελικὸν ἀπα-
ρέμφ. ἀντικείμ. τῆς μετοχῆς. — κακῶς, τροπικὸν ἐπίρρημα.

28.— Νὰ προσπαθῆς τὸν πλοῦτον σου νὰ τὸν κάνης (=κατασκευάζειν) χρήσιμον καὶ προσοδοφόρον (=χρήματα καὶ κτήματα)· εἶναι δὲ (ὁ πλοῦτος ἐνν.) χρήσιμος μὲν (=χρήματα μὲν) εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν (=τοῖς ἐπισταμένοις) νὰ χρησιμοποιοῦν αὐτὸν μὲ ἐλευθεριότητα (=ἀπολαύειν), προσοδοφόρος δὲ (=κτῆματα δὲ) εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἤμποροῦν νὰ ἀποκτοῦν κτῆματα προσοδοφόρα (=τοῖς δυναμένοις κτᾶσθαι). Νὰ ἐκτιμᾷς τὴν περιουσίαν ποῦ ἔχεις (=τὴν ὑπάρχουσιν) διὰ δύο λόγους, ἥτοι καὶ διὰ νὰ ἤμπορῆς νὰ πληρώσῃς (=ἐκτίσαι) μεγάλον πρόστιμον (=ζημίαν) καὶ διὰ νὰ βοηθήσῃς (=καὶ ἔνεκα τοῦ βοηθῆσαι) σπουδαῖον φίλον σου, ὅταν δυστυχῆ· εἰς δὲ τὰς ἄλλας περιστάσεις τῆς ζωῆς (=πρὸς δὲ τὸν ἄλλον βίον) καθόλου ὑπερβολικά, ἀλλὰ μὲ μέτρον νὰ ἀγαπᾷς αὐτὴν (δηλ. τὴν περιουσίαν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τὸν πλοῦτον, ἀντικείμεν. τοῦ κατασκευάζειν, ὅπερ εἶναι τελ. ἀπαρέμφατον χρησιμεῖον ὡς ἀντικείμεν τοῦ πειρῶ, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται. — σύ, ἐνν. ὡς ὑποκείμεν. τοῦ τε ῥήματος καὶ τοῦ ἀπαρεμφ. — πειρῶ, προστ. ἐνεστ. β' ἐν. πρόσ. τοῦ πειράσμαι-ῶμαι=προσπαθῶ.— χρήματα καὶ κτήματα, κατηγορούμενα τοῦ πλοῦτον — ἔστι δέ, ἐνν. ὁ πλοῦτος, ὡς ὑποκ.— χρήματα—κτῆματα, κατηγορ.— τοῖς ἐπισταμένοις—τοῖς δυναμένοις, δοτ. προρωπικαί.— ἀπολαύειν—κτᾶσθαι, τελ. ἀπαρέμφ., ἀντικείμεν. τὸ α' τοῦ ἐπισταμένοις καὶ τὸ β' τοῦ δυναμένοις.— τὴν οὐσίαν, ἀντικείμεν. τοῦ τίμα.— τὴν ὑπάρχουσιν, ἐπιθετ. μτχ.— δυοῖν ἔνεκεν ἐμπρ. προσδ. τοῦ αἰτίου.— ἔνεκεν—καταχρηστικὴ πρόθεσις.— δυοῖν, γεν. δυϊκοῦ τοῦ δύο· ὁμοίως κάμνει καὶ ἡ δοτικὴ· ἢ δὲ ὄνομ. καὶ αἰτ. δύο καὶ παρὰ ποιηταῖς δύο.— τοῦ τε... ἐκτίσαι... βοηθῆσαι, ἐπεξηγήσεις τοῦ δυοῖν ἔνεκεν.— ἐκτίσαι καὶ βοηθῆσαι, τελικά ἀπαρέμφ. ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ δύνασθαι καὶ σημαίνοντα σκοπόν.— ζημίαν μεγάλην, ἀντικείμεν. τοῦ ἐκτίσαι μετ' ἐπιθ. προσδ.— δύστυχοῦντι, χρονικὴ μτχ. ἢ καὶ ἐπιθετ.— πρὸς τὸν ἄλλον βίον, ἐμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— αὐτήν, ἐνν. τὴν οὐσίαν, ἀντικείμεν. τοῦ ἀγάπα.— μὲν—ὑπερβαλλόντως—μετρίως ἐπιρρήματα ποσοτικά.

29.— Νὰ μένης εὐχαριστημένος (=στέργεις) μὲν μὲ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων (=τὰ παρόντα), νὰ ἐπιζητῆς δὲ τὰ καλλίτερα (τὴν βελτίωσιν δηλ. τῆς παρούσης καταστάσεως τῶν πραγμάτων). Κανένα νὰ μὴ κατηγορήσῃς διὰ τὴν συμφορὰν του· διότι ἡ τύχη εἶναι κοινὴ (εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους) καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον (ἄγνωστον, ἀπρόβλεπτον). Τοὺς καλοὺς νὰ (τοὺς) εὐεργετῆς (=εὖ ποίει)· διότι εὐεργεσία καταθεθειμένη (=χάρις ὀφειλομένη) εἰς ἀνθρώπον ἐνάρετον (=σπουδαῖον) εἶναι καλὸς θησαυρὸς (=καλὸς θησαυρὸς ἐνν. ἔστι). Ἐὰν εὐεργετῆς (=εὖ ποιῶν) τοὺς κακοὺς, θὰ πάθῃς ὅμοια, μὲ ἐκείνους, ποῦ τρέφουν (=τοῖς σιτίζουσιν) ξέτους σκύλους· διότι καὶ ἐκεῖνοι (δηλ. οἱ σκύλοι) τοὺς χορηγοῦντας (εἰς αὐτοὺς τροφήν) ὅπως τοὺς τυχαίους (διαβάτας) λαυγίζουσιν (=ὕλακτοῦσιν), καὶ οἱ κακοὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι

τοὺς ὠφελούν, καθὼς ἀκριβῶς καὶ ἐκείνους ποὺ τοὺς βλάπτουν, τοὺς κάνουν κακὸν (=ἀδικοῦσιν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τὰ παρόντα—τὰ βέλτιστα, ἀντικείμεν. τῶν ῥ. στέργε καὶ ζῆτει.—στέργω, ἔστεργον, στέργω, ἔστεργα, πρκ. β' ἔστοργα—μηδενί—συμφεράν, ἀντικείμενα τοῦ ὀνειδίσσης, ἄμεσον καὶ ἔμμεσον—ἡ τύχη—τὸ μέλλον, ὑποκείμεν. τοῦ ἔνν. ἐστίν.—κοινή—ἀόρατον, κατηγορούμενα τῶν ὑποκειμένων κατ' ἀντιστοιχίαν, ἢ τὸ α' τοῦ τύχη καὶ τὸ β' τοῦ μέλλον.—τοὺς ἀγαθοὺς, ἀντικείμεν. τοῦ εὖ ποιεῖ.—εὖ ποιῶ=εὐεργετῶ, κακῶς ποιῶ=βλάπτω.—χάρις, ὑποκείμεν. τοῦ ἔνν. ἐστίν.—ὀφειλομένῳ, ἐπιθετ. μετοχῆ—θησαυρός, κατηγορ. τοῦ χάρις.—καλός, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ θησαυρός—κακοὺς, ἀντικείμεν. τοῦ εὖ ποιῶν=ὑποθετ. μτχ.—πεῖσει, β' ἔνν. πρόσ. μέλλ. ὀρίσθ. τοῦ πάσχω, ἐπάσχω, πείσομαι, ἐπάθω, πέποιθα, ἐπεπόνθειν—ῥμοικ, σύστ. ἀντικείμεν. τοῦ πεῖσει—τοῖς σιτίζουσιν, ἐπιθετ μετοχῆ, δοτ. ἀντικειμενικῆ εἰς τὸ ῥμοικ.—κύων, ἀντικείμεν. τοῦ σιτίζουσιν—ἀλλοτρίας, ἐπιθετ. προσδ.—τὸ ὄνομα κύων εἶναι καὶ ἄρσ. καὶ θηλ. ὁ κύων—ἡ κύων.—ἐκείναι, ὑποκείμεν. τοῦ ὑλακτεῦσιν.—τοὺς δίδοντας—τοὺς τυχόντας, ἐπιθετ. μετοχαὶ ἔνεστ. τοῦ δίδωμι ἢ α' καὶ ἄορ. β' τοῦ τυγχάνω ἢ β', χρησιμεύουσαι ὡς ἀντικείμενα τοῦ ὑλακτεῦσιν.—οἱ κακοί, ὑποκείμεν. τοῦ ἀδικοῦσιν.—τοὺς ὠφελούντας—τοὺς βλάπτοντας, ἐπιθετ. καὶ αὐταὶ μετοχαὶ ἔνεστῶτων τῶν ῥ. ὠφελῶ καὶ βλάπτω, χρησιμεύουσαι ὡς ἀντικείμενα τοῦ ἀδικοῦσιν.

30.—Νὰ μισῆς τοὺς κόλακας ὅπως ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἀπατεῶνας· διότι καὶ οἱ δύο ὅταν τύχουν ἐμπιστοσύνης (=πιστευθέντες=ὅταν γίνουν πιστευτοί), κάνουν κακὸν (=ἀδικοῦσιν) εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐνεπιστεύθησαν (=τοὺς πιστεύσαντας). Ἐὰν παραδέχεσαι (εὐχαριστήσαι μὲ) ἐκείνους ἀπὸ τοὺς φίλους σου, οἱ ὁποῖοι σὲ εὐχαριστοῦν (=τοὺς χαριζομένους=σοῦ γίνονται εὐάρεστοι) πρὸς μεγίστην βλάβην σου (=πρὸς τὸ φαυλότατον), δὲν θὰ ἔχῃς εἰς τὴν ζωὴν σου ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ σὲ ἐχθρεύονται (=τοὺς ἀπεχθανομένους) πρὸς τὸ καλὸν σου (=πρὸς τὸ βέλτιστον). Νὰ δεικνύεσαι πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σὲ πλησιάζουν ὁμιλητικὸς (κοινωνικὸς) καὶ ὄχι ὑπερήφανος (=σεμνός)· διότι τὴν μὲν ἀλαζονείαν (=ὄγκον) τῶν ὑπερηφάνων (=τῶν ὑπεροπτικῶν) μόλις καὶ μετὰ βίας (=μολίς) οἱ δοῦλοι δύνανται νὰ ὑποφέρουν (=ἂν καρτερήσῃαν), τὴν δὲ συμπεριφορὰν (=τὸν δὲ τρόπον) τῶν κοινωνικῶν ἀνθρώπων (=τῶν ὁμιλητικῶν) ὅλοι ἀνεξαιρέτως (=ἄπαντες) εὐχαρίστως ὑποφέρουν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

μισεῖ, προστ. ἔνεστ. β' ἔνν. τοῦ μισέω—ω.—τοὺς κολακασίας, ἀντικείμεν. τοῦ μισεῖ ἢ μετοχῆ ἐνταῦθα δύναται νὰ ἰσοδυναμῆ, καὶ συνεπῶς νὰ ἐρμηνεύεται, μὲ οὐσ.—τοὺς κόλακας· ὁμοίως καὶ ἡ κατωτέρω μτχ. τοὺς ἐξακατώντας ἦτις καὶ αὐτὴ εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ ἔνν. τύπου μισεῖς—ἀμφότεροι, ὑποκείμεν. τοῦ πιστευθέντες (χρον. ἢ ὑποθετ. μτχ.) καὶ τοῦ ἀδικοῦσιν—πιστεύομαι=τυγχάνω ἐμπιστοσύνης, νίνομαι πιστευτός—τοὺς πιστεύοντας, ἀντικείμεν. τοῦ ἀδικοῦσιν.—ἐὰν ἀποδέχη... χαριζομένους, ὑποθετ. πρότασις—ὑπόθεσις ἦτις μετὰ τῆς κυρίας προτάσεως οὐχ ἔξεις... ἀπεχθανομένους—ἀποδοσις—ἀποτελεῖ ὑποθετικὸν λόγον δ' εἵδους σημαίνοντα τὸ προσδοκώμενον.—τοὺς χαριζο-

μένους, ἀντικείμε. τοῦ ἀποδέχη.— πρὸς τὸ φαυλότατον, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπόν.— τῶν φίλων, γεν. διαστρ. εἰς τὸ χαριζομένους.— τοὺς ἀπεχθανομένους, ἀντικείμε. τοῦ οὐχ ἔξεις— πρὸς τὸ βέλτιστον, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπόν.— ἐν τῷ βίῳ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν χρόνον.— πρὸς τοὺς πλησιαζόντας, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν ἀναφοράν.— ὁμιλητικὸς ἀλλὰ μὴ σεμνός, κατηγορούμενα.— οἱ δοῦλοι, ὑποκείμε. τοῦ καρτερή-σαιαν ἄν.— τῶν ὑπεροπτικῶν, γεν. κτητικῆ.— ἅπαντες, ὑποκείμε. τοῦ ὑποφέρουσιν.— τὸν τρόπον, ἀντικείμε. τοῦ ὑποφέρουσιν.— τῶν ὁμιλη-τικῶν, γεν. κτητικῆ— ἡδέως, τροπ. ἔπιρρ. ἢ ἔπιρρ. προσδ. δηλῶν τρόπον.

31.— Θὰ εἶσαι δὲ κοινωνικός (=ἔσει δὲ ὁμιλητικὸς) ἐάν δὲν εἶσαι δύστροπος (=μὴ ὦν δύσερις), μῆτε δυσάρεστος, μῆτε φιλόνομος ἀπέναντι τοῦ καθενὸς (=πρὸς πάντα), ἐάν δὲν ἀπαντᾷς (=μὴδὲ ἀπαντῶν) μὲ ἀπότομον τρόπον (=τραχέως) εἰς τοὺς θυμοὺς (=πρὸς τὰς ὀργὰς) ἐκείνων, οἱ ὅποιοι σὲ πλη-σιάζουν, μῆτε καὶ ἂν (ἀκόμη) συμβαίη (=τυγχάνωσιν) νὰ θυ-μώνουν ἀδίκως, ἀλλὰ ἐάν ὑποχωρῆς (=εἴκων) εἰς αὐτοὺς ὅταν εἶναι θυμωμένοι, τοὺς ἐπιπλήττης δὲ (καὶ ἂν τοὺς ἐπι-πλήττης) ὅταν ἔχουν παύσει τὴν ὀργὴν των (ὅταν ἔχουν παύ-σει τὴν ὀργὴν των (ὅταν ἔχουν παύσει νὰ εἶναι ὠργισμένοι)· καὶ ἂν δὲν εἶσαι σοβαρὸς (=μὴδὲ σπουδάζων) κατὰ τὴν ὥραν τῶν γελοίων (=παρὰ τὰ γελοῖα—ὅταν λέγωνται ἢ γίνωνται πράγματα κωμικά), μῆτε ἂν εὐχαριστήσαι διὰ τὰ γελοῖα κατὰ τὴν ὥραν τῶν σοβαρῶν (=παρὰ τὰ σπουδαῖα)· διότι τὸ παρά-καιρον (ὅ,τι δηλ. δὲν γίνεται στὸν καιρὸ του) παντοῦ προκλεῖ δυσαρέσκειαν (=λυπηρόν, ἐνν. ἐστίν)· μῆτε ἂν κήνης εὐεργε-σίας (=μῆτε χαριζόμενος τὰς χάριτας) μὲ δυστροπίαν (=ἀ-χαρίστως=χωρὶς χάριν), τὸ ὅποῖον παθαίνουν οἱ περισσότεροι (=οἱ πολλοὶ—οἱ πλείονες ἢ πλείους), (τὸ ὅποῖον συμβαίνει εἰς τοὺς περισσοτέρους), οἱ ὅποιοι εὐεργετοῦν μὲν (=ποιοῦν-τες μὲν), προσφέρουν ὁμῶς τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς φί-λους (=ὑπουργοῦντες δὲ τοῖς φίλοις) δυσαρέστως (=ἀηδῶς)· καὶ ἂν δὲν εἶσαι φιλοκατήγορος (=φιλαίτιος ὦν), διότι αὐτὸ εἶναι ἀνυπόφορον (πρᾶγμα=βαρὺ ἐνν. ἐστίν), μῆτε ἂν ἀγαπᾷς νὰ ἐπιπλήττης (=φιλεπιτιμητής), διότι αὐτὸ εἶναι ἐρεθιστικόν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἔσει ἢ ἔση, β' ἐν. μέλλ. ὀριστ. τοῦ εἰμί.— ὁμιλητικὸς, κατηγορ.— μὴ ὦν, ὑποθετ. μτχ. ἔνεστ. τοῦ εἰμί— δύσερις— δυσάρεστος— φιλόνομος, κατηγορούμενα— πρὸς πάντα, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— μὴδὲ ἀπαν-τῶν, ὑποθετ. μετοχη.— τραχέως, τροπ. ἔπιρρ.— πρὸς τὰς ὀργὰς, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς— τῶν πλησιαζόντων, γεν. κτητικῆ— μὴδ' ἂν τυγ-χάνωσιν, ὑποθετ. πρότασις.— ὀργιζόμενοι, κατηγορ. μτχ. ἔφαρτ. ἔκ τοῦ τυγχάνωσιν.— ἀδίκως, τροπικόν ἔπιρρ.— εἴκων, ὑποθετ. μτχ. ἔνεστ. τοῦ εἴκω (=ὑποχωρῶ), εἴκων, εἴξω, εἴξα καὶ β' εἴκαθον, πρκ. καὶ ὑπερσ. ἔκ τοῦ συνωνύμου ἐνδίδωμι=ὑποχωρῶ.— αὐτοῖς, ἀντικείμε. τοῦ εἴκων.— θυμωμένοις, χρόν. μετ. ἔνεστ. τοῦ θυμώσομαι—οὔμαι— ἐπιπλήττων, ὑποθ. μτχ. ἦς ὡς ἀντικ. ἐνν. πάλιν τὸ αὐτοῖς— πεκαυμένοις, χρονικῆ μτχ.— τῆς ὀργῆς, ἀντικείμε. τῆς μτχ.— σπουδάζων— χαίρων— χαριζόμενος ὦν, ὑποθετικά μετοχαί.— παρὰ τὰ γελοῖα— παρὰ τὰ σπουδαῖα, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες χρόνον.— τοῖς γελοίοις, δοτ. τοῦ αἰτίου εἰς τὸ χαί-

ρων — ἄκαιρον, ὑποκειμ., τοῦ ἔνν. ἐστίν. — λυπηρόν, κατηγορ. — πανταχοῦ, τοπικόν ἐπίρρ. — τὰς χάριτας, σύστοιχον ἀντικειμ. τοῦ χαριζόμενος — ἀχαρίστως, ἐπίρρ. προσδ. τοῦ τρόπου. — ἔπερ πάσχουσιν οἱ πολλοί, ἀναφορ. πρότασις. — οἱ πολλοί, ὑποκμν. — ἔπερ, ἀντικμν. τοῦ πάσχουσιν. — πεισύντες — ὑπουργοῦντες, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μετοχαί — τοῖς φίλοις, ἀντικμν. τοῦ ὑπουργοῦντες — ἀηδῶς, τροπ. ἐπίρρ. — φιλαίτιος, κατηγορ. — βαρῦ, κατηγορ., ἔνν. ἐστίν. — φιλεπιτιμητής, κατηγορ., ἔνν. ὢν. — παροξυντικόν, κατηγορ., ἔνν. ἐστίν.

32. — Πρό παντός μὲν νὰ ἀποφεύγῃς (= εὐλαβοῦ) τὰς συναναστροφὰς εἰς τὰ συμπόσια· ἐάν δὲ καμμιά φορά (= ποτέ = κάποτε) σοῦ συμβῆ ἢ περίσσις (νὰ παρευρεθῆς), νὰ ἀποσύρῃσαι (= ἐξανίστασο) πρὸ τῆς μέθης. Διότι ὅταν ὁ νοῦς ὑποστῆ παραζάλην ἀπὸ τὸ κρασί, παθαίνει τὰ ἴδια μὲ τὰ ἄρματα ποῦ ἔχασαν (= τοῖς ἀποβαλοῦσιν) τοὺς ἠνιόχους των· καὶ ἐκεῖνα δηλ. τρέχουν (= φέρεται = ἄγονται καὶ φέρονται) χωρὶς τάξιν, ὅταν χάσουν (= διαμαρτόντα) τοὺς διευθύνοντας (αὐτὰ), καὶ ἡ ψυχὴ πολλὰ σφάλματα κάμνει, ὅταν διαφθαρή ὁ νοῦς. Νὰ δεικνύῃς ὅτι εἶσαι ἀθάνατος (= φρόνει ἀθάνατα) διὰ τῆς μεγαλοψυχίας σου (= τῷ μεγαλόψυχος εἶναι), θνητὸς δὲ διὰ τῆς μετρίας ἀπολαύσεως τῶν ὑπαρχόντων σου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

εὐλαβοῦ, προστ. ἐνεστ. τοῦ εὐλαβέσμαι-οῦμαι. — τὰς συνουσίας ἀντικμν. τοῦ εὐλαβοῦ — ἐν τοῖς πόνοις, ἐμπρ. προσδ. τοῦ τόπου. — ἐάν δὲ... συμπέση καιρός — ἐξανίστασο πρὸ μέθης, ὑποθ. λόγος δ' εἴδους σημαίνων τὸ προσδοκώμενον — καιρός, ὑπακμν. — σοι, ἀντικμν. τοῦ συμπέσῃ — ἐξανίστασο, προστακτ. ἐνεστ. τοῦ ἐξανίσταμαι — σηκῶνομαι καὶ φεύγω. — πρὸ τῆς μέθης, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρόνον. — ὅταν γάρ... διαφθαρή, χρονικὴ πρότασις — ὑπ' οἴνου, ποιητικὸν αἴτιον. — ταῦτα, σύστ. ἀντικμν. τοῦ πάσχει — τοῖς ἄρμασι, δοτ. ἀντικμν. εἰς τὸ ταῦτά. — τοῖς ἀποβαλοῦσιν, ἐπιθετ. μετχ. ἄορ. β' τοῦ ἀποβῆλλω — τοὺς ἠνιόχους, ἀντικμν. τοῦ ἀποβαλοῦσιν — ἐκεῖνα, ὑποκειμ. τοῦ φέρεται (ἀττικὴ σύνταξις). — ἀτάκτως, τροπικόν ἐπίρρ. — διαμαρτόντα, χρον. μετχ. ἄορ. β' τοῦ διαμαρτάνω, διημάρτανον, διαμαρτήσομαι, διημάρτον διημάρτηκα, διημαρτήκειν. — τῶν εὐθυνόντων, ἀντικμν. τοῦ διαμαρτόντα — πολλά, σύστ. ἀντικμν. τοῦ σφάλεται. — διαφθαρείσης, χρον. ἀπόλυτος μετχ. παθ. ἄορ. β' τοῦ διαφθείρομαι, διεφθειρέμην, διαφθαρήσομαι, διεφθάρην, διεφθάρμαι, διεφθάρμην — τῆς διανοίας, ὑποκμν. τῆς μετοχῆς. — ἀθάνατα, ἀντικμν. τοῦ φρόνει. — τῷ εἶναι — τῷ ἀπολαύειν, δοτικαὶ τοῦ τρόπου. — μεγαλόψυχος, κατηγορ. — θνητά, σύστ. ἀντικμν. τοῦ ἔνν. πάλιν φρόνει. — τῶν ὑπαρχόντων, ἀντικμν. τοῦ ἀπολαύειν. — συμμέτρως, τροπ. ἐπίρρημα.

33. — Νὰ νομίζῃς ὅτι ἡ μόρφωσις εἶναι τόσοσιν μεγαλύτερον ἀγαθὸν ἀπὸ τὴν ἀπαιδευσίαν, καθόσον τὰ μὲν ἄλλα κακὰ ὅλοι τὰ κάνουν μὲ (κάποιον) κέρδος, αὐτὴ δὲ μόνη (δηλ. ἡ ἀπαιδευσία) (ὄχι μόνον δὲν προσκομίζει κέρδος, ἀλλὰ) καὶ ζημιώνει προσέτι (= προσεξημίωσε = γνωμικὸς ἀόριστος) ὅσους τὴν ἔχουν· διότι πολλάκις (οἱ ἀπαιδευτοὶ) ἐμπράκτως (= τοῖς ἔργοις) ὑπέστησαν τιμωρίαν (= τὴν τιμωρίαν ἔδοσαν) ἀπὸ ἐκεῖνον (= τοῦτῳ), τὸν ὅποιον ἐστενοχώρησαν μὲ λόγους (= ὃν ἐλύπησαν τοῖς λόγοις). Ἐκείνους τοὺς ὁποίους θέλεις νὰ κά-

νης φίλους, κάτι καλὸν νὰ λέγῃς δι' αὐτούς, πρὸς ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ τὸ ἀνακοινώσουν· διότι ἀρχὴ μὲν τῆς φιλίας εἶναι ὁ ἔπαινος, τῆς δὲ ἔχθρας ἡ κατηγορία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ἡγοῦ, προστ. ἐνεστ. β' ἐν. τοῦ ἡγέσμαι—οὔμαι.— εἶναι, εἰδ. ἀπαρέμφ. ἀντικ. τοῦ ἡγοῦ ὡς ῥ. δοξαστικοῦ.— τὴν παιδεῖαν, ὑποκείμεν. τοῦ εἶναι (ἑτεροπροσωπία).— ἀγαθόν, κατηγορ.— μείζον, ἐπιθετ. προσδ.— τσοσῶτῃ—ῶσῃ, δοτ. τοῦ μέτρου.— τῆς ἀπαιδευσίας, γεν. συγκριτικῆ ἢ β' ὅρος συγκρίσεως.— τὰ ἄλλα μοχθηρά, ἀντικείμεν. μετ' προσδ. (ἄλλα) τοῦ πράττουσιν.— κερδαίνοντες, τροπ. μιχ.— μόνῃ, κατηγορ. προσδ. τοῦ ὑποκείμεν.— αὐτῇ, δηλ. ἡ ἀπαιδευσία, ἢ ἔλλειψις μορφώσεως.— τοὺς ἔχοντας, ἀντικείμεν. τοῦ προσεξημίωσεν, ὅπερ εἶναι ἄορ. α' τοῦ προσζημιώω—ῶ.— πολλὰκις, χρον. ἐπίπρ.— ὄν, ἀντικείμεν. τοῦ ἐλύπησεν.— τοῖς λόγοις, δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τοῦ ὄργάνου.— τεύτῳ, δοτ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— τοῖς ἔργοις, δοτ. τοῦ τρόπου, ἢ τοῦ μέσου.— ποιήσασθαι, ἀντικείμεν. τοῦ βούλη, τελικὸν ἀπαρέμφατον (ταυτοπροσωπία).— οὖς, ἀντικείμενον τοῦ ποιήσασθαι.— φίλους, κατηγορούμενον τοῦ οὖς.— ἀγαθόν, σύστημα. ἀντικείμεν. τοῦ λέγε.— τι, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ ἀγαθόν.— περὶ αὐτῶν, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— πρὸς τοὺς ἀπαγγελοῦντας, ἔμπρ. προσδιορ. δηλῶν φιλικὴν ἐνέργειαν, τιθεμενος ἐνταῦθα ἀντὶ ἀντικειμένου= τοῖς ἀπαγγελοῦσιν, εἶναι ἐξ μιχ. μέλλ. τοῦ ἀπαγγέλλω, ἀπήγγελλον, ἀπαγγελω, ἀπήγγειλα, ἀπήγγειλαι.— ἔπαινος—φύγος, ὑποκείμενα τοῦ ἐνν. ἔστι.— ἀρχή, κατηγορ. τοῦ ἔπαινος καὶ φύγος.— φιλίας—ἐχθρας, γενικαὶ ὑποκειμενικαὶ εἰς τὸ ἀρχή.

34.— Ὅταν σκέπτεσαι, νὰ χρησιμοποιοῖς τὰ περασμένα (=ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα) ὡς παραδείγματα τῶν μελλόντων· διότι τὸ ἄδηλον (= τὸ ἀφανές) ἀπὸ τὸ φανερόν τάχιστα γίνεται γνωστὸν (=ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν). Νὰ σκέπτεσαι μὲν ὀργά, νὰ ἐκτελῇς ὅμως γρήγορα τὰ ἀποφασισθέντα (=τὰ δόξαντα). Νὰ νομιζῇς (νὰ ἔχῃς τὴν γνώμην) ὅτι τὸ καλλίτερον πρᾶγμα (=κράτιστον) εἶναι ἡ καλὴ τύχη ἐκ μέρους τῶν Θεῶν, ἀπὸ ἡμᾶς δὲ τοὺς ἰδίους ἢ φρόνησις (=εὐβουλία= καλὴ σκέψις). Δι' ὅσα τυχόν (=περὶ ὧν ἂν) ἐντρέπεσαι νὰ ὁμιλήσῃς ἐλευθέρως (=παρρησιάζασθαι), ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ τὰ ἀνακοινώσῃς εἰς μερικοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους σου, νὰ ὁμιλῇς (=χρῶ τοῖς λόγοις=νὰ κάνῃς λόγον) ὡσάν νὰ ἐπρόκειτο (=ὡς) διὰ ξένην ὑπόθεσιν (=περὶ ἀλλοτρίου τοῦ πράγματος)· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον (=οὕτω γάρ) καὶ τὴν γνώμην (=διάνοιαν) ἐκείνων (δηλ. τῶν φίλων) θὰ ἀντιληφθῆς (=αἰσθήσει) καὶ τὸν ἑσῶτόν σου δὲν θὰ ἀποκαλύψῃς (τί σκέπτεσαι = οὐ καταφανῆ ποιήσεις).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ποιοῦ, β' ἐν. προστ. ἐνεστ. τοῦ ποιέσμαι—οὔμαι.— τὰ παρεληλυθότα, ἀντικείμεν. τοῦ ποιοῦ· ἢ μιχ. εἶναι ἐπιθετ. χρόνου πρκ. τοῦ παρέρχεται.— παραδείγματα, κατηγορ. τοῦ παρεληλυθότα — τῶν μελλόντων, γεν. ἀντικείμεν. εἰς τὸ μελλόντων.— βουλευόμενος, χρον. μιχ.— τὸ ἀφανές, ὑποκείμεν.— τὴν διάγνωσιν, ἀντικείμεν.— ταχίστην, κἀτηγ.— ἐκ τοῦ φανερού, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν.— βραδέως, χρον. ἐπίπρ.— τὰ δόξαντα, ἀντικείμεν. τοῦ ἐπιτέλει, ὅπερ εἶναι προστ. ἐνεστ. τοῦ ἐπιτελέω—ῶ.

ἐπετέλουν, ἐπιτελέσω, ἐπιτέλεσα, ἐπιτετέλεκα, ἐπετετελέκειν. — τα-
χῶς, χρον. ἐπίρρ. — εἶναι, εἶδ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμε. τοῦ ἡγοῦ ὡς δοξα-
στικοῦ ῥ. — εὐτυχίαν — εὐβουλίαν, ὑποκείμενα τοῦ εἶναι (ἕτεροπροσω-
πία). — κράτιστον, κατηγορ. — παρὰ τῶν Θεῶν — παρ' ἡμῶν αὐτῶν,
ἐμπρ. προσδ. δηλοῦντες προέλευσιν. — περὶ ὧν, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφο-
ρᾶς. — παρρησιάζασθαι, ἀντικείμε. τοῦ αἰσχύνη, τελ. ἀπαρέμφατον ἄορ.
α' τοῦ παρρησιάζομαι = ὁμιλῶ μετὰ παρρησίας, μέ θάρρος, ἐλεύθερα. —
αἰσχύνη, ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ αἰσχύνομαι. — ἀνακοινώσασθαι, ἀντικείμε. τοῦ
βούλη, τελ. ἀπαρέμφ. ἄορ. α' τοῦ ἀνακοινώομαι-οὔμαι. — τισί, ἀντικείμε.
τοῦ ἀνακοινώσασθαι. — τῶν φίλων, γεν. διαστρ. εἰς τὸ τισί. — χρῶ, προστ.
ἐνεστ. β' ἐν. τοῦ χρῆμαι-ῶμαι — τοῖς λόγοις, ἀντικείμε. τοῦ χρῶ. — ὡς
περὶ ἄλλοτρίου... = ὡς χρήταις τε τοῖς λόγοις περὶ ἄλλοτρίου πράγμα-
τος, ἀναφορ. πρότασις. — περὶ ἄλλοτρίου πράγματός, ἐμπρ. προσδ. τῆς
ἀναφορᾶς. — τὴν διάνοιαν, ἀντικείμε. τοῦ αἰσθήσει. ὅπερ εἶναι μέλλων
τοῦ αἰσθάνομαι, ἡσθάνομην, αἰσθήσομαι, ἡσθόμην, ἡσθημαι, ἡσθήμην.
ἐκείνων, γεν. κτητική. — σεαυτόν, ἀντικ. τοῦ ποιήσεις — καταφανῆ, κα-
τηγορούμενον.

35. — Ὅταν πρόκειται νὰ συμβουλευθῆς κανένα (= ὅταν
μέλλης χρῆσθαι συμβούλῳ τινί) διὰ τὰς ὑποθέσεις σου
(= ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ, ἐνν. πραγμάτων = διὰ τὰς ἰδικὰς σου
ὑποθέσεις), νὰ ἐξετάζης προηγουμένως πῶς διεχειρίσθη τὰς
ἰδικὰς τοῦ ὑποθέσεις· διότι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κακῶς ἐσκέφθη
διὰ τὰ ἰδικὰ τοῦ ζητήματα (διὰ τὰς ἀτομικὰς τοῦ ὑποθέσεις),
οὐδέποτε θὰ σκεφθῆ καλῶς διὰ τὰ ξένα. Τοιοῦτοτρόπως δὲ
ἤθελες παρακινηθῆ (= παροξυνθεῖς ἄν) νὰ σκέπτεσαι ὀρθό-
τατα (= μάλιστα), ἐάν παρατηρήσης μὲ προσοχὴν (= εἰ ἐπι-
βλέψεις) τὰς συμφορὰς ποῦ προέρχονται ἐκ τῆς ἐλλείψεως
φρονήσεως (= τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας)· διότι καὶ διὰ τὴν ὑγείαν
(μας) πάρα πολὺ φροντίζομεν, ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὰς λύπας
τὰς προερχομένας ἐκ τῆς ἀσθενείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ὅταν... μέλλης, χρον. πρότασις. — χρῆσθαι, ἀντικείμε. τοῦ μέλλης,
τελ. ἀπαρέμφατον. — τινί, ἀντικείμε. τοῦ χρῆσθαι. — συμβούλῳ, κατηγορ.
ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν ὑπεράσπισιν — σκόπει, προστ.
ἐνεστ. τοῦ σκοπέω-ῶ, ἐσκόπειν, σκέψομαι, ἐσκέψαμην, ἐσκεμμαι,
ἐσκέμην. — πρώτον, χρον. ἐπίρρ. — πῶς τὰ σεαυτοῦ διώκησεν, πλάγια
ἔρωτημ. πρότασις, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ σκόπει — τὰ σεαυτοῦ, ἐνν. πράγ-
ματα, ἀντικ. τοῦ διώκησεν. — ὁ διανοηθεῖς, ἐπιθ. μτχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ
διανοέομαι-οὔμαι, χρησιμεύουσα ὡς ὑποκείμε. τοῦ βουλευέσεται. — κα-
κῶς, τροπ. ἐπίρρημα. — περὶ τῶν οἰκείων, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.
— οὐδέποτε, χρον. ἐπίρρ. — καλῶς, τροπ. ἐπίρρ. — περὶ τῶν ἄλλοτρίων,
ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς. — οὕτω... παροξυνθεῖς ἄν — εἰ τὰς συμφο-
ρὰς... ἐπιβλέψεις, ὑποθετ. λόγος γ' εἰδους δηλῶν ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέ-
γοντος — βουλευέσθαι, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικείμε. τοῦ παροξυνθεῖς. — μά-
λιστα, ποσοτικὸν ἐπίρρημα. — τὰς συμφορὰς, ἀντικείμε. τοῦ ἐπιβλέψεις.
— τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας, ἐμπρ. προσδ. ἐπέχων θέσιν ἐπιθετ. προσδ. —
ἐπιμέλειαν, ἀντικείμε. τοῦ ἔχομεν. — πλείστην, ἐπιθετ. προσδ. — τῆς
ὑγείας, γεν. ἀντικείμε. εἰς τὸ ἐπιμέλειαν. — ὅταν... ἀναμνησθῶμεν, χρον.
πρότασις. — τὰς λύπας, ἀντικείμε. τοῦ ἀναμνησθῶμεν. — τὰς ἐκ τῆς ἀρ-
ρωστίας, ἐμπρ. προσδ. ἐπέχων θέσιν ἐπιθετ. προσδ. Ἐμπρόθετος προσδ.
μὲ τὸ ἄρθρον πρὸ αὐτοῦ λαμβάνεται ὡς ἐπιθετ. προσδιορισμός.

36—37.— Νὰ μιμησῶσαι τὰ ἤθη τῶν βασιλέων καὶ νὰ ἐπιδιώκῃς (καὶ νὰ μὴν ὑστερῆς ὡς πρὸς) τὰς πράξεις ἐκείνων· διότι (οὕτω) θὰ φανῆς ὅτι τοὺς ἐπιδοκιμάζεις καὶ τοὺς μιμεῖσαι μὲ ζῆλον (=καὶ ζηλοῦν), ὥστε θὰ συμβῆ εἰς σέ, καὶ πλησίον τοῦ λαοῦ μεγαλυτέραν ἐκτίμησιν νὰ ἀπολαύῃς, καὶ ἐκ μέρους ἐκείνων (δηλ. τῶν βασιλέων) σταθερωτέραν εὐνοίαν (συμπάθειαν) νὰ ἔχῃς. Νὰ ὑπακούῃς μὲν καὶ εἰς τοὺς νόμους, οἱ ὅποιοι ἔχουν θεσπισθῆ (=τοῖς κειμένοις) ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς, ἰσχυρότατον ὅμως νόμον νὰ θεωρῆς τὴν θέλησιν ἐκείνων (=τὸν τρόπον ἐκείνων). Διότι, ὅπως ἀκριβῶς ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ζῆ (=τὸν πολιτευόμενον) εἰς δημοκρατικὸν πολίτευμα (=ἐν δημοκρατίᾳ), πρέπει νὰ περιποιῆται τὸν λαὸν (=τὸ πλῆθος), τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ζῆ (κατοικεῖ) εἰς μοναρχικὸν πολίτευμα (=ἐν μοναρχίᾳ), ἀρμόζει νὰ σέβεται (=θαυμάζειν= νὰ τιμᾷ) τὸν βασιλέα. Ὅταν (ἐὰν) γίνῃς ἄρχων (=εἰς ἀρχὴν κατασταθεῖς), νὰ μὴ χρησιμοποίῃς κανένα κακὸν (ἄνθρωπον) εἰς τὰς διοικητικὰς ὑπηρεσίας (τοῦ κράτους σου)· διότι δι' ὅσα τυχὸν σφάλματα κάμῃ ἐκεῖνος, εἰς σέ θὰ ἐπιρρίψουν (οἱ ὑπήκοοί σου) τὰς εὐθύνas (=τὰς αἰτίας). Ἀπὸ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας (=ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν) νὰ ἀποχωρῆς (=ἀπαλλάττου) ὄχι πλουσιώτερος (ἀπὸ ὅ,τι βεβαίως ἦσο πρὶν ἀναλάβῃς τὴν ὑπηρεσίαν) ἀλλὰ ἐνδοξότερος· διότι ὁ ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἔπαινος εἶναι ἀνώτερος (=κρείττων) ἀπὸ πολλὰ χρήματα. Καμμίαν κακὴν πράξιν (=πονηρῶ πράγματι) μὴτε νὰ ὑποστηρίξῃς (=παρίστασο) μὴτε νὰ ὑπερασπίζῃσαι (=συνηγέροι)· διότι θὰ θεωρηθῆς ὅτι καὶ σὺ ὁ ἴδιος τέτοια (παρόμοια) κάνεις, διὰ τὰ ὅποια βέβαια βοηθεῖς τοὺς ἄλλους, ὅταν τὰ πράττουν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

τὰ ἤθη, ἀντικείμεν τοῦ μιμοῦ, ὅπερ εἶναι προστ. ἐνεστ. τοῦ μιμομαι-οῦμαι.— τῶν βασιλέων, γεν. κτητική.— τὰ ἐπιτηδεύματα, ἀντικ. τοῦ δίδωκε.— ἐκείνων, γεν. κτητική.— ἀποδέχεσθαι καὶ ζηλοῦν, εἰδικὰ ἀπαρέμφατα χρησιμεύοντα ὡς ἀντικείμεν. τοῦ δόξεις ἐξ οὗ καὶ ἐξαρτῶνται.— αὐτούς, ἀντικ. τοῦ ἀποδέχεσθαι καὶ ζηλοῦν (ἐνεστ. συνηρ. ζηλώω-ω=ζηλεύω, παρακ. ἐζήλωκα, διότι ὁ ἀναδιπλασιασμός τῶν ἀπὸ διπλοῦ συμφώνου ἀρχομένων ῥ. εἶναι ὅμοιος μὲ συλλαβικὴν αὖξῃσιν).— ὥστε σοὶ συμβῆσεται... ἔχειν, συμπερ. πρότασις.— σοί, δοτ. προσωπική.— εὐδοκιμεῖν καὶ ἔχειν, ὑποκείμενα τοῦ συμβῆσεται ὡς ἀπροσώπου ῥ.— σέ, ἐνν. ὡς ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφάτων.— παρὰ τῷ πλῆθει, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ πλησίον.— μᾶλλον, ποσοτικὸν ἐπίρρ. (ἐνν. δὲ ἢ πρότερον).— τὴν εὐνοίαν, ἀντικ. τοῦ ἔχειν.— βεβαιωτέραν, κατηγορ. τοῦ εὐνοίαν.— καὶ ἐδῶ ἐνν. μετὰ τὴν λέξιν βεβαιωτέραν ἢ φράσις ἢ πρότερον.— τοῖς νόμοις, ἀντικ. τοῦ πείθου.— τοῖς κειμένοις, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ τίθεμαι, ἐπιθέμην, ἠθσομαι, ἐθέμην, καὶ παθ. τεθήσομαι ἐτέθη, μέσος πρκ. τέθειμαι καὶ παθ. κείμεναι, ὑπερσ. ἐτεθείμην καὶ ἐκείμην.— ὑπὸ τῶν βασιλέων, ποιητικὸν αἴτιον.— τὸν τρόπον, ἀντικείμεν. τοῦ ἠγοῦ.— ἐκείνων, γεν. κτητική.— νόμον, κατηγορ. τοῦ τρόπου.— ἰσχυρότατον, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ νόμον.— ὥπερ γὰρ... θεραπεύειν,

ἀναφορ. πρότασις.—θεραπεύειν, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.—τὸν πολυτευόμενον, ὑποκ. τοῦ θεραπεύειν.—ἐν δημοκρατίᾳ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν.—τὸ πλῆθος, ἄντικ. τοῦ θεραπεύειν.—θαυμάζειν, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου προσήκει.—τὸν κατοικοῦντα, ὑποκ. τοῦ θαυμάζειν.—Ἐπὶ ἀπροσώπου συντάξεως ἀναγκαίως ἔχομεν ἑτεροπροσωπίαν.—ἐν μοναρχίᾳ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν.—τὸν βασιλέα, ἄντικ. τοῦ θαυμάζειν.—κατασταθεῖς, χρον. ἢ ὑποθετ. μετ. παθ. ἄορ. ἀ' τοῦ καθίσταμαι.—εἰς ἀρχὴν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπῶν.—μηδενί, ἄντικ. τοῦ χρῶ.—πονηρῶ (ἐνν. ἀνθρώπων ὄντι πονηρῶ), κατηγορ. τοῦ μηδενί.—πρὸς τὰς διοικήσεις, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς—ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ἀμάρτη, ἀναφορ. πρότασις· ἢ δὲ γεν. ὧν εἶναι γεν. τῆς αἰτίας ἢ ἄντικ. τοῦ ἀμάρτη, ὅπερ εἶναι ὑποτ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ ἀμαρτάνω, ἡμάρτανον, ἀμαρτήσομαι, ἡμάρτων, ἡμάρτηκα, ἡμάρτηκαί, ἡμάρτηκειν.—σοί—τὰς αἰτίας, ἀντικείμενα τοῦ ἀναθήσομαι, ὅπερ εἶναι μελλῶν τοῦ ἀνατίθηναι, ἀνετίθην, ἀναθήσω, ἀνέθηκα, ἀνατέθεικα, ἀνετεθείκειν.—ὡς ὑποκ. δὲ τοῦ ῥ. ἀναθήσομαι ἐνν. οἱ ἄνθρωποι (οἱ ὑπήκοοί του).—ἐκ τῶν ἐπιμελειῶν ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τόπον.—τῶν κοινῶν, ἐπιθετ. προσδ.—μὴ πλουσιώτερος ἄλλ' ἐνδοξότερος, κατηγορούμενα τοῦ ἐνν. ὑποκ. τοῦ ῥ. σύ.—ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐνν. ἢ πρότερον.—ὁ ἔπαινος, ὑποκ. τοῦ ἐστίν.—παρὰ τοῦ πλῆθους, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν.—κρείττων, κατηγορ. πολλῶν χρημάτων, γεν. συγκριτικὴ ἢ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.—πράγματι, ἄντικ. τοῦ παρίστασο καὶ συνηγόρει.—μηδενί, ἐπιθετ. προσδ.—πονηρῶ, κατηγορ. τοῦ πράγματι.—αὐτός, κατηγορ. προσδ. τοῦ ἐνν. ὑποκ. τοῦ δόξεις· σύ—πράττειν, εἶδ. ἀπαρμφ. ἄντικ. τοῦ δόξεις.—τοιαῦτα, σύστ. ἄντικ. τοῦ πράττειν.—οἷά περ ἂν... βοηθῆς, ἀναφορ. πρότασις.—τοῖς ἄλλοις, ἄντικ. τοῦ βοηθῆς.—πράττουσιν, χρον. ἢ ἀναφορ. μετοχή—ὡς ὑποκ. τῆς μετ. χρησιμεύει τὸ ἄντικ. τοῦ ῥήματος.

38—39.— Προετοιμάζε τὸν ἑαυτὸν σου νὰ δύναται μὲν νὰ ὑπερέχη, νὰ ἀνέχεσαι ὁμως νὰ ἔχης τὸ ἴσον (μὲ τοὺς ἄλλους), διὰ νὰ φαίνεσαι ὅτι ἐπιθυμεῖς τὴν δικαιοσύνην ὄχι ἀπὸ ἀδυναμίαν, ἀλλὰ ἀπὸ εὐθύτητα (=δι' ἐπιείκειαν=ὀρμώμενος ἀπὸ πνεῦμα ἰσότητος). Νὰ προτιμᾶς (=μᾶλλον ἀποδέχου) πενίαν συνδεδεμένην μὲ δικαιοσύνην, παρὰ πλοῦτον ὁ ὁποῖος ἀπεκλήθη μὲ ἀδικίαν (=ἢ πλοῦτον ἄδικον)· διότι τόσον πολὺ ὑπερέτρα εἶναι (=κρείττων ἐνν. ἐστίν) ἢ δικαιοσύνη ἀπὸ τὰ χρήματα, καθόσον τὰ μὲν (χρήματα) μόνον· ὅταν ζῶμεν μᾶς ὠφελοῦν, τὰ δὲ (ἐνν. πράγματα τῆς δικαιοσύνης) καὶ ἔταν ἀποθάνωμεν (=καὶ τελευτήσομαι) μᾶς προετοιμάζουν δόξαν, καὶ ἐκεῖνων μὲν (δηλ. τῶν χρημάτων) μετέχουν καὶ οἱ φαῦλοι (=καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστι), ἀπὸ αὐτὸ ὁμως (ἐνῶ ἀπὸ αὐτὸ) τὸ πρᾶγμα (δηλ. τὴν δικαιοσύνην) εἶναι ἀδύνατον νὰ λάβουν μέρος (=μεταλαβεῖν) οἱ μοχθηροὶ (οἱ κακεντρεχεῖς, οἱ φαῦλοι) Νὰ μὴ ζηλεύης κανένα ἀπὸ ἐκείνους πού κερδίζουν μὲ ἀδικίαις, ἀλλὰ νὰ προτιμᾶς (=μᾶλλον ἀποδέχου) ἐκείνους πού ἐζημιώθησαν μὲ τὴν δικαιοσύνην (των· διότι ἦσαν δίκαιοι)· διότι οἱ δίκαιοι, ἂν δὲν πλεονεκτοῦν τῶν ἀδίκων ὡς πρὸς τίποτε ἄλλο (=μηδὲν ἄλλο), ὅπωςδῆποτε ὁμως (=ἄλλ' οὖν γε) κατὰ τὰς χρηστάς ἐλπίδας (=σπουδαίαις ἐλπίσι) (περὶ μελλούσης ἀνταμοιβῆς) ὑπερέχουν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

σεαυτὸν (ἢ σεαυτόν), ἀντικμ. τοῦ παρασκευάζει. — δύνασθαι, β' ἀντικμ. τοῦ παρασκευάζει, τελ. ἀπαρμφ.—πλεονεκτεῖν, ἀντικ. τοῦ δύνασθαι, καὶ αὐτὸ τελ. ἀπαρμφ.— ὡς ὑποκμ. ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἀπαρμφ. χρησιμοποιοῦμεν τὸ σεαυτόν, ἤτοι τὸ ἀντικμ. τοῦ παρασκευάζει.— ἔχων, κατηγ. μετχ. ἐκ τοῦ ἀνέχου ἐξαρτωμένη, ὡς ἀνοχῆς σημαντικοῦ.— τὸ ἴσον, ἀντικ. τοῦ ἔχων — ἴνα δοκῆς... ἐπιείκειαν, τελικὴ πρότασις.— ἐρέγασθαι, ἀντικείμεν τοῦ δοκῆς.— δικαιοσύνης, ἀντικμ. τοῦ ἐρέγασθαι.— δι' ἀσθένειαν... δι' ἐπιείκειαν, ἐμπρ. προσδ. σηλοῦντες τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον.— πενίαν... πλοῦτον, ἀντικείμενα τοῦ μᾶλλον ἀποδέχου=νά προτιμᾶς.— δικαίαν... ἄδικον, κατηγορούμενα τῶν ἀντιστοιχῶν ἀντικειμένων.— ἢ πλοῦτον ἄδικον, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— τούτῳ .. ὅσω, δοτικὸ τοῦ μέτρου.— δικαιοσύνη, ὑποκ. τοῦ ἐνν. ἐστίν.— κρείττων, κατηγορ.— χρημάτων, γεν. συγκριτικὴ ἢ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— τὰ μὲν, ἐνν. χρήματα, ὑποκμ. τοῦ ὠφελῆι (ἀττικὴ σύνταξις).— ὡς ἀντικείμενον δὲ τοῦ ὠφελῆι ἐνν. ἡμᾶς.— ζῶντας, χρονικὴ μετοχῆ, ἧς πάλιν ὡς ὑποκ. ἐνν. τὸ ἡμᾶς.— τὰ δέ, ἐνν. πράγματα τῆς δικαιοσύνης, ὑποκμ. τοῦ παρασκευάζει (ἀττικὴ σύνταξις).— δόξαν, ἀντικείμενον τοῦ παρασκευάζει.— ὡς ἕτερον δὲ ἀντικείμενον τοῦ παρασκευάζει ἐνν. τὸ ἡμῖν, πρὸς τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ ἢ χρον. μετχ. τελευτήσασιν (=ὅταν ἀποθάνωμεν—μετὰ θάνατον)— κἀκείνων... τοῖς φαύλοις, ἀντικείμενα τοῦ μέτεσι (=μετοχὴ ἐστίν).— μέτεσι τινὶ τίνος= μετέχει τίς τίνος.— τούτου, ἀντικμ. τοῦ μεταλαβεῖν.— τοῖς μοχθηροῖς= τοῖς φαύλοις, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἀδύνατον (ἐνν. ἐστίν).— μεταλαβεῖν, ὑποκ. τῆς ἀπροσ. ἐκφράσεως ἀδύνατόν (ἐστίν).— μηδένα, ἀντικ. τοῦ ζῆλου — τῶν κερδαιόντων (μετοχὴ ἐνεστ. τοῦ κερδαίνω=κερδίζω), γεν. διαίρ. εἰς τὸ μηδένα.— ἐξ ἀδίκιας, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— τοὺς ζημιωθέντας, ἀντικ. τοῦ μᾶλλον ἀποδέχου.— μετὰ δικαιοσύνης, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— οἱ δίκαιοι, ὑποκ. τοῦ πλεονεκτοῦσι καὶ ὑπερέχουσιν — τῶν ἀδίκων, ἀντικμ. ἀμφοτέρων πάλιν τῶν ῥημάτων.— ἢ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν, ὑποθ. πρότασις.— μηδὲν ἄλλο, αἰτ. τοῦ κατὰ τι.— ἐλπῖσι, δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— σπουδαίαις, ἐπιθ. προσδ.

40—41.— Νὰ φροντίζης μὲν δι' ὅλα τὰ ἀφορῶντα (τὰ ἔχοντα σχέσιν) εἰς τὴν ζωὴν, πρὸ πάντων ὅμως νὰ ἐξασκῆς τὸν νοῦν σου (τὴν διάνοιάν σου, τὴν κρίσιν σου)· διότι νοῦς καλὸς εἶναι πάρα πολὺ μεγάλο πρᾶγμα, περιεχόμενον εἰς ἐλάχιστον χῶρον (=ἐν ἐλαχίστῳ) ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Νὰ προσπαθῆς ὡς πρὸς μὲν τὸ σῶμα νὰ εἶσαι φιλόπονός (ἐργατικός), ὡς πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν φιλόσοφος (πολὺ μορφωμένος), διὰ νὰ εἶσαι εἰς θέσιν (=ἵνα δύνη) διὰ μὲν τοῦ σώματος (=τῷ μὲν) νὰ ἐκτελῆς τὰς ἀποφάσεις σου (=ἐπιτελεῖν τὰ δόξαντα), διὰ δὲ τῆς ψυχῆς (=τῇ δέ) νὰ γνωρίζης (=ἐπίστη) νὰ προβλέπης (=προορᾶν) τὰ συμφέροντα. Κάθε τι τοῦ πρόκειται νὰ εἴπης, προηγουμένως νὰ τὸ ἐξετάζης (=ἐπισκόπει) μὲ τὸν νοῦν σου (=τῇ γνώμῃ)· διότι εἰς πολλοὺς (ἀνθρώπους ἢ πολλῶν ἀνθρώπων) ἡ γλῶσσα τρέχει ἐμπρὸς (=προτρέχει) ἀπὸ τὴν σκέψιν. Δύο περιστάσεις νὰ θεωρῆς καταλλήλους (=δύο καιροὺς ποιοῦ) νὰ ὁμιλῆς (=τοῦ λέγειν), ἢ δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα γνωρίζεις καλὰ (=οἰσθα σαφῶς), ἢ δι' ὅσα (=ἢ περὶ ὧν) εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσης. Διότι μόνον εἰς αὐτάς τὰς (δύο)

περιπτώσεις ὁ λόγος εἶναι προτιμότερος (= **κρείττων**) ἀπὸ τὴν σιγὴν (σιωπὴν), εἰς δὲ τὰς ἄλλας (περιπτώσεις) προτιμότερον (= **ἄμεινον**) εἶναι νὰ σιωπῆς παρά νὰ ὁμιλῆς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

πάντων, ἀντικ. τοῦ ἐπιμελοῦ.— τῶν περὶ τὸν βίον, ἐμπρ. προσδ. λαμβανόμενος ὡς ἐπιθετικός (= τῶν βιοτικῶν).— **μάλιστα**, ποσοτικὸν ἐπιρρημα—**τὴν φρόνησιν**, ἀντικ. τοῦ ἄσκει.—**τὴν σαυτοῦ**, γεν. κτητικῆ.—**νοῦς**, ὑποκ. τοῦ ἐνν. ἐστίν.—**ἀγαθός**, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ νοῦς.—**μέγιστον** (ἐνν. πᾶγμα), κατηγορ. τοῦ νοῦς.—**ἐν ἐλαχίστῳ**—**ἐν σώματι**, ἐμπρ. προσδ. δηλοῦντες τόπον.—**ἀνθρώπου**, γεν. κτητικῆ.—**εἶναι**, τελ. ἀπαρέμφ. ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ περὶ κοί χρησιμεῖον ὡς ἀντικ. αὐτοῦ.—**ὡς ὑποκ. τοῦ περὶ καὶ τοῦ εἶναι** ἐνν. τὸ σύ.—**φιλόπνοος**, φιλόσοφος, κατηγορούμενα.—**τῷ σώματι**—**τῇ ψυχῇ**, δοτικαὶ τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.—**ἴνα...δύνη**—(καὶ ἴνα) **ἐπίστη...**, τελικαὶ προτάσεις.—**ἐπιτελεῖν**, ἀντικ. τοῦ δύνη.—**τὰ δόξαντα**, ἀντικ. τοῦ ἐπιτελεῖν.—**προσρᾶν**, ἀντικ. τοῦ ἐπίστη.—**τὰ συμφέροντα**, ἀντικ. τοῦ προσρᾶν.—**ἄμφοτερά** τὰ ἀπαρέμφατα εἶναι τελικά.—**τῷ μὲν** (σώματι)—**τῇ δὲ** (ψυχῇ), δοτικαὶ τοῦ ὀργάνου.—**πᾶν ὅ,τι ἂν μέλλῃς ἐρεῖν**, ἀναφ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ ἐπισκόπει.—**ἐρεῖν**, ἀπαρέμφ. τελικὸν μέλλ. τοῦ λέγω, ἀντικ. δὲ τοῦ μέλλῃς.—**πᾶν ὅ,τι**, ἀντικ. τοῦ ἐρεῖν.—**πρότερον**, χρον. ἐπιρρημα.—**τῇ γνώμῃ**, δοτ. τοῦ ὀργάνου.—**ἐπισκοπῇ τῇ γνώμῃ**—σκέπτομαι.—**πολλοῖς**, δοτ. τοῦ κατὰ τι.—**τῆς διανόιας**, ἀντικ. τοῦ προτρέχει, συντασσόμενου μετὰ γενικῆς λόγῳ τῆς προθεσεως πρό.—**καιροῦς**, ἀντικ. τοῦ ποιῶ.—**δύο**, κατηγορ. τοῦ καιροῦς.—**τοῦ λέγειν**, γεν. ἐξ ἀντικειμένου εἰς τὸ καιροῦς.—**ἢ περὶ ὧν οἶσθα...εἰπεῖν**, ἐπεξήγησις τοῦ δύο.—**περὶ ὧν** ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—**σφῶς**, τροπ. ἐπίρρ.—**εἰπεῖν**, ὑποκ. τοῦ ἀναγκαῖον ἐνν. ἐστίν.—**ὡς ὑποκ. τοῦ εἰπεῖν** ἐνν. σέ.—**ἐν τούτοις** (δηλ. τοῖς καιροῖς), ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρονικὸν σημεῖον.—**μόνοις**, κατηγορ. προσδ. τοῦ τούτοις.—**ὁ λόγος**, ὑποκ. τοῦ ἐνν. ἐστίν.—**κρείττων**, κατηγοροῦμ.—**τῆς σιγῆς**, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—**ἄμεινον** ἐνν. ἐστίν, ἀπρόσωπος ἔκφρασις.—**σιγᾶν ἢ λέγειν**, ὑποκείμενα τοῦ ἄμεινόν ἐστίν.—**ὡς ὑποκ. τοῦ σιγᾶν ἢ λέγειν** ἐνν. τὸ γενικὸν καὶ ἄοριστον τινά.—**ἢ λέγειν**, εἶναι β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—**ἐν τοῖς ἄλλοις** (ἐνν. καιροῖς), ἐμπρ. προσδ. δηλῶν χρονικὸν σημεῖον.

42—43. — Νὰ νομίξῃς ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα δὲν εἶναι σταθερὸν (μόνιμον)· διότι τοιοῦτοτρόπως οὔτε ὅταν εὐτυχῆς θὰ εἶσαι χαρούμενος, οὔτε ὅταν δυστυχῆς (θὰ εἶσαι) λυπημένος. Νὰ εὐχαριστῆσαι μὲν διὰ τὰς εὐτυχίας αἱ ὅποια (τυχαίως) σοῦ συμβαίνουν (= **ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν**), νὰ λυπῆσαι δὲ ἐν μέτρῳ (= **μετρίως**) διὰ τὰς ἀτυχίας αἱ ὅποια σοῦ παρουσιάζονται (= **ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῶν κακῶν**), νὰ μὴ γίνεσαι δὲ εἰς τοὺς ἄλλους (ἀνθρώπους) εἰς καμμίαν ἐκ τῶν δύο περιπτώσεων (= **μηδ' ἐν ἑτέροις** = **ἐν μηδετέροις**, δηλ. μήτε κατὰ τὰς εὐτυχίας μήτε κατὰ τὰς δυστυχίας) φανερός (νὰ ἐμφανίζεσαι δὲ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει νὰ γίνεσαι (εἶσαι) φανερός) διότι εἶναι παράλογον (= **ἄτοπον** ἐνν. ἐστίν) τὴν μὲν περιουσίαν νὰ ἀποκρύπτῃ κανεὶς εἰς τὰς οἰκίας, νὰ περιπατῇ δὲ ἔχων φανεράν τὴν σκέψιν του (= **τὴν διάνοιαν** = τὰς σκέψεις του). Νὰ φοβῆσαι περισσότερο (= **εὐ-**

λαβοῦ μᾶλλον) τὴν κατηγορίαν (=ψόγον = τὸ κακὸν ὄνομα) παρὰ τὸν κίνδυνον· διότι πρέπει νὰ εἶναι φοβερὰ (νὰ ἐμπνέη φόβον) εἰς μὲν τοὺς κακοὺς (ἀνθρώπους) τὸ τέλος τῆς ζωῆς (ἦτοι ὁ θάνατος), εἰς δὲ τοὺς ἐναρέτους ἢ ἀτιμία (= τὴν ἀδοξίαν) εἰς τὴν ζωὴν. Πρὸ παντός μὲν νὰ προσπαθῆς νὰ ζῆς μὲ ἀσφάλειαν· ἐὰν δὲ κάποτε σοῦ συμβῆ νὰ ἐκτεθῆς εἰς κινδύνους (ἐνν. πολεμικούς), νὰ ἐπιζητῆς τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μὲ καλὴν ὑπόληψιν (=μετὰ καλῆς δόξης) καὶ ὄχι μὲ αἰσχρὰν φήμην· διότι εἰς τὸν θάνατον μὲν (=τὸ τελευτῆσαι) κατεδίκασεν ἡ τύχη (= κατέκρινεν ἢ πεπρωμένη, ἐνν. μοῖρα) ὅλους (τοὺς ἀνθρώπους), τὸν ἔντιμον ὅμως θάνατον (=τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν) τὸν παρεχώρησεν (=ἀπένειμεν) ἡ φύσις ὡς ἰδιαιτέρον προνόμιον (=ἴδιον) εἰς τοὺς ἐναρέτους (μόνον ἀνθρώπους).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

εἶναι, εἰδ. ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντιμ. τοῦ νόμιζε ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται.—μῆδέν, ὑποκ. τοῦ εἶναι.—τῶν ἀνθρωπίνων ἐνν. πραγμάτων, γεν. διαιρετική.—βέβαιον, κατηγορ. τοῦ μῆδέν.—περιχαρῆς καὶ περίλυπος,κατηγορούμενα.—ἔσει ἢ ἔση, μέλλ. τοῦ εἶμι.—εὐτυχῶν—δυστυχῶν, χρονικά μετοχά χρόνου ἐνεστώτος.—ἐπὶ τοῖς συμβαίονσι—ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸ αἴτιον.—τῶν ἀγαθῶν—τῶν κακῶν, γεν. διαιρετικά.—μετρίως, ποσοτικὸν ἐπίρρημα.—τοῖς ἄλλοις, δοτ. προσωπική.—μῆδ' ἐν ἑτέροις, πρὸς ἔμφανσιν ἀντὶ ἐν μῆδετέροις (δηλ. οὔτε ἐν ταῖς εὐτυχίαις οὔτε ἐν ταῖς δυστυχίαις), ἔμπρ. προσδ. δηλῶν χρονικὸν σημείον.—ὄν, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ γίνουσι.—κατάδηλος, κατηγορ.—ἄτοπον ἐνν. ἐστίν, ἀπρόσωπος ἔκφρασις, τῆς ὁποίας ὑποκ. εἶναι τὸ τελ. ἀπαρέμφ. ἀποκρύπτειν.—ὡς ὑποκ. δὲ τοῦ ἀποκρύπτειν ἐνν. τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τινά.—τὸ δὲ ἄτοπον δύναται νὰ λαμβάνεται ὡς κατηγορ.—τὴν οὐσίαν, ἀντικ. τοῦ ἀποκρύπτειν.—ἐν ταῖς οἰκίαις, ἔμπρ. τοπικός προσδ.—περιπατεῖν. καὶ τὸ τελ. τοῦτο ἀπαρέμφατον εἶναι ὑποκείμενον τῆς ἐνν. πάλιν ἀπροσώπου ἐκφράσεως ἄτοπόν ἐστίν.—ὡς ὑποκ. δὲ τοῦ περιπατεῖν, ἐνν. πάλιν τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τινά, ὅπερ νοεῖται καὶ ὡς ὑποκ. τῆς τροπικῆς μετ. ἔχοντα.—τὴν διάνοιαν, ἀντικ. τοῦ ἔχοντα.—φανερὰν, κατηγορ. τοῦ διάνοιαν.—εὐλαβοῦ, προστ. τοῦ εὐλαβεῖσθαι—οὔμαι—φοβοῦμαι, σέβομαι.—ψόγον—κίνδυνον, ἀντικ. τοῦ εὐλαβοῦ.—ἢ κίνδυνον, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—εἶναι, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.—τὴν τοῦ βίου τελευτήν—τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν, ὑποκείμενα τοῦ εἶναι.—φοβερὰν, κατηγορ.—τοῖς φαύλοις—τοῖς σπουδαίοις, δοτ. προσωπικά εἰς τὸ εἶναι.—πειρῶ, προστ. ἐνεστ. τοῦ πειράσθαι—ῶμαι.—ζῆν, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικ. τοῦ πειρῶ ἐξ οὗ καὶ ἐξαρτᾶται—κατὰ τὴν ἀσφάλειαν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον—μὲ ἀσφάλειαν.—ἐὰν δὲ ποτέ σοι συμβῆ κινδυνεύειν, ὑποθετ. πρότασις—ὑπόθεσις, τῆς ὁποίας ἀπόδοσις εἶναι : ζῆται τὴν ἐκ τοῦ πολέμου... φήμης· δ' εἶδος ὑποθετ. λόγος δηλῶν τὸ προσδοκώμενον.—σοι, δοτ. προσωπική εἰς τὸ ἀπρόσωπον ἢ τριτοπρόσωπον συμβῆ.—κινδυνεύειν, ὑποκ. τοῦ συμβῆ—ὑποκ. τοῦ κινδυνεύειν ἐνν. σέ.—τὴν σωτηρίαν, ἀντικ. τοῦ ζῆται.—τὴν ἐκ τοῦ πολέμου, ἐπιθετ. προσδ.—τὴν πολεμικήν.—μετὰ καλῆς δόξης ἀλλὰ μὴ μετ' αἰσχροῦς φήμης, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸν τρόπον.—τὸ τελευτῆσαι—

Ἰσοκράτους Λόγοι — ΙΩ. ΜΗΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

πάντων, ἀντικείμενα τοῦ κατέκρινε (κατακρίνω τινός τι, κατὰ τὸ καταγιγνώσκω τινός τι=καταδικάζω τινά εἰς τι).— τὸ καλῶς ἀποθανεῖν— τοῖς σπουδαίοις, ἀντικείμενα τοῦ ἀπένειμεν, ἄμεσον καὶ ἔμμεσον.— ἴδιον, κατηγορούμενον τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν.

Κεφ. ε'.

44.— Καὶ νὰ μὴ παρεξενευθῆς, ἐὰν (διότι) πολλὰ ἐκ τῶν λεχθέντων δὲν ἀρμόζουν (ταιριάζουν) εἰς σὲ διὰ τὴν σημερινὴν ἡλικίαν σου· οὔτε βεβαίως τὴν ἰδικὴν μου ἀντίληψιν (= ἐμὲ τοῦτο) διέφυγε τοῦτο (= διέλαθεν· ἀλλ' ἐπροτίμησα μὲ τὴν ἴδιαν πραγματείαν συγχρόνως (= ἄμα), ἀφ' ἐνός μὲν (= τε) νὰ (σοῦ) δώσω συμβουλὰς (= συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν) διὰ τὸ παρὸν (= τοῦ παρόντος βίου), ἀφ' ἑτέρου δὲ (= καὶ) νὰ (σοῦ) ἀφήσω παραγγελίαν (= καταλιπεῖν παράγγελμα) διὰ τὸ μέλλον (= τοῦ μέλλοντος χρόνου). Διότι τὴν μὲν ἀνάγκην (= χρεῖαν) τούτων εὐκόλα θὰ γνωρίσης (= εἰδήσεις), ἐκεῖνον ὅμως ὁ ὁποῖος μὲ ἐνδιαφέρει (= μετ' εὐνοίας) σὲ συμβουλεύει, δύσκολα θὰ (τὸν) εὔρης. Διὰ νὰ μὴ ζητῆς λοιπὸν ἀπὸ ἄλλον τὰ ὑπόλοιπα, ἀλλ' ἀπὸ ἐδῶ (δηλ. ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματείαν), ὡσὰν ἀπὸ ταμεῖον νὰ ἀντλήῃς (= προφέρῃς), ἐνόμισα ὅτι πρέπει νὰ μὴ παραλείψω τίποτε ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δύναμαι (= ἔχω) νὰ σὲ συμβουλευέσω.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

μὴ θαυμάσης, ὑποτ. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ θαυμάζω.— εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων.. ἡλικίαν, αἰτιολ. πρότασις εἰσαγομένη διὰ τοῦ ὑποθετ. συνδ. εἰ ἐπὶ τὸ ἠμικώτερον.— πολλὰ, ὑποκ. τοῦ πρέπει (ἀττ. σύνταξις).— τῶν εἰρημένων, γεν. διαρ. εἰς τὸ πολλά.— σοι, δοτ. προσωπική.— πρὸς τὴν παροῦσαν ἡλικίαν, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— τοῦτο, ὑποκ. τοῦ διέλαθεν.— ἐμέ, ἀντικ. τοῦ διέλαθεν.— διὰ τῆς αὐτῆς πραγματείας, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— ἐξενεγκεῖν, τελ. ἀπρμφ. ἀντικ. τοῦ προσιλόμην.— συμβουλίαν, ἀντικ. τοῦ ἐξενεγκεῖν.— τοῦ παρόντος βίου, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ συμβουλίαν.— καὶ καταλιπεῖν, καὶ τούτο εἶναι τελ. ἀπρμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικ. τοῦ προσιλόμην.— παράγγελμα, ἀντικ. τοῦ καταλιπεῖν.— τοῦ μέλλοντος χρόνου, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ παράγγελμα.— χρεῖαν, ἀντικ. τοῦ εἰδήσεις (μέλλ. τοῦ οἶδα).— τούτων, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ χρεῖαν.— βραδύως, ἐπίρρημα τροπικόν.— τὸν συμβουλεύοντα, ἀντικείμενον τοῦ εὐρήσεις.— μετ' εὐνοίας, ἐμπροσθετος προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου.— χαλεπῶς, τροπικὸν ἐπίρρ.— ὅπως οὖν μὴ... ζητῆς — ἀλλ' ὅπως ἐντεῦθεν... προφέρῃς, τελικαὶ πρότασις.— τὰ λοιπὰ, ἀντικ. τοῦ ζητῆς.— παρ' ἑτέρου, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν.— ἐντεῦθεν, δηλ. ἐκ τῆς παρούσης πραγματείας.— δεῖν, ἀντικ. τοῦ ᾤθησθαι εἶδ. ἀπαρέμφ.— παραλιπεῖν, τελ. ἀπαρέμφ, ὑποκμ. τοῦ ἀπροσώπου ῥηματικοῦ τύπου δεῖν.— μηδέν, ἀντικμ. τοῦ παραλιπεῖν.— ὧν (= τούτων ἅ), γεν. διαρ. εἰς τὸ μηδέν.— συμβουλεύειν, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικ. τοῦ ἔχω, τὸ ὁποῖον μετ' ἀπαρέμφ. συντασσόμενον σημ. δύναμαι.— σοι, ἀντικ. τοῦ συμβουλεύειν.

45.— Μεγάλην δὲ εὐγνωμοσύνην (= πολλὴν δὲ χάριν) θὰ ὤφειλον (= ἂν σχοίην) εἰς τοὺς θεοὺς, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι (= εἰ μὴ διαμάρτοιμι) ὡς πρὸς τὴν (καλὴν ἐνν.) ἰδέαν, τὴν

ὁποῖαν συμβαίνει νὰ ἔχω (= **τυγχάνω ἔχων**) περὶ σοῦ. Διότι ἐκ μὲν τῶν ἄλλων (ἐνν. ἀνθρώπων) θὰ εὕρωμεν τοὺς περισσοτέρους ὅτι, ὅπως ἀκριβῶς εὐχαριστοῦνται περισσότερο (= **ὡσπερ χαίροντας μᾶλλον**) εἰς τὰ νοστιμώτατα φαγητὰ (= **τοῖς ἡδίστοις τῶν σιτίων** = εἰς τὰ ὠραιότατα ἐκ τῶν φαγητῶν) παρὰ εἰς τὰ ὑγιεινότερα, τοιουτοτρόπως συναναστρέφονται (= **πλησιάζοντας**) καὶ ἐκείνους ἀπὸ τοὺς φίλους των οἱ ὁποῖοι συμμετέχουν εἰς τὰ σφάλματά των (= **τοῖς συνεξαμαρτάνουσι**) καὶ ὄχι ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τοὺς συμβουλευθῶν (= **ἀλλ' οὐ τοῖς νουθετοῦσι**). Σὺ ὁμως ὑποθέτω ὅτι ἔχεις ἀντίθετον γνώμην ἀπὸ αὐτοῦ (= **τοῦναντίον ἐγνωκέναι τούτων**), χρησιμοποιοῦν ὡς ἀπόδειξιν τὴν φιλοπονίαν σου ὡς πρὸς τὴν ἄλλην μόρφωσίν σου· διότι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἑαυτὸν του (= **ἐπιτάττοντα αὐτῷ**) νὰ πράττῃ τὰ ἄριστα, ἐπόμενον εἶναι (= **εἰκὸς ἐνν. ἔστιν**) αὐτὸς καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζῃ (= **καὶ ἀποδέχεσθαι**) ἐκείνους ἐκ τῶν ἄλλων (ἀνθρώπων) οἱ ὁποῖοι τὸν προτρέπουν (= **παρκαλοῦντας**) εἰς τὴν ἀρετὴν (εἰς τὸν ἐνάρετον βίον).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

σχοίην. εὐκτ. ἐνεργ. ἀορ. β'. τοῦ ρ. ἔχω.— **τοῖς θεοῖς—χάριν**, ἀντικείμενα τοῦ ἄν **σχοίην**, ἄμεσον καὶ ἔμμεσον.— **πολλὴν**, ἐπιθετικὸς προσδ. τοῦ **χάριν**.— **εἰ μὴ διαμάρτεμι τῆς δόξης**, ὑποθετ. πρότασις.— **τῆς δόξης**, ἀντικ. τοῦ **διαμάρτεμι**, ὅπερ εἶναι εὐκτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ **διαμαρτάνω** = ἀπατώμαι, ἀορ. **διήμαρτον**.— Ἡ ὑποθετικὴ αὐτῆς πρότασις **εἰ μὴ διαμάρτεμι....** μετὰ τῆς προηγουμένης κυρίας **σχοίην ἄν....** ἀποτελεῖ ὑποθετ. λόγον γ' εἰδους δηλοῦντα ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος. **ἦς ἔχων.... τυγχάνω**, ἀναφορ. πρότασις, ἀντὶ ἣν **τυγχάνω ἔχων** (ἔλξις, ἦτοι ἡ ἀναφορ. ἀντων. **ἦς** ἀντὶ νὰ τεθῆ κατ' αἰτ. ὡς ἀντικ. τοῦ **ἔχων**, ἐτέθη κατὰ γενικὴν, καθ' ἔλξιν πρὸς τὸ **δόξης** εἰς ὃ ἀναφέρεται).— **ἔχων**, κατηγορ. μετχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **τυγχάνω**.— **περὶ σοῦ**, ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— **τοὺς πλείστους**, ἀντικ. τοῦ **εὐρήσομεν**.— **τῶν ἄλλων**, γεν. διαίρ. εἰς τὸ **πλείστους**.— **χαίροντας**, κατηγορ. μετχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **εὐρήσομεν** ἢ **μᾶλλον** ἐκ τοῦ ἐνν. καὶ εἰς τὴν ἀναφορ. πρότασιν ῥήματος **εὐρίσκομεν** : (ὡσπερ **εὐρίσκομεν.... χαίροντας** τοὺς πλείστους κλπ.).— **τοῖς ἡδίστοις—τοῖς ὑγιεινοτάτοις**, ἀντικείμενα τοῦ **χαίροντας**.— **ἢ τοῖς ὑγιεινοτάτοις**, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— **τῶν σιτίων**, γεν. διαίρ.— **πλησιάζοντας**, κατηγορ. μετχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **εὐρήσομεν**.— **τοῖς συνεξαμαρτάνουσι ἀλλ' οὐ τοῖς νουθετοῦσι**, ἀντικείμ. τοῦ **πλησιάζοντας**.— **τῶν φίλων**, γεν. διαίρ.— **ἐγνωκέναι**, εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ **νομίζω**, ὡς ρ. δοξαστικοῦ.— **σέ**, ὑποκ. τοῦ **ἐγνωκέναι** (ἐτεροπρ.).— **τοῦναντίον**, συστ. ἀντικ. τοῦ **ἐγνωκέναι** (= ἐναντίαν γνώμην ἐγνωκέναι). **τούτων**, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ **τοῦναντίον**.— **χρώμενος**, τροπικὴ ἢ αἰτιολ. μετοχὴ— **τῆ φιλοπονία**, ἀντικ. τοῦ **χρώμενος**.— **τεκμηρίω**, κατηγορ. τοῦ **φιλοπονία**.— **περὶ τῆν ἄλλην παιδείαν**, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— **τὸν ἐπιτάττοντα**, ὑποκ. τοῦ **ἀποδέχεσθαι**, ὅπερ ἀπαρέμφ. εἶναι ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως **εἰκὸς ἐνν. ἔστιν**.— **αὐτῷ—πράττειν**, ἀντικείμενα τοῦ **ἐπιτάττοντα**.— **τὰ βέλιστα**, συστ. ἀντικ. τοῦ **πράττειν**.— **τούτων** (ἐπαναλομβάνει πρὸς ἔμφανσιν τὸ ὑποκ. τοῦ **ἀποδέχεσθαι**), δηλ. **τὸν ἐπιτάττοντα**.— **τῶν ἄλλων**, γεν. διαίρ. εἰς τὸ **παρκαλοῦντας**, ὅπερ εἶναι ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μετοχὴ χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ **ἀποδέχεσθαι**.— **ἐπὶ τὴν ἀρετὴν**, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπόν.

46—47.— Πρὸ πάντων δὲ θὰ παρεκινεῖσο (= ἂν παροξυνθεῖς) νὰ ἐπιθυμῆς (= ὀρέγεσθαι) τὰ καλὰ ἔργα, ἐὰν ἤθελες κατανοήσῃς, ὅτι ἀπὸ αὐτὰ (δηλ. τὰ καλὰ ἔργα) ἔχομεν καὶ τὰς κατ' ἐξοχὴν (= μάλιστα) πραγματικὰς (= γνησίως) ἀπολαύσεις (= ἡδονάς). Διότι εἰς μὲν τὴν ὀκνηρίαν (= ἐν τῷ ῥαθυμεῖν) καὶ εἰς τὴν ἀγάπην (= καὶ ἐν τῷ ἀγαπᾶν) τῶν ὑπερβολικῶν ἀπολαύσεων (= τὰς πλησμονάς) ἀμέσως αἱ λυπαι παρακολουθοῦν (= παραπεπήγασι) τὰς ἡδονάς, τὸ νὰ ἐνασχολῆται ὁμοίως καὶ μὲ ζῆλον (= τὸ φιλοπονεῖν) εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ μὲ σωφροσύνην νὰ κυβερνᾷ (= οἰκονομεῖν) τὴν ζωὴν του, πάντοτε παρέχει (= ἀποδίδωσι) τὰς ἀπολαύσεις εἰλικρινεῖς (καθαρὰς) καὶ βεβαιωτέρας· καὶ ἐκεῖ μὲν (δηλ. εἰς τὴν ὀκνηρίαν) ἀφοῦ προηγουμένως αἰσθανθῶμεν εὐχαρίστησιν (= πρότερον ἡσθέντες) ὕστερα λυπούμεθα (= ἐλυπήθημεν, γνωμικὸς ἀόριστος), ἐδῶ ὁμοίως (δηλ. εἰς τὴν μετὰ ζήλου ἐνασχόλησιν εἰς τὴν ἀρετὴν, μετὰ ἀπὸ τὰς λύπας ἔχομεν τὰς ἡδονάς (τὴν ἀπόλαυσιν)). Εἰς ὅλας δὲ τὰς πράξεις μας ἐνθυμούμεθα ὅχι τόσον τὴν ἀρχὴν, ὅσον αἰσθανόμεθα (= ὡς αἰσθησὶν λαμβάνομεν) τὸ τέλος (= τῆς τελευτῆς)· διότι τὰ περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν ζωὴν μας (= τῶν περὶ τὸν βίον) δὲν τὰ κάνομεν δι' αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ πράγματα, ἀλλὰ διὰ τὰ ἀποτελέσματά των (= τῶν ἀποβαινόντων ἐνεκεν) ὑποβαλλόμεθα εἰς κόπους (= διαπονοῦμεν=κάνομεν μὲ κόπους).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

μάλιστα δ' ἂν παροξυνθεῖς... ἔργων (ἀπόδοσις)—εἰ καταμάθοις (ὑπόθεσις), ὑποθετ. λόγος γ' εἶδους δηλῶν ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέγοντος.—ὀρέγεσθαι, τελ. ἀπαρέμφ. ἀντικειμ. τοῦ παροξυνθεῖς ἂν, ῥήματος προτρεπτικοῦ.—ἔργων, ἀντικειμ. τοῦ ὀρέγεσθαι.—τῶν καλῶν, ἐπιθετ. προσδ. τοῦ ἔργων.—ὅτι καὶ τὰς ἡδονάς... ἔχομεν, εἰδ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ καταμάθοις.—τὰς ἡδονάς, ἀντικ. τοῦ ἔχομεν.—ἐκ τούτων, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν αἰτίαν ἢ τρόπον.—μάλιστα, ποσοτικὸν ἐπίρρ.—γνησίως, τροπικὸν ἐπίρρ.—μάλιστα γνησίως=γνησιώτατα.—ἐν τῷ ῥαθυμεῖν καὶ (ἐν τῷ) ἀγαπᾶν, ἐμπρ. προσδ. δηλοῦντες κατάστασιν.—τὰς πλησμονάς, ἀντικ. τοῦ ἀγαπᾶν.—πλησμοναί=αἱ κατὰ κόρον, αἱ ὑπερβολικαὶ ἀπολαύσεις.—ταῖς ἡδοναῖς, ἀντικ. τοῦ παραπεπήγασι, ὅπερ εἶναι ἐνεργ. πρκ β' μὲ μέσῃ ὁμοίως σημασίαν τοῦ παραπήγνυμαι, παρεπηγνύμην, παραπήξομαι, παρεπήξάμην καὶ παθ. παραπαγήσομαι, παρεπάγην καὶ παρεπήχθην, πρκ. παραπέπηγα, ὕπερο. παρεπεπήγειν.—τὸ φιλοπονεῖν—τὸ οἰκονομεῖν, ὑποκείμενα τοῦ ἀποδίδωσι.—ὡς ὑποκειμ. τῶν ἀπαρέμφ. ἐνν. τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τινά.—περὶ τὴν ἀρετὴν, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—σωφρόνως, τροπικὸν ἐπίρρ.—τὸν βίον, ἀντικ. τοῦ οἰκονομεῖν.—αὐτοῦ, γεν. κτητικῆ.—τὰς τέρψεις, ἀντικ. τοῦ ἀποδίδωσι.—εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιωτέρας, κατηγορούμενα τοῦ τέρψεις.—κάκει, δηλ. ἐν τῷ ῥαθυμεῖν καὶ ἀγαπᾶν τὰς πλησμονάς.—πρότερον—ὕστερον, χρονικὰ ἐπίρρ.—ἡσθέντες, χρον. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ἡσθεμαι, ἡδέμην, ἡσθήσομαι, ἡσθην.—ἐλυπήθησαν, γνωμικὸς ἀόριστος=λυπούμεθα.—ἐνταῦθα, δηλ. ἐν τῷ φιλοπονεῖν καὶ σωφρόνως τὸν βίον οἰκονομεῖν.—τὰς ἡδονάς, ἀντικ. τοῦ ἔχομεν.—μετὰ τὰς λύπας, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν χρόνον.—ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τόπον ἢ χρόνον.—τῆς ἀρχῆς, ἀντικ. τοῦ μνημονεύομεν.—ὡς... λαμ-

βάνομεν, ἀναφορ. πρότασις.— αἰσθησιν, ἀντικ. τοῦ λαμβάνομεν.— τῆς τελευτῆς, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ αἰσθησιν.— τὰ πλείστα, σύστοιχον ἀντικ. τοῦ ποιῶμεν.— τῶν περὶ τὸν βίον, ἔνν. πραγμάτων, γεν. διαίρ. ἢ ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς ἢ καὶ ἐπιθετ. ἀκόμη προσδ.=τῶν βιοτικῶν.— δι' αὐτὰ τὰ πράγματα, ἔμπρ. προσδ. τῆς αἰτίας.— διαπνεύομεν, ἐδῶ κεῖται ἀμεταβάτως=κοπιᾶζομεν, ὑποβαλλόμεθα εἰς κόπους.— τῶν ἀποβρινόντων ἔνεκεν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν αἰτίαν ἢ σκοπὸν.

Κεφ. 5'.

48—49.— Ἐχε δὲ ὑπ' ὄψιν σου (=ἐνθυμοῦ δὲ) ὅτι οἱ μὲν φαῦλοι (κακοὶ) δύνανται (=τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται) νὰ πράττουν ὅ,τι τύχη (=τὰ τυχόντα, δηλ. καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν)· διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς (=εὐθύς) τοιαύτην βᾶσιν (=ὑπόθεσιν=σκοπὸν) ἔχουν θέσει (=πεποιήνται) εἰς τὴν ζωὴν τῶν οἱ καλοὶ ὅμως (ἄνθρωποι) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραμελοῦν τὴν ἀρετὴν, ἐπειδὴ ἔχουν πολλοὺς οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐπιπλήττουν. Διότι ὅλοι (οἱ ἄνθρωποι) μισοῦν ὄχι τόσον ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σφάλλουν (παρεκτρέπονται=τοὺς ἐξαμαρτάνοντας), ὅσον ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται μὲν ὅτι εἶναι χρηστοὶ (=ἐπιεικεῖς =δίκαιοι), οὐδὲ ὅπως ὅμως διαφέρουν ἀπὸ τοὺς τυχόντας, καὶ δικαίως (=εἰκότως)· διότι καθ' ἣν στιγμὴν (=ὄπου) ἀποδοκιμάζομεν τοὺς ψευδομένους μὲ λόγους μόνον, πόσον μᾶλλον (=ἢ πού γε=βέβαια) δὲν θὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι φαῦλοι (κακοὶ) οἱ ὑστεροῦντες (=τοὺς ἐλαττωμένους) εἰς ὅλον τῶν τὸν βίον (εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν); Δικαίως δὲ θὰ ἐνομιζομεν (=ἂν ὑπολάβοιμεν) ὅτι οἱ τοιοῦτοι (ἄνθρωποι) ὄχι μόνον ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ τῶν ἀμαρτάνουν, ἀλλὰ εἶναι καὶ προδόται τῆς τύχης τῶν· διότι αὐτὴ μὲν (δηλ. ἡ τύχη) ἐχάρισεν εἰς αὐτοὺς (=ἐνεχείρισεν αὐτοῖς=τοὺς ἔδωκε) χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους, αὐτοὶ δὲ κατέστησαν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν (=σφᾶς αὐτοὺς) ἀναξίους τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν ἔχουν (=τῆς ὑπαρχούσης).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ :

ἐνθυμοῦ, προστ. ἐνεστ. τοῦ ἐνθυμέομαι-οὔμαι = ἔχω ἢ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου.— ὅτι τοῖς μὲν... πράττειν, εἰδικὴ πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ ἐνθυμοῦ.— τοῖς φαύλοις, δοτ. προσ. εἰς τὸ ἀπρόσωπον ἢ τριτοπρόσωπον ἐνδέχεται.— πράττειν, ὑποκ. τοῦ ἐνδέχεται.— τὰ τυχόντα, ἀντικειμ. τοῦ πράττειν, οὐτινος ὑποκ. ἔνν. τοὺς φαύλους.— εὐθύς, χρον. ἐπίρρ.— τὴν ὑπόθεσιν, ἀντικ. τοῦ πεποιήνται.— τοῦ βίου, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ ὑπόθεσιν.— τοιαύτην, κατηγ. τοῦ ὑπόθεσιν.— τοῖς σπουδαίοις, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὴν ἀπρόσωπον ἔκφρασιν οὐχ οἶόν τε ἔνν. ἐστι.— ἀμελεῖν, ὑποκείμ. τοῦ οὐχ οἶόν τε (ἐστιν).— ὡς ὑποκ. τοῦ ἀμελεῖν ἔνν. τοὺς σπουδαίους.— τῆς ἀρετῆς, ἀντικ. τοῦ ἀμελεῖν.— διὰ τὸ ἔχειν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὴν αἰτίαν.— ὡς ὑποκ. τοῦ ἔχειν ἔνν. αὐτοὺς δηλ. τοὺς σπουδαίους.— πολλοὺς, ἀντικ. τοῦ ἔχειν.— τοὺς ἐπιπλήττοντας, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μτχ.— τοὺς ἐξαμαρτάνοντας—φάσκοντας—διαφέροντας, ἐπιθετικά μετοχαὶ χρησιμεύουσαι ὡς ἀντικείμενα τοῦ μισοῦσιν.— οὕτω, ποσοτικὸν ἐπίρρ.— ὡς τοὺς ἐπιεικεῖς... διαφέροντας, ἀναφορ. πρότασις ἐννοουμένη πάλιν τοῦ μισοῦσιν.— εἶναι, εἰδ. ἀπαρέμφ. ἀντικ.

τὸ φάσκοντας, ὅπερ εἶναι μετοχή ἐνεστώτος τοῦ φημί συντασσομένου πάντοτε μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου.— ἐπιεικείς, κατηγορούμενον.— μὴδέν, ποσοτικὸν ἐπίρρ.— οὐδὲν ὁλως, καθόλου δέν.— τῶν τυχόντων, ἀντικ. τοῦ διαφέροντας.— εἰκότως, τροπικὸν ἐπίρρ.— εὐλόγως (καὶ εὐλόγως τούτους μισοῦσιν).— ἔπου... ἀποδοκιμάζομεν— ἔταν ἀποδοκιμάζομεν, χρονικὴ πρότασις.— τοὺς ψευδομένους, ἀντικ. τοῦ ἀποδοκιμάζομεν.— τῷ λόγῳ, δοτ. τοῦ ὄργάνου.— μόνον, τροπικὸν ἢ ποσοτικὸν ἐπίρρ.— ἢ πού γε, μόρια— ἐπιρρήματα, ἐρωτηματικὸν τὸ ἀ' τιθέμενον ἐ ἀρχῇ εὐθείας ἐρωτήσεως, βεβαιωτικά δὲ τὰ ὑπόλοιπα δύο— πόσον μάλλον.— φήσομεν, μέλλ. τοῦ φημί.— εἶναι, εἰδ. ἀπαρέμφ. ἀντικειμ. τοῦ φήσομεν.— τοὺς ἐλαττωμένους, ἐπιθετ. μετχ. τοῦ ἐλαττώομαι— οὐμαι (= ὑστερῶ, μειονεκτῶ, δεικνύομαι κατώτερος) χρησιμεύουσα ὡς ὑποκ. τοῦ εἶναι.— τῷ βίῳ παντί, δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς μετ' ἐπιθετ. (παντί) προσδ.— φαύλους, κατηγορ. τοῦ ἐλαττωμένους.— ἂν ὑπολάβοιμεν, δυνητικὴ εὐκτικὴ ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ ὑπολαμβάνω= νομίζω.— μὴ μόνον ἀμαρτάνειν ἀλλὰ καὶ εἶναι, εἰδικὰ ἀπαρέμφ. ἀντικείμενα τοῦ ὑπολάβοιμεν ἂν ὡς ῥ. δοξαστικοῦ.— τοὺς τοιούτους, ὑποκείμ. τοῦ ἀμαρτάνειν καὶ εἶναι.— εἰς αὐτούς, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— προδότης, κατηγορ. τοῦ τοιούτους.— τῆς τύχης, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ προδότης.— ἢ μὲν, δηλ. ἢ τύχη, ὑποκ. τοῦ ἐνεχειρίσεν, ὅπερ εἶναι ἄορ. ἀ' τοῦ ἐγχειρίζω= δίδω κάτι τι εἰς χεῖρας ἄλλου, παραδίδω.— αὐτοῖς— χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους, ἀντικείμενα τοῦ ἐνεχειρίσεν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον.— οἱ δέ, δηλ. οἱ τοιοῦτοι (ἦτοι οἱ μειονεκτοῦντες καθ' ὄλην τὴν ζωὴν των), ὑποκ. τοῦ κατέστησαν.— σφᾶς αὐτοῦς (αὐτοπαθῆς ἀνω νυμία γ' προσώπου αἰτιατ. πληθ. γένους ἄορ.), ἀντικ. τοῦ κατέστησαν.— ἀναξίους, κατηγορ. τοῦ σφᾶς αὐτοῦς.— τῆς εὐδαιμονίας, γεν. τῆς ἀξίας.— τῆς ὑπαρχούσης, ἐνν. αὐτοῖς, ἐπιθετ. μετοχὴ ἢ ἄλλως ἀναφορικὴ λεγομένη.

50.— Ἐὰν δὲ πρέπη κανεῖς, μολονότι εἶναι θνητός, νὰ ἐξετάζη (= στοχάσασθαι) τὴν σκέψιν τῶν θεῶν, νομίζω ὅτι καὶ ἐκεῖνοι μὲ τοὺς οἰκειοτάτους των (προκειμένου περὶ τῶν πλησιεστάτων συγγενῶν των) σαφέστατα (= μάλιστα) ἐφανέρωσαν (= δηλώσαι), πῶς διάκεινται πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ πρὸς τοὺς καλοὺς ἐκ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ζεὺς π. χ. (= γὰρ) ὁ ὁποῖος ἐγέννησε τὸν Ἡρακλέα καὶ τὸν Τάνταλον, ὅπως λέγουσιν οἱ μῦθοι καὶ ὅλοι πιστεύουσιν, τὸν μὲν (πρῶτον) ἔνεκα τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀθάνατον κατέστησε, τὸν δὲ (δεύτερον) ἐξ αἰτίας τῆς κακίας του μὲ τὰς μεγίστας τιμωρίας ἐτιμώρησε (= ἐκόλασεν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

εἰ δὲ δεῖ... διανοίας (ὑπόθεσις), ἡγοῦμαι κἀκείνους... δηλώσαι (ἀπόδοσις), ἀμφότερα δὲ αἱ προτάσεις αὗται ἀποτελοῦν ὑποθετικὸν λόγον ἀ' εἶδους σημαίνοντα τὸ πραγματικόν. — στοχάσασθαι, τελ. ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ — ὡς ὑποκ. δὲ τοῦ ἀπαρεμφ. στοχάσασθαι νοητόν τὸ γενικὸν καὶ ἄοριστον τινά — στοχάζομαι (= ἐξετάζω, κρίνω, συμπεραίνω), ἐστοχάζομην, στοχάσομαι, ἐστοχασάμην, ἐστόχασμαι, ἐστοχάσμην. — τῆς διανοίας, ἀντικ. τοῦ στοχάσασθαι.— ὄντα, ἐναντ. μετοχὴ.— θνητόν, κατηγορ. εἰς τὸ ἐνν. ὑποκ. τῆς μετοχῆς τινά.— τῶν θεῶν, γεν. ὑποκείμ. εἰς τὸ διανοίας— δηλώσαι, εἰδ. ἀπρμφ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικ. τοῦ ἡγοῦμαι.— κἀκείνους (δηλ. τοὺς Θεοὺς), ὑποκ. τοῦ δηλώσαι (ἐτεροπροσωπία). — μάλιστα, ποσοτικὸν ἐπίρρ.— ἐπὶ τοῖς οἰκειοτάτοις, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— πῶς ἔχουσι..., πλαγία ἐρω-

τηματ. πρότασις. — πρὸς τοὺς φύλους καὶ (πρὸς) τοὺς σπουδαίους, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες ἀναφορὰν. — τῶν ἀνθρώπων, γεν. διαίρ. — γεννήσας, ἀναφορ. ἢ καὶ ἐνδοτικὴ μετοχή. — Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον, ἀντικείμενα τῆς μετοχῆς. — Τάνταλος, μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, ὅστις λόγῳ τοῦ ἐγωισμοῦ του καὶ τῆς ἀσεβείας του πρὸς τοὺς Θεοὺς, κατεδικάσθη ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ "Αἰδη εἰς αἰωνίαν πείναν καὶ δίψαν (Ὁμήρου Ὀδ. Λ., 582), χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐγγίση τοὺς πρὸ αὐτοῦ καρπούς καὶ ὕδωρ, φεύγοντα εὐθὺς ὡς ἐπεχειρεῖ νὰ τὰ ψαύσῃ. — ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι καὶ (ὡς) πάντες πιστεύουσιν, ἀναφορ. πρότασις. — τὸν μὲν — τὸν δὲ ἀντικείμενα τὸ ἀ' τοῦ ἐποίησε, τὸ β' τοῦ ἐκόλασε. — ἀθάνατον, κατηγορ. — διὰ τὴν ἀρετὴν — διὰ τὴν κακίαν, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸ αἴτιον. — ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις, δοτ. τοῦ τρόπου μετ' ἐπιθετ. προσδιορισμοῦ.

Γ'. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

51—52.— Αὐτὰ δὲ (=οἷς=ταῦτα λοιπὸν) ἔχων σὺ (=χρῶμενόν σε) ὡς παραδείγματα, πρέπει νὰ ἐπιθυμῆς τὴν χρηστότητα καὶ ὄχι μόνον νὰ ἐφαρμόζης πιστῶς (=ἐμμένειν) ὅσα ἐλέχθησαν ὑφ' ἡμῶν (ὅσα ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω) ἀλλὰ καὶ νὰ μανθάνῃς τὰ ἄριστα ἐκ τῶν ποιητῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων σοφῶν νὰ ἀναγινώσκῃς ὅ,τι χρήσιμον ἔχουν εἶπει. Διότι ὅπως ἀκριβῶς βλέπομεν τὴν μέλισσαν νὰ κάθεται μὲν ἐπάνω (=καθίζάνουσας μὲν) εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ φυτὰ (=τὰ βλαστήματα), ἀλλὰ ἀπὸ τὸ καθένα νὰ παίρῃ τὰ ὠφελιμώτατα, τοιοῦτοτρόπως πρέπει καὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες μὀρφωσιν κανένα μὲν πρᾶγμα νὰ μὴν ἀγνοοῦν (=μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν), νὰ συλλέγουν ὅμως ἀπὸ παντοῦ τὰ χρήσιμα. Διότι μὲ τὴν φροντίδα (προσπάθειαν) αὐτὴν (=ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείας) μόλις καὶ μετὰ βίας (=μόλις) θὰ ἠδύνατο κανεὶς νὰ ὑπερνικήσῃ (=ἂν τις ἐπικρατήσῃεν) τὰ φυσικὰ του ἐλαττώματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

τὸ οἷς, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ ἐνταῦθα μὲ τὸ : τούτοις οὖν, εἶναι ἀντικ. τοῦ χρῶμενον, ὅπερ εἶναι τροπικὴ μτχ. ἐνεστ. τοῦ χρήομαι-ῶμαι. — παραδείγμασι, κατηγορ. τοῦ οἷς. — σέ, ὑποκ. τῆς μτχ. χρῶμενον καθὼς καὶ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφ. ὀρέγεσθαι—ἐμμένειν—μανθάνειν—ἀναγιγνώσκειν, ἅτινα εἶναι ὑποκείμενα τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.— τῆς καλοκαγαθίας, ἀντικ. τοῦ ὀρέγεσθαι. — τοῖς εἰρημένωσι, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μτχ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ ἐμμένειν. — ὑφ' ἡμῶν (=ὑπ' ἐμοῦ), ποιητικὸν αἴτιον. — τὰ βέλτιστα, ἀντικ. τοῦ μανθάνειν. — τῶν ποιητῶν—τῶν σοφιστῶν, γενικαὶ κτητικαί. — τῶν ἄλλων, ἐπιθ. προσδ. — Σοφιστὰς ἐδῶ λέγων, δὲν ἐννοεῖ τοὺς διδασκάλους τῆς ῥητορικῆς, πολιτικῆς καὶ φιλοσοφίας, ἀλλὰ τοὺς σοφοὺς ὡς ὁ Σόλων κλπ.— εἰ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, πλάγια ἐρωτημ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ἀναγιγνώσκειν καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τούτου. — τι, ἀντικ. τοῦ εἰρήκασιν.— χρήσιμον, κατηγορ. τοῦ τι.— ὥσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὀρῶμεν.... λαμ-

βάνουσαν, ἀναφορ. πρότασις.— τὴν μέλιτταν, ἀντικ. τοῦ ἔρῳμεν.—
καθιζάνουσαν καὶ λαμβάνουσαν, κατηγορ. μετοχαὶ ἐξαρτώμεναι ἐκ
τοῦ ἔρῳμεν ὡς ῥ. αἰσθητικοῦ.— ἐφ' ἅπαντα τὰ βλαστήματα, ἐμπρόθ.
τοπικός προσδ. δηλῶν τὸ ἐπάνω.— τὰ βέλτιστα, ἀντικ. τοῦ λαμβάνου-
σαν.— ἀφ' ἐκάστου, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὴν προέλευσιν.— ἀπείρως
ἔχειν—συλλέγειν, ὑποκείμενα καὶ αὐτὰ τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.—τοὺς ὄρε-
γομένους παιδείας, ὑποκ. ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἀπαρεμφάτων.— παι-
δείας, ἀντικ. τοῦ ὄρεγομένου.— μηδενός, ἀντικ. τοῦ ἀπείρως ἔχειν.—
τὰ χρήσιμα, ἀντικ. τοῦ συλλέγειν.— πανταχόθεν, τοπικὸν ἐπίρρημα.—
μόλις ἂν τις ἐπικρατήσειεν, δυνητικὴ εὐκτικὴ ἐνεργ. ἄορ. α' τοῦ ἐπι-
κρατέω-ῶ.— τὰς ἀμαρτίας, ἀντικ. τοῦ ἐπικρατήσειεν.— ἐπικρατῶ τι=
ὑπερνικῶ ἢ κατανικῶ τι.— τὰς τῆς φύσεως, ἐπιθετ. προσδ.— ἐκ ταύτης
τῆς ἐπιμελείας, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.

II

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

Α' ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Κεφ. α'.

1.— 'Εκείνοι οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν συνήθειαν (οἱ συνηθισμένοι), Νικοκλῆ, νὰ προσφέρουν ὡς δῶρα (=ἄγχειν) εἰς σὰς τοὺς βασιλεῖς ἐνδύματα (πολυτελεῖ) ἢ χαλκὸν ἢ χρυσὸν κατειργασμένον (ἀντικείμενα χαλκῶ ἢ χρυσῶ) ἢ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων πραγμάτων κάτι τι, ἐκ τῶν ὁποίων αὐτοὶ μὲν ἔχουν ἀνάγκην, σεῖς δὲ ἔχετε ἀφθονίαν, μοῦ παρέχουν τὴν ἐντύπωσιν (=ἔδοξάν μοι=μοῦ φαίνονται) ὅτι ὀλοφάνερα (=λίαν) ἀποδεικνύουν ὅτι δὲν κάμνουν δωρεάν, ἀλλὰ ἐμπόριον, καὶ ὅτι πολὺ τεχνικώτερα πωλοῦν αὐτά, ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι ἔμποροι.

2.— 'Εγὼ ὅμως ἐνόμισα ὅτι τὸ ἐξῆς θὰ ἦτο (=ταύτην γενέσθαι ἄν) ὠραιότατον καὶ χρησιμώτατον δῶρον καὶ πάρα πολὺ ἀρμόζον καὶ εἰς ἐμὲ νὰ τὸ δῶσω καὶ εἰς σέ νὰ τὸ πάρῃς, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ προσδιορίσω, ποῖα ἔργα ἂν ἐπιθυμοῦσες, καὶ ἀπὸ ποῖα (ἔργα) ἂν ἀπειχες, (πῶς) θὰ ἠδύνασο (=ἄν) κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον (=ἄριστα) καὶ τὴν πόλιν νὰ διοικήσῃς καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν νὰ διαχειρισθῇς.

3.— Διότι ὅσον ἀφορᾷ μὲν τοὺς κοινούς πολίτας (=ιδιώτας) εἶναι πολλὰ τὰ μέσα τῆς μορφώσεως, πρὸ παντὸς μὲν τὸ ὅτι δὲν ζοῦν μὲ ἀπολαύσεις (=μὴ τρυφᾶν) ἀλλ' ὅτι ἀναγκάζονται νὰ σκέπτονται κάθε μέρα διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς των (=περὶ τοῦ βίου), ἔπειτα (εἶναι) οἱ νόμοι (ὡς μορφωτικὸν στοιχεῖον), σύμφωνα μὲ τοὺς ὁποίους ἕκαστος ἄνθρωπος συμβαίνει νὰ κυβερνᾶται, ἐπὶ πλεόν δὲ ἡ ἐλευθερία (τῆς σκέψεως καὶ) τοῦ λόγου (=ἡ παρρησία) καὶ τὸ ὅτι (καθ' ἣν) ἐπιτρέπεται φανερά (ἔχει τὸ δικαίωμα=ἔξῆναι) καὶ τοὺς φίλους του νὰ ἐπικρίνη κανεὶς καὶ τοὺς ἐχθρούς του νὰ κατηγορήσῃ διὰ τὰ ἀναμεταξύ των σφάλματα· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἀπὸ τοὺς πρυγενεστέρους ποιητὰς (τοὺς παλαιούς) μερικοὶ ἔχουν ἀφήσει συμβουλὰς (=ὑποθήκας) πῶς πρέπει νὰ ζοῦν (οἱ ιδιώται) ὥστε ἐξ ὄλων αὐτῶν ἐπόμενον εἶναι (=εἰκός, ἐνν. ἐστίν) αὐτοὶ νὰ γίνωνται καλλίτεροι (ἀπὸ ὅ,τι εἶναι).

4.— Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τοὺς βασιλεῖς (= **τυράννοις**) κανένα (μέσον μορφώσεως) δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, ἀλλὰ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἔπρεπε νὰ μορφώνωνται (= **παιδεύεσθαι**) περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὅταν ἀνέλθουν εἰς τὴν ἀρχὴν, παραμένουν διαρκῶς χωρὶς συμβουλὰς. Διότι οἱ μὲν περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς πλησιάζουν, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὅποιοι τοὺς συναναστρέφονται (= **οἱ δὲ συνόντες**) ὁμιλοῦν κολακευτικῶς (συμπεριφέρονται ἀπέναντί των κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ τοὺς εὐχαριστοῦν). Διότι πράγματι (= **τοί**) μολονότι γίνονται κύριοι καὶ πάρα πολλῶν χρημάτων (πραγμάτων) καὶ μεγίστης (πολιτικῆς) δυνάμεως (= **πραγμάτων μεγίστων**), ἐπειδὴ δὲν χρησιμοποιοῦν καλῶς (καταλλήλως) αὐτὰ τὰ κεφάλαια (= **ταύταις ταῖς ἀφορμαῖς**) ἔχουν κατορθώσει ὥστε πολλοὶ νὰ ἀμφιβάλλουν, ποῖον ἐκ τῶν δύο ἀξίζει (= **ἄξιόν ἐστιν**) νὰ προτιμήσῃ κανεὶς, τὴν ζωὴν ἐκείνων οἱ ὅποιοι δὲν ἀναμειγνύονται εἰς τὰ δημόσια πράγματα (= **τῶν ιδιωτευόντων**), ἀλλὰ εὐρίσκονται εἰς κάποιαν μέσσην κατάστασιν (= **ἐπιεικῶς πρακτόντων**), ἢ τὴν ζωὴν τῶν βασιλέων (νὰ προτιμήσῃ).

5.— Διότι ὅταν μὲν ἀποβλέψουν εἰς τὰς τιμὰς καὶ τὰ πλοῦτη καὶ τὴν ἐξουσίαν, ὅλοι ἀνεξαιρέτως (= **ἅπαντες**) τοὺς νομίζουν ἰσοθέους (ἴσους μὲ τοὺς θεοὺς) τοὺς μονάρχας (ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀσκοῦν τὴν μοναρχικὴν ἐξουσίαν)· ὅταν ὅμως λάβουν ὑπ' ὄψιν των (= **ἐπειδὴν ἐνθυμηθῶσι**) τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ ἐξετάζοντες λεπτομερῶς (= **καὶ διεξιόντες**) βλέπουν ὅτι, ἄλλοι μὲν (ἀπὸ αὐτούς) ἔχουν φονευθῆ (= **διεφθαρμένους**) ἀπὸ ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οὐδόλως (καθόλου δὲν) ἔπρεπε (νὰ φονευθοῦν), ἄλλοι δὲ (ἀπὸ αὐτούς), ὅτι εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην (= **ἠναγκασμένους**) νὰ κάμουν κακὸν (= **ἐξῆμαρτεῖν**) εἰς τοὺς στενωτάτους συγγενεῖς των (= **εἰς τοὺς οἰκισιότατους**), εἰς ἄλλους δὲ ὅτι καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἔχουν συμβῆ (δηλ. καὶ νὰ κακοποιήσουν καὶ νὰ κακοποιηθοῦν ὑπὸ συγγενῶν καὶ φίλων), πάλιν νομίζουν ὅτι εἶναι περισσότερο ὠφέλιμον (= **μᾶλλον λυσιτελεῖν**) νὰ ζοῦν κατὰ ἕνα οἰονδήποτε τρόπον (= **ὁπωσοῦν**) παρά συνοδευόμενοι μὲ τοιαύτας συμφορὰς νὰ κυβερνοῦν ὅλην ἐν γένει τὴν Ἀσίαν.

6.— Αἰτία δὲ αὐτῆς τῆς ἀνωμαλίας (ἀταξίας) καὶ τῆς συγχύσεως (= **ταραχῆς**) εἶναι, ὅτι νομίζουν (οἱ βασιλεῖς) ὅτι ἡ βασιλεία εἶναι ἔργον κάθε ἀνθρώπου (ὅτι δηλαδὴ εὐκόλα μπορεῖ νὰ κυβερνᾷ πᾶς ἄνθρωπος = **παντὸς ἀνδρὸς εἶναι**), ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ ἱερωσύνη, ἐνῶ αὐτὴ (δηλ. ἡ βασιλεία = **ὅ**) εἶναι τὸ σπουδαιότατον (= **μέγιστον**) ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ χρειάζεται (ἀπαιτεῖ = **δεόμενον**, ἐνν. **ἐστι**) παρά πολὺ μεγάλην φροντίδα (προνοητικότητα = **προνοίας**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

οἱ εἰωθότες, εἶναι μετοχή τοῦ εἶωθα (παρακ. μέ σημασίαν ἐνεστώ-
τος, τοῦ ποιητικοῦ ῥήματος εἶωθ). παρατ. εἰώθειν· ἢ μτχ. εἶναι ἐπιθετική
ἢ ἀναφορική καὶ χρησιμεύει ὡς ὑποκείμε. τοῦ ἔδοξάν μοι.— ἄγειν, τελ.
ἀπαρέμφ. χρησιμεῖον ὡς ἄντικ. τῆς μετοχῆς εἰωθότες ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται.
ἄγω, ἦγον, ἄξω, ἦγαγον μέ ἄττ. ἀναδιπλασιασμόν, ἦχα, ἦξειν καὶ ἀγγή-
ω, ἠγήομαι.— ὑμῖν — ἐσθῆτας ... χαλκόν... χρυσόν... τι... , ἀντικεί-
μενα τοῦ ἄγειν, τὸ α' ἄμεσον, τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἔμμεσα (ἄγω τινί τι).
τοῖς βασιλευσίν, εἶναι παράθεοις εἰς τὸ ὑμῖν.— εἰργασμένον, ἐπιθετ.
μετοχή.— τῶν κτημάτων, γεν. διαιρετική.— τῶν ἄλλων... τῶν τοιού-
των, ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ κτημάτων.— ὧν, ἄντικ. τοῦ ἐνδεεῖς εἰσίν (=
δένονται, δέομαί τινος) καὶ ἄντικ. τοῦ πλουτεῖτε.— αὐτοί, ὑποκμ. τοῦ
ἐνδεεῖς εἰσίν ἢ ἀπλῶς τοῦ εἰσίν, ὅποτε τὸ ἐνδεεῖς θὰ λαμβάνεται ὡς
κατηγορούμενον.— μοι, δοτική προσωπική εἰς τὸ ἔδοξάν, ἐνθα καὶ
ἀνήκει (δοκῶ τινι=φαίνομαι εἰς τινά).— λίαν, ποσοτικόν ἐπίρρημσ.—
εἶναι, εἰδικόν ἀπαρέμφατον χρησιμεῖον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἔδο-
ξάν (ταῦτοπροσωπία)— καταφανεῖς, κατηγορούμενον τοῦ εἰωθότες.—
ποιούμενοι, κατηγορηματ. μετοχή ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ καταφανεῖς εἶ-
ναι καὶ ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑποκ. τῆς ῥηματικῆς ταύτης περιφράσεως
ἦτοι εἰς τὸ εἰωθότες—αὐτοί.— δόσιν... ἐμπορίαν, ἄντικ. τοῦ ποιούμε-
νοι (δόσιν ποιῶμαι=δίδω ἢ δωρίζω· ἐμπορίαν ποιῶμαι=ἐμπορεῦο-
μαι ῥηματικαί περιφράσεις).— πωλῶντες, καὶ αὐτὴ κατηγορ. μετοχή
ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ καταφανεῖς εἶναι—αὐτά, ἄντικ. τοῦ πωλῶντες.—
τῶν ὁμολογούντων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως. Ὁ β' ὄρος τῆς συγκρί-
σεως ἐκφέρεται ἢ δι' ἀπλῆς γενικῆς, ὡς ἐνταῦθα ἢ ὁμοιοπῶτως ἢ ὁ-
μοιοτρόπως πρὸς τὸν α' ὄρον τῆς συγκρίσεως μεσολαβοῦντος τοῦ δια-
ζευκτικοῦ συνδέσμου ἢ, (τῶν ὁμολογούντων = ἢ οἱ ὁμολογούντες)—
καπηλεύειν, ἀντικείμενον τοῦ ὁμολογούντων ὡς λεκτικοῦ ῥήματος.
Τὰ λεκτικά καὶ δοξαστικά ῥήματα συντάσσονται μετὰ εἰδικῶ ἀπαρεμ-
φάτου (λέγω, φημί, ὁμολογῶ.... δοκῶ, νομίζω, οἶμαι).— ἠγησάμην
ἂν γενέσθαι — εἰ δυνηθεῖν· ὑποθετικὸς λόγος τρίτου εἴδους ση-
μαίνων ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέγοντος, καθόσον τὸ δυνητικόν ἀπαρέμ-
φατον γενέσθαι ἂν ἰσοδυναμεῖ μέ τὴν εὐκτικὴν γένοιτο ἂν.—
γενέσθαι, εἰδ. ἀπαρ. ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ἠγησάμην οὐτινος χρησιμεύει
ὡς ἄντικ.— ταύτην, ὑποκ. τοῦ γενέσθαι.— δωρεάν, κατηγ. τοῦ ταύτην,
καθ' ἔλξιν τεθέν, ἀντὶ τοῦτο.— καλλίστην.. χρησιμωτάτην.. πρέπουσαν,
ἐπιθ. προσδ. τοῦ κατηγ. δωρεάν. — εἰ δυνηθεῖν, τίθεται ὡς ἐπεξήγησις
τοῦ ταύτην— ὄρισαι, ἄντικ. τοῦ δυνηθεῖν (ταῦτοπροσωπία)— ποίων...
ἄριστ' ἂν διοικήσῃς, πлаг. ἔρωτ. πρότασις.— ἐπιτηδευμάτων, ἄντικ. τοῦ
ὄρεγόμενος— ἔργων, ἄντικ. τοῦ ἀπεχόμενος. — τὴν πόλιν... τὴν βασι-
λείαν, ἄντικ. τοῦ διοικήσῃς.— αἱ μετοχαὶ ὄρεγόμενος καὶ ἀπεχόμενος
εἶναι ὑποθετικά.— τὰ παιδευόντα, ὑποκ. τοῦ ἐστὶ (ἀττικῆ σύνταξις)—
πολλά, κατηγ.— τοὺς ἰδιώτας, ἄντικ. τοῦ παιδευόντα.— τὸ μὴ τρυφᾶν,
ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι... βουλευέσθαι, ἐπεξήγησις τοῦ πολλά τὰ παιδευ-
όντα, εἰδικώτερον δὲ τὸ βουλευέσθαι εἶναι ἄντικ. τοῦ ἀναγκάζεσθαι.
Ὑποκείμενον τῶν ἀπαρεμφ. ἐνν. τὸ ἰδιώτας.— ἔπειτα οἱ νόμοι .., ἐπὶ δὲ
ἢ παρρησία καὶ τὸ φανερώς ἐξείναι κλπ. καὶ αὐτὰ εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ
πολλά τὰ παιδευόντα.— καθ' οὗς, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν συμφωνίαν.— πο-
λιτευόμενοι, κατηγ. μτχ. ἐξορτωμένη ἐκ τοῦ τυγχάνουσιν. — ἐξείναι,
ἀπαρέμφ. τοῦ ἀπροσώπου ἢ τριτοπροσώπου ῥήματος ἐξείσι= ἐπιτρέπε-
ται, εἶναι δυνατῶν.— τοῖς τε φίλοις καὶ τοῖς ἐχθροῖς, δοτ. προσ. εἰς τὸ
ἐξείναι.— ἐπιπληῆξαι.. ἐπιθέσθαι, ὑποκ. τοῦ ἐξείναι ὡς ἀπροσώπου.— ταῖς
ἀμαρτίαις, ἄντικ. τῶν ἀπαρεμφ.— τῶν ποιητῶν, γεν. διαίρ. Νοοῦνται οἱ
ποιηταὶ Ἡσίοδος (750 - 700 π.Χ.), Θέογνις (560—500 π.Χ.) κ. ἄ., οἵτινες
καλοῦνται γνωμικοὶ ποιηταί, διότι τὰ ποιήματα αὐτῶν περιέχουν ὡς ἐπὶ
τὸ πλεῖστον πολιτικὰς καὶ ἠθικὰς γνώμας— τῶν προγεγεννημένων, ἐπιθ.

μτχ.—ὕποθῆκας, ἀντικ. τοῦ καταλελοιπάσιν.—ὡς χρή ζῆν, πλαγ. ἔρωτ. πρότασις.—εἰκόσ, ἔνν. ἔστιν.—ὕποκ. αὐτοῦ ὡς ἀπροσώπου ἐκφράσεως εἶναι τοῦ γίνεσθαι—αὐτοῦς (ἔνν. τοὺς ἰδιώτας), ὑποκ. τοῦ γίνεσθαι—βελτίους, κατηγ. τοῦ αὐτοῦς.

Ὡς β' ὁρος συγκρίσεως δύναται νὰ νοηθῆ: ἢ ἦσαν πρότερον—παρ' ὅ,τι ἦσαν μέχρι τοῦδε.—τοῖς τυράννοις, δοτ. προσ. εἰς τὸ ὑπάρχει.—οὐδέν, ὑποκ.—τοιούτων, κατηγ.—ἔδει, παρατ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ (δεήσει, ἐδέησε, δεδέηκε, ἐδεδεήκει).—παιδεύεσθαι, ὑποκ. τοῦ ἔδει.—οὓς, ὑποκ. τοῦ παιδεύεσθαι.—τῶν ἄλλων, β' ὁρος συγκρίσεως.—ἐπειδάν... καταστῶσιν, χρονικὴ πρότασις.—ἀνουθέτητοι, κατηγορ.—τῶν ἀνθρώπων, γεν. διαίρ. εἰς τὸ πλείστοι, ὅπερ εἶναι τὸ ὑποκ. τοῦ ῥήματος—αὐτοῖς, ἀντικ. τοῦ εὐ πλησιάζουσιν, τεθῆν κατὰ δοτ. ὡς προσεγγίσεως ἢ συναντήσεως σημαντικοῦ—οἱ συνόντες (μτχ. τοῦ σύνειμι), ὑποκ. τοῦ ἐμιλοῦσιν.—πρὸς χάριν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπόν.—κύριοι, κατηγ. τοῦ ὑποκ. τύραννοι, ὅπερ νοεῖται ἐκ τῶν προηγουμένων.—γινόμενοι, ἐναντιωματικὴ ἢ ἐνδοτικὴ μετοχὴ—χρημάτων... καὶ πραγμάτων, γενικαὶ ἀντικ. εἰς τὸ κύριοι.—πλείστον καὶ μεγίστον, ἐπιθ. προσδ. τῶν γενικῶν ἀντικειμ.—διὰ τὸ μὴ χρήσθαι, ἔμπροθ. προσδ. δηλῶν τὴν αἰτίαν.—καλῶς, ἐπιρρ. τροπικόν. ταῖς ἀφορμαῖς, ἀντικ. τοῦ χρήσθαι (χρῶμαί τινι).—ταύταις, ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ ἀφορμαῖς.—ὥστε πολλοὺς ἀμφισβητεῖν, ἀπαρεμφατικὴ συμπερ. πρότασις.—πολλοὺς, ὑποκ. τοῦ ἀμφισβητεῖν (ἀπαρέμφ. τοῦ ἀμφισβητέω—ὦ, αὐξανόμενον καὶ ἀναδπλασιαζομένου ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ἡμφεσβήτησον, ἀμφισβήτησῶ, ἡμφεσβήτησα, ἡμφεσβήτηκα, ἡμφεσβήτηκειν).—πότερον ἔστιν ἄξιον, πλαγ. ἔρωτημ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ ἀμφισβητεῖν.—ἐλέσθαι, ὑποκ. τῆς ἀπρος. ἐκφράσεως ἄξιόν ἔστιν.—ὡς ὑποκ. τοῦ ἐλέσθαι νοεῖται τὸ γενικὸν καὶ ὀρίστον τινα.—Τὸ ἐλέσθαι εἶναι ἀπαρέμφ. μέσου ἄορ. β' τοῦ ῥ. αἰρέω—ὦ—συλλαμβάνω, κυριεῦω καὶ μέσον αἰρούμαι=ἐκλέγω, προτιμῶ, παρατ. ἠρούμην. αἰρήσασμαι, εἰλόμην, ἠρήμαι, ἠρήμην, παθ. αἰρούμαι=ἐκλέγομαι—τὸν βίον, ἀντ. τοῦ ἐλέσθαι.—τῶν ἰδιωτευόντων... πρᾶττόντων... τῶν τυρανευόντων, γενικαὶ κτητικαὶ—ὅταν ἀποβλήσῃσιν, χρον. πρότασις.—εἰς τὰς τιμὰς.. καὶ τὰς δυναστείας, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες σκοπόν.—ἰσοθέους, κατηγορ. τοῦ: τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας (=τοὺς μονάρχας)—ἐπειδάν δ' ἐνθυμηθῶσι, χρον. πρότ.—τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους (τῶν ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντων), ἀντικ. τοῦ ἐνθυμηθῶσι—διεξιόντες, χρον. μτχ. (δηλ. τὴν ἱστορίαν τῶν βασιλέων) Μετοχὴ τοῦ δι-εξ-έρχομαι, ὑποτ. ἰω, εὐκτ. ἴοιμι, προστ. ἴδι, ἀπαρ. ἰέναι, μτχ. ἰὼν ἰούσα ἰόν.—τοὺς μὲν, ἀντικ. τοῦ ὀρώσι (= ἄλλους μὲν ἐξ αὐτῶν τῶν τυράννων).—διεφθαρμένους, κατηγ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὀρώσι ὡς αἰσθήσεως σημαντικοῦ.—ὅψ' ὦν ἥμισα χρῆν (ἔνν. διεφθάρθαι), ἀναφορ. πρότασις: τὸ διεφθάρθαι νοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ χρῆν, ὅπερ εἶναι παρατ. τοῦ ἀπροσώπου χρή (πρτ. χρῆν ἢ ἐχρῆν).—ἠναγκασμένους... συμβεβηκότα, κατηγ. μετοχὴ ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ ὀρώσι.—ἔξκαρτεῖν, τελ. ἀπαρ. χρησιμεῖον ὡς ἀντικ. τοῦ ἠναγκασμένους.—τοῖς δέ, δοτ. προσ. εἰς τὸ συμβεβηκότα.—εἰς τοὺς οἰκειοτάτους, ἔμπρ. προσδ. σημαίνων ἀπλῆν διεύθυνσιν.—ἀμφοτέρα ταῦτα, ὑποκ. τοῦ συμβεβηκότα.—ὅπως οὖν (= ὅπως δῆποτε).—λυσιτελεῖν, ἀντικ. τοῦ ἡγοῦνται. Ὑποκειμ. τοῦ λυσιτελεῖν εἶναι τὸ ζῆν τοῦ ὁποίου ὡς ὑποκ. νοεῖται τὸ ἀπαντας.—ἢ βασιλεύειν β' ὁρος συγκρίσεως—τῆς Ἀσίας, ἀντικ. τοῦ βασιλεύειν.—ἀνωμαλίας καὶ ταραχῆς, γενικαὶ τῆς αἰτίας.—ὅτι νομίζουσιν, εἰδικὴ πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως αἰτιῶν ἔστιν.—εἶναι, ἀντικ. τοῦ νομίζουσιν.—τὴν βασιλείαν, ὑποκ. τοῦ εἶναι.—παντὸς ἀνδρός, γεν. κατηγορηματικὴ.—ὃ μέγιστόν ἐστι, ἀναφ. πρότασις.—τῶν πραγμάτων, γεν. διαίρ.—τῶν ἀνθρωπίνων, ἐπιθ. προσδ.—δεόμενόν

(κατηγ. μτχ.) ἐστι=δεῖται=ἔχει ἀνάγκην.—**προνοίας**, ἀντικειμ. τῆς μετοχῆς **δεόμενον**.—**πλείστης**, ἐπιθ. προσδ. τοῦ ἀντικειμένου ἤτοι τῆς **προνοίας**.

Κεφ. β'.

Ὅσον ἀφορᾷ μὲν λοιπὸν ἐκάστην πράξιν, πῶς (=ἐξ ὧν) μάλιστα θὰ ἡδύνατό τις νὰ κυβερνᾷ κατὰ τὸν ἀρμόζοντα τρόπον, καὶ (ὥστε) τὰ μὲν ἀγαθὰ (του) νὰ διαφυλάττη, τὰς δὲ συμφορὰς νὰ ἀποφεύγῃ, εἶναι ἔργον (ὑπόθεσις, καθήκον) τῶν ἐκάστοτε παρόντων (τοῦ περιβάλλοντός του) νὰ συμβουλευοῦν ὅσον ἀφορᾷ δὲ ὅλα τὰ ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει (ὀφείλεις) νὰ καταβάλλῃς προσπάθειας (νὰ σκέπτεσαι) καὶ εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀσχολεῖσαι, ἐγὼ θὰ προσπαθῆσω νὰ διατυπώσω τὴν γνώμην μου λεπτομερῶς.

7.— Ἐὰν μὲν λοιπὸν θὰ εἶναι τὸ δῶρον (αὐτὸ) ὅταν ἐπεξεργασθῇ (ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ τέλος του=**ἐξεργασθὲν**) ἀντάξιον (ἀνάλογον) τοῦ σκοποῦ μου, εἶναι δύσκολον νὰ προβλέψω μὲ ἀκρίβειαν (=συνιδεῖν)* διότι πολλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἔμμετρα ποιήματα καὶ ἀπὸ τὰ συγγράμματα τὰ ὁποῖα εἶναι γραμμένα εἰς πεζὸν λόγον (=καταλογάδην), ἐφόσον μὲν ἀκόμη εὐρίσκονται εἰς τὸν νοῦν (τὴν φαντασίαν) τῶν συνθετῶν τῶν (τῶν δημιουργῶν) παρέχουν μεγάλας ἐλπίδας, ὅταν ὅμως περατωθοῦν (τελειώσουν) καὶ ἐπιδειχθοῦν εἰς τοὺς ἄλλους, (τότε) λαμβάνουν πολὺ κατωτέραν φήμην (=δόξαν) ἀπὸ τὴν ἐλπίδα (τὴν ὁποίαν εἶχαν δι' αὐτὰ οἱ συνθέται τῶν).

8.— Ἄλλ' ὅμως ἡ προσπάθεια τοῦλάχιστον (=γε) εἶναι καλὴ (=καλῶς ἔχει), δηλ. τὸ νὰ ἔρευνᾷ κανεὶς ὅσα ἔχουν παραλειφθῇ (μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους) καὶ νὰ θεσπίξῃ νόμους (νὰ καθιερώνῃ πολιτικοὺς κανόνας) διὰ τὰ μοναρχικὰ πολιτεύματα (διὰ τὰς βασιλείας). Διότι ἐκεῖνοι μὲν ποῦ (=οἱ ὅποιοι) προσπαθοῦν νὰ μορφῶνουν (=οἱ παιδεύοντες) τοὺς ἰδιώτας (ἤτοι τοὺς κοινούς πολίτας, τοὺς μὴ ἀκούοντας δημόσιον λειτούργημα), ἐκείνους μόνον ὠφελοῦσιν· ἐὰν ὅμως κάποιος ἤθελε παρακινήσει εἰς τὴν ἀρετὴν (ἐὰν τις προτρέψῃ νὰ γίνουν ἐνάρετοι) ἐκείνους, οἱ ὅποιοι κυβερνοῦν τὸν λαόν, καὶ τοὺς δύο θὰ ὠφελοῦσε (=ὀνήσειεν ἂν=ἤθελεν ὠφελῆσει), δηλαδὴ καὶ ἐκείνους ποῦ ἔχουν τὴν ἐξουσίαν (=τὰς δυναστείας) καὶ ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν (=τοὺς ὑπ' αὐτοῖς ὄντας)* διότι εἰς μὲν τοὺς πρώτους (ἤτοι εἰς τοὺς βασιλεῖς ἢ τοὺς ἄρχοντας ἐν γένει) δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν ἀρχὴν (τῶν=τὰς ἀρχάς) ἀσφαλεστέραν, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους (ἤτοι εἰς τοὺς ἰδιώτας δηλ. τοὺς ὑπηκόους τῶν) δύναται νὰ καταστήσῃ (=ἂν ποιήσειεν) τὴν ζωὴν τῶν ὡς πολιτῶν (=τὰς πολιτείας) ἡπιωτέραν (περισσότερον ἀνθρωπινὴν, παρὰ ἐὰν οἱ κυβερνῶντες αὐτοὺς δὲν ἦσαν ἐνάρετοι).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Καθ' ἐκάστην τὴν πρᾶξιν, ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— ἐξ ὧν, δηλ. τρόπων—πῶς, κατὰ τίνα τρόπον.— ἐξ ὧν ἄν... δύναιτο, ἀναφορ. πρότασις.— **μάλιστα**, ποσοτικὸν ἐπίρρημα.— **διοικεῖν**. ... διαφυλάττειν.... **διαφεύγειν**, ἀντικείμενα τοῦ **δύναιτο ἄν**— **τὰ ἀγαθὰ**.... τὰς συμφορὰς, ἀντικείμενα, τὸ μὲν α' τοῦ **διαφυλάττειν**, τὸ δὲ β' τοῦ **διαφεύγειν**.— **συμβουλευεῖν**, ὑποκειμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως ἔργον ἐστί.— **τῶν παρόντων**, γεν. κτητική.— **καθ' ὅλων δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων**, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς=ὅσον ἀφορᾶ δὲ ὅλα τὰ ἔργα, ὅλας τὰς ἀσχολίας.— **ὧν χρὴ στοχάζεσθαι καὶ περὶ ἃ δεῖ διατρίβειν**, ἀναφορικαὶ προτάσεις· ἢ γεν. ὧν εἶναι ἀντικεῖμ. τοῦ **στοχάζεσθαι**, ὡς ἐπιμελείας καὶ φροντίδος σημαντικοῦ, τὸ δὲ ἀπαρέμφ. **στοχάζεσθαι**, καθὼς καὶ τὸ **διατρίβειν**, εἶναι ὑποκείμενα τοῦ ἀπροσώπου **χρὴ** ὡς ὑποκειμ. τῶν ἀπαρέμφ. νοητέον τό : **σέ**.— **περὶ ἃ**, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— **διελθεῖν**, τελ. ἀπαρέμφ. χρησιμευθὸν ὡς ἀντικεῖμ. τοῦ **πειράσομαι**, ὡς βουλευτικοῦ ῥήματος. Τὸ ἀπαρέμφ. εἶναι ἀορ. β' τοῦ **διέρχομαι**, διήειν ἢ διῆα, δίειμι, διήλθον, διελήλυθα, διεληλύθειν.— **πειράσομαι**, μέλλ. τοῦ **πειράομαι-ᾶμαι**, οὐτινος ὁ χαρακτήρ α δὲν ἐκτείνεται εἰς ἡ λόγῳ τοῦ προηγουμένου ρ ὡς καὶ **ἴασομαι** τοῦ **ἴασομαι-ᾶμαι** (=ἰατρεύω, θεραπεύω) καὶ **ἔάσω** τοῦ **ἔάσω-ῶ** (=ἀφήνω, ἐπιτρέπω). Ὡστε ὅταν πρό τοῦ χαρακτήρος α τῶν εἰς **-αω** συνηρημένων ῥημάτων ὑπάρχη ρ-ι-ε τότε ὁ χαρακτήρ α παραμένει ἀμετάβλητος εἰς τοὺς ἄλλους χρόνους οἷτινες δὲν συναίρουσιν.— **εἰ ἐστί**...., **χαλεπὸν ἐστί συνιδεῖν**, ὑποθετ. λόγος α' εἴδους δηλῶν τὸ πραγματικόν.— **ἔξεργασθέν**, χρονική μετοχή· **ἐργάζομαι**, πρτ. εἰργάζομην, πρκ. εἴργασμαι· οὕθεινοι καὶ ἀναδιπλασιασμὸν οὐχὶ κανονικόν, ὑποτιθεμένου ὅτι εἶχεν ἐν ἀρχῇ ποτε F.— **ἄξιον**, κατηγορ.— **τῆς ὑποθέσεως**, γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.— **χαλεπὸν**, (ὡς κατηγορ.) ἐνν. ἐστί—**συνιδεῖν**, ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως **χαλεπὸν ἐστί** ὡς ὑποκειμ. τοῦ **συνιδεῖν** νοεῖται τὸ ἐμέ.— **τῶν ποιημάτων**.... **τῶν συγγραμμάτων**, γεν. διαρ. εἰς τὸ πολλά.— **τῶν μετὰ μέτρου**.... **τῶν καταλογάδην**, ὡς ἐπιθετ. προσδ. λαμβάνονται (ἐμπρόθετον μὲ τὸ ἄρθρον πρὸ αὐτῶν—ἄρθρον μετὰ ἐπιρρήματος) = **τῶν ἐμμέτρων**.... **τῶν πεζῶν**.— **ὄντα**, χρον. μετοχή.— **ἐν ταῖς διανοήσις**, ἐμπρ. προσδ. τοπικός.— **τῶν συντιθέντων**, ἐπιθετ. μετοχή, γεν. κτη.— **παρέσχεν**, γνωμικός ἀόριστος =παρέχει (ἀττική σύνταξις)· τὸ **παρέσχεν** εἶναι ἀορ. β' τοῦ **παρέχω**, παρείχον, παρέξω ἢ παρασχίσω, παρέσχον, παρέσχηκα, παρεσχέκειν.— **τὰς προσδοκίας**, ἀντικ. τοῦ **παρέσχεν**.— **μεγάλας**, κατηγορ. τοῦ **προσδοκίας**— **ἐπιτελεσθέντα**... **ἐπιδειχθέντα**, χρονικαὶ μετοχαί.— **τοῖς ἄλλοις**, ἀντικεῖμ. τοῦ **ἐπιδειχθέντα**.— **ἔλαβε** (ἀττική σύνταξις) ἀορ. β' τοῦ **λαμβάνω**, ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν.— **τὴν δόξαν**, ἀντικεῖμ. τοῦ **ἔλαβε**.—**καταδεστέραν**, κατηγορ. τοῦ **δόξαν**, (συγκριτικὸν τοῦ ἐπιθ. **καταδεής**=ἐλλιπής).— **τῆς ἐλπίδος**, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως, ὁ α' εἶναι **τὴν δόξαν**.— **τὸ ζητεῖν**.... **καὶ νομοθετεῖν**, ἐπεξηγήσις τῆς λέξεως **ἐπιχείρημα**.— **τὰ παραλείμμενα**, ἀντικείμενον τοῦ **ζητεῖν**· μετοχή παθητικοῦ παρακ. τοῦ **παραλείπομαι**, παρελείπομην, παραλείψομαι, παρελείπομην, παραλείφθησμαι, παρελείφθην, παραλείμμαι, παρελείμην.—

Μὲ δύο **μ** γράφονται οἱ παρακ. τῶν χειλικολήκτων ῥημάτων λόγῳ ἀφομοιώσεως τοῦ χαρακτήρος πρὸς τὸ **μ** τῆς καταλήξεως π. χ. **λελείπ-μαι**=**λέλειμμαι**· **γε-γράφ-μαι**=**γέγραμμαι**.— **ταῖς μοναρχίαις**, δοτ. χαριστική— **τοὺς ιδιώτας**, ἀντικεῖμ. τοῦ **παιδευόντες**=**μετοχή** ἐνεστώτος ἔχοντος σημασίαν ἀποπειρατικὴν δηλ. δηλοῦντος προσπάθειαν.— **ἐκείνους**, ἀντικ. τοῦ **ὠφελούσιν**.— **μόνον**, ποσοτικὸν ἐπίρρημα.— **εἰ δέ τις προτρέψειεν, ἀμφοτέρους ἂν ὄνησειε**, ὑποθετ. λόγος γ' εἴδους δηλῶν ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος.—**τοὺς κρατοῦντας**, ἐπιθ. μτχ. ἀντικεῖμ. τοῦ **προτρέψειεν**.—**τοῦ πλήθους**, ἀντικ. τοῦ **κρατοῦντας** τεθὲν κατὰ γε-

νικῆν ὡς ἀρχῆς ἦτοι ἐξουσίας σημαντικοῦ ῥήματος.— ἐπ' ἀρετὴν, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπὸν. — ἀμφοτέρους, ἀντικείμε. τοῦ ὀνήσεις (εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ὀνίημι=ὠφελῶ, πρτ. ὠφέλουν, μέλλ. ὀνήσω, ἀορ. ὀνήσα) — καὶ τοὺς τὰς δυναστείας... ὄντας, ἐπεξηγήσεις τοῦ ἀμφοτέρους.— τοῖς μὲν... τὰς ἀρχάς, τοῖς δέ... τὰς πολιτείας, ἀντικείμενα τοῦ ποιήσεις, τὰ μὲν κατὰ δοτ. ἄμεσα, τὰ δὲ κατὰ αἰτ. ἔμμεσα. — ἀσφαλεστέρως... πραοτέρως, κατηγορούμενα. Ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως νοεῖται ἀντίθετον νόημα ἦτοι : ἢ εἰ μὴ προτρέψεις ἐπ' ἀρετὴν τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους.

Β'. ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ

Κεφ. Γ'.

9.— Κατὰ πρῶτον μὲν λοιπὸν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν (=σκεπτέον, ἐνν. ἐστί), ποῖον εἶναι τὸ ἔργον (τὰ καθήκοντα) τῶν βασιλέων (ἐκείνων οἱ ὅποιοι κυβερνοῦν, τῶν ἀρχόντων ἐν γένει)· διότι ἂν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς (=ἐν κεφαλαίοις) προσδιορίσωμεν καλῶς τὴν σημασίαν (τὴν σπουδαιότητα=τὴν δύναμιν) ὄλου τοῦ πράγματος (δηλ. τοῦ ἔργου τῶν βασιλευόντων), εἰς αὐτὸ (=ἐνταῦθα, δηλ. εἰς τὸν γενικὸν αὐτὸν ὄρισμόν) ἀποβλέποντες, καλλίτερον (=ἄμεινον) θὰ ὀμιλήσωμεν καὶ περὶ τῶν λεπτομερειῶν (=καὶ περὶ τῶν μερῶν). Νομίζω λοιπὸν ὅτι ὅλοι ἠθελον παραδεχθῆ ὅτι πρέπει αὐτοὶ (ἀρμόζει εἰς αὐτοὺς δηλ. τοὺς βασιλεῖς) νὰ θέσουν τέρμα (=παῦσαι) εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς πόλεως καί, ἂν εὐτυχῇ (=καλῶς πράττουσαν), νὰ τὴν διαφυλάξουν (ἀπὸ δυστυχίαν), καὶ ἀπὸ μικρὰν νὰ τὴν κάμουν μεγάλην· διότι (ὅλα) τὰ ἄλλα τὰ ὅποια λαμβάνουν χώραν (=τὰ συμπίπτοντα=ποῦ συμβαίνουσι) κάθε ἡμέραν, δι' αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς (=τούτων ἕνεκα) πρέπει νὰ γίνωνται (πρέπει νὰ πράττωνται=πρακτέον ἐστίν).

10.— Καὶ πράγματι (=καὶ μὴν) αὐτὸ τοῦλάχιστον (=γε) εἶναι φανερόν, ὅτι δηλ. πρέπει ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ κατορθώσουν (=τοὺς δυνησομένους) αὐτὰ (τὰ πράγματα) καὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν διάθεσιν νὰ σκέπτωνται (=βουλευομένους) διὰ τόσον μεγάλα προβλήματα (διὰ τόσον σπουδαίας ὑποθέσεις =περὶ τηλικούτων, ἐνν. πραγμάτων), νὰ μὴ παραδίδωνται εἰς ἀδράνειαν (=μὴ ῥαθυμεῖν) μήτε νὰ ἀδιαφοροῦν, ἀλλὰ νὰ σκέπτωνται (=σκοπεῖν), κατὰ τίνα τρόπον (=ὅπως=πῶς) θὰ εἶναι φρονιμώτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους (=φρονιμώτερον διακείσονται τῶν ἄλλων). Διότι ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι, κατὰ τοιοῦτον τρόπον (=τοιαύτως) θὰ διαχειρισθοῦν τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν (=ἔξουσι τὰς βασιλείας), ὅπως ἀκριβῶς (=οἷα σπερ) ἠθελον διαμορφώσει (=παρασκευάσωσιν) τοὺς χαρακτῆρας τῶν (=τὰς αὐτῶν γνώμας).

11.— Ὡστε εἰς κανένα ἐκ τῶν ἀθλητῶν δὲν ἀρμόζει νὰ γυμνάζῃ τόσον πολὺ (=οὕτω) τὸ σῶμα του, ὅσον εἰς τοὺς βασιλεῖς τὴν ψυχὴν των· καθόσον ὄλαι ἀνεξαιρέτως (=ἄπασαι) αἱ πανηγύρεις (αἱ συγκεντρώσεις) κανένα ἀπολύτως (=οὐδὲν μέρος) ἀπὸ αὐτὰ τὰ βραβεῖα (=τῶν ἀθλων) δὲν ὀρίζουν (=τιθέασαι), διὰ τὰ ὁποῖα σεῖς (οἱ βασιλεῖς) ἀγωνίζεσθε κάθε ἡμέραν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Σκεπτέον, ἔνν. ἐστὶ=δεῖ σκοπεῖσθαι ἢ σκέψασθαι· ῥηματικὸν ἐπιθετὸν τοῦ σκοπέω—ὦ ἢ σκοπέομαι—οὔμαι, πρτ. ἐσκόπουν καὶ ἐσκοποῦμην, οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι ἐκ τοῦ σκέπτομαι ἦτοι μέλλ. σκέψομαι, ὁόρ. ἐσκεψάμην, πρκ. ἐσκεμμαι, ὑπερσ. ἐσκεμμαι.— τί τῶν βασιλευόντων ἔργον ἐστίν, πλαγία ἐρωτημ. πρότασις.— ἄν περιλάβωμεν... ἄμεινον ἐροῦμεν, ὑποθετ. λόγος δ' εἵδους σημαίνων τὸ προσδοκώμενον.— τὴν δύναμιν, ἀντικ. τοῦ περιλάβωμεν.— ὄλου τοῦ πράγματος, γεν. κητική μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— ἐν κεφαλαίσι, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— ἀποβλέποντες, τροπ. μετοχή— ἄμεινον, ἔπιρρ. συγκριτικοῦ βαθμοῦ τοῦ ὁποίου οἱ λοιποὶ βαθμοὶ εἶναι εὖ καὶ ἄριστα, τοῦ ἐπιθ. ἀγαθός.— καὶ περὶ τῶν μερῶν, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— ἐροῦμεν, μέλλ. τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ β' εἶπον (εἶναι δὲ ὁ μόνος ἀόριστος οὐτινος ἢ αὐξησις διατηρεῖται εἰς δας τὰς ἐγκλίσεις, ἀπαρ. καὶ μετοχήν), εἶρηκα, εἶρηκεν.— οἶμαι καὶ οἶομαι=νομίζω, ἔχω τὴν γνώμην (ῥώμην καὶ ὦμην, οἴησομαι, ῥήθην, νενόμικα, ἐνενομίκεν).— ὁμολογῆσαι, ἀντικ. τοῦ οἶμαι.— πάντας, ὑποκ. τοῦ ὁμολογῆσαι (ἑτεροπροσωπία).— προσήκειν, ἀντικ. τοῦ ὁμολογῆσαι ὡς λεκτικοῦ.— αὐτοῖς, δηλ. τοῖς βασιλεῦσι, δοτ. προσ. εἰς τὸ ἀπρόσωπον προσήκειν.— παῦσαι... διαφυλάξαι... ποιῆσαι, ὑποκείμενα τοῦ προσήκειν.—

Ἐκ δὲ τῆς δοτ. προσ. αὐτοῖς ἐξάγεται τὸ ὑποκ. τῶν ἀπρμφ. κατ' αἰτ. ἦτοι αὐτοὺς δηλ. τοὺς βασιλεῖς.— πόλιν, ἀντικμ. τοῦ παῦσαι.— δυστυχούσαν, ὑποθ. ἢ χροῦν μετοχή.— εὖ ἢ καλῶς πράττω=εὐτυχῶ.— κακῶς πράττω=δυστυχῶ.— μεγάλην, κατηγορ. τοῦ: τὴν πόλιν.— πρακτέον ἐστίν=δεῖ πράττεσθαι.— τούτων ἕνεκα, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν σκοπὸν— κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν χρόνον.— φανερόν, ἔνν. ἐστὶ— ὅτι δεῖ κλπ., εἰδικὴ πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἐπεξηγησις τοῦ ἐκεῖνο.— τοὺς δυνησομένους καὶ βουλευσομένους, ὑποκείμ. τῶν ἀπρμφ. μὴ ῥαθυμεῖν μηδ' ἄμελεῖν ἀλλὰ σκοπεῖν, αἴτια πάλιν εἶναι ὑποκείμενα τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.— ὅπως φρονιμώτερον διακείσονται, πλαγ. ἐρωτ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ σκοπεῖν καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενόν του.— τῶν ἄλλων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— ὅτι τοιαύτας τὰς βασιλείας ἔξουσι, εἰδικὴ πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ὑποκείμ. τοῦ δέδεικται, λαμβανομένη ἀπροσώπως— οἶας περ ἄν... παρὰσκευάσωσιν, ἀναφορ. πρότασις.— τὰς γνώμας, ἀντικ. τοῦ παρὰσκευάσωσιν.— αὐτῶν, γεν. κητική.— ὥστε... προσήκει. συμπερ. πρότασις.— τῶν ἀσκητῶν, γεν. διαίρ.— γυμνάζειν, ὑποκ. τοῦ προσήκει.— ὡς τοῖς βασιλεῦσιν (ἔνν. προσήκει, γυμνάζειν), ἀναφορ. πρότασις.— τὴν ψυχὴν, ἀντικ. τοῦ γυμνάζειν.— αὐτῶν, γεν. κητική.— τιθέασαι, γ' πληθ. πρόσωπ. ἐνεργ. ἐνεστώτος τοῦ τίθημι, ἐτίθην, θήσω, ἔθηκα, θέθεικα, ἐθεθείκειν.— τούτων τῶν ἀθλων, γεν. διαίρ. μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— περὶ ὧν (ἀθλων) ἀγωνίζεσθε, ἀναφορ. πρότασις.— καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν, ἔμπρόθ. προσδιορισμὸς χρονικῶς.

12—13.— Ταῦτα (λοιπὸν) ἔχοντας ὑπ' ὄψιν σου (=ἐνθυμούμενον) πρέπει νὰ προσέχης (=προσέχειν τὸν νοῦν), πῶς, ὅσον ἀκριβῶς ὑπερέχεις ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὡς πρὸς τὰς τιμὰς (ὡς πρὸς τὰ ἀξιώματα), τόσον καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀρετὰς νὰ (θο) διαφέρῃς αὐτῶν (πῶς θὰ εἶσαι ὑπέρτερός των). Καὶ νὰ νομίζῃς ὅτι ἡ φροντίς, διὰ μὲν τὰ ἄλλα πράγματα εἶναι χρήσιμος, ὡς πρὸς τὸ νὰ γίνωμεν ὁμῶς ἡμεῖς καλλίτεροι καὶ φρονιμώτεροι, δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν (=δύναμιν)· μήτε νὰ καταλογίσης εἰς τοὺς ἀνθρώπους τόσην δυστυχίαν, ὥστε (=ὡς), ἐνῶ ὡς πρὸς τὰ θηρία ἔχομεν εὐρεῖ μέσα (=τέχνας), διὰ τῶν ὁποίων ἐξημερώνομεν τὰς ψυχὰς των καὶ τὰς καθιστῶμεν ἀξιολογώτερας, τοὺς ἰδίους ὁμῶς τοὺς ἑαυτοὺς μας καθόλου δὲν θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ὠφλησῶμεν, ὥστε νὰ γίνουν ἐνάρετοι (=πρὸς ἀρετήν), ἀλλὰ (§ 13) νὰ ἔχης τοιαύτην γνώμην (=οὕτω διακείσο τὴν γνώμην), ὅτι καὶ ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἐπιμέλεια πάρα πολὺ (=μάλιστα) δύναται νὰ εὐεργετῇ τὸν χαρακτήρα μας, καὶ ἐκ τῶν (ἐκαστοτε) παρόντων νὰ πλησιάζῃς τοὺς φρονιμωτάτους καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους (φρονιμωτάτους πάλιν) νὰ προσκολλῇς (=μεταπέμπου), ὅσους τυχόν δύνοσαι, καὶ μήτε νὰ νομίζῃς (=μήτε οἶου) ὅτι πρέπει (ὅτι ἐπιτρέπεται) νὰ ἀγνοῇς (=ἀπειρώς ἔχειν) κανένα ἀπὸ τοὺς ποιητὰς, ποὺ ἔχουν φήμην (=τῶν εὐδοκίμουτων), οὔτε ἀπὸ τοὺς σοφιστὰς, ἀλλὰ τῶν μὲν σοφιστῶν νὰ γίνῃς ἀκροατὴς, τῶν δὲ ποιητῶν μαθητὴς, καὶ νὰ προπαρασκευάζῃς τὸν ἑαυτὸν σου τῶν μὲν κατωτέρων σου κριτὴν (ἐπικριτὴν), τῶν δὲ ἀνωτέρων σου ἀνταγωνιστὴν· διότι μὲ αὐτὰ τὰ γυμνάσματα (τὰ πνευματικὰ βέβαια) τάχιστα δύνασαι νὰ γίνῃς τοιοῦτος, ὁποῖος ἐθέσαμεν ὡς ἀρχὴν (ὡς πρότυπον) ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ βασιλεύσῃ ὀρθῶς, καὶ διοικήσῃ τὴν πόλιν ὅπως πρέπει.

14.— Μάλιστα δὲ σὺ ὁ ἴδιος ἤθελες παρακινηθῆ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου (εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτήρος σου), ἐὰν ἐπίστευες (=εἰ ἠγήσαιο=ἐὰν ἐνόμιζες) ὅτι εἶναι φοβερὸν (φρικτὸν, ἀνυπόφορον) οἱ κατώτεροι (πνευματικῶς=τοὺς χεῖρους) νὰ κυβερνοῦν τοὺς ἀνωτέρους των (τοὺς καλλιτέρους των=τῶν βελτιόνων), καὶ οἱ ἀνοητότεροι νὰ ἐξουσιάζουν (=προσάττειν) τοὺς φρονιμωτέρους (τοὺς συνειτούς, τοὺς νουνεχεῖς)· διότι μὲ ὅσον μεγαλύτερον θάρρος (=ἐρρωμενεστέρω) καταφρονήσῃς τὴν ἀνοησίαν τῶν ἄλλων, τόσον περισσότερο τὴν διάνοιάν σου θὰ ἀσκήσῃς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ὦν, ἀντικ. τοῦ ἐνθυμούμενον τεθὲν κατὰ γεν. ὡς μνήμης σημαντικοῦ. Ἐναφ. δὲ ἀντωνυμία ἐν ἀρχῇ λόγου τιθεμένη ἰσοδυναμεῖ μὲ δεκτικὴν. — Ὑποκείμενον τοῦ ἐνθυμούμενον (ὕπρθ. μτχ.) καθὼς καὶ τοῦ προσέχειν (ὅπερ εἶναι ὑποκ. τοῦ χρῆ) νοεῖται τὸ σέ (τὸν βασιλέα).—

Ἰσοκράτους Λόγοι — 12. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ὅπως διοίσεις, πλwg. ἐρωτ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ προσέχειν τὸν νοῦν, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντικ.—ταῖς τιμαῖς...ταῖς ἀρεταῖς, δοικαὶ τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.—τῶν ἄλλων, ἀντικ. τοῦ προσέχεις, τεθῆν κατὰ γεν. ὡς ὑπεροχῆς σημαντικοῦ.—αὐτῶν, ἀντικ. τοῦ διοίσεις κατὰ γεν. ὡς διαφορᾶς σημαντικοῦ. (διοίσεις μέλλ. τοῦ δια-φέρω, διέφερον, διοίω, διήνεγκα α' καὶ διήνεγκον β'. δι-ενήνοχα. δι-ενηνόχην).—ἔσονπερ., τσοσῦτον, ἐπιρρ. προσδ. τοῦ ποσοῦ—τὴν ἐπιμέλειαν, ὑποκ. τοῦ εἶναι, ὅπερ εἶναι ἀντικ. τοῦ νόμιζε.—χρησίμην, κατηγορ. τοῦ ἐπιμέλειαν.—ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν, ἐμπρ. προσδ. δηλwg. τὸ πλησίον.—πρὸς δέ... τὸ γίνεσθαι, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—ἡμᾶς, ὑποκ. τοῦ γίνεσθαι.—βελτίους καὶ φρονιμωτέρους, κατηγοροῦμενα τοῦ ἡμᾶς.—ὡς β' ὄρος τῆς συγκριτικῆς νοητέον: ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα—ἔχειν, καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ νόμιζε καὶ εἶναι ἀντικείμενον του ὑποκείμενον δὲ τοῦ ἀπαρεμφ. νοεῖται: τὴν ἐπιμέλειαν.—δύναμιν, ἀντικ. τοῦ ἔχειν.—μηδεμίαν, ἐπιθ. προσδ. τοῦ δύναμιν.—καταγνώσ, ὑποτ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ καταγιγνώσκω, κατεγίνωσκον, καταγνώσομαι,κατέγνων (ὑποτ. καταγνώ, εὐκτ. καταγνώσιν, προστ. κατάγνωθι-γνώτω, ἄπαρ. καταγνώθαι, μετ. καταγνώσει, γνῶσα, γνόν), κατέγνωκα, κατεγνώκειν.—τῶν ἀνθρώπων...δυστυχίαν, ἀντικείμενα τοῦ καταγνώσ (καταγιγνώσκω τινός τι).—ὡς εὕρηκαμεν, συμπερ. πρότασις. Τὸ ἀπο εὐ ἀρχόμενα ῥήματα αὐξάνονται καὶ δὲν αὐξάνονται: πρτ εὕρισκον καὶ ἠύρισκον, ἄορ. β' εὕρον καὶ ἠύρον, πρκ. εὕρηκα καὶ ἠύρηκα.—αἷς, δοτ. τοῦ μέσου ἢ τοῦ τρόπου.—αἷς... ἡμεροῦμεν, ἀναφορικῆ πρότασις.—τὰς ψυχὰς, ἀντικ. τοῦ ἡμεροῦμεν.—αὐτῶν, γεν. κτητικῆ—πλείονος, γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.—ἀξίας, κατηγορ. τοῦ ψυχὰς.—ἡμᾶς αὐτοῦς, ἀντικ. τοῦ ὠφελήσοιμεν ἄν' εἰδικώτερον δὲ τὸ αὐτοῦς εἶναι κατηγορημ. προσδιορισμ.—οὐδέν, ἐπιρρ.=οὐδὲλόω=καθόλου δὲν—πρὸς ἀρετὴν, ἐμπρ. προσδ. δηλwg. τὸν σκοπόν.—ἀλλ' ὡς... ἡ φυσικὴ σειρά τῶν λέξεων ἔχει ὡς ἐξῆς: ἀλλὰ δικάρισσο τὴν γνώμην οὕτω ὡς δυναμένης μάλιστα καὶ τῆς παιδείας καὶ τῆς ἐπιμελείας εὐεργετεῖν τὴν ἡμετέραν φύσιν.—τῶν παρόντων, γεν. διαιρ.—τοῖς φρονιμωτάτοις, ἀντικ. τοῦ πλησίαζε κατὰ δοτ. ὡς προσεγγίσιως σημαντικοῦ.—τῶν ἄλλων, γενικὴ διαιρετικῆ, δηλ. τῶν μὴ παρόντων φρονίμων.—οὓς ἂν δύνη, ἀναφορ. πρότασις, χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ μεταπέμπου. Τὸ δύνη εἶναι ὑποτ. τοῦ δύναμαι: δύνομαι, δύνη, δύνηται κλπ.—τῶν ποιητῶν... τῶν σοφιστῶν, γενικαὶ διαιρ. εἰς τὸ μηδενός, ὅπερ εἶναι ἀντικ. τοῦ ἀπειρώς ἔχειν—τῶν εὐδοκίμοῦντων, ἐπιθ. μετοχ. οἴου, προστ. τοῦ οἴομαι καὶ οἶμαι.—δεῖν, ἀντικ. τοῦ οἴου ὡς δοξαστικοῦ.—ἀπειρώς ἔχειν, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου τύπου δεῖν.—ὑποκ. τοῦ ἀπειρώς ἔχειν νοεῖται τὸ σέ.—τῶν μὲν, (δηλ. τῶν σοφιστῶν) γεν. ἀντικειμενικῆ εἰς τὸ ἀκροατῆς—τῶν δὲ (δηλ. τῶν ποιητῶν) γεν. ἐξ ἀντικειμένου εἰς τὸ μαθητῆς.—σαυτόν, ἀντικ. τοῦ παρρασκεύαζε.—κριτὴν, κατηγορ. τοῦ σαυτόν.—τῶν ἐλαττόνων (συγκρ. τοῦ μικρός), γενικὴ ἀντικειμ. εἰς τὸ κριτὴν.—τῶν μειζόνων, (συγκρ. τοῦ μέγας), γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀγωνιστὴν, ὅπερ εἶναι ἐπίσης κατηγορ. τοῦ σαυτόν.—οἶον ὑπεθέμεθα, ἀναφ. πρότασις (ὑπ-εθέμεθα: μέσ. ἄορ. β' τοῦ ῥ. ὑποτίθεμαι ὑποτ. ἄορ. θῶμαι, εὐκτ. θείμην, προστ. θεῖθ, ἄπαρ. θέσθαι, μετ. θέμενος-ἡ-ον).—δεῖν, ἀντικ. τοῦ ὑπεθέμεθα.—εἶναι, ὑποκ. τοῦ δεῖν.—τὸν ὀρθῶς βασιλεύσοντα καὶ τὴν πόλιν διοικήσοντα, ὑποκείμενα τοῦ εἶναι. Αἱ μετοχαὶ οὕσαι ἐπιθετικαὶ δηλοῦν ἐπιθυμίαν τοῦ ὑποκειμένου.—αὐτῆς, κατηγορ. προσδ. εἰς τὸ νοούμενον ὑποκ. σύ.—ὑπὸ σαυτοῦ: ποιητικὸν αἷτιον.—παρακλήθεις ἄν... εἰ ἠγήσαιο, ὑποθ. λόγος γ' εἶδους δηλwg. ἀπλην σκέψιν τοῦ λέγοντος.—ἄρχειν, ὑποκ. τοῦ δεῖνόν (εἶναι), ὅπερ εἶναι ἀντικ. τοῦ ἠγήσαιο.—τοὺς χείρους (ἢ χείρονας, συγκρ. τοῦ κακός), ὑποκ. τοῦ ἄρχειν.—τῶν βελτιόνων, ἀντικ. τοῦ ἄρχειν.—προστάττειν, ὑποκ. τοῦ δεῖνόν (εἶναι).—τοὺς ἀνοητοτέρους,

ὕποκειμ. τοῦ προστάττειν. — τοῖς φρονιμωτέροις, ἀντικ. τοῦ προστάττειν τεθὲν κατὰ δοτ. ὡς συνθέτου ῥήματος.— ἔσω... ἀτιμίας, ἀναφ. πρότασις.— ἔρρωμενεστέρως (ποσοτικὸν ἐπίρρ.) συγκρ. τοῦ ἐπίρρ. ἔρρωμένως σχηματιζομένου ἐκ τῆς μτχ. τοῦ πρκ. ἔρρωμαι τοῦ ῥ. ῥώννυμαι =εἶμαι δυνατός.— τὴν ἄνοιαν, ἀντικ. τοῦ ἀτιμίας.— τὴν διάνοιαν, ἀντικ. τοῦ ἀσκήσεις.— τῶν ἄλλων... τὴν αὐτοῦ, γενικαὶ κτητικά.— μᾶλλον, ἐπίρρ. ποσοτικόν, βαθμοῦ συγκριτικοῦ. Οἱ λοιποὶ βαθμοὶ τοῦ ἔχουν ὡς ἐξῆς: θετικ. μάλα, ὑπερθ. μάλιστα.

Κεφ. ε'.

15.— Ἀπὸ ἐδῶ λοιπὸν πρέπει νὰ ἀρχίζου ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ κάμουν κάτι τι ἀπὸ τὰ πρέποντα (=τῶν δεόντων), ἐπὶ πλεόν δὲ πρέπει νὰ εἶσαι φιλόανθρωπος καὶ φιλόπατρις διότι οὔτε ἵππους οὔτε σκύλους οὔτε ἀνθρώπους, οὔτε κανένα ἄλλο πρᾶγμα εἶναι δυνατόν (=οἷόν τε, ἐνν. ἐστὶ) νὰ κυβερνᾷ κανεὶς καλᾶ, ἂν δὲν εὐχαριστῆται μὲ αὐτὰ εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὸς πρέπει νὰ ἀσχολῆται.

16.— Νὰ ἐνδιαφέρεσαι (=μελέτω σοι) διὰ τὸν λαὸν (σου), καὶ νὰ θεωρῆς σπουδαιότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο (=καὶ περὶ παντὸς ποιού) νὰ κυβερνᾷς αὐτοὺς (αὐτόν, δηλ. τὸν λαὸν σου) μὲ κάποιαν χάριν (=κεχαρισμένως), ἔχων ὑπ' ὄψιν σου (=γιγνώσκων) ὅτι καὶ ἀπὸ τὰς ὀλιγαρχίας καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα πολιτεύματα ἐκεῖνα διατηροῦνται (=διαμένουσιν) ἐπὶ πάρα πολὺν χρόνον, ὅσα ἠθελον δεῖκνυε ἐνδιαφέρον (=ἂν θεραπεύουσιν) διὰ τὸν λαὸν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον (=ἄριστα). Θὰ κυβερνήσης δὲ καλῶς τὸν λαὸν (=καλῶς δὲ δημαγωγῆσεις), ἐὰν μῆτε ἐπιτρέπῃς (=ἔῃς) νὰ κακομεταχειρίζονται τὸν λαὸν (=ὑβρίζειν τὸν ὄχλον) (ἐννοεῖται, οἱ ἔχοντες τὰ ἀξιώματα), μῆτε ἀδιαφορῆς (=περιορᾷς) ὅταν (ὁ λαὸς σου) κακοποιῆται (=ὑβριζόμενον=ὅταν ὑφίσταται κακομεταχείρισιν), ἀλλὰ ἂν προσέχῃς, πῶς οἱ μὲν ἄριστοι θὰ λαμβάνουν (=ἔξουσιν) τὰ ἀξιώματα (=τὰς τιμὰς), οἱ δὲ ἄλλοι (δηλ. οἱ πολῖται) πῶς δὲν θὰ ἀδικοῦνται καθόλου· διότι αὐτὰ εἶναι τὰ πρῶτα (τὰ βασικά) στοιχεῖα καὶ τὰ σπουδαιότατα (=μέγιστα) ἐνὸς καλοῦ πολιτεύματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

"Ἀρχεσθαι, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου χρή.—τοὺς μέλλοντας, ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ἄρχεσθαι.—ποιήσεις, ἀντικ. τοῦ μέλλοντας.—τι, ἀντικ. τοῦ ποιήσεις.—τῶν δεόντων, γεν. διαίρ. εἰς τὸ τί.—εἶναι, ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ.—Ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. ἐννοεῖται τό: σέ + φιλόανθρωπον καὶ φιλόπολιν, κατηγορ. τοῦ ἐνν. ὑποκειμένου σέ.— ἵππων... κυνῶν.. ἀνδρῶν... πρᾶγματός, ἀντικείμενα τοῦ ἄρχειν, ὅπερ εἶναι ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως οἷόν τε ἐστὶ.—Οὐχ οἷόν τε ἐστὶν ἄρχειν... ἂν μὴ τίς χείρη, ὑποθετ. λόγος δ' εἶδους σημαίνων ἄοριστον ἐπανάληψιν.— τοῦτοίς, ἀντικ. τοῦ χείρη ἢ δοτ. τοῦ αἰτίου.—ὦν δεῖ.. τὴν ἐπιμέλειαν, ἀναφορ. πρότασις ἢ γεν. ὦν εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ ποιῆσθαι τὴν ἐπιμέλειαν (περίφρασις τοῦ ἐπιμελοῦμαι): τὸ δὲ ἀπαρέμφ. ποιῆσθαι εἶναι ὑποκ. τοῦ δεῖ.—αὐτόν, ὑποκείμεν. τοῦ ἀπαρέμφ.— τοῦ πλήθους, ἀντικ. τοῦ μελέτω

ὡς φροντίδος σημαντικοῦ.—σοι, δοτ. προσωπική.—**αὐτοῖς**, ἀντικ. τοῦ ἄρ-
χειν (ὄπερ, ὡς ἀρχῆς ἦτοι ἐξουσίας σημαντικόν, συνήθως συντάσσεται
 μετὰ γενικῆς)—**γινώσκων**, τροπικὴ μετοχή—**ὅτι** . . . **διαμένουσιν**, εἰδ.
 πρότ., ἀντικ. τοῦ **γινώσκων**. Αἱ εἰδικαὶ προτάσεις χρησιμεύουν ἐν γένει
 α) ὡς ὑποκ. ἀπροσώπων ῥήμ. ἢ ἐκφράσεων, β) ὡς ἀντικ. λεκτικῶν, γνω-
 στικῶν καὶ αἰσθητικῶν ῥημάτων καὶ γ) ὡς ἐπεξηγήσεις ἀντωνυμίας οὐδ.
 γένους—**τῶν ὀλιγαρχῶν καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν**. γεν. διοισρ—**πλεῖ-
 στον χρόνον**, αἰτ. τοῦ χρόνου (χρονικός προσδ.)—**αἵτινες ἄν. θερα-
 πεύουσιν**, ἀναφορ. ὑποθετ. πρότασις.—**καλῶς δὲ δημαγωγῆσεις**.. ἦν μὴ
 περιορᾶς, ἀλλὰ σκοπῆς, ὑποθ. λόγος δ' εἴδους σημαντικῶν τῶ προσδοκώ-
 μενον—**ὑβρίζεις**, ἀντικ. τοῦ **ἔξ** (ἔξω-ἔω, εἶαον-εἶων, ἔάσω, εἶασα,
 εἶασα, εἶακειν).—Ἵποκ. τοῦ **ὑβρίζεις**, ἐνν. τοὺς ἔχοντας τὰ ἀξιώματα.
 —**τὸν ὄχλον**, ἀντικ. τοῦ **ὑβρίζεις**—**ὑβριζόμενον**, κατηγορ. μτχ. ἐξαρ-
 τωμένη ἐκ τοῦ περιορᾶς ὡς ἀνοχῆς σημαντικοῦ—**ὅπως .. ἔξουσιν .. (ὅπως)
 ἀδικήσονται**, πλαγίαι ἔρωτημ. προτάσεις, χρησιμεύουσαι ὡς ἀντικ. τοῦ
 σκοπῆς.—**ταῦτα**. ὑποκειμ. τοῦ **ἔστι** (ἀττικῆ οὐνταῖς)—**στοιχεῖα**. κατηγορ.
 τοῦ **ταῦτα**.—**πρῶτα καὶ μέγιστα**, ἐπιθετ. προσδ. εἰς τὸ **στοιχεῖα**.—**πο-
 λιτείας**, γεν. κτητική.—**χρηστῆς**, ἐπιθετ. προσδ. εἰς τὸ **πολιτείας**.

Κεφ. στ'.

17.— Ἀπὸ τὰ διατάγματα καὶ ἀπὸ τὰς συνηθείας (ἀπὸ τὰ
 ἦθη καὶ ἔθιμα) νὰ μεταβάλλῃς καὶ νὰ τροποποιῆς (=μετατίθει)
 τὰ μὴ καλῶς καθιερωμένα (=καθεστῶτα), καὶ πρὸ πάντων μὲν
 νὰ προσπαθῆς νὰ εὐρίσκῃς (=εὐρετῆς γίνου) τὰ ἄριστα, ἄλ-
 λως τε, νὰ μιμῆσαι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὀρθὰ (ἰσχύουν
 =ὀρθῶς ἔχοντα) εἰς τοὺς ἄλλους (λαούς). Νὰ ἐπιζητῆς (νὰ θε-
 σπίζῃς) νόμους καθ' ὅλα (=τὸ σύμπαν) δικαίους καὶ συμφέ-
 ροντας καὶ οἱ ὁποῖοι νὰ εἶναι σύμφωνοι ἀναμεταξύ των (νὰ
 μὴν περιέχουν ἀντιφάσεις), πρὸς τούτοις δὲ (νόμους τοιούτους)
 οἱ ὁποῖοι τὰς μὲν φιλονικίας (=ἀμφισβητήσεις) ὄσον τὸ δυνα-
 τὸν (=ὡς) ἐλαχίστας, τὰς δὲ συμφιλώσεις (τοὺς δὲ συμβιβα-
 σμούς) ὄσον τὸ δυνατόν (=ὡς οἶόν τε) ταχίστας καθιστοῦν
 (=ποιοῦσιν) εἰς τοὺς πολίτας· διότι ὅλα ἐν γένει (=ἅπαντα)
 αὐτὰ πρέπει προσέτι νὰ ὑπάρχουν (=δεῖ προσεῖναι) εἰς τοὺς
 καλῶς κειμένους νόμους.

18.— Τὰς μὲν ἐργασίας νὰ καθιστᾶς εἰς αὐτούς (ἦτοι εἰς
 τοὺς πολίτας) ἐπικερδεῖς, τὰς δὲ ἀναμίξεις αὐτῶν εἰς πολλὰ
 ζητήματα (=τὰς πραγματείας) ἐπιζημίαις, ἵνα τὰς μὲν (πραγ-
 ματείας) ἀποφεύγῃς, εἰς δὲ τὰς ἐργασίας δεικνύουν μεγαλυ-
 τέραν προθυμίαν (=προθυμότερον ἔχῃς). Νὰ ἐκδίδῃς δικα-
 στικὰς ἀποφάσεις (=τὰς κρίσεις ποιῶ) δι' ὅσα (ζητήματα) φι-
 λονικοῦν ἀναμεταξύ των (οἱ ὑπήκοοί σου), ὄχι μεροληπτικῶς
 (=μὴ πρὸς χάριν), μήτε ἀντιθέτους τὴν μίαν πρὸς τὴν ἄλλην,
 ἀλλὰ διὰ τὰ ἴδια ζητήματα (=περὶ τῶν αὐτῶν) νὰ ἔχῃς πάν-
 τοτε τὴν ἰδίαν γνώμην (=ταῦτά ἀεὶ γίνωσκε)· διότι καὶ ἠθι-
 κὸν εἶναι (=πρέπει) καὶ συμφέρον ἡ γνώμη τῶν βασιλέων νὰ
 εἶναι σταθερὰ (=ἀκινήτως ἔχειν) ὡς πρὸς τὸ δίκαιον (ὡς
 πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου), ὅπως ἀκριβῶς (σταθεροὶ καὶ ἀ-
 μετάβλητοι πρέπει νὰ εἶναι) καὶ οἱ καλῶς κείμενοι νόμοι.

19. — Νὰ κυβερνᾷς τὴν πόλιν ὁμοίως ὅπως ἀκριβῶς τὴν πατρικὴν (σου) οἰκίαν, ὡς πρὸς μὲν τὰ δημόσια ἔργα (=ταῖς κατασκευαῖς) μεγαλοπρεπῶς καὶ βασιλικῶς (πλούσια δηλ. καὶ κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα εἰς τοὺς βασιλεῖς), ὡς πρὸς δὲ τὰς εἰσπράξεις τῶν προσόδων τῆς πόλεως (ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν=ταῖς πράξεσιν) μὲ ἀκριβείαν (μὲ φειδῶ, μὲ οἰκονομίαν=ἀκριβῶς), ἵνα (ἀφ' ἐνός μὲν) ἀποκτήσης καλὸν ὄνομα (=εὐδοκιμῆς) καὶ συγχρόνως (ἀφ' ἑτέρου δέ) ἀντέχῃς εἰς τὰς δαπάνας (ἔχῃς ἐπάρκειαν οἰκονομικῶν πόρων). Τὴν μεγαλοπρέπειαν νὰ ἐπιδεικνύῃς ὄχι εἰς καμμίαν (=μὴδ' ἐν μιᾷ) ἀπὸ τὰς πολυτελείας, αἱ ὁποῖαι ἀμέσως ἐξοφανίζονται, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσα ἀνεφέρθησαν προηγουμένως (=ἐν τε τοῖς προεξηρημένοις) καὶ μὲ τὴν ὠραιότητα τῶν δημιουργημάτων (=τῶν κτημάτων) καὶ μὲ τὰς εὐεργεσίας τῶν φίλων (πρὸς τοὺς φίλους)· διότι αἱ δαπάναι αἱ ὁποῖαι γίνονται διὰ τοιοῦτους σκοποὺς (=τὰ τοιαῦτα τῶν ἀναλωμάτων) καὶ διὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν σου θὰ διατηρηθοῦν μονίμως καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους (=τοῖς ἐπιγιγνομένοις) θὰ ἀφήσῃς (δημιουργήματα) μεγαλυτέρας ἀξίας (=πλείονος ἄξια) τῶν ὅσων ἔχουν δαπανηθῆ.

20. — Νὰ λατρεύῃς τοὺς Θεοὺς ὅπως σὲ ἐδίδαξαν οἱ πρόγονοι, νὰ νομίζῃς δὲ ὅτι ὠραιότατη θυσία (=κάλλιστον θῦμα) καὶ μεγίστη λατρεία (=θεραπείαν μεγίστην) εἶναι τὸ ἐξῆς (=τοῦτο), ἂν δηλ. ὅσον τὸ δυνατόν ἠθικώτατον (=βέλτιστον) καὶ δικαιοτάτον παρουσιάξῃς τὸν ἑαυτὸν σου· διότι ὑπάρχει ἐλπίς, μᾶλλον οἱ τοιοῦτοι (οἱ ἔχοντες δηλ. τοιαύτας ἀρετάς), παρὰ οἱ προσφέροντες (οἱ θυσιάζοντες) πολλὰ σφάλγια (=καταβάλλοντες πολλὰ ἱερεῖα) νὰ λάβουν (=πράξῃς) κάτι τι καλὸν ἐκ μερῶν τῶν θεῶν (νὰ τύχουν προστασίας παρὰ τῶν θεῶν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

κίνει καὶ μετατίθει, προστακτ. ἐνεστώκει. Ἡ προστ. τοῦ μετατίθειμι εἰς τὸ β' ἐν. προσ. σχηματίζεται κατὰ τὰ συνηρημένα ῥήματα.— τὰ μὴ καλῶς καθεστῶτα, ἀντικ. τοῦ κίνει καὶ μετατίθει (τὸ καλῶς εἶναι προσδ. σημαίνων τὸν τρόπον)—τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, γεν. διατρ.—εὐρετής, κατηγορ. τοῦ ὑποκ τοῦ γίνου: σύ. (γίνου, προστ. ἐνεστ τοῦ γίνομαι, ἐγιγνόνην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γεγένημαι, ἐγεγενήμην καὶ γέγονα, ἐγεγόνειν. Ὁ ἐνεστώκει καὶ παρὰ λαμβανου καὶ ἀναδιπλασιασμόν· ὄρα καὶ ῥήμα γι-γνώ-σκω).—τῶν βελτίστων, γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ εὐρετής.—εἰ δὲ μὴ, ἐλλειψὶς ὑπόθεσις· τὸ πλήρες θὰ ἦτο εἰ δὲ μὴ γίγην εὐρετής· βραδύτερον μετέπειθεν εἰς θέσιν ἐπιρρήματος=εἰδ' ἄλλως, ἄλλως τε, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.—τὰ ὀρθῶς ἔχοντα, ἄντικτ. τοῦ μιμεῖν (προστ. τοῦ μιμεῖμαι)—παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ πλησίον (τοπικὸς προσδ.)—νόμους, ἀντικ. τοῦ ζῆτει.—δικαίους καὶ συμφέροντας καὶ ὁμολογουμένους, κατηγορούμενα τοῦ: νόμους ἢ καὶ ἐπιθετ. προσδ. οὐ τοῦ.—σφίσιν αὐτοῖς, ἀντικ. τοῦ ὁμολογουμένους.—Τὸ σφίσιν αὐτοῖς εἶναι αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία γ' προσώπου.—τὸ σύμπαν, αἰτ. ἐπιρρημα-

τική σημαίνουσα ποσόν.—τὰς ἀμφισβητήσεις...τὰς διαλύσεις... τοῖς πολίταις, ἀντικείμενα τοῦ ποιοῦσι, τὰ δύο πρῶτα ἄμεσα, τὸ δὲ τρίτον ἔμμεσον.—ὡς ἐλαχίστας, τὸ ὡς εἶναι ἐνταῦθα ἐπιτατικὸν μόριον, ἐπιτεῖνον τὴν σημασίαν τοῦ ὑπερθετικοῦ.—προσεῖναι, ὑποκ. τοῦ δεῖ.—ταῦτα ἅπαντα, ὑποκ. τοῦ προσεῖναι—τοῖς κειμένοις, ἀντικ. τοῦ προσεῖναι—καθίστη, προστ. ἐνεστ. τοῦ καθίστημι (ὑποτ. καθ-ιστῶ, εὐκτ. καθ-ισταίην, προστ. καθ-ιστή, ἀπαρ καθ-ιστάναι, μετ. καθ-ιστάς, ἄσα, ἄν).—τὰς ἐργασίας... τὰς πραγματείας, ἀντικ. τοῦ καθίστη—κερδαλέας...ἐπιζημίους, κατηγορ.—αὐτοῖς, ἕτερον ἀντικείμ. τοῦ καθίστη—τὰς μὲν (πραγματείας), ἀντικ. τοῦ φεύγωσι—πρὸς δὲ τὰς (ἐργασίας), ἔμπρ. προσδ. σημαίνων ἀναφοράν.—προθυμότερον, ἔπιπρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.—τὰς κρίσεις, ἀντικ. τοῦ ποιοῦ,—περὶ ὧν, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—ἀμφισβητῶσιν, ὡς ὑποκ. ἐννοεῖται οἱ πολῖται (οἱ ὑπήκοοί σου).—πρὸς χάριν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπὸν.—ἀλλήλαις, δοτ. ὀργανικὴ—πρέπει καὶ συμφέρει, ἀπρόσωπα ἢ τριτοπρόσωπα ῥήματα.—ἀκινήτως ἔχειν, ὑποκ. τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων.—τὴν γνώμην, ὑποκ. τοῦ ἀκινήτως ἔχειν.—τῶν βασιλέων, γεν. κτητικὴ—περὶ τῶν δικαίων, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.—ὡσπερ τοὺς νόμους, ἔνν. πρέπει καὶ συμφέρει ἀκινήτως ἔχειν περὶ τῶν δικαίων τοὺς νόμους, ὑποκ. τοῦ ἐννοουμένου ἀκινήτως ἔχειν.—ταῖς κατασκευαῖς.. ταῖς πράξεσιν, δοτικὰ τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.—λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς, ἔπιπρ. τροπικά.—ἵνα εὐδοκίμῃς καὶ (ἵνα) διαρκῆς, τελικὰ προτάσεις.—τὴν μεγαλοπρέπειαν, ἀντικ. τοῦ ἐπιδείκνυσθαι—μηδ' ἐν μιᾷ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ ὄργανον ἢ τὸν τρόπον· τὴν ἴδιαν σημασίαν ἔχουν καὶ οἱ κατωτέρω προσδ. ἐν τοῖς προειρημένοις καὶ (ἐν) τῷ κάλλει τῶν κτημάτων καὶ (ἐν) ταῖς τῶν φίλων εὐεργεσίαις.—τῶν πολυτελειῶν, γεν. διαίρ.—τῶν ἀφανιζομένων, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μετοχῆ.—τὰ τοιαῦτα, ὑποκ. τοῦ παραμένει (ἀττικὴ σύνταξις).—τῶν ἀναλωμάτων, γεν. διαίρ.—σοι, δοτ. χαριστικὴ.—τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἀντικ. τοῦ καταλείψεις, εἰς τὸ ὅποιον ἐννοεῖται καὶ β' ἀντικ. τὸ: τὰ τοιαῦτα (δηλ. τὰ ἐκ τῶν δαπανῶν αὐτῶν μνημεῖα, ἅτινα ἀποθανατίζου τὴν μνήμην τῶν προγόνων).—ἄξια, κατηγορ. τοῦ τοιαῦτα.—πλειονος, γεν. τῆς ἄξιας.—τῶν δεδαπανημένων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—πρὸς τοὺς θεοὺς, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν ἀναφοράν.—ὡς κατέδειξαν, ἀναφ. πρότασις.—ἠγοῦ, προστ. ἐνεστ. τοῦ ἠγοῦμαι, (ἀποθετικὸν ῥήμα, ἠγοῦμην, ἠγήσομαι, ἠγήσῃμι, ἠγήμαι, ἠγήμην, ἠγήσῃμι, ἠγήσῃμι, ἠγήσῃμι).—εἶναι, ἀντικ. τοῦ ἠγοῦ ὡς δοξαστικοῦ Τὰ λεκτικά καὶ δοξαστικά ῥ. συντάσσονται μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου.—τοῦτο, ὑποκ. τοῦ εἶναι.—θῦμα κάλλιστον καὶ θεραπείαν μεγίστην, κατηγορ. τοῦ ὑποκ. τοῦτο μετὰ ἐπιθ. προσδ.—ἂν παρέχῃς, ὑποθ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἐπεξηγήσις τοῦ τοῦτο.—σαυτὸν, ἀντικ. τοῦ παρέχῃς.—ὡς, ἐπιτατικὸν μόριον, ἐπιτεῖνον τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπερθετικῶν.—βέλτιστον καὶ δικαιοτάτον, κατηγορ. τοῦ σαυτὸν—ἐλπίς, ἔνν. ἔστιν.—πράξῃς, ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως ἐλπίς ἔστιν.—τοὺς τοιοῦτους ἢ τοὺς καταβάλλοντας, ὑποκ. τοῦ πράξῃς.—τι, σύστ. ἀντικ. τοῦ πράξῃς.—ἰσρεῖα πολλά, ἀντικ. τοῦ καταβάλλοντας.—ἀγάθόν, ἐπιθ. προσδ. ἢ κατηγορ.—παρὰ τῶν Θεῶν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν.

Κεφ. ζ'.

21.— Νὰ τιμᾶς μὲ τὰ ἀξιώματα μὲν (= ταῖς μὲν ἀρχαῖς) τοὺς πλέον συμπασθεῖς ἐκ τῶν φίλων σου, μὲ τὰς πραγματικὰς δὲ τιμὰς (= ταῖς δ' ἀληθείαις αὐταῖς) τοὺς φιλικώτατα διακειμένους πρὸς σέ. Νὰ νομίζῃς ὅτι εἶναι ἀσφαλεστάτη φρουρὰ τοῦ σώματός σου καὶ ἡ ἀρετὴ τῶν φίλων σου καὶ ἡ ἀγάπη τῶν

πολιτῶν καὶ ἡ ἰδική σου σωφροσύνη· διότι μὲ αὐτὰ (τὰ στοιχεῖα, τὰ γνωρίσματα) θὰ ἡδύνατό τις κυρίως (= **μάλιστα**) καὶ νὰ ἀποκτῆ καὶ νὰ διατηρῇ τὰς βασιλείας. Νὰ φροντίζης διὰ τὰ οἰκονομικὰ πράγματα (διὰ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα) τῶν πολιτῶν (σου) καὶ νὰ νομίζης ὅτι καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐξοδεύουν, ἀπὸ τὰ ἰδικὰ σου (χρήματα) ἐξοδεύουν, καὶ ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι, τὰ ἰδικὰ σου αὐξάνουν (= **τὰ σὰ πλείω ποιεῖν**)· διότι ὅλα ἐν γένει τὰ ἀγαθὰ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως (δηλ. ἡ περιουσία τῶν) εἶναι ὑποθέσεις οἰκεῖαι (ἤτοι ἀνήκουν εἰς τὴν οἰκονομείαν) τῶν καλῶν βασιλέων.

22.—Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς σου (πάντοτε=**διὰ παντὸς τοῦ χρόνου**) νὰ φαίνεσαι ὅτι προτιμᾷς τόσον πολὺ (= **οὕτω**) τὴν ἀλήθειαν, ὥστε νὰ εἶναι ἀξιοπιστότεροι (περισσότερον πιστευτοὶ) οἱ λόγοι σου παρὰ οἱ ὄρκοι τῶν ἄλλων. Εἰς ὅλους μὲν τοὺς ξένους νὰ παρέχῃς τὴν πόλιν ἄνευ κινδύνων (= **ἀσφαλῆ**) καὶ ὡς πρὸς τὰς συμφωνίας (τὰς ὑποχρεώσεις=**συμβόλαια**) δικαίαν (= **νόμιμον**), νὰ τιμᾷς δὲ (νὰ περιποιῆσαι) πάρα πολὺ (= **περὶ πλείστου ποιῶ**) ἐκ τῶν προσερχομένων (εἰς τὰ ἀνάκτορα), ὄχι ἐκείνους οἱ ὅποιοι σοῦ φέρουν δῶρα, ἀλλὰ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν ἀξίωσιν (οἱ ὅποιοι ζητοῦν—ὑπονοεῖ τοὺς σοφοὺς) νὰ λαμβάνουν (δῶρα) ἀπὸ σέ· διότι ἐάν τιμᾷς τοὺς τοιούτους (ἀνθρώπους), περισσότερο θὰ ἐπαινησῇσαι (= **εὐδοκιμήσεις**) ἀπὸ τοὺς ἄλλους (περισσότερον θὰ ἐκτιμᾷσαι ἐκ μέρους τῶν ἄλλων).

23.—Νὰ ἀπομακρύνῃς (νὰ ἐκβάλλῃς = **ἐξάιρει**) τοὺς πολλοὺς φόβους ἀπὸ τοὺς πολίτας, καὶ νὰ μὴ θελῃς νὰ εἶναι περίφοβοι ὅσοι δὲν κάνουν κανένα κακὸν (= **τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας**)· διότι ὅπως ἤθελες διαθέσει τοὺς ἄλλους ἀπέναντί σου, ἔτσι (τοιουτοτρόπως) καὶ σὺ θὰ διατεθῇς ἀπέναντι ἐκείνων (ἢ συμπεριφορὰ τῶν ἄλλων ἀπέναντί σου θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τὴν ἰδικὴν σου ἀπέναντι αὐτῶν). Νὰ μὴ κάνῃς τίποτε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὀργῆς (ὅταν εἶσαι ὠργισμένος νὰ μὴν κάνῃς τίποτε), νὰ παρέχῃς ὅμως τὴν ἐντύπωσιν (= **δόκει**) εἰς τοὺς ἄλλους (ἤτοι νὰ παριστάνῃς, νὰ ὑποκρίνεσαι) ὅτι θυμώνεις, ὅταν εἶναι περίστασις (ὅταν τὸ ἀπαιτῇ ἡ περίστασις—**καιρὸς**— νὰ θυμῶνῃς). Νὰ φαίνεσαι μὲν αὐστηρὸς ὡς πρὸς τὸ νὰ μὴ σοῦ διαφεύγῃ τίποτε (= **μηδὲν σε λανθάνειν**) ἀπὸ ὅσα γίνονται, ἐπεικὴς δὲ ὡς πρὸς τὸ νὰ ἐπιβάλλῃς (= **ποιεῖσθαι**) τὰς τιμωρίας μικροτέρας τῶν παραπτωμάτων (= **τῶν ἀμαρτανομένων**).

24.—Νὰ θέλῃς νὰ εἶσαι ἱκανὸς ἄρχων (καλὸς κυβερνήτης = **ἀρχικὸς**) ὄχι μὲ ἀγριότητα (σκληρότητα) μήτε μὲ τὴν ὑπερβολικὴν τιμωρίαν (= **τῷ σφόδρα κολάζειν**), ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ εἶναι ὅλοι κατώτεροί σου (= **ἡττᾶσθαι**) κατὰ τὸν νοῦν (μὲ τὸ νὰ ὑπερέχῃς ὅλων κατὰ τὴν σοφίαν), καὶ μὲ τὸ νὰ νομίζουν ὅτι

διὰ τὴν σωτηρίαν των καλλίτερα ἀπὸ αὐτοὺς θὰ σκεφθῆς σύ. Νὰ εἶσαι μὲν πολεμικὸς (ἦτοι νὰ ἀγαπᾷς τὴν πολεμικὴν τέχνην) διὰ τῆς γνώσεως τῆς πολεμικῆς τακτικῆς (=ταῖς ἐπιστήμασι) καὶ διὰ τῶν πολεμικῶν προετοιμασιῶν (=καὶ ταῖς παρασκευαῖς), ἀλλὰ (= δὲ) νὰ εἶσαι φίλος τῆς εἰρήνης (= εἰρηνικός, ἔνν. ἴσθι) μὲ τὸ νὰ μὴ προσπαθῆς καθόλου νὰ ἀποκτήσης πλεονεκτικὴν θέσιν (= τῷ μηδὲν πλεονεκτεῖν) ἐναντίον τοῦ δικαίου. Τοιοῦτοτρόπως νὰ συμπερφερεσῶ (= οὕτως ὁμιλεῖ = τοιαύτας σχέσεις νὰ δημιουργῆς) πρὸς τὰς ἀσθενεστερας (=πρὸς τὰς ἥττους) ἐκ τῶν πόλεων, ὅπως ἀκριβῶς θὰ εἶχες τὴν ἀξίωσιν (= ὡσπερ ἂν ἀξιώσεως) [νὰ συμπεριφέρονται = ὁμιλεῖν, ὅπερ ἐννοεῖται] πρὸς τον ἑαυτὸν σου αἰ ἰσχυρότεροι (=κρείττους, πόλεις ἐννοεῖται).

25.—Νὰ ἀγωνίζεσαι ὄχι δι' ὅλα, ἀλλὰ δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα (= ἀλλὰ περὶ ὧν), ἐάν νικήσης (=κρατήσαντί σοι), πρόκειται νὰ σέ ὠφελήσουν. Νὰ νομίζης ἀξιους καταφρονήσεως (=φάυλους) ὄχι ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ὑποχωροῦν πρὸς ὠφελειάν των (οἱ ὅποιοι ὑποκύπτουν πρὸς τὸ συμφέρον των= τοὺς συμφερόντως ἠττωμένους), ἀλλὰ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιβαλλοῦν τὰς θελήσεις των (τὰς ἀντιλήψεις των) μὲ ζημίαν των (=τοὺς μετὰ βλάβης περιγινομένους). Γενναίους (θαρραλέους) νὰ νομίζης ὄχι ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιχειροῦν (= τοὺς περιβαλλομένους) μεγαλύτερα ἀπὸ ὅσα εἶναι δυνατὸν (=ὧν οἰοί τ' εἶσαι) νὰ κατορθώσουν (νὰ ἐπιτύχουν = κατασχεῖν), ἀλλὰ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν (=τοὺς ἐπισημένους=τοὺς ἐπιδιώκοντας) ἐντιμα πράγματα (=καλῶν), καὶ οἱ ὅποιοι εἶναι εἰς θεσιν (=δυναμένους δὲ) νὰ φέρουν εἰς πέρας (= ἐπεξεργάζεσθαι) ὅσα ἐπιχειροῦν.

26.—Νὰ ζηλεύης ὄχι ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀπέκτησαν πάρα πολὺ μεγάλην ἐξουσίαν (= ἀρχήν), ἀλλὰ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐχρησιμοποίησαν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον (=ἄριστα) ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχουν (=τῇ παρούσῃ) [ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διεχειρίσθησαν ἄριστα τὴν ἐξουσίαν ποῦ ἀσκοῦν], καὶ νὰ νομίζης ὅτι τελείως (καθ' ὅλα, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως= τελέως) θὰ εὐτυχῆς, ὄχι ἐάν κυβερνήσης ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μὲ φόβους καὶ κινδύνους καὶ ἐχθρότητα (=κακίας), ἀλλ' ἂν, μὲ τὸ νὰ εἶσαι τοιοῦτος, οἷος (ὅπως) πρέπει νὰ εἶσαι, καὶ μὲ τὸ νὰ εὐρίσκεσαι εἰς τὴν ἴδιαν καταστασιν, ποῦ εὐρίσκεσαι σήμερα (=καὶ πράττων ὡσπερ ἐν τῷ παρόντι), ἐπιθυμῆς λογικὰ πράγματα (=μετρίων ἐπιθυμῆς) καὶ ἂν δὲν στερῆσαι τίποτε ἐξ αὐτῶν (ἂν δὲν ἀποτυγχάνης εἰς τίποτε ἐξ αὐτῶν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Τίμα, προστ. ἐνεστῶτος. Τὰ συνηρημένα ῥήματα εἰς -ᾶω εἰς πάντας τοὺς ἄλλους χρόνους, πλὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ παρατ., αὐξάνουν τὸν χαρακτῆρα εἰς ἀντίστοιχον μακρὸν φωνῆν π.χ. τιμάω, τιμή-σω, ἐτίμησα

κλπ. Ἐξαιρῶνται τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ χαρακτήρος ρ, ι, ε π.χ. δρᾶ-ω, μέλλ. δρᾶ-σω, ἄορ. ἔδρα-σα κλπ. ἰά-ομαι, μέλλ. ἰά-σομαι, ἄορ. ἰάθην κλπ. ἔά-ω, μέλλ. ἔά-σω, ἄορ. εἶα-σα κλπ. Ὅμοίως αὐξάνουν τὸν χαρακτήρ ε εἰς η τὰ συνηρημένα ῥ. εἰς -έω π.χ. ποιέ-ω, ποιήσω, ἐποίησα κλπ. Τὰ δὲ εἰς -οω συνηρημένα ἐκτείνουν τὸν χαρακτήρα ο εἰς -ω π.χ. δηλό-ω, δηλώ-σω, ἐδήλω-σα κλπ.— τοὺς εἰκειοτάτους . . . τοὺς εὐνουστάτους, ἀντικείμενα τοῦ τίμα.— ταῖς ἀρχαῖς . . . ταῖς ἀληθείαις, δοτικαὶ τοῦ τρόπου — τῶν φίλων, γεν. διαίρ. εἰς τὸ οἰκειοτάτους— αὐ-ταῖς, κατηγορ. προσδιορισμός.— εἶναι, ἀντικ. τοῦ ἦγοῦ, ὅπερ εἶναι προστ. ἐνεστ τοῦ ἦγοῦμαι, ἦγοῦμην, ἦγήσομαι, ἦγήσομαι, ἦγησα, ἦγησθην, ἦγησθε, ἦγησθητε.— Τα ἀπὸ μακροῦ φωνήεντος καὶ τῆς διφθόγου ου ἀρχόμενα ῥήματα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λόβουν αὐξήσιν ἢ ἀναδιπλασιασμόν.— τὴν ἀρετὴν . . . τὴν εὐνοίαν . . . τὴν φρόνησιν, ὑποκείμενα τοῦ εἶναι.— τῶν φίλων . . . τῶν πολιτῶν . . . τὴν σαυτοῦ, γενικαὶ κτητικαὶ ἢ καὶ ὑποκειμενικαὶ, ἐκάστη εἰς τὴν ἀντίστοιχον αἰτιατικήν.— φυλακὴν, κατηγορ.— ἀσφαλεστάτην, ἐπιθ. προσδ.— τοῦ σώματος, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ φυλακῆν.— κτάσθαι καὶ σῶζειν, ἀντικ. τοῦ δύναται ἂν τῆς τὰ ἀπαρέμφατα εἶναι τελικά. καθόσον τὰ βουλευτικά, τὰ δυνατικά, τὰ κελευστικά καὶ τὰ καλυπτικά ῥήματα συντάσσονται μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου. Ἐνταῦθα ἔχομεν καὶ ταυτοπροσωπίαν ἥτοι τὸ ὅπκ. τοῦ ῥήματος τις εἶναι καὶ ὅπκ. τῶν ἀπαρεμφάτων.— τὰς τυραννίδας, ἀντικ. τῶν ἀπαρεμφάτων.— τῶν οἴκων, ἀντικ. τοῦ κήδου (προστ. τοῦ κηδομαι = φροντίζω, πρτ. ἐκηδόμην, οἱ δὲ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τῶν συνωνύμων). — τῶν πολιτικῶν, ἐπιθ. προσδ.— ἀναλίσκειν . . . ποιεῖν, ἀντικ. τοῦ νόμιζε.— τοὺς δαπανῶντας . . . τοὺς ἐργαζομένους, ὅπκ. τῶν ἀπαρεμφάτων.— ἀπὸ τῶν σῶν, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν προελθεῖν.— τὰ σά, ἀντικ. τοῦ ποιεῖν.— πλεῖον, ἐνν. ἢ ἦσαν πρότερον, ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— ἅπαντα, ὅπκ. τοῦ ἐστί, δηλ. τὰ πράγματα ἢ τὰ κτήματα.— τῶν οἰκούντων, γεν. κτητική.— τὴν πόλιν, ἀντικ. τῆς μετοχῆς οἰκούντων — οἰκεία, κατηγορ.— τῶν βασιλευόντων, γεν. κτητική.— προτιμῶν, κατηγ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ φαίνου.— διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ἐμπρ. χρονικῶς προσδ.— τὴν ἀλήθειαν, ἀντικ. τοῦ προτιμῶν.— ὡστε . . . εἶναι, ἀπαρεμφατικὴ συμπερ. πρότασις.— τοὺς λόγους . . . τοὺς ὄρκους, ὑποκείμενα τοῦ εἶναι.— πιστοτέρους, κατηγορ. τοῦ λόγους καὶ ὄρκους.— ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὄρκους, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— τοῖς ξένοις . . . τὴν πόλιν, ἀντικ. τοῦ παρέχε, τὸ α' ἄμεσον, τὸ δὲ β' ἔμμεσον.— ἀσφαλῆ . . . νόμιμον, κατηγοροῦμενα.— πρὸς τὰ συμβόλια, ἐμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— περὶ πλείστου ποιοῦμαι τινα = περιποιῶμαι τινα πάρα πολύ. ἐνδιαφέρομαι πάρα πολύ γιὰ κάποιον.— τῶν ἀφικνουμένων (δηλ. εἰς τὰ ἀνακτορά), γεν. διαίρ. (ἀφικνοῦμαι, ἀφικνούμην, ἀφίξομαι, ἀφικόμην, ἀφίγμαι, ἀφίγμην).— τοὺς ἄγοντας . . . τοὺς ἀξιοῦντας, ἀντικμ. τοῦ περὶ πλείστου ποιοῦ.— σοί . . . δωρεάς, ἀντικμ. τοῦ ἄγοντας, μτχ. τοῦ ἄγω (ἦγον, ἄξω, ἦγαγον μετ' ἀτι. ἀναδιπλ., ἦχα καὶ ἀγήσοχα).— λαμβάνειν, ἀντικ. τοῦ ἀξιοῦντας, μετχ. τοῦ ἀξιώ-ω (ἠξίωσον-σιν, ἀξιώσω, ἠξίωσα, ἠξίωκα, ἠξιώκειν).— τιμῶν, ὑποθετ. μετοχή.— τοὺς φόβους, ἀντικμ. τοῦ ἐξαιρεῖ (προστ. ἐνεστῶτ. τοῦ ἐξαιρέω-ω, ἐξήρουν, ἀξαιρήσω, ἄορ. β'. ἐξέϊλον, ἐξήρηκα, ἐξήρηκειν).— τῶν πολιτῶν, γεν. ὅπκ. ἢ ἀντικ.— εἶναι, ἀντικ. τοῦ βούλου— τοὺς μηδὲν ἀδικούντας, ὅπκμν. τοῦ εἶναι.— περιδεεῖς, κατηγορ.— ὅπως ἂν . . . διαθῆς, ἀναφορικ. πρότασις (διαθῆς: ὅπου. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ διατίθμι, διετίθην, διαθήσω, ἄορ. β' διέθηνκα (δια-θῶ, δια-θείην, διά-θες, δια-θεῖναι, διαθείς, θεῖσα, θέν), διατέθηκα ἢ διατέθεικα).— μηδὲν, ἀντικ. τοῦ ποιεῖ.— δόκει δὲ τοῖς ἄλλοις, ἐνν. ποιεῖν μετ' ὄργης.— ὅταν . . . ἦ, χρον. πρότασις.— δεινός . . . πρᾶος, κατηγ.— τῷ μηδὲν λανθάνειν, δοτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— σέ, ἀντικμ. τοῦ λανθάνειν.— τῶν γιγνομένων, γεν. διαίρ. τοῦ μηδὲν.— τῷ ποιεῖσθαί, δοτικῇ

τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— τῶν ἀμαρτανομένων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— ἀρχικός, κατηγορ.— χαλεπότητι... τῷ σφόδρα κολάζειν... τῷ ἠττάσθαι... τῷ νομίζειν, δοτικαὶ τοῦ τρόπου.— πάντας, ὑποκμ τοῦ ἠττάσθαι.— τῆς διακνοίας, ἀντικεῖμ. τοῦ ἠττάσθαι — σέ, ὑποκ. τοῦ βουλεύεσθαι.— αὐτῶν, γεν. συγκρ. εἰς τὸ ἄμεινον ἢ β' ὄρος συγκρίσεως.— ἴσθι, προστ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί.— πολεμικός, εἰρηνικός, κατηγορ.— ταῖς ἐπιστήμαις... ταῖς παρασκευαῖς... τῷ μὴ πλεονεκτεῖν, δοτικαὶ τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— τῶν πόλεων, γεν. διααρ.— ἦττους (καὶ ἦττονας)... κρείττους (καὶ κρείττονας), συγκο. βαθμοὶ τῶν ἐπιθέτων μικρὸς καὶ ἀγαθός.— ὁμίλει, προστ. τοῦ ὁμιλέω-ῶ.— ἀξιώσεις, β' ἐν. πρόσ. εὐκτ. ἐνεργ. ἄορ. α' τοῦ ἀξιώω-ῶ (τύπος αἰολικός, συνηθέστερος τοῦ ἀττικοῦ ἀξιώσας).— περὶ πάντων... περὶ ὧν, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— κρατήσαντι, ὑποθ. μετοχῆ=ἄν κρατήσης=ἄν νικήσης.— συνοίσεις, ἀντικμ. τοῦ μέλλοι.— τὸ συνοίσειν εἶναι ἀπαρμ. μέλλ. τοῦ συμφέρω, συνέφερον, συνοίωσα, συνήνεγκα α' καὶ β' ἄορ. συνήνεγκον, πρκ.συνενήνοχα, συνενήνοχαι.— φαύλους, κατηγορ.— τοὺς ἠττωμένους.. τοὺς περιγιννομένους, ἐπιθετ μετοχαὶ εἰς τὸ φαύλους καὶ ἀντικεῖμ. τοῦ ἦγού.— μεγαλόφρονας, κατηγορ.— τοὺς περιβαλλομένους... τοὺς ἐφιεμένους, ἐπιθετ. μετοχαὶ εἰς τὸ μεγαλόφρονας καὶ ἀντικεῖμ. τοῦ νόμιζε.— μεγαλόφρων= μεγαλόψυχος, γενναιοκάρδος, θαρραλέος.— περιβάλλομαι=ἀναλαμβάνω.— μείζω (ἢ μείζονα, συγκρ. τοῦ μέγας), οὐστ. ἀντικ. τοῦ περιβαλλομένους.— ὧν, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— κατασχεῖν, ἀντικ. τοῦ οἶσι τ' εἰσι.— καλῶν, ἀντικ. τοῦ ἐφιεμένους.— ἐξεργάζεσθαι, ἀντικ. τοῦ δυναμένους.— οἷς ἂν ἐπιχειρῶσιν, ἀναφορ. πρότασις.— ζήλου, προστ. ἐνεστ. τοῦ ζηλώω-ῶ (ἐζήλουν-ουν, ζηλώσω, ἐζήλωσα, πρκ. ἐζήλωκα, ὑπερσ. ἐζηλώκειν) Ὁ ἀναδιπλασιασμός τῶν ἀπὸ τῶν συμφωνῶν ρ καὶ τῶν διπλῶν ζ, ξ, ψ ἀρχομένων ῥημάτων ὁμοιάζει πρὸς συλλαβικὴν αὐξησην, ε.— τοὺς κτησαμένους... τοὺς χρησαμένους, ἐπιθετ. μετοχαὶ, ἀντικείμενα τοῦ ζήλου.— ἀρχήν, ἀντικ. τοῦ κτησαμένους.— τῇ παρούσῃ, ἀντικ. τοῦ χρησαμένους (χρῶμαι τινι, ἐχρῶμην, χρῆσμαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐπεκρήμην).— εὐδαιμονήσιν, ἀντικ. τοῦ νόμιζε.— Ὑποκεῖμ. τοῦ ἀπρμφ. νοεῖται τὸ σὺ (ταυτοπροσωπία).— ἀνθρόπων, ἀντικ. τοῦ ἄρξης.— τοιοῦτος, κατηγορ.— οἷον χρῆ (ἐνν. εἶναι σε), ἀναφορ. πρότασις.— τελέως=τελειῶς, καθ' ὅλα.— πράττω, ἐνταῦθα ἀμετάβατον = εὐρίσκομαι εἰς τίνα κατάστασιν.— μετρίων, ἀντικ. τοῦ ἐπιθυμῆς — μηδενός, ἀντικ. τοῦ ἀτυχῆς—ἀτυχῶ τινος=στεροῦμαι τινος.— τούτων, γεν. διααρ. εἰς τὸ μηδενός.— ὡσπερ ἐν τῷ παρόντι (ἐνν. πράττετε), ἀναφορ. πρότασις.

Κεφ. η'.

27.— Νὰ κάνης φίλους ὄχι ὄλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν (νὰ γίνουν φίλοι σου), ἀλλ' ὄσους προσαρμόζονται μὲ τὸν χαρακτήρα σου, μήτε ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ περάσης τὸν καιρὸν σου (=συνδιατρίψεις), ἀλλὰ ἐκείνους μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ὁποίων (=μεθ' ὧν) κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον (=ἄριστα) θὰ διοικήσης τὴν πόλιν. Νὰ κάνης μὲ ἀκρίβειαν τὸν ἔλεγχον τῶν φίλων σου (ἐπιμελῶς, προσεκτικῶς νὰ ἐξετάξης τοὺς φίλους σου), ἔχων ὑπ' ὄψιν σου (=εἰδῶς) ὅτι, ὄλοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι δὲν σέ ἐπλησίασαν, θὰ σέ νομίζουν (=νομιῶσιν) ὅμοιον μὲ τοὺς φίλους σου (=τοῖς χρωμένοις=τοῖς συνῶσι). Τοιοῦτους νὰ διορίζης (=ἐφίστη) εἰς τὰς ὑποθέσεις (=τοῖς πράγμασι) τῆς πόλεως, αἱ ὅποιοι δὲν γίνονται ἀπὸ σέ (τὰς ὁποίας δὲν ἐπαρκεῖς νὰ διαχειρισθῆς ὁ ἴδιος), ἔχων ὑπ'

ὄψιν σου (= ὡς) ὅτι ὁ ἴδιος θὰ κατηγορηθῆς (= τὰς αἰτίας ἔξω) δι' ὅσα ἐκεῖνοι ἤθελον πράξει (ὅτι εἰς σέ θὰ ἀποδοθῆ ὅτιδῆποτε ἐκεῖνοι πράξουν).

28.—Νὰ θεωρῆς (νομίζης) πιστοὺς (ἀφοσιωμένους) ὄχι ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐπιδοκιμάζουν (= ἐπαινοῦντας) κάθε τι τὸ ὁποῖον τυχὸν λέγεις ἢ κάμνεις, ἀλλ' ὅσους κατακρίνουν (ἀποδοκιμάζουν = τοὺς ἐπιτιμῶντας) τὰ σφάλματά σου (= τοῖς ἀμαρτανομένοις). Νὰ παρέχης ἐλευθερίαν λόγου (= παρηρσίαν) εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ὀρθολογίζονται, ἴνα, δι' ὅσα ἀμφιβάλλεις (= περὶ ὧν ἂν ἀμφιγνοῆς), ἔχης ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ ἐξετάσουν μαζί σου τὴν γνώμην σου (= τοὺς συνδοκιμάσοντας). Νὰ διακρίνης καὶ ἐκείνους οἱ ὅποιοι κολακεύουν μετέχνην, καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σέ ἐξυπηρετοῦν (περιποιοῦνται) μετ' εὐμένειαν (συμπάθειαν, εἰλικρίνειαν), διὰ νὰ μὴ εὐρίσκωνται εἰς ἀνωτέραν μοῖραν (= ἴνα μὴ πλέον ἔχωσιν) οἱ κοκοὶ ἀπὸ τοὺς καλοὺς (τοὺς ἠθικούς). Νὰ ἀκούης τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι λέγονται ἀπὸ τὸν ἕνα διὰ τὸν ἄλλον (= τοὺς περὶ ἀλλήλων), καὶ νὰ προσπαθῆς νὰ γνωρίζης συγχρόνως καὶ τί εἶδους ἀνθρώποι (= ὁποῖοι τινες) εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ὁμιλοῦν καθὼς καὶ (τί λογῆς ἀνθρώποι εἶναι) ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους ὁμιλοῦν. (29). Μὲ τὰς ἰδίας τιμωρίας νὰ τιμωρῆς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι συκοφαντοῦν, μετὰ τὰς ὁποίας καὶ τοὺς περιπίπτοντας εἰς σφάλματα (= τοὺς ἐξᾶμαρτάνοντας).

29.—Νὰ εἶσαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ σου οὐδὲ ὀλιγώτερον παρ' ὅσον κυριαρχεῖς τῶν ἄλλων, καὶ τὸ ἐξῆς νὰ θεωρῆς ὡς κατ' ἐξοχὴν ἀρμόζον εἰς βασιλέα (= βασιλικώτατον), ἂν δηλαδὴ δὲν εἶσαι δοῦλος εἰς καμίαν ἀπὸ τὰς ἡδονὰς (τὰς ἀπολαύσεις), ἀλλὰ ἂν εἶσαι κύριος τῶν ἐπιθυμιῶν σου περισσότερο παρὰ τῶν πολιτῶν. Καμίαν συναναστροφὴν νὰ μὴ δέχεσαι ἄνευ ὑπολογισμοῦ (= εἰκῆ) μήτε ἀπερισκέπτως, ἀλλὰ νὰ συνηθίζης τὸν ἑαυτὸν σου νὰ μένη εὐχαριστημένος (= χαίρειν) μετ' ἐκείνας τὰς συναναστροφὰς (σχέσεις), διὰ τῶν ὁποίων καὶ σὺ ὁ ἴδιος θὰ προκόψης (θὰ προοδεύσης = ἐπιδώσεις) καὶ εἰς τοὺς ἄλλους θὰ φανῆς (= δόξεις) ὅτι εἶσαι καλλίτερος (ἀπὸ ὅ,τι πράγματι εἶσαι).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

κτώ, β' ἐν. πρόσ. προστ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθετικοῦ ῥ. κτάομαι-ῶμαι (ἐκτώμην, κτήσομαι, ἐκτῆσάμην, κέκτημαι καὶ ἔκτῆμαι, ἐκεκτῆμην, κτηθήσομαι, ἐκτῆθην).— φίλους, κατηγορ.— τοὺς βουλομένους... τοὺς ἔντας.— μὴδὲ τούτους, μεθ' ὧν, ἀλλὰ τούτους (μεθ' ὧν), ἀντικείμενα τοῦ κτώ.— ἀξίους, κατηγορ.— τῆς φύσεως. γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.— ἀκριβεῖς, κατηγορ. τοῦ δοκιμασίας, ὅπερ εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ ποιῶ (πρόστ. ἐνεστ. τοῦ ποιῶμαι).— τῶν συν-όντων, γεν. ἀντικειμενικῆ (μετοχῆ τοῦ σύν-εimi=συναναστρέφομαι).— εἰδώς, αἰτιολ. ἢ τροπικῆ μτχ. τοῦ ῥ. οἶδα (ὑποτ. εἰδῶ, εὐκτ. εἰδείην, πρόστ. ἴσθι, ἴστω κλπ., ἀπαρ. εἰδέναι, μτχ. εἰδώς, εἰδυῖα, εἰδός).— ὅτι... νομοῦσι, εἰδ. πρότα-

σις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ εἰδώς.— πάντες, ὑποκμ. τοῦ νομιούσι καὶ πλησιάζαντες.— σέ, ὑποκ. τοῦ εἶναι.— ὅμοιον, κατηγορ. τοῦ σέ.— τοῖς χρωμένοις, δοτ. ὄργαν. εἰς τὸ ὅμοιον.— νομιούσιν, μέλλον τοῦ νομίζω. Τὰ εἰς -ίζω ὑπερδισύλλαβα ῥήματα σχηματίζουν μέλλοντας συννηγμένους π. χ. κομίζω—κομιῶ, ἀγωνίζομαι—ἀγωνιεύομαι κλπ.— τοιούτους... τοῖς πράγμασι, ἀντικείμενα τοῦ ἐπίσθη, ὅπερ εἶναι προσκ. ἔνεστ. τοῦ ἐπίσθημι.— τοῖς μὴ γιννομένοις, ἐπιθ. μετοχῆ.— διὰ σοῦ, ἔμπρ. προσδ. τοῦ μέσου.— ὡς... ἔξω, αἰτιολ. μετοχῆ ἥτις, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ μορίου ὡς ἐκφράζει ὑποκειμενικὴν καὶ οὐχὶ ἀντικειμενικὴν γνώμην.— αὐτός, κατηγορηματικὸς προσδ. τοῦ νοουμένου ὑποκειμ. σύ.— τὰς αἰτίας, ἀντικείμ. τοῦ ἔξω (μτχ. μέλλ. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχέκειν).— ὧν=τούτων (γεν. τῆς αἰτίας) ἄ.— πιστούς, κατηγορ. τοῦ ἐπαινοῦντας καὶ ἐπιτιμῶντας, τὰ ὅποια εἶναι ἀντικείμενα τοῦ ἡγοῦ (προστ. ἔνεστ. τοῦ ἡγέομαι-οὔμαι),— ἅπαν ὅ,τι ἂν λέγῃς ἢ ποιῆς, ἀντικμ. τοῦ ἐπαινοῦντας.— τοῖς ἀμαρτανομένοις, ἀντικ. τοῦ ἐπιτιμῶντας.— δίδου, προσκ. ἔνεστ. τοῦ δίδωμι.— παρησιάν... τοῖς εὐφρονοῦσιν, ἀντικμν. τοῦ δίδου ἄμεσον καὶ ἔμμεσον. Τὸ οὖσ. παρησιάν εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιθ. πᾶς καὶ τοῦ ῥήμ. λέγω, μὲ θέμα ῥη.— ἵνα ἔχῃς, τελ. πρότασις.— περὶ ὧν ἂν ἀμφιγνοῆς, ἀναφορ. πρότασις.— ἀμφιγνοῆς, ὑποτ. τοῦ ἀμφιγνώ, ῥήματος ἀγνοομένου ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ὅθεν παρατ. ἡμφεγνόνου, ἄορ. ἡμφεγνόησα, μέλλ. ἀμφιγνοῆσω.— τοὺς συνδοκιμάσαντας, ἐπιθ. μτχ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ ἔχῃς.— διόρα, προστ. ἔνεστ. τοῦ διοράω-ῶ (διεώραν, διόψομαι, διείδον, διεό- (ῶ)ρακα, διεώρακειν)— τέχνη (=πανουργία), δοτ. τοῦ τρόπου.— τοὺς κολακεύοντας., τοὺς θεραπεύοντας, ἀντικείμενα τοῦ διόρα.— ἵνα μὴ πλέον ἔχωσιν, τελικὴ πρότασις.— τῶν χρηστῶν, ἀντικμν. τοῦ πλέον ἔχωσιν, τιθέμενον κατὰ γενικὴν ὡς συγκρίσεως (διαφορᾶς, ὑπεροχῆς) σημαντικοῦ ῥήματος.— ἄκουε, προστ. ἔνεστ. τοῦ ἀκούω (ἤκουον, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήσομαι μετ' ἀπτικοῦ ἀναδιπλασ., ἤκηκόειν).— πειρῶ, προστ. ἔνεστ. τοῦ ἀποθ. ῥ. πειράομαι-ῶμαι.— γνωρίζειν, ἀντικμν. τοῦ πειρῶ.— τοὺς λέγοντας, ἀντικμν. τοῦ γνωρίζειν.— ὅποιοί τινές εἰσιν (οἱ λέγοντες) καὶ περὶ ὧν ἂν λέγωσιν, πλαγιαία ἔρωτημ. πρότασις.— ταῖς αὐταῖς ζημίαις... αἵσπερ, δοτικαὶ τοῦ τρόπου.— τοὺς διαβάλλοντας, ἀντικμν. τοῦ κόλαζε. Τὸ τροπικὸν ἐπίρρ. ψευδῶς ἀποτελεῖ πλεονασμόν.— σκυτοῦ, ἀντικμν. τοῦ ἄρχε.— ἦττον ἢ ἦσσαν, συγκριτικὸν τοῦ ὀλίγον, ὑπερθ. ἦκιστα.— ἢ τῶν ἄλλων, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.— βασιλικώτατον, κατηγ. τοῦ τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἀντικμ. τοῦ ἡγοῦ.— ἂν μηδεμιᾶ δουλεύῃς... ἀλλὰ κρατῆς, ὑποθετ. πρότασις.— οὐδεμιᾶ, ἀντικμ. τοῦ δουλεύῃς.— τῶν ἡδονῶν, γενικὴ διαίρ.— τῶν ἐπιθυμιῶν, ἀντικείμενον τοῦ κρατῆς.— ἢ τῶν πολιτῶν, ἀντικ. τοῦ κρατῆς καὶ β' ὄρος συγκρίσεως.— συνουσίαν, ἀντικ. τοῦ προσδέχου.— μηδεμίαν, ἐπιθετ. προσδ.— εἰκῆ μηδ' ἀλογίστως, ἐπίρρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— ἐπ' ἐκείναις ταῖς διατριβαῖς, ἔμπρ. προσδ. ἀνήκων εἰς τὸ χαίρειν καὶ δηλῶν τὴν αἰτίαν.— αὐτός, κατηγορηματικὸς προσδ. τοῦ νοουμένου ὑποκειμένου σύ.— βελτίων, κατηγορ.— τοῖς ἄλλοις, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ δόξεις (μέλλ. τοῦ δοκῶ, ἐδόκουν, δόξω, ἐδόξα, δεδόκηκα).— Τὸ ῥ. εὐρίσκειται καὶ ἀπροσώπως : δοκεῖ, ἐδόκει, δόξει, ἐδόξε, ἐδοκται καὶ δεδογμένον ἐστίν, ἐδέδοκτο καὶ δεδογμένον ἦν. Δοκῶ=νομίζω, φαίνομαι. Δοκεῖ (ἀπρόσωπον) μοι=φαίνεται καλὸν εἰς ἐμέ, ἀποφασίζω.

Κεφ. θ'.

30.—Νὰ μὴ φαίνεσαι ὅτι ὑπερηφανεύεσαι διὰ τοιαῦτα πράγματα, τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν καὶ οἱ κακοὶ νὰ κατορθώσουν, ἀλλὰ (νὰ φαίνεσαι) ὅτι ὑπερηφανεύεσαι (= μέγα φρονῶν) διὰ τὴν ἀρετὴν σου, τῆς ὁποίας κατ' οὐδένα τρόπον (= οὐδὲν μέ-

ρος) μετέχουν (= μέτεστιν) οἱ κακοί. Νὰ νομίζης ὅτι ἀπὸ τὰς τιμὰς ἀληθέσταται εἶναι ὄχι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι γίνονται (ἀπονεμόνται εἰς σέ) εἰς τὰ φανερά μετὰ φόβου, ἀλλὰ (ἐκεῖναι ποῦ ἀπονεμόνται) ὅταν (οἱ πολῖται) εὕρισκόμενοι μόνοι των (= αὐτοὶ παρ' αὐτοῖς ὄντες) θαυμάζουν περισσότερο τὸν χαρακτήρα παρὰ τὴν τύχην σου. Νὰ (προσπαθῆς μὲν νὰ) μὴ γίνεσαι ἀντιληπτός. ἂν συμβῆ νὰ χαίρης διὰ κάτι τι (= ἐπὶ τῷ) ἀπὸ τὰ μηδαμινὰ (ἀνάξια λόγου = τῶν φαύλων), νὰ ἀποδεικνύης δὲ ὅτι ἀσχολεῖσαι μὲ ζήλον εἰς τὰ σπουδαιότατα (πράγματα = περὶ τὰ μέγιστα).

31.—Νὰ μὴν ἔχης τὴν ἀξίωσιν (= μὴ ἀξίου) οἱ μὲν ἄλλοι νὰ ζοῦν κοσμίως (εὐπρεπῶς), οἱ δὲ βασιλεῖς ἀτάκτως (χωρὶς εὐπρέπειαν), ἀλλὰ τὴν ἰδικὴν σου σωφροσύνην (ἐγκράτειαν) παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους νὰ καθιστᾷς, ἔχων ὑπ' ὄψιν σου ὅτι, ὁ χαρακτήρ (= ἦθος) ὅλης τῆς πόλεως (ὅλου τοῦ κράτους) ἐξομοιοῦται (γίνεται ὁμοιος) πρὸς (τὸν χαρακτήρα, πρὸς τὸ ἦθος) τῶν ἀρχόντων (τοῖς ἄρχουσιν = τοῖς ἦθεσι τῶν ἀρχόντων). Νὰ ἔχης (= ἔστω σοι) ὡς σημεῖον τοῦ ὅτι καλῶς κυβερνᾷς, ἂν βλέπης τοὺς ὑπηκόους σου νὰ γίνωνται πλουσιώτεροι καὶ σωφρονέστεροι λόγῳ τῆς φροντίδος σου (δι' αὐτούς).

32.—Νὰ προτιμᾷς (= περὶ πλείονος ποιού) δόξαν καλὴν παρὰ πλοῦτον μέγαν νὰ ἀφήσης εἰς τὰ παιδιά σου· διότι ὁ μὲν (πλοῦτος) εἶναι θνητός, ἡ δὲ (δόξα) ἀθάνατος, καὶ μὲ τὴν δόξαν μὲν τὰ χρήματα εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκτηθοῦν (= κτητά, ἔνν. ἐστι), ἡ δόξα ὁμως (ἐνῶ ἡ δόξα) δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀγορασθῆ (= οὐκ ὠνητή, ἔνν. ἐστι) μὲ χρήματα, καὶ τὰ μὲν χρήματα γίνονται κτήμα καὶ τῶν φαύλων, τὴν δόξαν ὁμως δὲν εἶναι δυνατόν (= οὐχ οἷόν τε, ἔνν. ἐστίν) παρὰ μόνον (= ἀλλ' ἢ) ὅσοι διεκρίθησαν κατὰ τὴν ἀρετὴν (= τοὺς διενεγκόντας, ἔνν. τῇ ἀρετῇ) νὰ ἀποκτήσουν. Νὰ εἶσαι μεγαλοπρεπῆς (= τρύφα) εἰς τὰς (πολυτελεῖς) ἐνδυμασίας καὶ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τοῦ σώματος (= καὶ τοῖς κόσμοις περὶ τὸ σῶμα), νὰ ὑπομένης δὲ (μὲ καρτερίαν) τοὺς κόπους, ὅπως ἀρμόζει εἰς τοὺς βασιλεῖς, εἰς τὰς ἄλλας πράξεις (ἐνεργείας), ἵνα ὅσοι μὲν σὲ βλέπουν λόγῳ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεώς σου (= διὰ τὴν ὄψιν), νομίζουν ὅτι εἶσαι ἄξιος τῆς ἀρχῆς (τῆς βασιλείας), ὅσοι δὲ σὲ συναναστρέφονται (= οἱ δὲ συνόντες) λόγῳ τῆς ψυχικῆς σου δυνάμεως ἔχουν τὴν ἰδίαν μὲ ἐκείνους γνώμην (ἦτοι μὲ ἐκείνους οἵτινες μόνον ἐκ τῆς θέας— ὄψεως — σὲ θεωροῦν ἄξιον τῆς ἀρχῆς).

33.—Νὰ ἐξετάζης καλῶς πάντοτε τοὺς λόγους σου καὶ τὰς πράξεις σου, διὰ νὰ περιπίπτῃς εἰς ὅσον τὸ δυνατόν (= ὡς) ὀλιγώτερα σφάλματα. Διότι ἄριστον μὲν εἶναι νὰ ἐπιτυχᾷης τὰ εὐκαιρίας (= τῆς ἀκμῆς τῶν καιρῶν), ἐπειδὴ ὁμως δυσκόλως γίνονται ἀντιληπταὶ αἱ εὐκαιρίαι (= δυσκαταμαθήτως ἔ-

χουσιν, ένν. οί καιροί), νά προτιμᾶς (=αίρου) νά εἶσαι ἔλλιπής (ἦτοι νά ἔχῃς ὀλιγώτερα) παρά (=καί μὴ) νά ἔχῃς περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι πρέπει (=πλεονάζειν)· διότι ἡ συμμετρία (ἡ μεσότης, τὸ ὀρθόν) μᾶλλον εἰς τὴν ἔλλειψιν (=έν ταῖς ένδειαις) παρά εἰς τὴν ὑπερβολὴν ένυπάρχει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

φαίνου, προστ. ένεστ. τοῦ φαίνομαι.— φιλοτιμούμενος, κατηγορ. μετοχὴ ἐκ τοῦ φαίνου ἐξαρτωμένη — ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ἔμπρ. προσδ. τῆς αἰτίας.— ἀ, ἀντικείμεν. τοῦ διαπράξασθαι, ὅπερ εἶναι ὑποκείμεν. τῆς ἀπροσ. ἐκφράσεως δυνατόν ἐστιν.— τοῖς κακοῖς, δοτ. προσωπ. εἰς τὸ δυνατόν ἐστιν.— Ὡς ὑποκείμ. τοῦ ἀπρμφ διαπράξασθαι ένν. τοὺς κακοὺς, ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τῆς δοτ. προσωπικῆς.— ἐπ' ἀρετῇ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὴν αἰτίαν.— μέγα φρονῶν (μεγαλοφρονῶν), κατηγορ. μετοχὴ ἐξαρτωμένη καί αὐτὴ ἐκ τοῦ φαίνου.— ἧς οὐδέν μέτεστιν, ἀναφορ. πρότασις.— μέτεστιν, ἀπρόσωπον ῥήμα, οὐτινος ὡς ὑποκείμενον νοεῖται τὸ οὖο. μετουσία.— ἧς, ἀντικμν. τοῦ μέτεστιν κατὰ γεν. ὡς μετοχῆς σημαντικόν.— οὐδέν μέρος, ὡς ἐπιρρ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον ἢ τὸ ποσόν.— τοῖς πονηροῖς, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ μέτεστιν.— τῶν τιμῶν. γεν. διαιρητικὴ — εἶναι, ἀντκ. τοῦ νόμιζε.— τὰς γενομένας, ὑποκ. τοῦ εἶναι.— ἀληθεστάτας, κατηγορ.— τὰς έν τῷ φανερω, δύναται νά ληφθῆῖ ὡς ἐπιθετ. προσδ., καθ' ὅσον ἔχομεν ἀρθρον μετὰ ἔμπρ. προσδ.— μετὰ δέου, ἔμπρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— ὄντες, χρονικὴ μτχ.— τὴν γνώμην, ἀντκ. τοῦ θαυμάζωσιν.— σου, γεν. κτητικῆ.— ἢ τὴν τύχην, ἀντικμ. τοῦ θαυμάζωσιν καί β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— λάνθανε, ἀποπειρατικός ένεσιῶς ἢ τῆς προσπαθείας=πειρῶ λανθάνειν.— ἦν... συμβῆ, ὑποθετ. πρότασις.— ἐπὶ τῷ, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὴν αἰτίαν. Τὸ τῷ εἶναι ἕτερος τύπος δοτικῆς τῆς ἀορ. ἀντων. τίς, γενκ. τινὸς ἢ τοῦ, δοτ. τινὶ ἢ τῷ. Συνήθως ἄστονον λόγῳ ἐγκλίσεως τόνου. Ἐνταῦθα ἔλαβε τὸν τόνον τοῦ σοί, ὄντος καί αὐτοῦ ἐγκλιτικοῦ — χαίρειν, ὑποκ. τοῦ συμβῆ ὡς ἀπρόσωπου. Ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. εἶναι τὸ σέ, ἐξαγόμενον ἐκ τῆς δοτικῆς σοί.— τῶν φαύλων, γεν. διααρ.— σπουδάζων, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ένδεικνυσο, ὅπερ εἶναι προστ. μέσου ένεσιῶτος τοῦ ένδεικνυμαι.— περὶ τὰ μέγιστα, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— ζῆν, ἀντκ. τοῦ ἀξίως, ὅπερ εἶναι προστ. ένεστ. τοῦ ἀξίω-ω.— τοὺς ἄλλους.. τοὺς δὲ βασιλέας, ὑποκείμενα τοῦ ζῆν.— τὴν σωφροσύνην, ἀντκ. τοῦ καθίστη, ὅπερ εἶναι προστ. ένεστ. τοῦ καθίστημι.— παράδειγμα, κατηγορ. τοῦ σωφροσύνην. τοῖς ἄλλοις, ἀντικείμ. τοῦ καθίστη. Νά διδῆς τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους.— γινώσκων, αἰτιολ. ἢ τροπ. μετοχὴ — ἐπι ὁμοιοῦται, εἰδικὴ πρότασις, χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμ. τοῦ γινώσκων.— τοῖς ἀρχουσιν, ἀντκ. τοῦ ὁμοιοῦται ἀντί : τῷ ἦθει τῶν ἀρχόντων.— σημεῖον, κατηγορ.— σοι, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἔστω.— τοῦ βασιλεύειν, γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ σημεῖον.— ἄν τοὺς ἀρχομένους ὄρας, ὑποθετ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς ὑποκείμ. τοῦ ἔστω.— εὐπορωτέρους καί σωφρονεστέρους, κατηγορ. τοῦ ἀρχομένους, ὄντος ἀντκ. τοῦ ὄρας.— γινομένους, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὄρας — διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν, ἔμπρ. προσδ. δηλῶν τὸ αἶτιον.

§ 32.— περὶ πολλοῦ ἢ πλείονος ἢ πλείστου ποιοῦμαι τινα ἢ τι = ένδιαφέρομαι διὰ τινα ἢ διὰ τι πολὺ ἢ περισσότερον ἢ πάρα πολὺ.— δόξαν .. πλοῦτον... τοῖς παισί, ἀντικείμενα τοῦ καταλιπεῖν· τὰ δύο πρῶτα ἄμεσα καί τὸ τρίτον ἔμμεσον.— καλὴν καί μέγαν, ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ δόξαν καί πλοῦτον.— θνητός... ἀθάνατος, κατηγορούμενα τοῦ πλοῦτος καί δόξα.— δόξη, δοτ. τοῦ μέσου ἢ τοῦ τρόπου.— κτητά... ὀνητή, κατηγορούμενα τοῦ χρήματα καί δόξα.— Εἰς τὰς φράσεις αὐτάς έννοεῖται τὸ ῥ. ἐστιν.— χρημάτων, γενικὴ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.— τὰ μὲν

(χρήματα), ὑποκ. τοῦ παραγίγνεται (ἀττική σύνταξις)— τοῖς φαύλοις, ἀντκμ. τοῦ παραγίγνεται.— τὴν δὲ (δόξαν), ἀντικ. τοῦ κτήσασθαι, ὅπερ εἶναι ὑποκμν. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως οὐχ οἶόν τε (ἔστιν).— τοὺς διενεγκόντας, ὑποκμ. τοῦ κτήσασθαι.— τρύφα, προστ. ἐνεστ. τοῦ τρυφᾶω-ᾶ (=ζῶ τρυφηλῶς, πολυτελῶς, ὑπερφανεύομαι), ἐτρύφον, τρυφήσω, ἐτρύφησα, τετρύφηκα, ἐτετρυφήκειν.— ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ (ἐν) τοῖς κόσμοις, ἐμπρ. προσδ. δηλοῦντες τὸν τρόπον ἢ τὸ δοξασιον.— περὶ τὸ σῶμα, ἐμπρῶθ προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς — ὡς χρῆ. ἐνν. καρτερεῖν.— τοὺς βασιλεύοντας, ὑποκ. τοῦ ἐννοουμένου καρτερεῖν.— ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἐμπρ. προσδ. τοῦ τόπου.— διὰ τὴν ὄψιν, ἐμπρ. προσδ. τοῦ αἰτίου.— ἀξιον, κατηγ. τοῦ σέ, ὅπερ εἶναι ὑποκμ. τοῦ εἶναι, εἰδικοῦ ἀπρμφ. ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ ῥ. νομιζῶσιν καὶ χρησιμεύοντος ὡς ἀντικείμενόν του.— διὰ τὴν ῥώμην, ἐμπρ. προσδ. τοῦ αἰτίου.— ἐπισκόπει, προστ. ἐνεστ. τοῦ ἐπισκοπέω-ᾶ.— ἵνα περιπίπτῃς, τελ. πρότασις.— ἀμαρτήμασιν, ἀντκ. τοῦ περιπίπτῃς.— ὡς ἐλαχίστοις, τὸ ὡς εἶναι ἐπιτατικὸν μόριον ἐπιτεῖνον τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπερθετικοῦ.— κράτιστον, ἐνν. ἔστιν, ἀπρόσ. ἔκφρασις, ἧς ὑποκ. τὸ τυγχάνειν.— τῆς ἀκμῆς, ἀντκμν. τοῦ τυγχάνειν.— τῶν καιρῶν, γεν. κτητική.— ἔχουσιν, ἐνν. οἱ καιροί.— αἰρεῦ, προστ. ἐνεστ. τοῦ αἰρεῦμαι, ἠρεῦμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἤρημαι, ἤρημην.— ἐλλείπειν καὶ μὴ πλεονάζειν, ἀντκμ. τοῦ αἰρεῦ.— καὶ μὴ — ἢ, β' ὄρος συγκρίσεως.— ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως, ἐκφερόμενος ὁμοιοτρόπως πρὸς τὸν α': ἐν ταῖς ἐνδείαις.

Κεφ. ι'.

34.— Νὰ προσπαθῆς νὰ εἶσαι εὐγενῆς εἰς τοὺς τρόπους (=ἀστεῖος = εὐχαρις, εὐτράπελος) καὶ (σεμνός =) σοβαρός· διότι ἢ μὲν σοβαρότης (= τὸ μὲν γὰρ, δηλ. τὸ σεμνὸν εἶναι) ἀρμόζει εἰς τὴν βασιλείαν (εἰς τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα), ἢ δὲ εὐγένεια (=τὸ δέ, δηλ. τὸ ἀστεῖον εἶναι) ἀρμόζει εἰς τὰς συναστροφάς (=πρὸς τὰς συνουσίας)· αὐτὸ δὲ — αὐτὴ δὲ ἢ συμβουλή μου, εἶναι ἢ δυσκολωτάτη ἀπὸ ὅσας τὰς συμβουλάς μου (=τῶν προσταγμάτων)· διότι θὰ εὔρης (θὰ παρατηρήσης) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅτι, οἱ μὲν σοβαροὶ (= τοὺς μὲν σεμνουμένους) εἶναι ψυχροί, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ εἶναι εὐγενεῖς (=ἀστεῖους εἶναι), ὅτι φαίνονται εὐτελεῖς (τιποτένιοι=ταπεινοῦς). Πρέπει λοιπὸν (=δὲ = οὖν) νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς τρόπους (= ἀμφοτέραις ταῖς ιδέαις, δηλ. τῇ τε ἀστειότητι καὶ τῇ σεμνότητι), τὸ δὲ μειονέκτημα (=τὴν δὲ συμφορὰν), τὸ ὅποιον ὑπάρχει (= τὴν προσοῦσαν) χωριστὰ, εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον τρόπον (=ἐκατέρω), νὰ τὸ ἀποφεύγῃς (=διαφεύγειν).

35.— Ὅτι, θελήσης νὰ μάθῃς καλὰ (=ἀκριβῶσαι) ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ γνωρίζουν καλὰ (= ἐπίστασθαι) οἱ βασιλεῖς, νὰ τὸ ἐπιδιώκῃς (=μέτιθι) μὲ τὴν πείραν (μὲ τὴν πρακτικὴν ἄσκησιν =ἐμπειρίαν) καὶ τὴν μεθοδικὴν ἔρευναν (= φιλοσοφίαν)· διότι ἢ μὲν μεθοδικὴ ἔρευνα (=ἐπιστήμη= τὸ φιλοσοφεῖν) θὰ σοῦ δείξῃ τὰς μεθόδους (= τὰς ὁδοὺς, διὰ τῶν ὁποίων θὰ γνωρίσης ἀκριβῶς τὰ πράγματα), τὸ νὰ ἀσκήσῃς δὲ

(=τὸ γυμνάζεσθαι= ἡ ἄσκησις δὲ) ἐπάνω εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα (ἢ πείρα δηλονότι), θὰ σὲ κάμῃ (= ποιήσει σε) νὰ ἤμπορῆς νὰ χειρίζεσαι (ἐνν. ὀρθῶς=χρῆσθαι) τὰ (διάφορα) ζητήματα (προβλήματα=τοῖς πράγμασι).

36.— Νὰ παρατηρῆς (νὰ παρακολουθῆς) ὅσα γίνονται καὶ ὅσα συμπτωματικῶς συμβαίνουν (=καὶ τὰ συμπίπτοντα) καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας (τοὺς ἀπλοὺς πολίτας) καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς· διότι ἂν ἀνακαλῆς εἰς τὴν μνήμην σου (ἂν ἐνθυμῆσαι) ὅσα ἔχουν γίνει εἰς τὸ παρελθόν (=τὰ παρεληλυθότα), καλλίτερον θὰ σκέπτεσαι διὰ τὰ μέλλοντα. Νὰ θεωρῆς φοβερὸν ὅτι μερικοὶ μὲν ἀπὸ τοὺς ἀπλοὺς πολίτας (=τῶν μὲν ἰδιωτῶν τινας) ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποθάνουν, διὰ νὰ ἐπαινεθοῦν μετὰ τον θάνατον των (=τελευτήσαντες), οἱ δὲ βασιλεῖς ὅτι δὲν τολμοῦν νὰ ἐπιδείξουν τὴν διαγωγὴν αὐτὴν (=χρῆσθαι τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις), ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἀποκτήσουν φήμην ἐφόσον ζοῦν. Νὰ θέλῃς νὰ ἀφήσῃς ὡς ἀνάμνησιν (εἰς τοὺς μεταγενεστέρους =ὑπόμνημα) τοὺς ἀνδριάντας (=τὰς εἰκόνας) τῆς ἀρετῆς σου μᾶλλον παρὰ τοῦ σώματός σου. Πρὸ παντὸς μὲν νὰ προσπαθῆς νὰ διατηρῆς (=διαφυλάττειν) τὴν ἀσφάλειαν καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ εἰς τὴν πόλιν· ἂν δὲ εὐρεθῆς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κινδυνεύσῃς, νὰ προτιμᾷς νὰ ἀποθάνῃς ἐντίμως (ἐνδόξως =καλῶς) μᾶλλον παρὰ νὰ ζῆς ἀτίμως (=αἰσχρῶς)

37.— Εἰς ὅλα τὰ ἔργα σου νὰ ἐνθυμῆσαι τὸ βασιλικόν σου ἀξίωμα (=τῆς βασιλείας), καὶ νὰ φροντίζῃς πῶς νὰ μὴ πράξῃς κανὲν ἀνάξιον τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ (=τῆς τιμῆς ταύτης).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

πειρῶ, προστ. ἐνεστ. τοῦ πειράομαι-ῶμαι.— εἶναι, ἀντικ. τοῦ πειρῶ ὡς βουλευτικοῦ ῥήματος. Ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφάτου νοεῖται τὸ αὐτὸ ἦτοι ταῦτοπροσωπία.— ἀστεῖος καὶ σεμνός, κατηγορούμενα τοῦ σύ.— τῆ τυραννίδι, ἀντικ. τοῦ πρέπει — τὸ μὲν (σεμνόν), ἐνταῦθα λαμβάνεται ὡς ὑποκ. τοῦ πρέπει.— τὸ δὲ (αστεῖον), ὡς ὑποκ. τοῦ ἀρμόττει.— πρὸς τὰς συνουσίας, ἔμπρ. προσδ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφῆρας.— τεῦτο, ὑποκ. τοῦ ἐστὶ.— χαλεπώτατον, κατηγορ. — πάντων τῶν προσταγμάτων, γεν. διαφρ. μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἔμπρ. προσδ. τοῦ ποσοῦ.— τοὺς σεμνυνομένους... τοὺς βουλομένους, ἀντικ. τοῦ εὐρήσεις (μέλλων τοῦ εὐρίσκω, εὐρίσκον καὶ ἠύρισκον, εὐρήσω, εὐρον καὶ ἠύρον, εὐρηκα καὶ ἠύρηκα, εὐρήκειν* καὶ ἠύρήκειν. Τὰ ἀπὸ τῆς διφθόγγου εὐ αρχόμενα ῥήματα ἀπαντοῦν καὶ μὲ αὐξήσῃν καὶ ἄνευ αὐξήσεως).— ψυχροὺς . . . ἀστεῖους... ταπεινοὺς, κατηγορούμενα.— ὄντας. φαινομένους, κατηγορ. μετοχαὶ ἐξ ῥτῶμεναι ἐκ τοῦ εὐρήσεις.— χρῆσθαι, ὑποκ. τοῦ δεῖ ὡς ἀπροσώπου· ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. ἐννοεῖται τὸ σέ.— ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις, ἀντικ. τοῦ χρῆσθαι μετὰ ἐπιθετ. προσδ.— τὴν συμφορὰν, ἀντικ. τοῦ διαφεύγειν.— διαφεύγειν, ὑποκ. τοῦ δεῖ.— Ὡς ὑποκ. τοῦ διαφεύγειν νοεῖται τὸ σέ.— τὴν προσοῦσαν, ἐπιθετ. μετοχὴ (τοῦ πρόσειμι). — τὴν συμφορὰν, εἶναι καὶ ὑποκειμ. τῆς μετοχῆς.— ἑκατέρω, ἀντικειμ. τῆς μετοχῆς.— ὅ,τι ἂν. . βουλευθῆς, ἀναφ. ὑποθετ. πρό αἰς.— τὸ ὅ,τι εἶναι ἀντικ. τοῦ ἀκριβῶσαι, ὅπερ εἶναι ἀντικ. τοῦ βουλευθῆς.— ὦν, γεν.

διαίρ.—ἐπίστασθαι, ὑποκ. τοῦ προσήκει ὡς ἀπροσώπου.—τοὺς βασιλέας, ὑποκ. τοῦ ἐπίστασθαι—μέτιθι, προστ. τοῦ μετέρχομαι (εἶμι).—ἐμπειρία.. φιλοσοφία, δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τοῦ ὄργανου.—τὸ φιλοσοφεῖν, ὑποκ. τοῦ δεῖξει.—τὰς ὁδοὺς.. σοί, ἀντικείμενα τοῦ δεῖξει.—τὸ γυμνάζεσθαι, ὑποκ. τοῦ ποιήσει.—δύνασθαι, ἀντικ' τοῦ ποιήσει.—χρῆσθαι, ἀντικ. τοῦ δύνασθαι—τοῖς πράγμασι, ἀντικ. τοῦ χρῆσθαι.—ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν τὸν σκοπόν.—τὰ γινόμενα. τὰ συμπύπτοντα, ἀντικ. τοῦ θεωρεῖ.—τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς τυράννοις, ἀντικ. τοῦ συμπύπτοντα.—παρεληλυθότα (μετοχὴ πρκ. τοῦ παρέρχομαι, παρῆναι ἢ παρῆναι, πάρεμι, παρῆλθον, παρελήλυθα, παρεληλύθειν), ἀντικ. τοῦ μνημονευεῖς.—ἄμεινον, ἐπίρρημα βαθμοῦ συγκριτικοῦ· οἱ λοιποὶ βαθμοὶ τοῦ εἶναι : εὖ καὶ ἄριστα, τοῦ ἐπιθέτου ἀγαθός.—περὶ τῶν μελλόντων, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—δεινόν, κατηγορ.—τινάς, ὑποκ. τοῦ ἐθέλειν.—τῶν ἰδιωτῶν, γεν.διαίρ.εἰς τὸ τινάς.—ἐθέλειν, ἀντικ. τοῦ ἡγοῦ.—ἀποθνήσκειν, ἀντικ. τοῦ ἐθέλειν· ὑποκ. καὶ τοῦ ἀπαρμφ. τοῦτοῦ εἶναι τὸ τινάς.—ἴνα... ἐπαινεθῶσι, τελικὴ πρότασις.—τελευτήσαντες, χρονικὴ μετοχὴ.—τολμᾶν, ἀντικ. τοῦ ἐννοουμένου πάλιν ἡγοῦ.—χρῆσθαι, ἀντικ. τοῦ τολμᾶν.—τοὺς βασιλέας, ὑποκμ. ἀμφοτέρων τῶν ἀπαρεμφάτων.—τοῖς ἐπιτηδεύμασι, ἀντικ. τοῦ χρῆσθαι.—ζῶντες, χρον. μετχ.—καταλιπεῖν, ἀντικ. τοῦ βούλευ (ἀπρμφ. ἄορ. β' τοῦ καταλείπω, κατέλειπον, καταλείψω, κατέλειπον, καταλέλοιπα, κατελελοίπειν).—τὰς εἰκόνας, ἀντικμν. τοῦ καταλιπεῖν.—ὑπόμνημα, κατηγορ.—τῆς ἀρετῆς... τοῦ σώματος, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ὑπόμνημα.—ἢ τοῦ σώματος, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—τὴν ἀσφάλειαν, ἀντικμ. τοῦ διαφυλάττειν.—αὐτῶ καὶ τῇ πόλει, δοτ. χαριστικά ἢ καὶ ἕτερα ἀντικμ. τοῦ ἀπαρμφ.—ἦν δ' ἀναγκασθῆς.. αἰρεῦ τεθάναι... ὑποθ. λόγος δ' εἶδους δηλῶν τὸ προσδοκώμενον.—τεθάναι... ζῆν, ἀντικμν. τοῦ αἰρεῦ.—ἢ ζῆν αἰσχροῦς, β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—μῆνησο, προστ. παρακ. τοῦ μινῆσκομαι. Ο παρακ. συνήθως ἔχει σημασίαν ἐνεστώτος.—τῆς βασιλείας, ἀντικμ. τοῦ μῆνησο κατὰ γεν. ὡς μνήμης σημαντικοῦ.—ὅπως μηδὲν...πράξεις, πлагία ἐρωτημ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ φρόντιζε.—ἀνάξιον, κατηγορ.—τῆς τιμῆς ταύτης, γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.

Κεφ. ια'.

38.—Νὰ μὴν ἀφήσης νὰ διαλυθοῦν ὄλαι αἱ φυσικαὶ σου ιδιότητες (ὄλαι αἱ ἀρεταὶ σου) μαζί (=ἅμα, ἐνν. μετὰ τὸ σῶμα σου)· ἀλλ' ἀφοῦ ἔτυχες θνητοῦ σώματος, νὰ προσπαθῆς νὰ ἀφήσης ἀθάνατον ἀνάμνησιν τῆς ψυχῆς σου. Νὰ ἀσκήσῃς νὰ κάνῃς λόγον (=μελέτα λέγειν) διὰ καλὰς πράξεις, ἵνα συνηθῆς νὰ σκέπτεσαι (=φρονεῖν) ὅμοια μετὰ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχεις εἶπει (σύμφωνα μετὰ τοὺς λόγους σου). "Ὅσα σοῦ φαίνονται ἄριστα ὅταν σκέπτεσαι (=λογιζομένῳ), αὐτὰ μετὰ ἔργα νὰ ἐκτελής. Ἐκείνων τῶν ὁποίων ζηλεύεις τὴν δόξαν, νὰ μιμησῇς τὰς πράξεις (τὰ ἔργα). "Ὅσα θὰ συνεβούλευες τὰ παιδιὰ σου, εἰς αὐτὰ σὺ ὁ ἴδιος νὰ ἔχῃς τὴν ἀξίωσιν νὰ μῆνης σταθερὸς (=ἐμμένειν).

39. Νὰ χρησιμοποιοῦς ὅσα ἔχουν λεχθῆ ἢ νὰ ζητῆς καλλίτερα ἀπὸ αὐτά. Σοφοὺς νὰ νομίζῃς ὄχι ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μετὰ λεπτολογίαν (=ἀκριβῶς) φιλονικοῦν δι' ἀνάξια λόγου ζητή-

ματα, ἀλλὰ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὀμίλουν ὀρθῶς διὰ σπουδαῖα ζητήματα· (τὸ πρῶτον ἦτο ἴδιον τῶν σοφιστῶν, τὸ δεύτερον τῶν ὀρθῶς φιλοσοφούντων)· μήτε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ὑπόσχονται μὲν εἰς τοὺς ἄλλους εὐτυχίαν, αὐτοὶ δὲ οἱ ἴδιοι ζοῦν μὲν πολλὰς στερήσεις, ἀλλὰ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὀμίλουν μὲν ἐντὸς τῶν ὀρίων (=μέτρια λέγοντας) διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των, εἶναι δὲ εἰς θέσιν (=δυναμένους) καὶ τὰς πράξεις νὰ ἐκτελοῦν συνετῶς (=καὶ τοῖς πράγμασι) καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ συναναστρέφονται προσηκόντως (=καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὀμιλεῖν) καὶ δὲν ταράσσονται κατὰ τὰς μεταβολὰς τῆς ζωῆς των, ἀλλὰ γνωρίζουν νὰ ὑπομένουν (=ἐπισταμένους φέρειν) μὲ ἀξιοπρέπειαν (=καλῶς) καὶ μὲ τὸ προσηκόν μέτρον (=καὶ μετρίως) καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

περιίδης, β' ἐν. πρόσ. ὑποτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ περι-ορῶ.— τὴν φύσιν, ἀντικ. τοῦ περιίδης.— ἄπασαν, ἐπιθ. προσδ.— τὴν σαυτοῦ, γενική κτητική.— διαλυθεῖσαν, κατηγορ. μιχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ περιίδης ὡς ἀνοχῆς σημαντικοῦ.— σώματος θνητοῦ, ἀντικ. τοῦ ἔτυχες μετὰ ἐπιθ. προσδ.— πειρῶ, προστ. τοῦ πειράομαι-ῶμαι.— καταλιπεῖν, ἀντικμν. τοῦ πειρῶ.— ἀθάνατον, ἐπιθ. προσδ ἢ κατηγορ.— τῆς ψυχῆς, γεν. ὑποκειμενική— λέγειν, ἀντικείμενον τοῦ μελέτα.— περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων, ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς δηλῶν τὴν ἀναφορὰν.— ἴνα συνεθισθῆς, τελική πρότασις, (ὑποτ. παθητικοῦ ἀορ. τοῦ συν-εθίζομαι, ἀορ. συν-εθίσθη, πρκ. συνεθισμαι).— φρονεῖν, ἀντικ. τοῦ συνεθισθῆς.— ὅμοια, οὐστοιχόν ἀντικείμενον τοῦ φρονεῖν.— τοῖς εἰρημένοις, δοτική τοῦ κατὰ τι.— ἄττα, ὀνομαστική πληθυντικοῦ τοῦ οὐδ. τῆς ἀνάφα ἀντωνυμίας ὅστις ἦτις ὅ,τι (ἄτινα καὶ ἄττα), εἶναι δὲ ὑποκ. τοῦ ἄν φαίνηται (ἀττική σύνταξις). Ὑπάρχει καὶ ἄλλο ἄττα φιλοῦμενον, ὅπερ εἶναι ὅμοιος τύπος τῆς ἀορ. ἀντωνυμίας τις τί (τινὰ ἢ ἄττα).— σοι, δοτ. προσωπική.— λογιζομένῳ, χρον. μετοχή.— βέλτιστα, κατηγορ.— ταῦτα, ἀντικ. τοῦ ἐπιτέλει, προστ. τοῦ ἐπιτελέω-ῶ.— τοῖς ἔργοις, δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τοῦ μέσου.— τὰς δόξας, ἀντικ. τοῦ ζηλοῖς (ζηλώω-ῶ = ζηλεύω).— ὦν, ἐπίσης ἀντικ. τοῦ ζηλοῖς (ζηλῶ τινός τι).— τὰς πράξεις, ἀντικείμ. τοῦ μιμοῦ, προστ. τοῦ μιμέομαι-οῦμαι.— ἄ . . . παισίν, ἀντικείμενα τοῦ συμβουλεύσεως (β' ἐν. πρόσ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ συμβουλεύω· αἰολικός τύπος· ὁ ἀττικός τύπος κάμει συμβουλεύσεως).— ἐμμένειν, ἀντικ. τοῦ ἀξίου, προστ. τοῦ ἀξιώω-ῶ.— τούτοις, ἀντικ. τοῦ ἐμμένειν.— χρῶ, προστ. τοῦ χρήομαι-ῶμαι.— τοῖς εἰρημένοις, ἀντικ. τοῦ χρῶ (μιχ. παθ. παρακ. τοῦ λέγομαι).— βελτίῳ ἢ βελτίονα, ἀντικ. τοῦ ζήτη (συγκρ. βαθμός τοῦ ἀγαθός)— τούτων, β' ὅρος τῆς συγκρίσεως.— σοφούς, κατηγορ. ὄλων τῶν ἀντικειμένων τοῦ νόμιζε, ἦτοι : τοὺς ἐρίζοντας, τοὺς εὐ λέγοντας, τοὺς ὑπισχνουμένους, τοὺς ὄντας, τοὺς μέτρια λέγοντας, τοὺς δυναμένους, καὶ μὴ διαπραττομένους, ἀλλὰ ἐπισταμένους· αἱ δὲ μετοχαὶ ὄλαι εἶναι ἐπιθετικά ἢ ἀναφορικά— τοῖς ἄλλοις . . . εὐδαιμονίαν, ἀντικ. τοῦ ὑπισχνουμένους.— τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις, ἀντικ. τοῦ ὀμιλεῖν, ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ δυναμένους καὶ χρησιμεύοντος ἄρα ὡς ἀντικ. τῆς μετοχῆς αὐτῆς.— τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας, ἀντικ. τοῦ φέρειν, ὅπερ πάλιν χρησιμεύει ὡς ἀντικ. τοῦ ἐπισταμένους. ὡς δυνητικοῦ ἐνταῦθα.

Κεφ. ιβ'.

40.— Καὶ μὴν ἀπορήσης (παραξενευθῆς), ἐὰν πολλὰ ἀπὸ ὧσα λέγονται (γράφονται ἀπὸ ἐμέ) εἶναι, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καὶ σὺ

γνωρίζεις· διότι οὔτε τὴν προσοχὴν μου διέφυγε τοῦτο, ἀλλὰ ἐγνώριζα ὅτι, ἀφοῦ τόσον πολλοὶ εἶναι καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι (δηλ. οἱ ἰδιῶται) καὶ οἱ ἄρχοντες, ἄλλοι μὲν ἔχουν εἶπει κάτι ἀπὸ αὐτὰ (τὰ ὅποια λέγω ἐγώ), ἄλλοι δὲ ἔχουν ἀκούσει, ἄλλοι δὲ ἔχουν ἴδει ἄλλους νὰ πράττουν, ἄλλοι δὲ συμβαίνει (= **τυγχάνουσιν**) καὶ οἱ ἴδιοι νὰ ἀσχολοῦνται (= **ἐπιτηδεύοντες**).

41.— Ἄλλὰ βέβαια δὲν πρέπει νὰ ζητῆ κανεὶς νέα πράγματα (= **τὰς καινότητας**) εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς (τοὺς παραινετικούς) ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰς πράξεις (= **τῶν ἐπιτηδευμάτων**), εἰς τοὺς ὁποίους οὔτε παράδοξον (παράξενον) οὔτε ἀπίστευτον (= **ἄπιστον**) οὔτε ἔξω ἀπὸ τὰ παραδεδογμένα (= **τῶν νομιζομένων**) τιποτε δὲν ἐπιτρέπεται (= **οὐδὲν ἔξεστιν**) νὰ εἶπῃ κανεὶς, ἀλλὰ (πρέπει) νὰ νομίζῃ (κανεὶς) ἐκεῖνον πάρα πολὺ μορφωμένον (σοφὸν = **χαριέστατον**), ὁ ὁποῖος ἠθελε δυνηθῆ ἀπὸ τὰ διεσπαρμένα εἰς τὸν νοῦν τῶν ἄλλων νὰ συγκεντρώσῃ πάρα πολλὰ καὶ νὰ ὁμιλήσῃ περὶ αὐτῶν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον (= **κάλλιστα** = μὲ ὠραιότατας λέξεις. Ἐδῶ ὁ Ἰσοκράτης ὑπαινίσσεται τὸν ἑαυτὸν του).

42.— Καθόσον καὶ τὸ ἐξῆς (= **κάκεινο**) ἦτο πολὺ γνωστὸν (ὀλοφάνερον) εἰς ἐμέ, ὅτι τὰ παραινετικά (= **τὰ συμβουλευόμενα** = τὰς συμβουλὰς) καὶ ἐκ τῶν ποιημάτων καὶ ἐκ τῶν (πεζῶν) συγγραμμάτων, ὅλοι μὲν γενικῶς (= **ἅπαντες**) τὰ θεωροῦν χρησιμώτατα, ἐν τούτοις ὅμως δὲν τὰ ἀκούουν πάρα πολὺ εὐχαρίστως (= **ἠδιστὰ γε**), ἀλλὰ παθαίνουν ὅ,τι ἀκριβῶς καὶ ἀπέναντι ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δίδουν συμβουλὰς (ἔχουν διατεθῆ πρὸς αὐτὰ, ὅπως διατίθενται πρὸς ἐκείνους ποὺ δίδουν συμβουλὰς = **πρὸς τοὺς νουθετοῦντας**)· διότι καὶ ἐπαινοῦν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς νουθετοῦντας), ἐπιθυμοῦν ὅμως νὰ συναναστρέφονται ἐκείνους, οἱ ὅποιοι περιπίπτουν μαζί των εἰς σφάλματα (= **τοῖς συνεξαμαρτάνουσιν**), καὶ ὄχι αὐτοὺς οἱ ὅποιοι τοὺς ἀποτρέπουν (ἀπὸ τὰ παραπτώματα, ἀπὸ τὰ σφάλματα).

43.— Ὡς ἀπόδειξιν (= **σημεῖον**) δὲ (αὐτοῦ) θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ φέρῃ (= **ἂν τις ποιήσαιτο**) τὰ ποιήματα τοῦ Ἡσιόδου καὶ τοῦ Θεόγνιδος καὶ τοῦ Φωκυλίδου· διότι καὶ δι' αὐτοὺς λέγουν μὲν ὅτι ἔχουν γίνοι ἀριστοὶ σύμβουλοι εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἂν καὶ λέγουν ὅμως αὐτὰ, προτιμοῦν νὰ ἀκούουν τὰς ἀνοησίας ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου (= **αἰροῦνται συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοσίαις**), παρὰ τὰς συμβουλὰς ἐκείνων.

44.— Προσέτι δὲ ἐὰν κανεὶς ἠθελεν ἐκλέξει ἐκ τῶν ἐπιφανῶν ποιητῶν τὰ λεγόμενα γνωμικὰ (ἀποφθέγματα), εἰς τὰ ὅποια ἐκεῖνοι ἠσχολήθησαν μετὰ ὑπερβολικοῦ ζήλου (= **ἐσπούδασαν μάλιστα**), ὅμοια αἰσθήματα θὰ ἔτρεφαν καὶ δι' αὐτὰ· διότι μὲ μεγαλυτέραν εὐχαρίστησιν (= **ἠδιον γὰρ**) θὰ ἤκουον

(=ἀκούσειαν ἄν) κωμωδίαν φαυλοτάτην (ἀηδῆ), παρὰ τὰ τόνον τεχνικά συντεθειμένα (καμωμένα=πεποιημένων) ποιήματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

εἰ.. ἐστίν, αἰτιολ. πρότασις. Μετὰ τὰ ψυχικοῦ πάθους σημαντικὰ ῥήματα: **χαίρω**, ἤδομαι, **θυμάζω** κλπ. ἀκολουθεῖ πολλάκις πρότασις εἰσαγομένη διὰ τοῦ εἰ ὡς αἰτιολογικοῦ.— **πολλά**, ὑποκ. τοῦ ἐστίν (ἀντικ. σύνταξις)— **τῶν λεγομένων**, γεν. διαιρετικῆ.— **ἃ καὶ σὺ γινώσκεις**, ἀναφ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς κατηγ. τοῦ **πολλά**.— **τούτω**, ὑποκ. τοῦ **παρέλαθεν**— **ἐμέ**, ἀντικ. τοῦ **παρέλαθεν** (ὄριστ. ἀορ. β' τοῦ **παράλαθον**, ἐλάνθανον, λήσω, ἔλαθον, λέληθα. ἐλελήθειν. Ὑποτ. ἀορ. λάθω, εὐκτ. λάθοιμι, προστ. λάθε, ἀπαρ. λαθεῖν, μετ. λαθὼν λαθεῖσθα λαθῶν).— **ὅτι** . . . **οἱ μὲν εἰρήκασι** . . . **οἱ δὲ ἀνηκάκασιν** . . . **οἱ δὲ ἑωράκασι** . . . **οἱ δ' αὐτοὶ τυγχάνουσι**, εἰδικαὶ προτάσεις χρησιμεύουσαι ὡς ἀντικείμενα τοῦ ἠπιστάμην.— **ὄντων**, χρον. ἢ αἰτιολ. ἀπόλυτος μετοχή— **τὸ πλῆθος**, αἰτ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— **τῶν ἄλλων καὶ τῶν ἀρχόντων**, γεν. διαιρ. εἰς τὸ **οἱ μὲν** . . . **οἱ δέ** . . . κλπ.— **τι**, ἀνικ. τοῦ **εἰρήκασι**— **τούτων**, γεν. διαιρ. εἰς τὸ **τι**.— **ἑτέρους**, ἀντικείμ. τοῦ **ἑωράκασι**— **ποιοῦντας**, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **ἑωράκασι**.— **ἐπιτηδεύοντες**, κατηγορ. μτχ. ἐκ τοῦ **τυγχάνουσι** ἐξαρτωμένη.— **τῶν ἐπιτηδευμάτων**, γεν. ἀντικείμ. εἰς τὸ **λόγοις**— **ζητεῖν**, ὑποκειμ. τοῦ **χρή** ὡς ἀπροσώπου ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. νοεῖται τὸ ὄριστον **τινά**— **τάς καινότητας**, ἀνικ. τοῦ **ζητεῖν**.— **ἐν οἷς**, ἐνν. **λόγοις**— **εἰπεῖν**, ὑποκ. τοῦ **ἔξεστιν** ὡς ἀπροσώπου. Ὡς ὑποκ. τοῦ **εἰπεῖν** νοεῖται τὸ γενικὸν καὶ ὄριστον **τινά**— **παράδοξον** . . . **ἄπιστον** . . . **ἔξω τῶν νομιζομένων**, κατηγορούμενα τοῦ **οὐδέν**, ὅπερ εἶναι ἀνικ. τοῦ **εἰπεῖν**.— **ἠγεῖσθαι**, ὑποκ. τοῦ νοουμένου **χρή**.— **τούτων**, ἀνικ. τοῦ **ἠγεῖσθαι**.— **χακρίστατον**, κατηγορ. τοῦ **τούτων**.— **ὅς ἄν** . . . **δυνηθῆ**, ἀναφ. ὑποθ. πρότασις δυναμένη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐπεξήγησις τοῦ **τούτων**.— **τῶν διασπαρμένων**, γεν. διαιρ. εἰς τὸ **πλείστα**, ὅπερ εἶναι ἀνικ. τοῦ **ἀθροῖσαι**.— **ἀθροῖσαι** καὶ **φράσαι**, ἀντικείμενα τοῦ **δυνηθῆ**.— **περὶ αὐτῶν**, ἐμπρ. προσθ. τῆς ἀναφορᾶς.— **πρόδηλον**, κατηγορ. τοῦ **κάκεινο**.— **μοι**, δοτ. προσώπ. — **ὅτι** . . . **νομίζουσιν** . . . **ἀκούουσιν** . . . **πεπόνθασιν**, εἰδικαὶ προτάσεις χρησιμεύουσαι ὡς ἐπεξήγησις τοῦ **κάκεινο**, ὅπερ εἶναι ὑποκ. τοῦ ἦν.— **τὰ συμβουλευόντα** (=τάς συμβουλάς), ἀνικ. τοῦ **νομίζουσιν**. **τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων**, γεν. διαιρετικαὶ εἰς τὰ **συμβουλευόντα**.— **χρησιμώτατα**, κατηγορ. τοῦ **συμβουλευόντα**.— **αὐτῶν**, ἀντικείμενον τοῦ **ἀκούουσιν**— **ὅπερ** = τοῦτο ὅπερ. — **πρὸς τοὺς νευθετούντας**, ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.— **γὰρ**, ἐπεξηγηματικὸς.— **πλησιάζειν**, ἀνικ. τοῦ **βούλονται**.— **τοῖς συνεξακμαρτάνουσιν**, ἀνικ. τοῦ **πλησιάζειν**.— **ἀλλ'** οὐ τοῖς ἀποτρέπειν.— **ἕτερον** ἀνικ. τοῦ ἀπαρεμφάτου.— **σημείων**, κατηγ.— **Ἡαιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου**, γεν. κτητικαὶ εἰς τὸ **ποίησιν** Οἱ ποιηταὶ οὗτοι, ἀκμάσαντες ὁ μὲν πρῶτος κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα, οἱ δὲ λοιποὶ δύο κατὰ τὸν 6ον, καλοῦνται **γνομικαὶ ποιηταὶ**, διότι τὰ ποιήματα αὐτῶν περιέχουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολιτικὰς καὶ ἠθικὰς γνώμας.— **γεγενῆσθαι**, ἀνικ. τοῦ **φασί**— **τούτους**, ὑποκ. τοῦ **γεγενῆσθαι**.— **συμβούλους**, κατηγ. τοῦ **τούτους**— **τῷ βίῳ**, δοτ. ἀντικείμ. εἰς τὸ **συμβούλους**— **τῷ τῶν ἀνθρώπων**, ὡς ἐπιθετ. προσθ.— **λέγοντες**, ἐνδοτικὴ ἢ ἐναντιωματικὴ μτχ.— **ταῖς ἀνοίαις** . . . **ταῖς ὑποθήκαις**, ἀνικ. τοῦ **συνδιατρίβειν**.— **ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκαις**, β' ὅρος συγκρίσεως.— **εἴ τις ἐκλέξειε**. . . **ὁμοίως ἂν διατεθεῖεν**, ὑποθετ. λόγος γ'. εἶδους δηλῶν ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέγοντος. Ὡς ὑποκειμ.ν τοῦ διατεθεῖεν νοεῖται: **οἱ πάντες**.— **ἡδίων**, συγκρτ. τοῦ ἐπιρρ. **ἡδέως** ὑπερθ. **ἡδιστα**.— **κωμωδίας** . . . **τῶν πεποιημένων**, ἀντικείμ. τοῦ **ἀκούσειαν**.

Κεφ. ιγ'.

45.— Καὶ διατί (=καὶ τί δεῖ) νὰ χρονοτριβῶ (=διατριβεῖν) μνημονεύων (=λέγοντα) ἓνα ἕκαστον χωριστά; Διότι ἂν θέλωμεν γενικῶς (=ὄλως) νὰ ἐξετάσωμεν τὰς φυσικὰς ἰδιότητας (τὰς κλίσεις) τῶν ἀνθρώπων, θὰ εὕρωμεν (θὰ παρατηρήσωμεν) ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν μένουσιν εὐχαριστημένοι (=οὔτε χαίροντας) οὔτε μὲ τὰς ὑγιεινοτάτας τροφὰς (=τῶν σιτίων) οὔτε μὲ τὰς τιμητικωτάτας (=τοῖς καλλίστοις) ἐκ τῶν ἀσχολιῶν (=τῶν ἐπιτηδευμάτων) οὔτε μὲ τὰ ὠφελιμώτατα ἐκ τῶν μαθημάτων (=τῶν μαθημάτων) ἀπολαύσεις (=ἡδονὰς) τελείως (=παντάπασιν) ἀντιθέτους πρὸς τὸ συμφέρον των, καὶ ὅτι νομίζουσιν (=δοκοῦντας) ὅτι εἶναι καρτερικοὶ καὶ φιλόπονοι (φίλργοι) ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κάμνουσιν κάτι τι ἀπὸ τὰ πρέποντα.

46.— Ὡστε πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀρέσῃ κανεὶς (=πῶς ἂν τις ἀρέσειεν) εἰς τοὺς τοιοῦτους (εἰς ἀνθρώποις δηλ. ἔχοντας τοιαύτας ἀντιλήψεις) ἢ ἂν διδῆ συμβουλὰς ἢ ἂν διδάσκη ἢ ἂν λέγῃ κάτι τι χρήσιμον; Διότι αὐτοὶ (=οἱ) ἐκτὸς ἐκείνων πού ἔχω εἶπει, φθονοῦν μὲν τοὺς ὀρθολογικομένους (ἀνθρώπους), θεωροῦν δὲ χρηστοὺς (=ἀπλοῦς) ἐκείνους, πού δὲν ἔχουσιν νοῦν, τόσον πολὺ (=οὕτω) δὲ ἀποστρέφονται τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων (τὴν πραγματικότητα), ὥστε οὔτε τὰ ἰδικὰ των (ζητήματα) γνωρίζουσιν, ἀλλὰ λυποῦνται (στενοχωροῦνται) μὲν ὅταν σκέπτονται διὰ τὰς ἰδικὰς των ὑποθέσεις, εὐχαριστοῦνται δὲ ὅταν συζητοῦν (=διαλεγόμενοι) διὰ τὰς ξένας ὑποθέσεις, θὰ ἐπεθύμουν δὲ μᾶλλον νὰ ὑποφέρουν σωματικῶς παρὰ νὰ κοπιᾶσουν διανοητικῶς (=τῇ ψυχῇ) καὶ νὰ σκεφθοῦν διὰ κάτι τι ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα.

47.— Θὰ ἠδύνατο δὲ κανεὶς νὰ εὕρῃ αὐτοὺς εἰς τὰς ἀναμετοξύ των συναναστροφὰς (=συνουσίαις) ἢ νὰ ὑβρίζουν ἢ νὰ ὑβρίζωνται, ὅταν δὲ εἶναι μόνοι των (=ἐν δὲ ταῖς ἐρημίαις) νὰ μὴ σκέπτονται ἀλλὰ νὰ εὐχωνται (ἵνα οἱ Θεοὶ φροντίσουν περὶ ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων ὄφειλον αὐτοὶ νὰ φροντίζουσιν). Ὅμιλῶ δὲ ὄχι γιὰ ὄλους, ἀλλὰ ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι εἶναι ἔνοχοι δι' ὅσα ἐλέχθησαν.

48.— Ὅπωςδὴποτε ὅμως (=δ' οὖν) τὸ ἐξῆς (=ἐκεῖνο) εἶναι φανερόν, ὅτι πρέπει, ὅσοι θέλουν ἢ νὰ συνθέσουν ἓνα ποίημα (=ἢ ποιεῖν) ἢ νὰ γράφουσιν κάτι εἰς πεζὸν λόγον (=ἢ γράφειν τι) (πού νὰ εἶναι) εὐχάριστον εἰς τοὺς πολλοὺς (εἰς τὸν πολὺν κόσμον, εἰς τὸν λαόν), νὰ μὴ ζητοῦν τοὺς ὠφελιμωτάτους ἀπὸ τοὺς λόγους, ἀλλὰ τοὺς ὁμοιοτάτους μὲ τοὺς μύθους (=τοὺς μυθωδεστάτους) διότι μόλις ἀκούουσιν τοὺς τοιού-

τους λόγους (ὁ λαός) εὐχαριστοῦνται, παρακολουθοῦντες δὲ (μὲ τὴν φαντασίαν τῶν) τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς ἀνταγωνισμοὺς (τῶν μυθολογουμένων) αἰσθάνονται ψυχικὴν ἀγαλλίασιν· δι' αὐτὸ (=διὸ) καὶ τὴν ποιήσιν τοῦ Ὅμηρου καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι πρῶτοι εὗρον τὴν τραγωδίαν, ἀζίζει (=ἄξιον, ἔνν. ἔστιν) νὰ θαυμάζῃ κανεῖς, διότι κατανοήσαντες (=κατιδόντες) τὴν φύσιν (τὸν χαρακτήρα) τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν δύο τούτων εἰδῶν (=ιδέαις, δηλ. καὶ τῶν μυθικῶν λόγων καὶ τῶν ἀγῶνων) ἔκαμαν μεγάλην κατάχρησιν εἰς τὴν ποιήσιν.

49.— Ὁ μὲν (Ὅμηρος) δηλαδὴ διηγῆθη μὲ μυθικὸν τρόπον (=ἐμυθολόγησεν) τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς πολέμους τῶν ἡμιθέων, οἱ δὲ (τραγικοὶ ποιηταὶ) τοὺς μύθους εἰς ἀγῶνας καὶ πράξεις παρουσίασαν (παρέστησαν), ὥστε νὰ μὴν εἶναι μόνον ἀκουστοὶ ἀπὸ ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ ὄρατοὶ (=θεατοί). Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὑπάρχουν τοιαῦτα παραδείγματα, ἔχει καταστῆ φανερόν (=δέδεικται) εἰς ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ ψυχαγωγῆσουν τοὺς ἀκροατὰς τῶν, ὅτι πρέπει νὰ ἀπέχουν (=ἀφεκτέον) μὲν ἀπὸ τὰς νοθεσίας καὶ τὰς συμβουλάς, νὰ λέγουν δὲ τοιαῦτα πράγματα, διὰ τὰ ὅποια βλέπουν τὸν ὄχλον νὰ αἰσθάνεται ὑπερβολικὴν χαρὰν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Τί, αἰτ. τῆς αἰτίας.— καθ' ἓν ἕκαστον, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— λέγοντα, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ διατρίβειν, ὅπερ εἶναι ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ. Ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ. νοεῖται τὸ ἐμὲ (ἐτεροπροσωπία). — εἰ θέλομεν σκοπεῖν . . . εὐρήσομεν . . . ὑποθετ. λόγος γ' εἶδους σημαίνων ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος. — σκοπεῖν, ἀντικ. τοῦ θέλομεν.— τὰς φύσεις, ἀντικ. τοῦ σκοπεῖν.— τὰς τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἐπιθ. προσδ.— χαίροντας, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ εὐρήσομεν.— τοὺς πολλοὺς, ἀντικ. τοῦ εὐρήσομεν καὶ ὑποκ. τοῦ χαίροντας.— τοῖς ὑγιεινοτάτοις . . . τοῖς καλλίστοις . . . τοῖς βελτίστοις... τοῖς ὠφελιμωτάτοις, ἀντικείμενα τοῦ χαίροντας — τῶν σιτίων . . . τῶν ἐπιτηδευμάτων... τῶν πραγμάτων . . . τῶν μαθημάτων, γενικαὶ διαιρετικαὶ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς ἐκάστην δοτικὴν.— ἔχοντας, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη καὶ αὐτὴ ἐκ τοῦ εὐρήσομεν.— Ὡς ὑποκ. τῆς μετοχῆς ἐννοεῖται τὸ πολλοὺς, τὸ ὑποκ. τοῦ χαίροντας.— τὰς ἡδονάς, ἀντικ. τοῦ ἔχοντας.— ἐναντίας, κατηγορ.— τῷ συμφέροντι, δοτ. ἀντικειμ. εἰς τὸ ἐναντίας — καὶ δοκοῦντας, ἐπίσης κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ εὐρήσομεν.— εἶναι, ἀντικ. τοῦ δοκοῦντας.— τοὺς ποιοῦντας, ὑποκειμ. τοῦ εἶναι.— τι, ἀντικ. τοῦ ποιοῦντας.— τῶν δεόντων, γεν. διατρ.— καρτερικοὺς καὶ φιλοπόνους, κατηγοροῦμενα τοῦ ποιοῦντας — τοῖς τοιούτοις, ἀντικ. τοῦ ἀρέσειεν.— παραινῶν... διδάσκων... λέγων, ὑποθετ. μετοχαί.— οἱ... φθονοῦσι, ἀναφορ. αἰτιολ. πρότασις.— τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἀντικ. τοῦ φθονοῦσι.— τοὺς οὐκ ἔχοντας, ἀντικ. τοῦ ἡγεύνται.— νοῦν, ἀντικ. τοῦ ἔχοντας.— ἀπλοῦς, κατηγορ.— τὰς ἀληθείας, ἀντικ. τοῦ φεύγουσιν.— τῶν πραγμάτων, γεν. κτητικὴ— ὥστε οὐδὲ . . . ἴσασιν, συμπερ. πρότασις.— τὰ σφέτερα, ἀντικ. τοῦ ἴσασιν. πρὸς ἔμφανσιν, ἢ τριτοπρόσωπος αὐτῆς κτητικῆς ἀντων., λαμβάνει καὶ τὴν ὀριστικὴν ἀντωνυμίαν (τὰ σφέτερα αὐτῶν).— ἴσασιν, γ' πληθ. πρόσ. τοῦ ῥ. οἶδα (πρκ. μὲ σημασίαν ἐνεστώτος), ὑπερσ. ἢ πρτ. ἦδειν ἢ ἦδη, μέλλ. εἶσομαι ἢ εἰδήσω, τὰ δὲ λοιπὰ

ἐκ τῶν συνωνύμων.—περὶ τῶν ἰδίων, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—**λογιζόμενοι**, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ λυποῦνται ὡς ψυχικοῦ πάθους σημαντικοῦ ῥήματος.—**διαλεγόμενοι**, ὁμοίως κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ χαίρουσι.—**περὶ τῶν ἀλλοτρίων**, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—**κακοπαθῆσαι** . . . **πονῆσαι καὶ σκέψασθαι**, ἀντικείμενα τοῦ βούλονται ἄν.—**τῷ σώματι** . . . **τῇ ψυχῇ**, δοτικαὶ τοῦ τρόπου ἢ τοῦ κατὰ τι.—**ἢ τῇ ψυχῇ πονῆσαι καὶ** . . . β' ὄρος τῆς συγκρίσεως.—**περί τινος**, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.—**τῶν ἀναγκαίων**, γεν. διαφρ. εἰς τὸ τινός.—**αὐτούς**, ἀντικ. τοῦ εὐροῖ ἄν.—**λοιδοροῦντας** . . . **λοιδορουμένους** . . . **βουλευομένους** . . . **εὐχομένους**, κατηγορ. μτχ. ἐξαρτωμένα πᾶσαι ἐκ τοῦ εὐροῖ ἄν ὡς αἰσθησεως σημαντικοῦ ῥήματος καθ' ὅσον : **εὐροῖ ἄν τις**=ἠδύνατό τις νὰ εὐρῆ=νὰ παρατήρησῃ—**ἐν ταῖς συνουσίαις** . . . **ἐν ταῖς ἐρημίαις**, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες χρόνον.—**καθ' ἅπαντων** . . . **κατὰ τῶν ἐνόχων**, ἔμπρ. προσδ. δηλοῦντες ἀναφοράν.—**τοῖς εἰρημένοις**, δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἐνόχων, ὅπερ ἄνευ τῆς προθέσεως του εἶναι καὶ κατηγρ.—**ἐκεῖνο**, ὑποκ. τοῦ νοουμένου ἐστίν, τὸ δὲ φανερόν κατηγρ.—**ὅτι δεῖ** κλπ., εἰδ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἐπεξηγήσις τοῦ ἐκεῖνο.—**ζητεῖν**, ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου δεῖ.—**τοὺς βουλομένους**, ὑποκ. τοῦ ζητεῖν.—**ποιεῖν καὶ γράφειν**, ἀντικείμενα τοῦ βουλομένου.—**τι**, ἀντικ. τοῦ ποιεῖν καὶ γράφειν.—**ποιῶ** ἐνταῦθα σημαίνει συνθέτω ποίημα.—**γράφω** δὲ σημαίνει, γράφω εἰς πεζὸν λόγον.—**κεχαρισμένον**, κατηγρ. τοῦ τι.—**τοῖς πολλοῖς**, δοτ. τῆς ἀναφορᾶς ἢ τοῦ κρίνοντος προσώπου.—**τοὺς ὠφελιωτάτους** . . . **τοὺς μυθωδεστάτους**, ἀντικείμενα τοῦ ζητεῖν.—**τῶν λόγων**, γεν. διαφρ.—**ἀκούοντες** . . . **θεωροῦντες**, αἰτιολ. ἢ χρον. ἢ καὶ κατηγρ. ἀκόμη μετοχαί, ὡς ἐξαρτώμεναι ἐκ ψυχικοῦ πάθους (χαίρουσι) σημαντικοῦ ῥήματος.—**τῶν τοιούτων**, ἀντικείμ. τοῦ χαίρουσι—**τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀμίλλας**, ἀντικ. τοῦ θεωροῦντες.—**τὴν ποίησιν καὶ τοὺς εὐρόντας**, ἀντικείμενα τοῦ θαυμάζειν, ὅπερ εἶναι ὑποκείμ. τοῦ ἄξιον (ἐνν. ἐστίν).—**Ὡς ὑποκ. τοῦ θαυμάζειν** νοεῖται τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τινά.—**τοὺς πρώτους ὑποκ. τοῦ εὐρόντας**.—**τραγωδίαν**, ἀντικ. τοῦ εὐρόντας. Ἐννοοῦνται οἱ τραγικοὶ ποιητὰὶ **Θέσπις, Χοιρίλος, Φρόνυχος καὶ Πρατίνας**· ἐκ τούτων ὁ μὲν **Θέσπις** πρώτος διεμόρφωσε τὴν τραγωδίαν, οἱ δὲ ἄλλοι προήγαγον αὐτήν—**ὅτι** . . . **κατεχρήσαντο**, αἰτιολ. πρότασις.—**κατιδόντες**, αἰτιολ. μετοχή= ἐπειδὴ κατενόησαν.—**τὴν φύσιν**, ἀντικ. τοῦ κατιδόντες.—**τὴν τῶν ἀνθρώπων** (τὴν ἀνθρωπίνην), ἐπιθετ. προσδ.—**ταῖς ἰδέαις**, ἀντικ. τοῦ κατεχρήσαντο.—**πρὸς τὴν ποίησιν**, ἔμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς Ἐννοοῦνται οἱ Ὀμηρικοὶ ἥρωες **Ἀγαμέμνων, Ἀχιλλεύς, Αἴας** κλπ.—**κατέστησαν**, ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ καθίστημι.—**καθίστημι τοὺς μύθους εἰς ἀγῶνας καὶ πράξεις** = δραματοποιῶ τοὺς μύθους.—**ὥστε** . . . **γενέσθαι**, ἀπαρεμφατικὴ συμπ. πρότασις.—**ἡμῖν**, δοτικὴ προσωπικὴ τοῦ ενεργοῦντος προσώπου ἢ ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἀκουστούς καὶ θεατούς.—**ἀκουστούς καὶ θεατούς**, κατηγρ. τοῦ μύθους.—**ὑπαρχόντων**, αἰτιολ. ἀπόλυτος μετοχὴ ἧς ὑποκ. εἶναι τὸ παραδειγματῶν μετὰ ἐπιθετ. προσδ.—**τοῖς ἐπιθυμοῦσι**, ἀντικ. τοῦ δέδεικται.—**ψυχαγωγεῖν**, ἀντικείμ. τοῦ ἐπιθυμοῦσι.—**τοὺς ἀκροῦμένους**, ἀντικείμ. τοῦ ψυχαγωγεῖν.—**ὅτι** . . . **ἀφεκτέον (ἐστίν), καὶ ὅτι λεκτέον (ἐστίν)**, εἰδ. προτάσεις χρησιμεύουσαι ὡς ὑποκείμενα τοῦ δέδεικται λαμβανόμενου ἐνταῦθα ἀπροσώπως.—**νουθετεῖν καὶ συμβουλεύειν**, ἀντικείμενα τοῦ ἀφεκτέον=δεῖ ἀπέχειν.—**τὰ τοιαῦτα**, ἀντικείμ. τοῦ λεκτέον=δεῖ λέγειν.—**οἷς**, δοτ. τῆς αἰτίας εἰς τὸ χαίροντας.—**τοὺς ὄχλους**, ἀντικ. τοῦ ὄρωσι καὶ ὑποκείμ. τοῦ χαίροντας, ὅπερ εἶναι κατηγρ. μετοχὴ ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὄρωσιν ὡς οἰσθητικοῦ.

Κεφ. ιδ'.

50—51.— Εἶπα δὲ αὐτὰ ἐπειδὴ ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι πρέπει σύ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλούς, (ἀπὸ τοὺς

κοινοὺς δηλ. ἀνθρώπους) ἀλλὰ βασιλεὺς (ἄρχων) πολλῶν, νὰ μὴν ἔχῃς τὴν ἰδίαν γνώμην μὲ τοὺς ἄλλους (ἀνθρώπους), μήτε τὰ σπουδαῖα ἐκ τῶν πραγμάτων μήτε τοὺς φρονίμους ἐκ τῶν ἀνθρώπων νὰ κρίνης σύμφωνα μὲ τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποῖαν παρέχουν (=ταῖς ἡδοναῖς), ἀλλὰ νὰ ἐξετάζῃς (=δοκιμάζεις = νὰ κρίνης) αὐτοὺς σύμφωνα μὲ τὴν ὠφέλειαν τὴν ὁποῖαν παρέχουν (=ἐπὶ τῶν χρησίμων), (51) καὶ μάλιστα (=ἄλλως τε) ἐπειδὴ διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ψυχῆς (τοῦ νοῦ : διὰ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν) διαφωνοῦν (=ἀμφισβητοῦσιν) οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν φιλοσοφίαν (οἱ φιλόσοφοι : οἱ διδάσκαλοι τῆς σοφίας), καὶ ἰσχυρίζονται (=φασίν) ἄλλοι μὲν διὰ τῆς διαλεκτικῆς (τῶν διαλεκτικῶν συζητήσεων=διὰ τῶν ἐριστικῶν λόγων), ἄλλοι δὲ διὰ τῆς πολιτικῆς συζητήσεως, ἄλλοι δὲ μὲ ἄλλα τινὰ ὅτι θὰ γίνουσι φρονιμότεροι (θὰ μορφωθοῦν τελειότερα, πληρέστερα) ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τοὺς πλησιάζουσι (ἦτοι οἱ ἀκροαταὶ τῶν, οἱ μαθηταὶ τῶν), ὅλοι δὲ παραδέχονται το ἔξῃς (=ὁμολογοῦσιν ἐκεῖνο), ὅτι δηλαδὴ πρέπει ὁ καλῶς μορφωμένος νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι εἰς θέσιν (=φαίνεσθαι δυνάμενον) νὰ ἐκλέγῃ τὰ χρήσιμα (=βουλευέσθαι=αἰρεῖσθαι τὰ χρήσιμα) ἀπὸ καθένα ἐκ τῶν εἰδῶν αὐτῶν τοῦ λόγου (=ἐξ ἑκάστου τούτων, ἦτοι τῶν ἐριστικῶν, τῶν πολιτικῶν καὶ ἄλλων τινῶν λόγων).

52.— Πρέπει λοιπὸν (ὁ καλῶς μορφωμένος καὶ δυνάμενος νὰ ἐκλέγῃ τὰ χρήσιμα), ἀφοῦ ἀφήσῃ ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει διαφωνία (ἐνν. μεταξὺ τῶν φιλοσόφων), νὰ δοκιμάζῃ αὐτοὺς (δηλ. τοὺς φιλοσόφους=λαμβάνειν αὐτὸν τὸν ἔλεγχον=νὰ κρίνῃ αὐτοὺς) ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα γίνονται δεκτὰ ἀπὸ ὅλους (=ἐπὶ τοῦ συνομολογουμένου), καὶ μάλιστα μὲν νὰ τοὺς κρίνῃ (=θεωρεῖν=ἔλεγχον λαμβάνειν) ὅταν συμβουλεύουσι εἰς τὰς καταλλήλους περιστάσεις (=ἐπὶ τῶν καιρῶν), εἰδεμῆ, ὅταν ὁμιλοῦν δι' ὅλα τὰ πράγματα (ἦτοι εἰς τὴν καθημερινὴν τῶν διδασκαλίαν). Καὶ ἐκείνους μὲν οἱ ὅποιοι δὲν γνωρίζουν τίποτε ἀπὸ ὅσα πρέπει (νὰ γνωρίζουσι), νὰ τοὺς ἀποδοκιμάζῃς (νὰ τοὺς καταφρονῆς)· διότι εἶναι φανερόν ὅτι, ἐκεῖνος ὁ ὅποιος δὲν εἶναι χρήσιμος διὰ τὸν ἑαυτόν του, οὔτε ἄλλον θὰ ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ φρόνιμον.

53.— Ἐκείνους δὲ οἱ ὅποιοι ἔχουν νοῦν καὶ εἶναι εἰς θέσιν (=καὶ δυναμένους) νὰ βλέπουσι κάτι τι περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς ἐκτιμᾷς (=περὶ πολλοῦ ποιῶ) καὶ νὰ τοὺς περιποιῆσαι (=καὶ θεράπευε), ἔχων ὑπ' ὄψιν (=γιγνώσκων) ὅτι, καλὸς σύμβουλος εἶναι τὸ χρησιμώτατον καὶ ἡγεμονικώτατον ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα. Νὰ νομίζῃς δὲ ὅτι ἐκεῖνοι κάμνουν μεγίστην τὴν βασιλείαν πρὸς τὸ συμφέρον σου (=σοι), οἱ ὅποιοι ἤθελον δυνηθῆναι νὰ ὠφελήσουσι πάρα πολὺ (=πλεῖστα) τὴν διάνοιάν σου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ἡγούμενος, αἰτιολ. μετοχή, τοῦ ῥ. ἡγέσμαι-οὔμαι.— δεῖν, ἀντικείμεν. τοῦ ἡγούμενος ὡς δοξαστικοῦ τύπου.— σέ, ὑποκμν. τοῦ ἀπαρεμφάτου ἔχειν.— μὴ ἔχειν, ὑποκ. τοῦ ἀπρυσώπου δεῖν.— τὴν αὐτὴν γνώμην, ἀντικ. τοῦ ἔχειν μετὰ ἐπιθ. προσδ.— τοῖς ἄλλοις, ἐπίσης ἕτερον ἀντικείμενον, ἔμμεσον, τοῦ ἔχειν.— τὸν ὄντα, ἐπιθ. ἢ ἀναφορ. μετοχή — οὐχ ἓνα, ἀλλὰ τύραννον, κατηγορούμενα τοῦ σέ.— τῶν πολλῶν... πολλῶν, γεν. διαιρετικά, ἢ πρώτη εἰς τὸ ἓνα, ἢ δὲ δευτέρα εἰς τὸ τύραννον.— μηδὲ κρίνειν, καὶ τοῦτο τὸ ἀπαρέμφ. ἐξαρτάται ἐκ τοῦ δεῖν καὶ χρησιμεύει ὡς ὑποκειμένου του.— τὰ σπουδαῖα... τοὺς εὖ φρονούντας, ἀντικείμενα τοῦ κρίνειν. — τῶν πραγμάτων, γεν. διαιρ. εἰς τὰ σπουδαῖα.— τῶν ἀνθρώπων, γενικὴ διαιρ. εἰς τοὺς εὖ φρονούντας — ταῖς ἡδοναῖς, δοτικὴ τοῦ τρόπου ἢ τῆς συμφωνίας. — δοκιμάζειν, καὶ αὐτὸ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι ὑποκειμένου τοῦ δεῖν.— αὐτοῦς, ἀντικ. τοῦ δοκιμάζειν.— ἐπὶ τῶν χρησίμων, ἐμπρθ. προσδ. δηλῶν τὸν τρόπον.— περὶ τῶν γυμνασίων, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— τῆς ψυχῆς, γεν. ἀντικμ. εἰς τὸ γυμνασίων.— ἔσσεσθαι, ἀντικ. τοῦ φασίν.— διὰ τῶν ἔριστικῶν λόγων... διὰ τῶν πολιτικῶν... δι' ἄλλων τινῶν, ἐμπρ. προσδ. τοῦ τρόπου.— αὐτοῖς=ἑαυτοῖς, δηλ. τοῖς φιλοσόφοις, ἀντικμν. τοῦ πλησιάζοντος, ἥτις μετοχὴ εἶναι ὑποκμν. τοῦ ἔσσεσθαι.— φρονιμωτέρους, κατηγορ. τοῦ πλησιάζοντος — ἐκεῖνο, ἀντικ. τοῦ ὁμολογοῦσιν.— ὅτι δεῖ κλπ., εἰδ. προτάσις, χρησιμεύουσα ὡς ἐπεξηγητοῦ τοῦ ἐκεῖνο.— φαίνεσθαι, ὑποκμν. τοῦ δεῖν.— τὸν καλῶς πεπαιδευμένον, ὑποκειμένου τοῦ φαίνεσθαι.— δυνάμενον, κατηγορημ. μετοχὴ ἐξαφωμένη ἐκ τοῦ φαίνεσθαι.— βουλευέσθαι, ἀντικείμενον τοῦ δυνάμενον.— λαμβάνειν, ὑποκειμένου τοῦ ἀπρυσώπου χρή, ὄντος συνωνύμου τοῦ δεῖν.— ὑποκείμ. τοῦ λαμβάνειν ἔνν. τὸν καλῶς πεπαιδευμένον καὶ δυνάμενον βουλευέσθαι.— ἀφέμενον, χρον. μετοχὴ μέσου ἀφρ. β' (ἀφείμην) τοῦ ἀφίεμι, ἀφίεμην, ἀφήσομαι. ἀφ-είμην, ἀφείμην, παθ. μέλλ. ἀφεθήσομαι, παθ. ἀφρ. ἀφείθην.— τῶν ἀμφισβητούμενων, ἀντικ. τοῦ ἀφέμενον.— αὐτῶν, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἔλεγχον.— καιροὶ = κρίσιμοι περισταθεῖς, σπουδαῖα ζητήματα. — θεωρεῖν, καὶ τοῦτο εἶναι ὑποκείμ. τοῦ χρή.— συμβουλευόντας, χρον. μτχ.— εἰ δὲ μὴ, ἐλλιπῆς ὑπόθεσις, ἔνν. θεωρεῖς αὐτούς ἐπὶ τῶν καιρῶν.— λέγοντας, χρον. μετ.— καθ' ὅλων τῶν πραγμάτων, ἐμπρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς.— τοὺς γινώσκοντας, ἀντικ. τοῦ ἀποδοκίμαζε.— μηδέν, ἀντικ. τῆς μετ. γινώσκων.— τῶν δεόντων, γεν. διαιρ. εἰς τὸ μηδέν. — δῆλον γὰρ, ἔνν. ἔστιν.— ὡς ποιήσεις, εἰδ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ὑποκ. τῆς ἀπρυσώπου ἐκφρασεως δῆλόν ἐστιν.— αὐτός, κατηγορ. προσδ. τοῦ ὑποκ. : ὁ μὴ ὢν.— χρήσιμος, κατηγορ.— ἄλλον, ἀντικ. τοῦ ποιήσεις ἄν — φρόνιμον, κατηγορ.— τοὺς ἔχοντας καὶ δυνάμενους, ἐπιθ. μετοχὴ χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμ. τοῦ περὶ πολλοῦ ποιοῦ καὶ θεράπευε.— γινώσκων, τροπ. μετοχὴ.— ὅτι . . . ἐστίν, εἰδ. πρότ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικ. τοῦ γινώσκων.— σύμβουλος ἀγκυθός, ὑποκ. μετὰ ἐπιθ. προσδ. — χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον, κατηγορούμενα τοῦ σύμβουλος.— τῶν κτημάτων ἀπάντων, γεν. διαιρ. μετὰ ἐπιθ. προσδ.— τούτους, ὑποκ. τοῦ ποιεῖν.— ποιεῖν, ἀνικ. τοῦ ἡγοῦ.— τὴν βασιλείαν, ἀντικ. τοῦ ποιεῖν — μεγίστην, κατηγορ. τῆς βασιλείαν.— σοί, δοτ. χαριστική.— οὔτινες ἄν . . . δυνηθῶσιν, ἀναφορ. ὑποθετ. πρότασις — ὠφελῆσαι, ἀντικ. τοῦ δυνηθῶσιν.— τὴν διάνοιαν τὴν σὴν, ἀντικ. μετὰ ἐπιθ. προσδ.— πλείστα, σύστοιχον ἀντικείμ. τοῦ ὠφελῆσαι.

Γ'. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κεφ. ιε'.

54.— Ἐγὼ μὲν λοιπὸν καὶ ὅσα γνωρίζω ἔχω (ἤδη) ἐκθέσει (= **παρήνεκα** = ἔχω συμβουλευσει), καὶ σὲ φιλοδωρῶ (= **τιμῶ σε**) μὲ αὐτά, τὰ ὅποια δύναμαι (= **τυγχάνω δυνάμενος** = τυχαίνει νὰ μπορῶ) νὰ θέλῃς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, ὅπως εἶπα εἰς τὴν ἀρχὴν (τοῦ λόγου μου), νὰ μὴ σοῦ προσφέρουν τὰ συνηθισμένα δῶρα, τὰ ὅποια σεῖς πολὺ ἀκριβώτερα (= **πολὺ πλείονος**) ἀγοράζετε ἀπὸ αὐτοῦς, οἱ ὅποιοι σὰς τὰ δωρίζουν (= **παρὰ τῶν διδόντων**), παρὰ ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σὰς τὰ πωλοῦν, ἀλλὰ τοιαῦτα δῶρα, τὰ ὅποια καὶ ἂν ὑπερβολικὰ τὰ χρησιμοποῖης (= **σφόδρα χρῆ**) καὶ καμμίαν ἡμέραν δὲν παύῃς (νὰ τὰ χρησιμοποῖης), δὲν θὰ χρησιμοποῖης, δὲν θὰ τὰ καταστρέψῃς (= **οὐ κατατρίψεις**, διὰ τῆς καθημερινῆς χρήσεως), ἀλλὰ θὰ τὰ καταστήσης μεγαλύτερα καὶ πολυτιμότερα (ἀξιολογώτερα=**πλείονος ἀξίας**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ἄ, σύστ. ἀντικ. τοῦ **γινώσκω**.—**ἄ γινώσκω**, ἀναφορ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμεν. τοῦ **παρήνεκα**.—**σε**, ἀντικ. τοῦ **τιμῶ**.— **τούτοις**, δοτ. τοῦ τρόπου.— **οἷς τυγχάνω**, ἔλξης, ἀντὶ **ἄ τυγχάνω**.—**δυνάμενος**, κατηγορ. ἠτχ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ **τυγχάνω**.—**τούς ἄλλους**, ὑποκεμ. τοῦ **ἄγειν**,—**ὅπερ εἶπον ἀρχόμενος**, ἀναφορ. πρότασις.— **ἄγειν**, ἀντικ. τοῦ **βούλου**.— **σοι**— **δωρεάς**, ἀντικείμεν. τοῦ **ἄγειν**, ἄμεσον καὶ ἔμμεσον.— **τάς εἰθισμένας**, ἐπιθετ. ἢ ἀναφορ. μετ. παρακ. τοῦ **ἐθίζομαι**=συνηθίζω.— **ἄς** .. **ἀγοράζετε**, ἀναφορ. πρότ.— **πλείονος** γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.— **παρὰ τῶν διδόντων**, ἐμπρ. προσδ. δηλῶν προέλευσιν—**αἷς**, ἀντ. τοῦ **χρῆ** ὅπερ εἶναι ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ **χρήσομαι**-**ῶμαι**.—**μείζονος καὶ πλείονος ἀξίας**, κατηγορ. τοῦ ἐνν. **δωρεάς**, τὸ δὲ **πλείονος** δύναται νὰ ληφῆ ἢ καὶ ὡς γεν. τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

(Μετὰ περιγραφῶν, περιλήψεων καὶ πολλῶν γραμματικῶν, συντακτικῶν καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων).

Ἀναγνωστικοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλην. γλώσσης
(Δ. Φιλικοῦ) Διὰ τὰς Τρεῖς κατωτέρας τάξεις τῶν Γυμνασίων. Β. Δ. ΜΠΟΥΤΣΙΚΑ

Ἐκλογαὶ Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων
(Αἰσώπου, Ἀπολλοδώρου, Αἰλιανοῦ καὶ Λουκιανοῦ)
διὰ τὴν Β'. τάξιν τῶν Γυμν. Β. Δ. ΜΠΟΥΤΣΙΚΑ

Ἑεροφῶντος Κύρου Ἀνάβασις Κ. Κοσμᾶ
Βιβλίον 1ον 2ον 3ον, διὰ τὴν Γ'. τάξιν τῶν Γυμν.
Β. Δ. ΜΠΟΥΤΣΙΚΑ

Ἑεροφῶντος Κύρου Ἀνάβασις Κ. Κοσμᾶ
Βιβλίον 4ον 5ον 6ον, διὰ τὴν Γ. τάξιν τῶν Γυμν.
Β. Δ. ΜΠΟΥΤΣΙΚΑ

Ἑεροφῶντος Ἑλληνικά
Βιβλίον 1ον 2ον ΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἑεροφῶντος Ἑλληνικά
Βιβλίον 3ον 4ον » »

Λυσίου Λόγοι
(Περὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία, ὑπὲρ ἀδυνάτου, κατὰ σιτο-
πολῶν) διὰ τὴν Ε'. τάξιν τῶν Γυμν. ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΘΕΟΦΑΝΟΥ

Πλάτωνος (Ἀπολογία Σωκράτους)
Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Δημοσθένους (Α'. καὶ Β'. Φιλιππησικῶν)
Διὰ τὴν Β'. τάξιν τῶν Γυμνασίων.,
» (Α'. καὶ Β'. Ὀλυμπιακῶν)
Διὰ τὴν ΣΤ'. τάξιν τῶν Γυμνασίων.
Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Λατινικοῦ Ἀναγνωσματορίου Κ. Κοσμᾶ
Διὰ τὴν Δ'. τάξιν τῶν Γυμν. ὑπὸ Ι. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Λεξικὸν Ἀνωμάτων Ρημάτων
Διὰ τὰ Γυμνάσια ΙΩΑΝ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΘΟΔΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΛΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ (Ο.Ε.Σ.Β.)

ΑΘΑΝ. ΚΟΥΚΛΑΔΑ